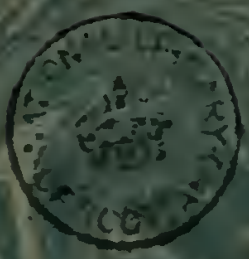

H. M. 283.

THE
CONFESSION of FAITH,
Larger and *Shorter*
CATECHISMS,

Agreed upon by

The Assembly of Divines at *Westminster*, with the Assistance of Commissioners from the CHURCH of *SCOTLAND*,

As a Part of the Covenanted Uniformity in Religion betwixt the Churches of CHRIST in the Three Kingdoms *Scotland*, *England*, and *Ireland*.

Translated into the Irish *Language by the Synod of* ARGYLE.

Entred in Stationers Hall.

EDINBURGH,
Printed by *Thomas Lumisden* and *John Robertson*, and sold at their Printing-house in the *Fish-market*. MDCCXXV.

Charles I. Parl. 2. Seſſ. 2. Act 16.

Act anent the Catechiſms, Confeſſion of Faith, and Ratification thereof.

At *Edinburgh, February* 7. 1949.

THE Eſtates of Parliament now preſently conveened in this ſecond Seſſion of the ſecond Triennial Parliament, by vertue of an Act of the Committee of Eſtates, who had Power and Authority from the laſt Parliament for conveening the Parliament, having ſeriouſly conſidered the *Catechiſms*, viz. the *Larger* and *Shorter* ones, with the *Confeſſion of Faith*, with three Acts of Approbation thereof, by the Commiſſioners of the General Aſſembly, preſented unto them by the Commiſſioners of the ſaid General Aſſembly; Do ratifie and approve the ſaid *Catechiſms*, *Confeſſion of Faith*, and *Acts of Approbation* of the ſame, produced as it is; and ordains them to be recorded, publiſhed and practiſed.

ADMHAIL
AN
CHREIDIMH,

Air an do Reitigh air ttus
Coimhthionol na *nDiaghaireadh*
Aig *Niarmhoiniſter*, an

SASGAN;

Leis an Daontuighe
Ard-ſeanadh Eagluis na

HALBANN,

Chum a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir Eaglaiſaibh CHRIOSD annſna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a *Ngaoidheilg*, le *Seanadh* EARRAGHAOIDHEAL.

Air na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair) aig *DUINEUDUIN*, le *Thomais Lumiſden* agus *Eoin Robertſoin*, a Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXXV.

NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND
B
26 MR
1935

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

Assembly at Edinburgh, Aug. 27. 1647.
Sess. 23.

Act approving the Confession of Faith.

A *Confession* of *Faith* for the Kirks of God, in the Three Kingdoms, being the chiefest Part of that Uniformity in Religion, which, by the *Solemn League and Covenant*, we are bound to endeavour; and there being accordingly, a *Confession of Faith* agreed upon, by the Assembly of Divines sitting at *Westminster*, with the Assistance of Commissioners from the Kirk of *Scotland*; Which *Confession* was sent from our Commissioners at *London*, to the Commissioners of the Kirk met at *Edinburgh*, in *January* last, and hath been in this Assembly twice publickly read over, examined and considered; Copies thereof being also printed, that it might be particularly perused by all the Members of this Assembly, unto whom frequent Intimation was publickly made, to put in their Doubts and Objections, if they had any; and the said Confession being, upon due Examination thereof, found by the Assembly,

bly, to be moſt agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worſhip, Diſcipline and Government of this Kirk. And *laſtly*, It being ſo neceſſary, and ſo much long'd for, that the ſaid *Confeſſion* be, with all poſſible Diligence and Expedition, approved and eſtabliſhed in both Kingdoms, as a principal Part of the intended Uniformity in Religion, and as a ſpecial Means for the more effectual ſuppreſſing of the many dangerous Errors and Hereſies of theſe Times. The General Aſſembly doth therefore, after mature Deliberation, agree unto, and approve the ſaid *Confeſſion* as to the Truth of the Matter (judging it to be moſt Orthodox, and grounded upon the Word of God) and alſo, as to the Point of Uniformity, agreeing, for our Part, that it be a common *Confeſſion of Faith* for the Three Kingdoms. The Aſſembly doth alſo bleſs the Lord, and thankfully acknowledge his great Mercy, in that ſo excellent a *Confeſſion of Faith* is prepared, and thus far agreed upon in both Kingdoms, which we look upon, as a great ſtrengthning of the true Reformed Religion, againſt the common Enemies thereof. But, leſt our Intention and Meaning be in ſome Particulars miſunderſtood, it is hereby expreſly declared and provided, That the not mentioning in this *Confeſſion*, the ſeveral

Sorts

Sorts of Eccleſiaſtical Officers and Aſſemblies, ſhall be no Prejudice to the Truth of Chriſt, in theſe Particulars, to be expreſſed fully in the *Directory* of *Government*. It is further declared, That the Aſſembly underſtandeth ſome Parts of the ſecond Article of the Thirty one Chapter, only of Kirks not ſettled, or conſtituted in Point of Government; And that although, in ſuch Kirks, a Synod of Miniſters, and other fit Perſons, may be called by the Magiſtrates Authority and Nomination, without any other Call, to conſult and adviſe with, about Matters of Religion; and although likewiſe, the Miniſters of Chriſt, without Delegation from their Churches, may of themſelves, and by vertue of their Office, meet together Synodically in ſuch Kirks, not yet conſtituted; yet neither of theſe ought to be done, Kirks conſtituted and ſettled: It being always free to the Magiſtrate to adviſe with Synods of Miniſters and Ruling Elders, meeting upon Delegation from their Churches, either ordinarily, or being indicted by his Authority, occaſionally and *pro re nata*; it being alſo free to aſſemble together Synodically, as well *pro re nata*, as at the ordinary Times, upon Delegation from the Churches, by the intrinſical Power received from Chriſt, as often as it is neceſſary for the Good of the Chureh, ſo to aſ-

ſemble,

ſemble, in caſe the Magiſtrate, to the Detriment of the Church, withhold or deny his Conſent, the Neceſſity of occaſional Aſſemblies being firſt remonſtrate unto him, by humble Supplication.

A. KER.

ADMHAIL

ADMHAIL AN CHREIDIMH;

Air an do Reitigh air ttus, COIMHTHIONOL na nDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* a *SASGAN*:

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na *HALBANN*, chum a bheith na Chuid egin, do CHOIMHREITE CREIDIMH, edir Eaglaisibh CHRIOSD, annsna Tri Rioghachdaibh.

CAIB. I.

Man Scrioptuir Naomhtha.

I. GE go bhfuil Solus Naduire, agus Oibrighe an Chruthaigh agus an Fhreasdail, ag foillsiughadh Maitheas, Gliocas, agus Cumhachd DHE, ionnas gu bhfuilid ag fágbhail Dhaoine gun Lethsgeul *a*; gi-

a Romh. 2. 14, 15. *Romh.* 1. *agus* 19, 20. *Salm* 19. 1, 2, 3. *Romh.* 1. 32. *le Caib.* 2. 1.

dheadh ni hédir leó an Teólas ſin air DHIA agus air a Thoil, ata feudhmoi chum † Sláinte, do thabhair uatha *b*. Uime ſin chunca don Tighearna, iomadh Uair agus air iomdha Modh, é feín do fhoillſiughadh, agus a Thoi úd do thaisbeunadh da Eagluis *c*; agu na dhiaigh ſin, ſo do chur gu hiomlan ſío ann a Scríobhadh, chum an Fhirinn d choimhead agus do chraobhſgaoileadh ni i fearr, chum barrthachd Daingnighe agu Comhthurtachd na Heagluiſe, anaghaid Truailleadh na Feóla, agus Míorui † an Aidhbhirſeoir, agus an Tſac ghail *d*; agus do bhríogh ſo at an Scriobtuir Naomhtha rc fhéudhmoil *e*, air ſgur anois do na céuc mhodhaibh ſin ina raibh DIA ag foillſiugh adh a Thoile da Phobul *f*.

† *Sabhaladh*, no *Sabhaltas*, no *Sabhaltachd*.

† *Shatain*.

b 1 *Ccor*. 1. 21. 1 *Ccor*. 2. 13, 14. c *Eabh* 1. 1. d *Sean-fhoc*. 22. 19, 20, 21. *Luc*. 1. 3,. *Romh*. 15. 4. *Matt*. 4. 4, 7, 10. *Iſaiah* 8. 1 20. e 2 *Tim*. 3. 15. 2 *Phead*. 1. 19. f *Eabh* 1. 1, 2.

II. Faoi Ainm an Scriobtuir Naomhth no Fhocail ſcríobtha DHE, ata anois ui Leabhair an Tſeintiomna, agus an Tiomi Nuaidh, agus 'ſiad ſo iad,

LEABHAI

LEABHAIR an TSEINTIOMNA.

Leabhar
na Geineoluigh
na Himtheachd
no *Exodus*
na nLebhiteach
na Naireamha
Alris an Lagha,
no *Deuteronomie*
Joshua
na mBreitheamhuin
Ruit.
Ceud Leabhar Shamuel
Dara Leabhar Shamuel
Ceud Leabhar na Nrioghruidh
Dara Leabhar na Nrioghruidh
Ceud Leabhar an Tseanachais
Dara Leabhar an Tseanachais.
Esra
Nehemiah
Ester
Job

Leabhar
na nSalm
na nSeanfhocail
an Tseanmoruigh,
Laoidh na nLaoidhidh,
no *Laoidh Sholaimh.*

Faidheadoireachd
Isaiah
Jeremiah.
Caoi Jeremiah.

Faidheadoireachd
Ezechieil
Dhanieil
Hosea
Joel
Amois
Obadiah
Jonah
Mhicah
Nahum
Habaccuc
Shephaniah
Haggai
Shechariah
Mhalachi.

LEABHAIR an TIOMNA NUAIDHE
Eadhon,

An Soisgeul do reir

Matta
Mharc
Lucas
Eoin.

Gniomhartha na Nabsdal.

Litir Phoil Absdail chum
na Romhanach
na Ccorintianach I
na Ccorintianach II
na nGalatianach
na nEphesianach
na Philippianach
na Gcolossianach
na dTessalonianach I
na dTessalonianach II.
Cead Litir Phoil chum Timoteus
Dara Litir Phoil chun Timoteus
Litir Phoil chum Titus
Litir Phoil chum Phileamoin
An Litir cum na Neabhrughibh
Litir Sheamuis Absdail
Ceud Litir Pheadai Absdail
Dara Litir Pheadair
Ceud Litir Eoin Absdail
Dara Litir Eoin
Treas Litir Eoin
Litir Juid Absdail
Leabhar anFhoillsiugh aidh.

Agus do bheith na Leabhairse uile air na ndeachdadh le Spiorad DE, chum bheith na nRiaghail Creidimh agus Beathaidh *g.*

g *Luc.* 16. 29, 31. *Ephes.* 2. 20. *Foillsiugh* 22. 18, 19. 2 *Tim.* 3. 16.

III. Na

III. Na Leabhair da ngoirthear gu coitchionna na Hapocripha, ni ccuid air bith do Riaghail an Scriobtuir iad, do bhrìogh nach rabhadar air na nDeachdadh le Spiorad DE, agus uime sin ni bhfuil Ughdarras air bith aca a Neagluis DE, agus ni gcoir a meas no a ngnathughadh, achd mar Scriobhthaidhe eile Dhaonna *h*.

h *Luc.* 24. 27, 44. *Romh.* 3. 2. 2 *Phead.* 1. 21.

IV. Ni hann o Theistis Dhuine, no Eagluise, air bith, ata Ughdarras an Scriobtuir Naomhtha, ma gcoir Creidmheas agus Umhlachd a thabhairt do; ach gu hiomlan o DHIA, (neach a sé an Fhirinn féin) Ughdarr an Scriobtuir, uime sin is coir gabhail ris an Scriobtuir, air an Adhbhar gur é Focal DE *i*.

i 2 *Phead.* 1. 19, 21. 2 *Timot.* 3. 16. 1 *Eoin* 5. 9. 1 *dTeſsal.* 2. 13.

V. Feudfuidh Teisteas na Heagluise ar mbrosnughadh agus ar ttaruing chum Meas mór agus urramach do bhith aguin air an Scriobtuir Naomhtha *k*. Agus ata Neamhthachd na Cuise, Eifeachd an Teagaisg, Móralachd na mBriathar, Coimhsheirm gach cuid de re a cheile, an Chríoch gus a bhfuil sé uile, (eadhon an uile Ghlóir a thabhairt do DHIA) an Lánsoillsiughadh ata sé ag dean-

k 1 *Tim.* 3. 15.

amh air an aon Slighe ſin ata chum Sláinte an Duine, na hiomdha Deadhbhuaidheadha oile gun choimeas, agus a Fhoirfidheachd iomlan, na nRiaſuin leir bhfuil ſé ag dearbhadh gu leór-ſhoilleir, gur é fein Focal DE ; achd gidheadh 'ſann o Obair an Spioraid Naoimh, a dtaobh a ſtigh, ag togbhail Fiadhnuiſe tríd an Fhocail, agus leis, ionar Geroidhthaibh, ata ar lán Chinnte agus Dearbhbeachd air Firinn * Neamhmhearachdach agus Ughdarras Dhiadha an Scriobtuir *l*.

l 1 *Eoin* 2. 20, 27. *Eoin* 16. 13, 14. 1 C*cor.* 2. 10, 11, 12. *Iſai.* 59. 21.

VI. Ata uile Chomhairle DHE fa thimchioll na huile Neithibh ta féudhmoil chum a Ghlóire fein, Sláint' an Duine, Creideamh agus Beatha, air a cur sios gu ſoilleir direach ann ſa Scrioptuir, no fédfir a tarruing le Deadhriaſunughadh daingionn ón Scriobtuir; Ris nach cóir einni do chur, uair air bhith, cia aca 'ſann o Nuadhfhoillſiughadh Spioraid, no o †Thradiſioin Dhaoine *m*. Gidheadh admhuighmid go bhfuil Soillſiughadh Spioraid DE a leth a ſtigh féudhmoil chum na neithe ſin ata air na mhfoillſiughadh 'ſan Fhocal do thuigſin gu Slainteamhuil *n* : Agus gu bhfuil neithe égin

† *Faic an Litir ſhuas.*

m 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17. *Gala.* 1. 8, 9. 2 *nTeſſ.* 2. 2. n *Eoin* 6. 45. 1 C*cor.* 2. 9, 10, 11, 12.

foiriomalach,

oiriomalach, fathimchioll Adhradh DHE, agus Riaghailteachd na Heaglais, cumanta lo Ghniomharthaibh, agus lo † Chomhchomunaibh Dhaonna, ata re na nriaghlughadh le Soilse Náduir, agus le Eagna Crioſdamhoil, do réir Riaghailibh † choitchionda an Fhocail, ata do ghná re na ntabhairt fa dear *o*.

† *Chomhchuideachdaibh.*

† *gheneralta.*

o 1 *Ccor.* 11. 13, 14. 1 *Ccor.* 14. 26, 40.

VII. Ni bhfuil na huile neithe ata 'ſan Scriobtuir comhſhothuigſighe ionnta fein, na comhſhoilleir do gach einneach *p* : Gidheadh na neithe ſin as feudhmoil fios do bheith orra, a gcreidſin, agus a gcoimhead, chum Slainte; ataid comhſhoilleir air na gcur sios agus air na mhfoſgladh a náit égin 'ſan Scriobtuir, as gu bhféud ni amhain Daoine Fóghlamtha, achd fós Daoine Neamhfhóghlomtha, a nduigſin go diongmhalta, ann a foghnamh dligheach a dheanamh do na Meadhoine gnathuighte *q*.

p 2 *Phead.* 3. 16. q *Salm.* 119. 105, 130.

VIII. Air bheith don Tſeintiomna 'ſan Eabhra (Canamhuin dhúthuighe Phobuil DE 'ſan Tſeanaimſir) agus don Tiomna Nuadh a Ngréigis (an Chanamhuin air a mbeólaigh na Fineadhacha gu coitchionda 'ſan am inar Scriobhadh é) air na ndeachdadh

dadh le DIA gu neimhmeadhoineach, agus tríd a Chúram agus a Fhreasdal airid air na gcoimhead fíorghlan air feadh gach uile Linn, ataid uime sin Príomh-Ughdarrach *r*; ionnas gur coir don Eaglais gach connsboid mu Chreideamh do leigionn fadheireamh, gu hiomlan † fá Nráidhthe *s*. Achd air an Adhbhar nach bhfuil Eólas air na Ceadchánamhnaibh úd aig Pobul DE uile, aig a bhfuil coir air na Scrioptuiribh, agus da mbuin siad, agus da bhfuil air ordughadh iad da nléughthadh agus da mrannsughadh a Neagal DE *t*: Uime sin as coir a gcur a Ccánamhuin ghnathuighthe gach Dúthcha gus a dtig siad *u*, chum air bheith do Fhocal DE na chomhnuidh gu Saidhbhir annsna huilibh, go ndeanaidis Adhradh dhó air mhodh taitneamhach *w*; agus gu mbiodh Dóchas aca tríd Foighid agus Comhfhurtachd na Scrioptuiridh *x*.

† No *thabhairt fa mbreith*. Hibern. *Dol air a Ccombairce*.

r *Matt.* 5. 18. s *Isai.* 8. 20. *Gniomh.* 15. 15. *Eoin* 5. 39, 46. t *Eoin* 5. 39. u 1 *Cor.* 14. 6, 9, 11, 12, 24, 27, 28. w *Coloss.* 3. 16. x *Romh.* 15. 4.

IX. A sé an Scrioptuir fein, an Riaghail Neimhmhearachdach chum an Scrioptuir a Mhiniughadh; Agus uime sin an tan do bhíos Ceisd mu sheadh tíor agus iomlan Scrioptuir

Scrioptuir air bhith (agus ni bhfuil iomad seadh aige, achd a haon amhain) as fhédir a rannsughadh, agus fhiosrughadh o ionadaibh eile ata ag labhairt ni is soilleire *y*.

y 2 *Phead.* 1. 20, 21. *Gniomh.* 15. 15, 16.

X. Ni hédir gur neach air bith eile, achd an Spiorad Naomh ag labhairt ann san Scrioptuir, as Ardbhreitheamh ann leis a bhfuil gach uile Chonnsboid mu Chreideamh re na Criochnughadh, agus uile Orduighe na Nard-Seanaidhe, Baramhla Shein-Scriobhthairidh, Teagasga Dhaoine, agus Spioraid dhiomhaire, re na ngceasnughadh, noch fós 'sann re na Bhreitheamhnas as coir dhuinn seasamh *z*.

z *Matt.* 22. 29, 31. *Ephes.* 2. 20. *le Gniomh.* 28. 25.

CAIB. II.

Ma DHIA, agus an Trionoid Naomh.

I. NI bhfuil achd aon DIA amhain ann *a*, an DIA beó fior *b*, neach ata neimhchriochnuigheach ann a mBith agus a Bhfoirfeachd *c*, Spiorad Ro-fhiorghlan *d*, Neamhfhaicsinneach *e*, gun Chorp, gun

a *Deut.* 6. 4. 1 *Ccor.* 8. 4, 6. b 1 *Tess.* 1. 9. *Jer.* 10. 10. c *Job* 11. 7, 8, 9. *agus* 26. 14. d *Eoin* 4. 24. e 1 *Tim.* 1. 17.

Chodtchaibh

Chodtchaibh *f*, gun Fhulangthaibh *g*, Neamhchlaochlodhach *h*, Neach nach fédir a thomhas *i*, Biothbhuan *k*, Neach nach fédir gu hiomlan a thuigsin *l*, Uilechumhachdach *m*, Ró-ghlic *n*, Ró-naomh *o*, Lan-shaor *p*, Ard-ughdarrach *q*, ag oibriughadh na huile neithe do réir Comhairle a Thoil neamhchlaochlodhach, agus ro-chomhthromach fein *r*, chum a Ghlóire fein *s*; ro Ghrádhach *t*, Ghráshmhur, Thrócaireach, Fhadfhuilngtheach, pailt ann a Maitheas, agus a Bhfirinn; ag maitheamh Aingidheachd, Easaontas, agus Peacaidh *u*; ag tabhairt Luidheachd don druing iarras é gu dithchiollach *w*, agus fós ro Cheart agus Uathbhasach iona Bhreitheamhnusaibh *x*, ag tabhairt Fuath do gach uile Pheacadh *y*, agus nach saorfuidh air eunchor an Cciontach *z*.

f *Deut.* 4. 15, 16. *Eoin* 4, 24. *le Luc.* 24. 39. g *Gniomh.* 14. 11, 15. h *Seam.* 1. 17. *Mal.* 3. 6. i 1 *Rjogh.* 8. 27. *Jer.* 23. 23, 24. k *Salm* 90. 2. 1 *Tim.* 1. 17. l *Salm* 145. 3. m *Geine.* 17. 1. *Foills.* 1. 8. n *Romh.* 16. 27. o *Isai.* 6. 3. *Foills.* 4. 8. p *Salm* 115. 3. q *Exod.* 3. 14. r *Ephes.* 1. 11. s *Seanfhoc.* 16. 4. *Romh.* 11. 36. t 1 *Eoin* 4. 8, 16. u *Exod.* 34. 6, 7. w *Eabhr.* 11. 6. x *Nehem.* 9. 32, 33. y *Salm* 5. 5, 6. z *Nah.* 1. 2, 3. *Exod.* 34. 7.

II. Ata aig DIA gach uile Bheatha, *a*, Ghlóir *b*, Mhaitheas *c*, agus Bheannughadh *d*, ann

a *Eoin* 5. 30. b *Gniomh.* 7. 2. c *Salm* 119. 68. d 1 *Tim.* 6. 15. *Romh.* 9. 5.

fein agus uaidhe fein ; Agus atá ſé na aonar Uile-dhiongmhalta ann fein, agus dhó féin, gun fhéum aige air Dhúilibh air bith do rinneadh leis *e*, is gun é ag tarruing Glóir air bith uatha *f*, achd amhain ag foillſiughadh a Ghlóire fein ionta, leó, dhoibh, agus orra : A ſé aon Tobar gach uile Bhith, agus 'ſann uaidhe, agus da thríd, agus air a ſhon, atá na huile neithe *g*, agus ata Uachdranachd Ardthighearnoil aige os a gcionn, chum gach einni is áill leis féin, do dheanamh leó, air anſon, agus orra *h*. Iona Fhiaghnuis atá na huile neithe foſcailte agus follas *i*, atá a Eolás neimhchríochnudhach, neimhmhearachdach, agus * neimhcheangailte ris an Chréatuir *k*, air chor as nach bhfuil ní air bith neimhchinnteach, no neimhdheirbhthe dhó *l*. Atá ſé ro-naomh iona uile Chomharlaibh, iona uile Oibrighibh, agus iona uile Aitheantaibh *m*. Dhóſan a dhlighthear o Ainglibh agus o Dhaoinibh, agus o gach Créatuir eile,ge be air bith Adhradh,Seirbheis, no Umhlachd, a chíotfar dhó iarruidh orra *n*.

e *Gniomh.* 17.24,25. f *Job* 22.30. g *Romh.* 11. 36. h *Foills.* 4. 11. i *Iim.* 6. 15. *Dan.* 4. 25, 35. i *Eabhr.* 4. 13. k *Romh.* 11. 33, 34. *Salm* 147. 5. l *Gniomh.* 15. 18. *Eſech.* 11. 5. m *Salm* 145. 17. *Romh.* 7. 12. n *Foills.* 5. 12, 13, 14.

III. Ann a Naonachd na Diadhachd atá trí Pearsuin, d'aon Nádur, Chumhachd agus Bhiothbhuanachd; DIA an Tathair, DIA an Mac, agus DIA an Spiorad Naomh *o*. Ni bhfuil an Tathair o neach air bith, ni bhfuil air na ghintinn, no ag teachd o neach: Atá an Mac air na ghintinn gu biothbhuan o Nathair *p*: Atá an Spiorad Naomh ag teachd gu biothbhuan o Nathair agus on Mhac *q*.

o 1 *Eoin* 5. 7. *Matt.* 3. 16, 17. *agus* 28. 19. 2 *Ccor.* 13. 14. p *Eoin* 1. 14, 15. q *Eoin* 15. 26. *Gala.* 4. 6.

CAIB. III.

*Air * Orduighibh Siorruidh DHE.*

I. DO orduigh DIA o uile bhiothbhuanachd, le Comhairle ro-ghlic agus naomhtha, a Thoile fein, gu saor, agus gu neamhchlaochlodhach gach einni do tharlas *a*, achd so air chor as nach é DIA Ughdarr an Pheacaidh *b*, agus nach bhfuil foirneart ga dheanamh air Toil na Gcréutuireadh, is ni mó atá saoirse no neimhchinnteachd na ndara Hádhbhara air na thabhairt uatha, achd 'sann is mó atá sé air na dhaingniughadh *c*.

a *Ephes.* 1. 11. *Romh.* 11. 33. *Eabhr.* 6. 17. *Romh.* 9. 15, 18. b *Seam.* 1. 13, 17. 1 *Eoin* 1. 5. c *Gniomh.* 2. 23. *Matt.* 17. 12. *Gniomh.* 4. 27, 28. *Eoin* 19. 11. *Sean-fhoc.* 16. 33.

II. Ge gur fiosrach DIA air gach einni a thiucfas, no fheadfus teachd, chum crich, faoi eunchumhnant air bith a dhfhéudar a breathnughadh *d*, gidheadh ni ndorduigh sé einni chionn gu bhfaca sé romh laimh é mar ni re teachd, no mar ni a thigeadh chum crich air a shamhuil sin do chumhnantaidh *e*.

d *Gniomh.* 15. 18. 1 *Samu.* 23. 11, 12. *Matt.* 11. 21, 23. e *Romh.* 9. 11, 13, 16, 18.

III. Tríd Ordugh DHE, chum foillsiughadh a Ghlóire, atá cuid égin do Dhaoine agus do na Haingil *f*, air * na ntagh-órdughadh roimh laimh chum Beatha shuthuain, agus cuid eile air na nreumh-ordughadh chum Bás siorruidh *g*.

* *Faic shuas sán Litir.*

g *Romh.* 9. 22, 23. *Epheſ.* 1. 5, 6. *Sean-fhoc.* 16. 4.

IV. Atá na Haingil agus na Daoine so do reumh-thaghthadh agus do reumh-orduigheadh mar so, air na ngcomharthughadh fa leth agus gu neamhchlaochladhach, agus a ta a Naireamh coimhchinnteach agus *comhchriochnuighte, as nach feudfuighthear a mhéadughadh no a lughdughadh *h*.

*Co-ainmnighte, no *Co-shocraighte.*

h 2 *Tim.* 2. 19. *Eoin* 13. 18.

V. An drong atá air na ntagh-ordughadh roimh laimh chum Beatha, do rinn DIA roimh thoſach an Tſaoghail, do réir a Rún ſíorruidhe agus neamhchlaochlodhach, agus do réir Comhairle hiomhair agus Gean-maith a Thoile fein a ntaghthadh ann a Geríoſd chum Glóir ſhiorruidh *i*, o a ſhaor Ghrás agus Ghrádh, gun roimh-ſheallamh air Chreideamh, no air Dheaghoibrighthibh, no air Bhuan-mhairtheacduin a néunchuic díobh, no air einni eile 'ſan Chréatuir, ma Chumhnantaibh no mar Adhbharaibh, d. bhroſnughadh chuige ſo *k*; Agus ſo uil chum Cliú a Ghráſa glórmhur *l*.

i *Epheſ.* 1. 4, 9, 11. *Romh.* 8. 30. 2 *Tim.* 1 9. 1 *Teſſal.* 5. 9. k *Romh.* 9. 11, 13, 16. *Ephe* 1. 4, 9. l *Epheſ.* 1. 6, 12.

VI. Mar dhorduigh DIA na Daoine tagh chum Glóir, is amhluidh le Rún ſíorruid agus ro-ſhaor a Thoile, do romhorduigh na huile Mheadhoine ata chuige ſin - a Uime ſin iadſan ata air na ntoghthadh, a tuitim dhoibh a Nadhamh, atáid air i * nſaoradh le Críoſd *n*, air na ngairm heifeachdach chum Creidimh a Geríoſd na Spiorad ag oibriughadh a nam iomchu bhaidh, taid air na * mhfireunughadh, a na nuchdmhacughadh, air na naomhth

m 1 *Phead.* 1. 2. *Epheſ.* 1. 4, 5. *Epheſ.* 10. 2 *Teſſ.* 2. 13. n 1 *Teſſ.* 5. 9, 10. *Tit.* 2. 14.

ghac

ghadh *o*, agus air na ngcoimhead le na Chumhachda tríd Creidimh chum Sláinte *p*. Agus ni bhfuil drong air bioth eile air na nſaoradh le Críoſd, air na ngairm gu heifeachdach, air na mhfireunughadh, air na nuchdmhacughadh, air na naomhthughadh, agus air na nſábhaladh, achd na Daoine taghta amhain *q*.

o *Romh.* 8. 30. *Epheſ.* 1. 5. 2 *Teſſ.* 2. 13. p 1 *Phead.* 1. 5. q *Eoin* 17. 9. *Romh.* 8. 28. *ſios gu Crich an Chaibidil. Eoin* 6. 64, 65. *Eoin* 13. 26. *Eoin* 8. 47. 1 *Eoin* 2. 19.

VII. Chuncas do DHIA a réir Comhairle dorannſuighthe a Thoile fein (leis an bhfuil ſé ag † leigionn amach, no ag congmhail air ais, a Throcaire, mar chíotfar dhó) chum Glóir a Airdthighearnais oſcionn a Chréutuireadh, an chuid eile don Chinneadh Daonna do leigionn ſeachad, agus a nordughadh chum Eaſonoir agus Feirge, air ſon a Mbpeacaidhibh, chum Cliú a Cheartais ghlórmhur *r*.

† *ag toirbheirt a Throcaire.*

r *Matt.* 11. 25, 26. *Romh.* 9. 17, 18, 21, 22. 2 *Tim.* 2. 19, 20. *Jud.* 4. 1 *Phead.* 2. 8.

VIII. A ta Teagaſg na Haird-dhiomhaireachdſá an † Reumhorduigh, re na lámharcadh le Heagna agus

† no, *an reumhthaghordugh. Seall ſan Litir.*

Cúram áirid *s*, chum air bheith do Dhaoinibh ag tabhairt fadear Toil DHE foillsighte iona Fhocal, agus ag tabhairt Umhlachd dhi, gu bhfeadfuid o Dheirbhtheachd a Ngairm eifeachdaich, bheith lán-bheachduigh ma Ntaghthadh siorruidh *t*. Agus mar sin, do bheir an Teagasgsa seachad Adhbhar Cliú agus Urram do DHIA, agus longantuis uime *u*, agus Adhbhar Irisleachd, Dichill, agus Sólais lionmhuire do na huilidhibh ata gu trébhdhireach ag tabhairt Umhlachd don Tsoisgeul *w*.

s Romh. 9. 20. *Romh.* 11. 33. *Deut.* 29. 29. *t* 2 *Phead.* 1. 10. *u Ephes.* 1. 6. *Romh.* 11. 33. *w Romh.* 11. 5, 6, 20. 2 *Phead.* 1. 10. *Romh.* 8. 33. *Luc.* 10. 20.

CAIB. IV.

Man Chruthaghadh.

I. CHuncas do DHIA an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh *a*, chum foillsiughadh Glóire a Chumhachda, a Ghliocais, agus a Mhaithis shiorruidh *b*, ann san tosach, an Saoghal agus na huile neithe saicsinneach, agus neamhfhaicsinneach atá

a Eabhr. 1. 2. *Eoin* 1. 2, 3. *Geine.* 1. 2. *Job* 26. 13. *agus Job* 33. 4. *b Romh.* 1. 20. *Jerem.* 10. 12. *Salm* 104. 24. *Salm.* 33. 5, 6.

ann,

ann, a chruthughadh, no an ndeanamh do neimhni, a núine ſé Laethe, agus gach einní dhíobh ro-mhaith *c*.

c *Geine. an* 1 *Cail. Eabhr.* 11. 3. *Col.* 3. 16. *Gniomh.* 17. 24.

II. Tar éis do DHIA na huile Chréutuireadha eile a dheanamh, do chruthaigh ſé an Duine, Fear agus Bean *d*, le Anmanaibh riaſunta agus neamhbháſmhur *e*, le Heólas, Fireuntachd, agus Fíor-naomhthachd ionta, do réir Iomhaigh feín *f*, air bheith do Lagh DHE aca, ſcríobhtha iona Gcroidhthaibh *g*, agus Néart da choimhlionadh *h*, achd gidheadh gur ní do ſhéudfadh tárla, gu mbrisfid é, bhríogh gu raibheadar air na mhágbhail gu ſaoirſe an Toile féin, do bheith claochlodhach *i*. A thuilleadh air an Laghſa ſcríobhtha iona Gcroidhthaibh, ſuair ſiad Aithne gun ní air bith ithe don Chraoibh Eólais an mhaith agus uilc, agus a bhfad do choimhedeadh an Aithneſi leó, do bheithid ſona iona Ccomhchomun re DIA *k*, agus do bheith Uachdranachd aca oſcionn na Gcréutuireadh *l*.

d *Geine.* 1. 27. e *Geine.* 2. 7. *le Seanmor.* 12. 7. *agus Luc.* 23. 43. *agus Matt.* 10. 28. f *Geine.* 1. 26. *Coloſſ.* 3. 10. *Epheſ.* 4. 24. g *Komh.* 2. 14, 15. h *Seanmor.* 7. 29. i *Geine.* 3. 6. *Seanmor.* 7. 29. k *Geine.* 2. 17. *agus Geine.* 3. 8, 9. 10, 11, 23. l *Geine.* 1. 26, 28.

CAIB. V.

Mu Fhreaſdal DE.

I. ATá DIA Ard-chruthuightheoir na nuile neithe, ag congmhail ſuas *a*, ag ſtiubhradh, ag * † ſuighthiughadh, agus ag riaghladh, na nuile Chréutuireadh, Ghníomhartha, agus Neitheanna *b*, on Mhór gus an Bheag *c*, le na Fhreaſdal ro-ghlic, agus ro-naomhtha *d*, do réir a Roimh-eólais neamhmhearachdach *e*, agus Comhairle ſhaor agus neamhchlaochladhach a Thoile fein *f*, chum Cliú Glóire a Ghliocais, a Chumhachda, a Cheartuis, a Mhathais, agus a Thrócaire *g*.

* † *no ag ſuighthiughadh amach.*

a *Eabhr.* 1. 3. b *Dan.* 4. 34, 35. *Salm* 135. 6. *Gniomh.* 17. 25, 26, 28. *na Caibidilſe uile do Leabhar Job, eadhon* 38. 39, 40, *agus* 41. c *Matt.* 10. 29, 30, 31. d *Seanfhoc.* 15. 3. *Salm* 104. 24. *agus Salm* 145. 17. e *Gniomh.* 15. 18. *Salm* 94. 8, 9, 10, 11. f *Epheſ.* 1. 11. *Salm* 33. 10, 11. g *Iſai.* 63. 14. *Epheſ.* 3. 10. *Romh.* 9. 17. *Geine.* 45. 7. *Salm* 145. 7.

II. Ge gu bhfuil na huile neithe, thaobh Roimh-fhios agus Ordugh DHE an Ceead Adhbhar, ag teachd chum Crích, gu neamhchlaochladhach, agus gu neamhmearachdach

dach *h*; gidheadh atá ſé leis an Fhreaſdal chéudna, ag tabhairt orra tárla do reir Nádur na ndara Hádhbhara, gu neamh-ſheachnach, gu ſaor, no * gu teagmhuiſeach *i*.

h *Gniomh.* 2. 23. i *Geine.* 8. 22. *Jerem.* 31. 25. *Exod.* 21. 13. *le Deut.* 19. 5. 1 *Riogh.* 22. 28, 34. *Iſai.* 10. 6, 7.

III. Atá DIA ag deanamh Fóghnaimh do Mheadhoineadh iona Fhreaſdal ghnáthuighthe *k*, gidheadh atá ſé ſaor chum Oibriughadh iona bhfeagmhuis *l*, os a gcionn *m*, agus iona naghaidh, mar is áil leis *n*.

k *Gniomh.* 27. 31, 44. *Iſai.* 55. 10, 11. *Hoſ.* 2. 21, 22. l *Hoſ.* 1. 7. *Matt.* 4. 4. *Job* 34. 10. m *Romh.* 4. 19, 20, 21. n 2 *Riogh.* 6. 6. *Dan.* 3. 27.

IV. Atá Neart uilechumhachdach, Glioccas doſcruduigh, agus Maitheas neimh-chriochnuigheach DHE ga mhfoillſiughadh féin, comhmór iona Fhreaſdal, as gu rig ſí, gu nuige an chéad Leagadh, agus uile Pheacaidhibh eile na Naingil, agus Dhaoine *o*, agus ſin ni hann le Lom-fhulannas *p*, achd é Fulannus aig a bhfuil cuimſiughadh ro-

o *Romh.* 11. 32, 33, 34. 2 *Samu.* 24. 1. *le Seanachais* 21. 1. 1 *Riogh.* 22. 22, 23. *Seanach.* 10. 4, 13, 14. 2 *Samu.* 16. 10. *Gniomh.* 2. 23. *agus Gniomh.* 4. 27, 28. *Gniomh.* 14. 16.

ghlic

ghlic agus ro-chumhachdach maille ris *q*. Agus ata air mhodhaibh eile ga nſtiúbhradh agus ga nriaghladh, ann a Fritheoladh éug ſamhuil, chum a Chríochaibh naomhtha fein *r*; Gidheadh 'ſann air chor as go bhfuil a Mpeacaidheachd ag teachd on Chréutuir amháin, agus ni hann o DHIA, neach air bheith dhó ro-naomh, agus ro-cheart, nach bhfuil agus nach fèud a bheith na Ughdar Peacaidh, no na neach ris an taitin ſé *ſ*.

q *Salm* 76. 10. 2 *Riogh.* 19. 28. r *Geine.* 50 20. *Iſai.* 10. 6, 7, 12. ſ *Sheum.* 1. 13, 14, 17. 1 *Eoin* 2. 16. *Salm* 50. 21.

V. A ta an DIA ro-ghlic, ro cheart-bhreitheach, agus ro-ghráſmhur, gu minic ag fágbhail a Chloinne fein, ré ſeal, gu hiomdha Buaireadh, agus Truaillidheachd a Ngcroidhthe fein, chum a nſmachdthughadh air ſon a Mpeacaidhaibh do rinneadar roimhe, no chum Neart foluighte na Truaillidheachd, agus Mealltoireachd a Ngcroidhe do nochdadh dhoibh, gcoinne gu mbithidis air na Niriſliughadh *t*; Agus fós da ndúſgadh ſuas gu greamthughadh ni is teinne agus ni is cinntiche ris fein chum a geongmhail ſuas; Agus da ndeanamh ni is furachaire anaghaidh gach uile Chionfá Peacuidh 'ſan aimſir re teachd; Agus chum

t 2 *Seanach.* 31. 25, 26, 31. 2 *Samu.* 24. 1.

iomdha

omdha Crioch eile tá ceart agus naomhtha *u*.

u 2 *Ccor.* 12. 7, 8, 9. *Salm* 73. *gu hiomlan.* *alm* 77. 1, 10, 12. *Marc.* 14. *o rann* 66, *gu* *rich an Chaibidil.* *le Eoin* 21. 15, 16, 17.

VI. Mu na Daoinibh aingidh neimh-hiaghaidh ſin a ta DIA mar Bhreitheamh eartbhreitheach ag dalladh agus ag cruadh-hughadh air ſon Peacaidhibh do rinneadar oimhe *w*, uathaſan atá ſé ni amhain ag ongmhail air ais a Ghrás leis a bhféidthe a ſoillſiughadh iona Ntuigſe agus drúthadh ir a Ngcroidhthibh *x* : Achd air aairibh fós, ag taruing air ais † *Giſtean.* a † Tiodhlaice do bhi aca *y*, Agus ga mhfágbhail ma choinne neithe dá dean an Truailleachdſan Cionſá Peacaidh *z*, gus le ſo uile atá ſé ga ntabhairt thairis la Nainmiannuibh fein, do Bhuaidhridhibh n Tſaoghail, agus do Chumhachd an Aidhbhirſeoir *a* : Leir tharla gu bhfuilid ga gcruadhthughadh fein, ſeadh faoi na Meadh-onaibh ſin a ta Dia ag gnáthughadh chum Daoine eile a mhaothughadh *b*.

w *Romh.* 1. 24, 26, 28. *agus Romh.* 11. 7, 8.
x *Deut.* 29. 4. y *Matt.* 13. 12. *agus Matt.* 25. 29. z *Deut.* 2. 30. 2 *Riogh.* 8. 12, 13.
a *Salm* 81. 11, 12. 2 *Teſſal.* 2. 10, 11, 12.
b *Exod.* 7. 3. *le Exod.* 8. 15, 32. 2 *Ccor.* 2. 15, 16. *Iſai.* 8. 14. 1 *Phead.* 2. 7, 8. *Iſai.* 6. 9, 10.
le Gniomh. 28. 26, 27.

VII. Mar

VII. Mar a ruigeas Freasdal DE, gu generalta gus na huile Chreutuiribh, is amhluidh ata sí air mhodh ni is sunnradhaigthe ag gabhail Cúram da Eaglais, agus ag suighthiughadh na huile neithe chum a maith *c*.

c 1 *Tim.* 4. 10. *Amos* 9. 8, 9. *Romh.* 8. 28 *Isai.* 43. 3, 4, 5, 14.

CAIB. VI.

† Leagadh. † Dioghaltas.

Ma † *Thuitim an Duine, mar Pheacadh, agus mu* † *Pheanus air a shon.*

I. AIr bheith dar gcéad Sinnsearaibh air na mealladh le Aisinntleachd agus Buaidhreadh an Aidbhhirleoir, do pheacuigh eadar 'san Mheas toirmisgthe do ithe a Chuncas do DHIA do reir a Chomhairleghlic agus naomhtha, a Mpeacadhsa dthulang air bheith do Rún aige, † ordughadh chum a Ghlóir fein *b*.

† *riaghladh.*

a *Geine.* 3. 13. 2 *Ccor.* 11. 3. b *Romh.* 1: 32.

II. Leis an Pheacadhsa dthuiteadar o a † Ngcéuc shireuntachd, agus o a Ngcomhchomun re DIA *c*, agus mar sin dsásadar marbh a Bpe-

† *Firenteachd gein*, no *Geinshireuntachd.*

c *Geine.* 3. 6, 7, 8. *Seanmor.* 7. 29. *Romh.* 23.

ead

eadh *d*, agus truaillidh gu hiomlan, ann a nuile Chumhachdaibh a Nanmanna, agus Bhalluibh a Ngcuirp *e*.

d *Geine.* 2. 17. *Ephes.* 2. 1. e *Tit.* 1. 15. *Geine.* 6. 5. *Jer.* 17. 9. *Romh.* 3. 10, *gu nuig Rann* 19.

III. Bhrígh gu mbiádsan Freamhach an Chinnidh Daonna uile, do bheith Cionta an Pheacaidhse air na mheas *f*, agus an Bis céadna san Pheacadh agus ann san Nídur thruaillidh air na iomchar, da Niliochd uile ta ag teachd uatha tre Gineolughadh gnathaighte *g*.

f *Geine.* 1. 27, 28. *agus Geine.* 2. 16, 17. *agus Gniomh.* 17. 26. *le Romh.* 5. 12, 15, 16, 17, 18, 19. *agus* 1 *Ccor.* 15. 21, 22, 45, 49. g *Salm* 51. 5. *Geine.* 5. 3. *Job* 14. 4. *agus Caib.* 15. *r.* 14.

IV. On Truaillidheachd gheinse, tre bhfuil sinn gu tur air ar gcur o Ghléus chum an uile Mhaith, air ar ndeanamh neamhchomasach chuige, agus conntrardha dhó *h*, agus ag aomadh gu hiomlan chum an uile Olc *i*, ata na huile Pheacaidh Gniomhtha ag teachd *k*.

h *Romh.* 5. 6. *agus Romh.* 8. 7. *agus fos Romh.* 7. 18. *Coloss.* 1. 21. i *Geine.* 6. 5. *agus Caib.* 8. *r.* 21. *Rhom.* 3. 10, 11, 12. k *Sheam.* 1. 14, 15. *Ephes.* 2. 2, 3. *Matt.* 15. 19.

V. Re

V. Re fad na Beathaſa, ata an Truai lidheachdſa a Náduire ag fantin 'ſan Droin ata air na Nathghineamhuin *l*; Agus ge g bhfuil ſí air a Maitheamh agus air a Claoid tríd Chriosd, gidheadh is ſior-pheacadh d ríreamh i fein, agus a huile Ghluaſach fós *m*.

l 1 *Eoin* 1. 8, 10. *Romh.* 7. 14, 17, 18, 2: *Sheam.* 3. 2. *Sean-fhoc.* 20. 9. *Seanmor.* 7. 2(m *Romh.* 7. 5, 7, 8, 25. *Gala.* 5. 17.

VI. Air bheith do gach aon Pheacadl Gein agus Gniomhtha araon, na Bhriſeadh a: Ceart-lagh DHE, agus conntrardha dho ſin ; atá ſé iona Nádur fein ag tarruing Cion air an Pheacach *o*, tre a bhfuil ſé air r cheangal thairis do Fheirg DHE *p*, agus d Mhallachd an Lagha *q*, agus mar ſin ata a Bás *r*, agus gach uile Thruaighe Spioradoil ſaoghalta *t*, agus ſiorruidhe *u*, ina * a radh.

n 1 *Eoin* 3. 4. o *Romh.* 2. 15. p *Epheſ.* 3. q *Gala.* 3. 10. r *Romh.* 6. 23. ſ *Epheſ.* 4. 1 t *Romh.* 8. 20. *Caoi Jerem.* 3. 39. u *Matt.* 2 41. 2 *Teſſal.* 1. 9.

CAIB. VII.

†Cunnradh, no Connartha. — *Mu* †*Choimhcheangal DE, an Duine.*

I. ATa an Tedirdhealughadh edir Dh agus an Ccréutuir comhór as ge dlighthe

dlighthear o Chréutuiribh riaſunta, Umhlachd dhóſan, mar a Ngeruthuightheoir, gidheadh ni bhfeudfuid a mſeaſda a Mhealtuin air chor ar bith mar a Nſonas agus a Nluidheachd, achd trid Aontughadh deónach égin, air taobh DHE, a chuncas dó a chur a gcéill air modh Coimhcheangail *a.*

a *Iſa.* 40. 13, 14, 15, 16. *Job* 9. 32, 33. 1 *Shamu.* 2. 25. *Salm* 113. 5, 6. *agus Salm* 100. 2, 3. *Job* 22. 2, 3. *agus Job* 35. 7, 8. *Luc.* 17. 10. *Gniomh.* 17. 24, 25.

II. An ceead Choimhcheangal do rinneadh ris an Duine, bu Choimhcheangal Oibrighe è *b*, ann a raibh Beatha air a gealladh do Adhamh, agus annſan da Shliochd *c*, air Chumhnant.

Umhlachda iomlain † phear- † *Phearſunoil.*
ſuinte *d.*

b *Gala.* 3. 12. *c Romh.* 10. 5. *agus Romh.* 5. 12. *gu nuig Rann* 20. *d Geine* 2. 17. *Gala.* 3. 10.

III. Air bheith don Duine, trid a Leagaidh fein dfhigbhail neamhchomaſach chum righinn air Beatha trid an Choimhcheangal id, chuncas don Tighearna Coimhcheangal ile do dheanamh *e*, da ngoirthear gu oitchionn, Coimhcheangal Gráſa : ann a bhfuil ſé ag tairgſe gu ſaor, Beatha agus

e *Gala.* 3. 21. *Rom.* 3. 20, 21. *Geine* 3. 15. *Iſai.* 42. 6.

Slainte trid Josa Crioſd, ag iarruidh orra Creideamh annſan, chum go mbiodh iad air na nſabhaladh *f*; agus ag gealltuin a Spiorad Naomh a thabhairt, do na huilidhibh ata air na Nórdughadh chum Beatha, da ndeanamh deónach agus comaſach chum creidſin *g*.

f *Marc.* 16. 15, 16. *Eoin* 3. 16. *Romh.* 10. 6,9. *Gala.* 3. 11. g *Eſech.* 36. 26, 27. *Eoin* 6 44, 45.

IV. Goirthear ſan Scriobtuir gu tri Tiomna mar Ainm don Choimhcheangalſ na Ngrás, thaobh Bás Josa Crioſd an Fear tiomnaigh, agus thaobh na Hoidhreach Shíorruidh, maille ris na huile Neithibh d bhoineas di, a ta air na mhfágbhail ma dhileab ann *h*.

h *Eabhr.* 9. 15, 16, 17. *Eabhr.* 7. 22. *Lu* 22. 20. 1 C*cor.* 11. 25.

V. Do bhí an Coimhcheangalſa air 1 †thritheoladh air mhoc éugſamhuil, re Linn Lagha, agus re Linn Tſoiſgeil *i* : Faoi Lagh do bhí ſé air fhritheolughadh le Geallamhnaibh, Faid deireachdaibh, Iobarthaibh, Timchillghe radh, † Uan-Cáſg, agus Samhludhaibh agus * O dionannſuibh eile, a thuga do Phobul na Niúdaighe, is gach eínni dhi

† *Mhinioſdralughadh.* no *Sheirbhiſeachadh.*

† *Uan-Paſchail.*

i 2 C*cor.* 3. 6, 7, 8, 9.

ſo uile ag Ciallughadh roimh láimh Crioſd do bheith re teachd *k*, agus do bheith na Neitheſi ris an Linn úd diongmhalta agus eiſeachdach, tríd Oibriughadh an Spioraid, d'oileiniughadh agus do thogbhail ſuas na Ndaoine Taghta, ann a Gereideamh ſan Mheſſiah a ghealladh *l*, tre raibh aca Lán-Mhaitheamhnus Peacaidhe, agus Sláinte Shioruidh; agus goirthear dhé an Sein-Tiomna *m*.

k *Eabhr.* Caib. 8, Caib. 9, *agus* Caib. 10. *Romh.* 4. 11. *Coloſſ.* 2. 11, 12. 1 Ccor. 5, 7. 1 1 Ccor. 10. 1, 2, 3, 4. *Eabhr.* 11. 13. *Eoin* 8. 56. m *Gala.* 3. 7, 8, 9, 14.

VI. Faoi an Tſoiſgeul, an tan a thaisbeineadh Crioſd, Bríogh na neitheann úd *n*, a ſiad na Hoirdionannſaidh ann a bhfuil an Ccoimhcheangalſa air na fhritheoladh, Seanmoiriughadh an Fhocail, agus Fritheolughadh Sacramuinteadha, an Bhaiſtidh agus Shuipeir an Tighearna *o*; agus ge gur iadſo as teirce ann a Naireamh, agus gu bhfuilid air na infritheoladh le n'as mó do Shimplidheachd, agus le n'as lugha do Ghloir leth a muigh; gidheadh ata an Coimhcheangalſa air na thaisbeunadh ionntaſan le barridheachd Iomlaine, Soilleireachda, agus Eifeachda *p*, do na huile

n Coloſſ. 2. 17. o *Matt.* 28. 19, 20. 1 Ccor. 11. 23, 24, 25. p *Eabhr.* 12. 22. *gu nuig* 28. *Jerem.* 31. 33, 34.

Fhineadhachaibh, Iúdaighibh agus Gheintiligh-ibh araon *q*; Agus goirthear dhe an Tiomna Nuadh *r*. Ni bhfuil ann uime ſin dá Choimhcheangal Gráſa eidirdhealuighte thaobh † Bríogh; achd an Taon-Choimhcheangal céudna, faoi † atharughadh Fri-theoluidh *ſ*.

† *Subhſtaint.*
† *Fhritheoladhuibh engſamhla.*

q *Matt.* 28. 19. *Epheſ.* 2. 15, 16, 17, 18, 19. r *Luc.* 22. 20. ſ *Gala.* 3. 14, 16. *Romh.* 3. 21, 22, 23, 30. *Salm* 32. 1. *le Eabhr.* 13. 8. *Gniomh.* 15. 11.

CAIB. VIII.

† an Teidir-mheadhonthoir.

Mu Chrioſd † an Fear-Meadhoin.

I. CHuncas do DHIA, iona Rún Síor-ruidhe, an Tighearna Ioſa, a Mhac aoin-ghein, do thaghadh agus ordughadh, chum bheith na Fhearmeadhoin edir DHIA agus Dhuine *a*, na Fháidh *b*, na Shagairt *c*, agus na Ríogh *d*, na Cheann agus na Shlánuightheoir da Eagluis *e*, na Oighre air na huile Neithibh *f*, agus na Bhreith-

a *Iſai.* 42. 1. 1 *Phead.* 1. 19, 20. *Eoin* 3. 16. 1 *Tim.* 2. 5. b *Gniomh.* 3. 27. c *Eabhr.* 5. 5, 6. d *Salm* 2. 6. *Luc.* 1. 33. e *Epheſ.* 5. 23. f *Eabhr.* 1. 2.

eamh

eamh air an Tſaoghal *g*: D'an dtug ſé o uile Bhiothbhuanachd Pobul re bith na † Nsliochd dó *h*, agus re húine gu bithidis leiſin air na Nſaoradh, air na Ngairm, air na Mhfíreunughadh, air na Naomhughadh, agus air na Nglorughadh *i*.

† *Nsiol.*

g *Gniomh.* 17. 31. h *Eoin* 17. 6. *Salm* 22. 30. *Ijai.* 53. 10. i 1 *Tim.* 2. 6. *Ijai.* 55. 4, 5. 1 *Ccor.* 1. 30.

II. Mac DHE, an Dara Pearſa 'ſan Trínoid, air bhith dhó na Fhior DHIA Biothbhuan, d'aon † Nádur ris an Athair, agus Coimhmeas dó, do ghabh ſé air, nuair a tháinig Iomlaine na Haimſire, Nádur an Duine *k*, le a huile Bhuaidhibh nádurdha agus a Hanmhuineachdaibh chumannta, gidheadh a bhféugmhais Peacaidh *l*, air bheith dhó air na gheineamhuin tre Cumhachd an Spioraid Naoimh a mbroinn Mhuire na Hóighe, da Subhſtainte *m*. Ar chor as gu raibh Dá Nádur Iomlan, Fhoirfe, agus Edirdhealuighte, in Diadhachd agus an Daonnachd, air na ngeur go neamhſcarthamhoil re a chéile a naon Phearſa * gun air a Natharughadh onna cheile, * gun air a Ndeanamh ſuas

† *Subhſtaint.*

k *Eoin* 1. 1, 14. 1 *Eoin* 5. 20. *Philip.* 2. 5. *Gala.* 4. 4. *Eabhr.* 2. 14, 16, 17. *Eabhr.* 4. 15. m *Luc.* 1. 27, 31, 35. *Gala.* 4. 4.

na neihni le na chéile, no * air na Ngcoimeaſg thríd a chéile *n*. Agus an Bpearſaſo is Fíor-Dhia é, agus Fíor-Dhuine, gidheadh is Aon-Chrioſd é, an Taon-Fhearmeadhoin edir DIA agus Duine *o*.

n *Luc.* 1. 35. *Coloſſ.* 2. 9. *Romh.* 9. 5. 1 *Phead.* 3. 18. 1 *Tim.* 3. 16. o *Romh.* 1. 3, 4. 1 *Tim.* 2. 5.

III. Do bheith an Tighearna Ioſa Crioſd, iona Nádur Dhaonna * a chuireadh mar ſo ris an Nádur Dhiadha, air na Naomhthughadh, agus air Ungthadh, leis an Spiorad Naomh oſcionn † Cuimſe *p*, air bheith dhó aige, na huile Ionnmhuſa Gliocais agus Eólais ann fein *q*, ann a bhfacas don Athair gach uile Iomlaine a bheith ag Comhnuidhe *r*; a gcoinne air bheith dhó Naomhtha, Neamhlochdach, Neamhthruailligh, agus lán do Ghrás agus D'firinne *ſ*, go mbiodh ſé air na * lán-fhuirniſiughadh chum Oifig Edirmheadhonthoir agus Urrais *t*: Agus nior ghlac ſé chuige fein í, achd do bhí ſé air na Ghairm da hionnſaidh le na Athair *u* Neach do chuir gach uile Chomas agus

† *Tomhas.*

p *Salm* 45. 7. *Eoin* 3. 34. q *Coloſſ.* 2. 3 r *Coloſſ.* 1. 19. ſ *Eabhr.* 7. 26. *Eoin* 1. 14 t *Gniomh.* 10. 38. *Eabhr.* 12. 24. *agus Caib* 7. *r.* 22. u *Eabhr.* 5. 4, 5.

Bhreitheamhna

Bhreitheamhnas iona Láimh, agus thug Aithne dhó sin do chur a ngníomh *w*.

w *Eoin* 5: 22, 27. *Matt.* 28. 18. *Gniomh.* 2: 36.

IV. Do ghabh an Tighearna Iosa an Oifigse gu ro-thoileach os láimh *x*, agus chum gu ccuireadh sé a ngníomh í, do rinneadh é faoi an Lagh *y*, agus do choimhlíon sin go hiomlan *z*, do fhuiling se † Piantaidh ro-chráiteach go neimhmeadhonach iona Anam *a*, agus Fulangthasa ro-dhóruineach iona Chorp *b*; do Chéusadh é, fuair Bás *c*, do bhí air na Adhlacadh, agus dfan faoi Chumhachd an Bháis, gidheadh ni bhfaca sé Truaillidheachd *d*. Air an treas Ló d'éirigh o na Marbhuibh *e*, leis an Chorp cheudna ann a ndfuiling sé *f*, leir Chuaidh fós suas air Neamh, agus ata sé na shuidhe ann sin air Deaslaimh a Athar *g*, ag deanamh Eadarghuidhe *h*, agus tillfidh sé a thabhairt

† *Doruinne.*

x *Salm* 40: 7, 8. *le* Eabhr. 10. *r.* 5 *gu nuig r.* 10. Eoin 10. 18. *Philipp.* 2. 8. y *Gala.* 4. 4. z *Matt.* 3. 15. *agus Matt.* 5. 17. a *Matt.* 26. 37, 38. *Luc.* 22. 49. *Matt.* 27. 46. b *Matt. Caib.* 26. *agus Caib.* 27. c *Philipp.* 2. 8. d *Gniomh.* 2. 23, 24, 27. *agus Gniomh.* 13. 37. *Romh.* 6. 9. e 1 *Ccor.* 15. 3, 4. f *Eoin* 20. 25, 27. g *Marc.* 16. 19. h *Romh.* 8. 34. *Eabhr.* 9. 24. *agus* Eabhr. 7. 25.

Breith

Breith air Dhaoinibh agus Ainglibh a Ndeireadh an Tiaoghail *i*.

i *Romh.* 14. 9, 10. *Gniomh.* 1. 11. *Gniomh.* 10. 42. *Matt.* 13. 40, 41, 42. *Jud. rann* 6. 2 *Phead.* 2. 4.

V. Do rinn an Tighearna Iosa, le na Umhlachd iomlan, agus leis an Iobairt sin, *eadhon* é fein, a thug sé tríd an Spioraid Shiorruidh, aonuair suas do DHIA, Ceartas a Athar do lán-dioladh *k* ; Agus ni amhain Réite do chosnamh, achd mar a gcéudna Oidhreachd Bhiothbhuan ann an Ríoghachd Neámha, dhoibhsan uile, thug an Tathair dhó *l*.

k *Romh.* 5. 19. *Eabhr.* 9. 14, 16. *agus Eabhr.* 10. 14. *Ephes.* 5. 2. *Romh.* 3. 25, 26. 1 *Dan.* 9. 24, 26. *Coloss.* 1. 19, 20. *Ephes.* 1. 11, 14. *Eoin* 17. 2. *Eabhr.* 9. 12, 15.

VI. Ge nach d'oibrigheadh *† do ríreamh Obair na Saoirse le Críosd, nó go raibh sé air na ghabhail 'san Fheóil, gidheadh do bhí a Fearta, a Heifeachd, agus a Sochaire, air a ngcomhpártughadh ris na Daoinibh Taghta, ann sgach Al an diaigh a cheile, o Thosach an Tiaoghail, leis agus annsna Geallamhnuibh, na Samhluidhhaibh, agus na Hiobarthaibh, ann a raibh air Fhoillsughadh, agus air na Chiallughadh go be Siol na Mná é, a Bhrughadh Ceann na Nathrach ; agus an Tuan do mharbhadh

*† *cheana*, no *a lathair*, no *a ngniomh*.

mharbhadh o Thoſach an Tſaoghail ; air bheith dhó na aon ceadna, a Né, a Niugh, agus go Siorruidhe *m*.

m *Gala.* 4. 4, 5. *Geine.* 3. 15. *Foills.* 13. 8. *Eabhr.* 13. 8.

VII. A tá Críoſd, a Nobair na Hedirmheadhonthoireachd, ag oibriughadh do réir an Dá Nádur, ag deanamh, tre gach Nádur dhíobh, an ní ſin do bhuineas di ſein *n* : gidheadh thaobh Aonachd an Phearſuin, ata a ní ſin a bhuineas D'aon Nádur, * † air na chur air Ainm an Phearſuin ata air Ainmniughadh o'n Nádur eile *o*.

† *air na luadh ris an Phearſa.*

n *Eabhr.* 9. 14. 1 *Phead.* 3. 18. 6 *Gniomh.* 20. 28. *Eoin* 3. 13. 1 *Eoin* 3. 16.

VIII. Ata Críoſd ag cur, agus ag Comhbártughadh, go dearbhtha agus go héifeachtach, na Saoirſe ſin do choiſin ſé, riuſan uile dan do choiſin ſé *p*, ag deanamh Eadarghuidhe air an ſon *q*, agus foilliughadh dhoibh ann ſan Fhocal, agus leis, Díomhaireadha na Sláinte *r* ; ga * maothughdh gu héifeachdach le na Spiorad, chum Creidſin, agus bheith Umhal ; ag Riaghladh Ngeroidhe, le na Fhocal, agus le na Spi-

p *Eoin* 6. 37, 39. *Eoin* 10. 15, 16. *q* 1 *Eoin* 2. 1, 2. *Romh.* 8. 34. r *Eoin* 15. 13, 15. *Ephes.* 1. 7, 8, 9. *Eoin* 17. 6.

prad

orad *ſ*; ag Buadhthughadh thar a nuil Naimhdibh le na Neart Uilechumhachdach agus le na Ghliocas, air an Doigh agus ai na Modhaibh ſin as fearr d choimhfhreagras re na Fheadh mantas Iongantach, agu † Dorannſuighe *t*.

† *neamh-ſcrúduigheach.*

ſ *Eoin* 14. 16. *Eabhr.* 12. 2 2 *Ceor.* 4. 13 *Romh.* 8. 9, 14. *Romh.* 15. 18, 19. *Eoin* 17 17. t *Salm* 120. 1. 1 *Ceor.* 15. 25, 26. *Ma* 4. 2, 3. *Coloſſ.* 2. 15.

CAIB. IX.

M'an Tſaor-Thoil.

I. DO chuir DIA ann an Toil an Duin an Tſaoirſe Nádurdha ſin, air nac bhfuilis ag deanamh Aindheóin, agu nach bhfuil tríd Daor-Eigiontas o Nádur a Socrughadh air Maith no Ole do dhear amh *a*.

a *Matt.* 17. 12. *Seum.* 1. 14. *Deut.* 30. 1

II. Do bhí aig an Duine ann an Staid n Neimhchiontais, Saoirſe agus Comas, chu an Ní bu Mhaith, agu bu Thaitneamhach d DHIA, † a Thogradl agus a Dheanamh

† *a Thoileadh.* achd *ſaitſhuas ſan Litir.*

b *Sean-moir.* 7. 29. *Geine.* 1. 26.

ach

chd gidheadh go Claochlodhach, air chor
is go bhféudfadh sé tuitim uaidhe so *c*.

c *Geine.* 2. 16, 17. *Geine.* 3. 6.

III. Do chaill an Duine go buileach tríd
a Leagaidh ann an Staid an Pheacaidh, Uile
Chomas na Toile, chum
Maith Spioradalta air † *ag Comhailteachd*
bith, ata † a Gcomh- *Slainte.*
chuideachd na Sláinte *d*:
Ionnus air bheith don Duine Nádurdha *a
naghaidh an Mhaith úd *e*, agus Marbh a
Bpeacadh *f*, nach bhfuil sé Comasach le na
Neart féin, air é sein Iompodh, na air ē
sein do Ullmhughadh chuige sin *g*.

d *Romh.* 5. 6. *Romh.* 8. 7. *Eoin* 15. 5.
e *Romh.* 3. 10, 12. f *Ephes.* 2. 1, 5. *Coloss.* 2.
13. g *Eoin* 6. 44, 65. *Ephes.* 2. 2, 3, 4, 5.
1 *Ccor.* 8. 14. *Tit.* 3. 3, 4, 5.

IV. An tan do Iompoigheas DIA an
Peacach, agus do Atharruigheas sé é, chum
Staid na Ngrás, ata sé ga Shaoradh o a
Dhaoirse Nádurdha fán Pheacadh *h*; agus
ga dheanamh Comasach le na Ghrás amháin,
chum an ní ata gu Spioradalta
Maith, do † Thogradh go † *Thoileadh.*
Saor, agus do Dheanamh *i*;
gidheadh san air chor as nach bhfuil Toil-
aige go foirfe, na fós amháin, chum a ní

h *Coloss.* 3. 13. *Eoin* 8. 34, 36. 1 *Philipp.* 2.
13. *Romh.* 6. 18, 22.

tá

ta Maith, achd atá Toil aige mar an gcéadna chum a ní ta Olc. Agus ſo thaobh na Truaillidheachd ata ag ſantuinn ann *k*.

k *Gala.* 5. 17. *Romh.* 7. 15, 18, 19, 21, 23

V. Atá Toil an Duine air na deanamh Saor go foirfe agus go neamhchlaochlodhach chum Maith na aonar, ann an Staid na Glóire amháin *l*.

l *Epheſ.* 4. 13. *Eabhr.* 12. 23. *Eoin* 3. 2 *Jud. r.* 24.

CAIB. X.

M'an Ghairm Eifeachdach.

I. NA huile Dhaoine ſin do Romhordhuigheadh le DIA chum Beatha agus iad ſin amháin, is Toil leis, iona An Orduighte agus Thaitneamhach a Ngairm go heifeachdach *a*, le na Fhocal agus le na Spiorad *b*, as an Staid ſin an Pheacaidh agus an Bháis ann a bhfuil ſiad a thaobh Náduir, chum Grás agus Sláinte tríd Ioſa Críoſd *c*; ag Soillſiughadh a Nimntinne chum Neithe DHE do thuigſin go Spioradoi agus go Slainteamhuil *d*; Ag tabhairt

a *Romh.* 8. 30. *agus C.* 11. *r.* 7. *Epheſ.* 1 10, 11. b 2 *Teſſal.* 2. 13, 14. 2 *Ccor.* 3. 3, 6 c *Romh.* 8. 2. *Epheſ.* 2. 1, 2, 3, 4, 5. 2 *Tim.* 1 9, 10. d *Gniomh.* 26. 18. 1 *Ccor.* 2. 10, 12 *Epheſ.* 1. 17, 18.

Ngcroidh

Ngcroidhe Cloiche uatha, agus ag tabhairt Croidhe Feóla dhoibh *e*; ag Athnuadhthughadh a Ntoile, agus le na Neart Uilechumhachdach * ag tabhairt orra Socrughadh air a ní ta Maith *f*, agus ga ntarruing go heifeachdach chum Iosa Crioſd *g*: gidheadh ſann air chor as gu bhfuilid ag teachd gu ro-ſhaor, air bheith dhoibh air na ndeanamh deónach le na Ghrás *h*.

e *Eſech.* 36. 26. f *Eſech.* 11. 19. *agus Caib.* 36. *r.* 27. *Philipp.* 2. 13. *Dheut.* 30. 6. g *Epheſ.* 1. 19. *Eoin* 6. 44, 45. h *Laoidh Sholom.* 1. 4. *Salm* 110. 3. *Eoin* 6. 37. *Romh.* 6. 16, 17, 18.

II. 'Sann amhain o Ghrás ſhaor agus ſhunnradhach DHE, atá an Ghairm Eifeachdachſa, is ni hann o ni air bith idir do chuncas roimh laimh 'ſan Duine *i*, neach ata go hiomlan Fulangthach inute, gus an bhfuil ſe, air bheith dhó aithbheothaighte agus athnuadhthuighte leís an Spiorad Naomh *k*, air na dheanamh Comaſach da thaoibh ſin chum an Ghairmſe do fhreagradh, agus an Grás atá air na thairgſe agus air na ioinchar inn, a dhlú-ghabhail chuige *l*.

i 2 *Tim.* 1. 9. *Tit.* 3. 4, 5. *Epheſ.* 2. 4, 5, 8, 9. *Romh.* 9. 11. k 1 *Cor.* 2. 14. *Romh.* 8. 7. *Epheſ.* 2. 5. l *Eoin* 6. 37. *Eſech.* 36. 27. *Eoin* 5. 25.

III. Naoidheana Taghta, ag báſughadh re Haois an Naoidheantachd, atáid air na

Naithgheintin agus air na Nſábhaladh le Crioſd trid an Spioraid *m*, neach atá ag oibriughadh a nuair as áil leis, far a náil leis, agus mar as áil leis *n*. As amhluidh fós atá gach uile neach Taghta eile nach fédfir a Ghairm a leith amuigh le Miniostralachd an Fhocail *o*.

m *Luc.* 18. 15, 16. *agus Gniomh.* 2. 38, 39. *agus* Eoin 3. 3, 5. *agus* 1 Eoin 5. 12. *agus Romh.* 8. 9, *na haiteſi uile maille re cheile.* n Eoin 3. 8. o 1 Eoin 5. 12. *Gniomh.* 4. 12.

IV. Ge gu bhfeud Daoine eile nach bhfuil Taghta, bheith air na Ngairm le Miniostralachd an Fhocail *p*, agus cuid d'oibriughaidhthe cumanta an Spioraid do bheith aca *q*, gidheadh ni bhfuil ſiad a chaoich ag teachd gu ſior chum Crioſd, agus uime ſin ni bhfeudfuid bheith air na nſábhaladh *r*: As lugha na ſin fhéudfas Daoine nach bhfuil ag admhail an Chreidimh Chrioſduighe, bheith air na nſábhladh ann a ſlighe air bith eile, da mhéad an díthchil iona Mbeathadh do † chaitheamh a réir Solus Náduire agus Reachd an Chreidimh ſin ataid ag admhail *ſ*. Agus bheith ag rádh agus ag ſeaſamh ris, gu bhfeud ſiad bheith air na

† *chumadh.*

p *Matt.* 22. 14. q *Matt.* 7. 22. agus *Matt* 13. 20, 21. *Eabhr.* 6. 4, 5. r Eoin 6. 64, 65, 66 agus Eoin 8. 24. ſ *Gniomh.* 4. 12. Eoin 14. 6 agus Eoin 4. 22. agus Eoin 17. 3. *Epheſ.* 2. 12

nſábhaladh

nſábhaladh, as ní ro-urchoideach agus gráineamhail é *t*.

t 2 Eoin, *rann* 9. 10, 11. 1 *Cor.* 16. 22. *Gala.* 1. 6, 7, 8.

CAIB. XI.

Man *† *Fhireunughadh.* † Tſaoradh.

I. AN Drong ata DIA ag Gairm gu heifeachdach, tá ſé mar an gceadna ga Mhfireunughadh † gu ſaor *a*, ni hann le Fíreuntachd do chur ionta, achd le a Mbpeacaidhe do mhaitheamh dhoibh, agus le bheith ag meas, agus ag gabhail re a Mbpearſunaibh mar Fhireunaibh; ni hann, air ſon ni air bith atá air na oibriughadh ionta, no air na dheanamh leó, achd air ſon Chríoſd na aonar; ni mó is ann le bheith ag meas doibh mar a Mhfireuntachd, Creideamh feín, Gníomh a Ngcreidſine, no Umhlachd air bhith eile † do reir an Tſoiſgeil; achd le Humhlachd agus Díoladh Chríoſd do mheas doibh *b*, air bheith dhoibh ag gabhail agus ag ſocrughadh air Chrioſd agus air Fhíreuntachd trid

† *a naſgaidh.*

† *Soiſgeulach.*

a *Romh.* 8. 30. agus *Romh.* 3. 24. b *Romh.* 4. 5, 6, 7, 8. 2 *Cor.* 5. 19, 21. *Komh.* 3. 22, 24, 25, 27, 28. *Tit.* 1. 5, 7. *Epheſ.* 1. 7. *Jerem.* 23. 6. 1 *Cor.* 1. 30, 31. *Romh.* 5. 17, 18, 19.

Creidimh; agus ni bhfuil an Gcreideamhfa aca uatha fein, is Tiodhlacadh o DHIA é *c.*

c *Gniomh.* 10. 44. *Gala.* 2. 16. *Philipp.* 3. 9. *Gniomh.* 13. 38, 39. *Epheſ.* 2. 7, 8.

II. A ſé Creideamh ag gabhail agus ag ſocrughadh mar ſo air Chrioſd agus air Fhireuntachd, aon Ionſtrumaint an Fhíreiniughaidh *d*; gidheadh ni bhfuil ſé na aonar leis féin ann ſan Tí atá air na Fhíreiniughadh, achd atá na huile Ghráſa Slainteamhla eile, do ghná ina chomhchuideachd, agus ni Gcreideamh marbh idir é, achd tá ſe ag oibriughadh tríd Gráidh *e.*

d *Eoin* 1. 12. *Romh.* 3. 28. *agus Romh.* 5. 1.
e *Sheam.* 2. 17, 22, 26. *Gala.* 5. 6.

III. Do thuaſgail Críoſd gu hiomlán c a Nainbhfíach, le na Umhlachd agus le na Bhás, an Drong úd uile atá mar ſo air na Mhfíreiniughadh, agus dtug ſíor Dhíoladh iomlan, agus da ríreadh, do Cheartas Athar na Náite *f.* Gidheadh a méud as gu raibh ſé air na thabhairt leis an Athair air an ſon *g*; agus gur ghabhadh re na Umlachd agus re na Dhíoladh as a nleith *h*; agus iad ſo araon † gu ſaor, ni hann air ſon ni air bith iontaſan; atá a Mhſíteniughadh

† *a naſgaidh.*

f *Romh.* 5. 8, 9, 10, 19. 1 *Tim.* 2. 5, 6. *Eabhr.* 10. 10, 14. *Dan.* 9. 24, 26. *Iſai.* 53. 4, 5, 6. 10, 11, 12. g *Romh.* 8. 32. h 2 *Cor.* 5. 21. *Matt.* 3. 17. *Epheſ.* 5. 2.

uime

uime ſin o ſhaor Ghrás amhain *i*, a gcoinne gu mbiodh araon, Lán-Cheartas agus Gráſa ſaidhbhir DHE, air in Nglorughadh ann a Bhfíreunughadh na Bpeacach *k*.

i *Romh.* 3. 24. *Epheſ.* 1. 7. k *Romh.* 3. 26. *Epheſ.* 2. 7.

IV. Do orduigh DIA o uile Bhiothbhuanachd, na Daoine Taghta uile d'fíreniughadh *l*, agus a Niomlaine na Haimſire fuair Crioſd Bás air ſon a Mbpeacaidhibh, agus déirigh arís chum a Mhfireniughadh *m*: gidheadh, ni bhfuilid ſiad air na Mhfíreniughadh gus an dean an Spiorad Naomh, a nam iomchubhaidh, Crioſd † *cheana. a* a chur riú † do ríreadh *n*. *láthair.* &c.

l *Gala.* 3. 8. 1 *Phead.* 1. 2, 19, 20. *Romh.* 8. 30. m *Gala.* 4. 4. 1 *Tim.* 2. 6. *Romh.* 4. 25. n *Coloſſ.* 1. 21, 22. *Gala.* 2. 16. *Tit.* 3. 4, 5, 6, 7.

V. Atá DIA ag mairſeadh ann a bheith ag Maitheamh Peacaidhe na Druinge tá air na Mhſíreunughadh *o*: agus ge nach ſéudfuid a bhfeaſda tuitim o Staid na Fíreunuighidh *p*; gidheadh ſéudfuid tuitim ſa Dhiomadh Athaireoil DHE, agus gun Solus a Ghnuiſe bheith air na aiſigeadh arís doibh, nó go deanuid iad fein do Iriſliughadh, a Mbpeacaidhe do Admhail, Maitheamhnas

o *Matt.* 6. 12. 1 *Eoin* 1. 7, 9. 1 *Eoin* 2. 1, 2. p *Luc.* 22. 32. *Eoin* 10. 28. *Eabhr.* 10. 14.

do Aſlughadh, a Ngcreideamh agus a Naithrighe D'athnuadhughadh *q*.

q *Salm* 89. 31, 32, 33. *Salm* 51. 7, 8, 9, 10, 11, 12. *Salm* 32. 5. *Matt.* 26. 75. 1 *Cor.* 11. 30, 32. *Luc.* 1. 20.

VI. B'ionann, air gach Dóigh dhibh ſúd, Fíreunughadh na Gcreidmhighe fan Tſeintiomna, agus Fíreunughadh na Gcreidmhighe fan Tiomna Nuadh *r*.

r *Gala.* 3. 9, 13, 14. *Romh.* 4. 22, 23, 24. *Eabhr.* 13. 8.

CAIB. XII.

M'an Uchdmhacachd.

I. ATá DIA ag Deónughadh, iona Aonmhac Ioſa Croíſd agus air a ſhon, an Drong ſin uile atá air na Mhfíreunughadh, a dheanamh na Nluchd-comhpairt, do Ghrás na Huchdmhacachd *a*: Tre a bhfuil ſiad air na ngabhail a Naireamh Chloinne DE, agus ag mealtuin gach uile Shaoirſe agus Shochair ſhuimradhach bheanus doibh *b*; agus tre bhfuil a Ainmſin air na chur orra *c*, agus iad ag faghail Spiorad na Huchdmhacachd *d*, agus Cead teachd chum Cathair Ríoghail na Ngrás, le Dánachd *e*,

a *Epheſ.* 1. 5. b *Gala.* 4. 4, 5. *Romh.* 8. 17. *Eoin* 1. 12. c *Jerem.* 14. 9. 2 *Cor.* 6. 18. *Foilſ.* 3. 12. d *Romh.* 8. 15. e *Epheſ.* 3. 12. *Romh.* 5. 2.

agus

igus air na ndeanamh Comaſach chum *Abba Athair*, do éigheadh *f*; agus tre bhfuil Truas iir na ghabhail diobh, agus iad air na Ngcoimhed, Freaſdal air na dheanamh dhoibh, agus iad air na Nſmachdughadh, leis, mar le Athair *k*, gidheadh ni bhfuilid idir air na nteilgeadh dhe *l*, achd ataid air na Nſéulughadh chum La an Tſaoraidh *m*, agus ag ſealbhughadh na Ngeallamhna *n*, mar Oidhrighe na Slainte bhiorruidhe *o*.

f *Gala.* 4. 6. g *Salm* 103. 13. h *Seanfhoc.* 14. 26. i *Matt.* 6. 30, 32. 1 *Phead.* 5. 7. k *Eabhr.* 12. 6. l *Caoi Jerem.* 3. 31. m *Ephes.* 4. 30. n *Eabhr.* 6. 12. o 1 *Phead.* 1. 3, 4. *Eabhr.* 1. 14.

CAIB. XIII.

Man Naomhthughadh.

AN Drong ata air na Ngairm go heifeachdach, agus air na Naithgheineamhuin, air bheith do Chroidhe Nuadh, agus Spiorad Nuadh, air na ngcruthughadh ionnta, ataid ni is mo air na Naomhthughadh do ríreadh agus

† iona Mbpearſuinibh fein, tre Fearta Báis agus Eiſeirighe Chriofd *a*, le na

† *gu Pearſunta, gu Pearſunoil.*

a 1 *Cor.* 6. 11. *Gniomh.* 20. 32. *Philipp.* 3. 10. *Romh.* 6. 5, 6.

Fhocal

Fhocal agus le na Spiorad na ngcomhnuic ionta *b* : atá Uachdranachd Cuirp a Pheacaidhe go hiomlan air na ſgrios *c*, agu a uile Ainmianna air na nlagughadh, agu air na ngclaoidh, ni is ſmó agus ni is ſmò agus iad fein ni is ſmó agus ni is ſmó a na mbeóthughadh agus air na neartughad annſna huile Ghráſaibh Slainteamhla chum Fíornaomhthachd do chur a ngníomh ní iona Fhéugmhuis nach faic Duine air bit an Tighearna *f*.

b *Eoin* 17. 17. *Epheſ.* 5. 26. 2 *Teſſal.* 2. 13
c *Romh.* 6. 6, 14. d *Gala.* 5. 24. *Romh.* 8. 13
e *Coloſſ.* 1. 11. *Epheſ.* 3. 16, 17, 18, 19
f 2 *Cor.* 7. 1. *Eabhr.* 12. 14.

II. Atá an Naomhthachdſa air feadh an Duine go hiomlan *g*, gidheadh neamh fhoirfe ſan Bheathſa, atá Fuighiol egin do Thruaillidheachd ag fantuin ann igach Ball *h*; agus as ſo ata Cogadh buanmhairthionach agus neimhréitidheach ag éirigh air bheith don Fheoil ag Miannughadh anaghaidh an Spioraid, agus an Spiorad anaghaidh na Feóla *i*.

g 1 *Teſſal.* 5. 23. h 1 *Eoin* 1. 10. *Romh.* 7 18, 23. *Philipp.* 3. 12. i *Gala.* 5. 17. 1 *Phead* 2. 11.

III. Ann ſan Chogadhſa, ge go bhfeuc an Truaillidheachd ata air márthuin, lámh a nuachdar dfhaghail gu mór, re ſeal *k*-

k *Romh.* 7. 23.

gidheadh

idheadh tre Sior-fhritheoladh Neirt doibh, o piorad Naomhthuighe Chriosd, atá ain Chuid air na Aithgheintinn ag Buadhughdh *l* : agus mar sin atá na Naoimh ag fás a Ngrás, ag comhlionadh Naomhthachd a Neagal DE *n*.

l *Romh.* 6. 14. 1 *Eoin* 5. 4. *Ephes.* 4. 15, 6. m 2 *Phead.* 3. 18. 2 *Ccor.* 3. 18. n 2 *Ccor.* 7. 1.

CAIB. XIV.

Mu Chreideamh Slainteambail.

I. GRás an Chreidimh tre bhfuil na Daoine Taghta air na ndeanamh comasach chum Creidsin, gu sábhaladh a Nanma *a*, is Obair Spioraid Chriosd iona Ngeroidhthibh é *b* ; agus 'sann le Miniotralachd an Fhocail is gnáth leis bheith air na Oibriughadh *c* : leis so fós agus le Fritheoladh na Nsacramuinteadha, agus Urnuighe, atá sé ag dul a Méad, agus air na Neartughadh *d*.

a *Eabhr.* 10. 39. b 2 *Cor.* 4. 13. *Ephes.* 1. 17, 18, 19. *Ephes.* 2. 8. c *Romh.* 10. 14, 17. d 1 *Phead.* 2. 2. *Gniomh.* 20. 32. *Romh.* 4. 11. *Luc.* 17. 5. *Romh.* 1. 16, 17.

II. Leis an Chreideamhsa atá Criosduidh ig creidsin, gur fior gach cinni atá air na hoillsiughadh san Fhocal, air son Ughdardhas

dhas DHE féin ag labhai
† *ag gniomhadh.* ann *e*, agus atá se ag † oi
riughadh gu héugsamh
air an ni atá air nâ chur síos ann sgach á
sa leth dhe ; *eadhon* ag tabhairt Um
lachd do na Haitheantaibh *f*, ag críothnug
adh ris na Bagraídhibh *g*, agus ag dl
ghabhail Geallamhna DHE thaobh
Beathasa, agus na Beathaidh atá re teachd
Achd siad Gniomha áirid an Chreidin
Slainteamhail, Aontughadh do Chriosd
Gabhail ris, agus Socrughadh air, na aon
chum Fíreunughadh, Naomhughadh, ag
Beatha Shuthain, bhrígh Coimhcheangail
Ngrás *i*.

e *Eoin* 4. 42. 1 *Tessal.* 3. 13. 1 *Eoin* 5. 1
Gniomh. 24. 14. f *Romh.* 16. 26. g *Isai.* 66.
h *Eabhr.* 11. 13. i *Tim.* 4. 8. 1 *Eoin* 1. 1
Gniomh. 16. 31. *Gala.* 2. 20. *Gniomh.* 15. 1

III. Atá eidirdhealughadh san Chreideamh
thaobh Céumanna, Lag no Láidir *k* ; féudf
gu tric agus air iomdha Modh, Ionnsuigl
do thabhairt air, agus a Lagughadh, ac
gidheadh atá se ag faghail na Buaidhe *l* ;
fás a niomdha neach air chor as go nrig sia
air Láin-dearbh-beachd tríd Iosa Criosd
Ughdar agus Fear-criochnuighe fós ar Cre
diimh *n*.

k *Eabhr.* 5. 13, 14. *Romh.* 4. 19, 20. *Ma*
8. 10. *Matt.* 6. 30. l *Luc.* 22. 31, 32. *Eph*
6. 16. *Eoin* 5. 45. m *Eabhr.* 6. 11, 12. *Eabh*
10. 22. *Coloss.* 2. 2. n *Eabhr.* 12. 2.

CAI

CAIB. XV.

Mu Aithrighe chum Beatha.

AIthrighe chum na Beatha is Grás Soiſgeulach í *a*, agus atá a Teagaſg na Sheanmoiriughadh le gach Miniſteoir i Tſoiſgeil, comhmaith is an Teaſaſg ma hreideamh a Gerioſd *b*.

a *Sechar.* 12. 10. *Gniomh.* 11. 18. b *Luc.* .. 47. *Marc.* 1. 15. *Gniomh.* 20. 21.

II. Tríd Aithrighe, atâ an Bpeacach (o ealladh agus o Mhothughadh ni amhain r Cunntabhart, achd mar an eceadna air lachar agus Fuathmhuireachd a Pheac-dhe, mar neithe atá a naghaidh Nádur aomhtha, agus Lagh Comhthromach DHE, us air Breathnughadh dhó do Thrócaire HE a Gerioſd don Droing atá Aithrigheach) oi Dhoilghios air ſon a Pheacaidhibh, us ag tabhairt Fuath dhoibh, air chor as go nfuil ſé ag iompodh uatha uile dionn-ighe DHE *c*, le Rún agus Díthchioll chum uaſachd maille ris, ann a nuile Shlighthibh ithearta *d*.

c *Eſech.* 18. 30, 31. *agus Caib.* 36. *r.* 31. *ii.* 30. 22. *Salm* 51. 4. *Ierem.* 31. 18, 19. *el* 2. 12, 13. *Amos* 5. 15. *Salm* 119. 128. *Cor.* 7. 11. d *Salm* 119. 6, 59, 106. *Luc.* 1. 2 *Riogh.* 23. 25.

III. Ge

III. Ge nach cóir bun do dheanamh as a Aithreachus mar Dhíoladh air bith airso Peacaidh, no mar Adhbhar air bith a Maitheamhnas ann *e*, ní is Gniomh é d shaor Ghrása DHE ann a Gcriotd *f*, gidhead atá Aithreachas comhfhéudhmoil do na hui Pheacachaibh, is nach dtig do neach a bith súil a bheith aige re Maitheamhn iona fhéugmhuis *g*.

e *Esech.* 36. 30, 32. *agus Esech.* 16. 61, 6 63. f *Hos.* 14. 2, 4. *Romh.* 3. 24. *Ephes.* 1. g *Luc.* 13. 3, 5. *Gniomh.* 17. 30, 31.

IV. Mar nach bhfuil Peacadh air bi coimhbeag as nach tuill sé Damnadh *h*, amhluidh ni bhfuil Peacadh air bith coml mór as gu bhféud sé Damnadh do tharruir air an Druing atá ag deanamh Fior-Aith reachais *i*.

h *Romh.* 6. 23. *Romh.* 5. 12. *Matt.* 12. 3 i *Isai.* 55. 7. *Romh.* 8. 1. *Isai.* 1. 16, 18.

V. Ni gcóir do Dhaoinibh iad fein do tho liughadh le Haithreachas gheneralta, ach a sé Dleasdanas gach Duine, Díthchioll chaitheamh chum Aithreachas sa leith d dheanamh air son a Pheacaidhibh sa leith *k*

k *Salm* 19. 13. *Luc.* 19. 8. 1 *Tim.* 1. 1 15.

VI. Mar atá dfiachaibh air gach Duin Admhail díomhaire air a Pheacaidhibh dheanamh do DHIA, ag aslughadh ai Maitheamhn

Maitheamhnas a thabhairt ionnta *l* ; agus air lorg dhó ſo do dheanamh, agus a Pheacaidh do thréigſin, gheibh ſé Trócair *m*: 'ſaimhluidh is cóir don ti bheir Oilbheim da Bhráthair no do Eaglais Chrioſd, bheith roileach, a Aithrighe do thaiſbeunadh don drong da dtug ſé Oilbheim, le Admhail dſombair no follus, agus le Dobrón air ſon a Pheacaidh, agus is cóir dhoibhſin na lorg ſo bheith réidh ris, agus gabhail ris ann a ngrádh *o*.

l *Salm* 51. 4, 5, 7, 9, 14. *agus Salm* 32. 5. 6. m *Sean-fhoc.* 28. 13. 1 *Eoin* 1. 9. n *Seam.* 5. 16. *Luc.* 17. 3, 4. *Joſhua* 7. 19. *Salm* 51. *go hiomlan.* o 2 *Cor.* 2. 8.

CAIB. XVI.

Mu Dheaghoibrighibh.

I. IS Deaghoibrighe, iad ſin amhain do aithin DIA iona Fhocal Naomhtha *a*, agus ni Ndeaghoibrighe iad ſin atá a bhféugmhuis Barantais an Fhocail, air na ndealbhadh le Daoinibh, o Eud dhall,
no faoi † Sgáil air bith do † *Leithſceal.* Dheaghrún *b*.

a *Mic.* 6. 8. *Romh.* 12. 2. *Eabhr.* 13. 21. b *Matt.* 25. 9. *Iſai.* 29. 13. 1 *Phead.* 1. 18. *Romh.* 10. 2. *Eoin* 16. 2. 1 *Samu.* 15. 21, 22, 23.

II. Na Deaghoibhrighe ſin, air na ndeanamh a Númhlachd do DHIA, is Toradh

agus is Comharthadha foilleir iad, air Chreideamh Fíor agus Beódha *c*: agus leó ata na Creidmhigh ag taisbeunadh a Mbuidheachais *d*, ag neartughadh a Ndeirbh-beachd *e*, * † ag tógbhail suas a Mbráithre *f* ag cur Maise air Admhail an Tsoisgeil *g* ag druideadh Béul na Neascairde *h*, agus ag Glórughadh DHE *i*, da bhfuil siad na Nobair, air na ngeruthughadh a Niosa Crioscd chuige so *k*; a gcoinne air bheith da Ntoradh aca chum Naomhthachd, go mbiodh an Chrioch aca, *eadhon* an Bheatha Shuthain *l*.

† *ag ollamhnughadh.*

c *Seum.* 2. 18, 22. d *Salm* 116. 12, 13 1 *Phead.* 2. 9. e 1 *Eoin* 2. 3, 5. 2 *Phead.* 1 *rann* 5 *go nuig rann* 10. f 2 *Cor.* 9. 2 *Marc* 5. 16. g *Tit.* 2. 5, 9, 10, 11, 12. 1 *Tim* 1. 6. h 1 *Phead.* 2. 15. i 1 *Phead.* 2. 1 *Philipp.* 1. 11. *Eoin* 15. 1. k *Ephes.* 2. 1 *Romh.* 6. 22.

III. Ni hann uatha fein idir atá Ngcomas air Deaghoibrighe do dheanamhachd go hiomlan o Spiorad Chriosd *n*. Agus chum go mbithid air na ndeanamh comasach chuige sin, a bharr air na Grádfuair siad cheana, as féudhmoil * sa cheart am * Feart an Spioraid Naoimh chéudna, chum toileadh agus deanam

m *Eoin* 15. 4, 6. *Esech.* 36. 26, 27.

d'oibriughad

d'oibriughadh ionnta da Ghean maith *n*: gidheadh ni ngcóir dhoibhsin na lorg so fás Neimhghníomhach, mar nach budh dligheach dhoibh Dleasdanas air bith a Choimhionadh, achd an lorg Gluaiachd shunnradhach an Spioraid; achd as cóir dhoibh bheith dithchiollach ann a Ngráfa DHE tá ionnta a † *Bheodhughadh fuas.* Chorrughadh fuas *o*.

n *Philipp.* 2. 13. *agus Caib.* 4. *r.* 13. 2 *Cor.* 5. o *Philipp.* 2. 12. *Eabhr.* 6. 11, 12. *Phead.* 1. 3, 5, 10, 11. *Isa.* 64. 7. 2 *Tim.* 1. 6. *Iniomh.* 26. 6, 7. *Jude rann* 20, *agus* 21.

IV. An drong atá iona Numhlachd ag ighionn air an Airde is mó air a bhféidir ghionn san Bheathaia, as comhthiada ghabh atha bheith comalach r † dul osciomn a † *Bairgniomhadh*, dleasdanais, agus tuill- *Bairdheanamh.* dh a dheanamh is atá IA ag iarruidh, as go bhfuil móran tá fiachaibh orra mar Dhleasdanas air nach fuilid a righionn *p*.

p *Luc.* 17. 10. *Nehem.* 13. 22. *Job* 9. 2, 3. *Psala.* 5. 17.

V. Ni hédir linn, Maitheamhnas Peacaidhe, an Bheatha Shuthaínn, do thuilltin air imh DHE, le ar Noibrighibh is fearr, rígh an Neamhchoimeis ata edir iad fo us an Ghlóir re teachd, agus an Tedirealadh neimhchríochnuigheach atá eidir

ſinne agus DIA, neach da nach féud ſinn bheith tarbhach, na Dioladh a thabhairt airſon Ainbhſiach ar Bpeacaidh do rinneamar cheana *q*; achd an tan do ní ſinn na huile neithe fhédfir linn do dheanamh, nior rinneamar achd ar Dleaſdanas, agus is Seirbheiſigh neamhtharbhach ſinn *r*; Agus do bhrígh fós mar is maith iad, gu bhfuilid ag teachd o a Spioradſan *ſ*; agus mar atáid air na ndeanamh linne atá ſiad air na ntruáilleadh, agus air na ngcumaſg leis an mhéad ſin do Laige, agus do Neamhfhoirfidheachd, as nach féud ſiad Teinneac Bhreitheamhnais DE do fhulang *t*.

q *Romh.* 3. 20. *Romh.* 4. 2, 4, 6. *Epheſ.* 2. 8 9. *Tit.* 3. 5, 6, 7. *Romh.* 8. 18. *Salm* 16. 2. *Jo* 22. 2, 3. *agus Job* 35. 7, 8. r *Luc.* 17. 10 ſ *Gala.* 5. 22, 23. t *Iſai.* 64. 6. *Gala.* 5. 17 *Romh.* 7. 15, 18. *Salm* 143. 2. *Salm* 130. 3.

VI. Achd gidheadh, air bheith do Phear ſuinibh na Gcreidmheacha, air a ngabhariú go taitneamhach tríd Ioſa Críoſd, atáſ gabhail go taitneamhach annſan, re Ndeaghoibrighibh mar an gcéudna *u*; r hann mar go mbiodh ſia ſan Bheathaſa † neimh chiontach, agus † neamh thuilltionnach air Ach mhuſan a Bhfiadhnu

† † *neamhchoiridheach, agus neamhchronuigheach.*

u *Epheſ.* 1. 6. *Geine.* 4. 4, *maille* 1 *Phead.* 2. 5. *Exod.* 28. 3 *re Eabhr.* 11. 4.

D

DE *w* ; achd gur Toil leisin, air bheith dhó ag amhrac orra iona Mhac, gabhail go taitneamhach ris an ní tá trébhdhireach, agus Luaidheachd a thabhairt dó, ge go bhfuil iomadh Anbhfainne agus neamhfhoirfidheachd iona chomhchuideachd *x*.

w *Job* 9. 20. *Salm* 143. 2. x *Eabhr*. 13. 20, 21. 2 *Cor*. 8. 12. *Eabhr*. 6. 10. *Matt*. 25. 21, 23.

VII. Oibrighe do níotar le Daoinibh nach bhfuil air na Naithghineamhuin, ge go bhféudfuid thaoibh na Cúise man bhuil siad, bheith na neithe atá DIA ag aithine, agus do Dheaghfhóghnamh dhoibh féin agus do Dhaoinibh eile araon *y* : gidheadh bhrígh nach bhfuilid ag teachd o Chroidhe air na ghlanadh le Creideamh *z* ; na air na ndeanamh air Mhodh ceart, do réir an Fhocail *a* ; na chum Crích cheart, *eadhon* Glóir DHE, nime sin atáid Peacaidheach, agus ni hédir eó taitnimh re DIA, na Duine a dheanamh oinchubhaidh chum Gras dfaghail o DHIA *c*. Achd gidheadh is peacuidhaiche thoibhsin, agus is neamhthaitneamhaiche do

y 2 *Riogh*. 10. 30, 31. 1 *Riogh*. 21. 27, 29. *Philipp*. 1. 15, 16, 18. z *Geine*. 4. 5, *mailie re Eabhr*. 11. 4, 6. a 1 *Cor*. 13. 3. *Isai*. 1. 12. *Matt*. 6. 2, 3, 16. c *Hagg*. 2. 14. *Tit*. 1. 5. *Amos* 5. 21, 22. *Hos*. 1. 4. *Romh*. 9. 16. *it*. 3. 5.

DHIA, na Hoibrigheſe do leigeadh dhíobh *d*.

d *Salm* 14. 4. *agus Salm* 36. 3. *Job* 21. 14, 15. *Matt.* 25. 41, 42, 43, 45. *Matt.* 23. 23.

CAIB. XVII.

Mu † Bhuanmhaireachduin na Naomh [ann an Staid na Ngras.]

† Shíor-Bhuanas.

I. AN drong ris an do Ghabh DIA go taitneamhach iona Mhac Ionmhuin, agus a Ghairm ſé go heifeachdach agus a Naomhuigh ſé le na Spiorad, ni bhfeídir leó tuitim go hiomlan, agus go críochnamhoil o Staid na Ngrás ; achd Buanmhairfidh ſiad ann go dearbh, go nuig na Críche, agus bithidh ſiad air na Nlábhaladh go Sioruidh *a*.

a *Philipp.* 1. 6. 2 *Phead.* 1. 10. *Eoin* 10. 28, 29. 1 *Eoin* 3. 9. 1 *Phead.* 1. 5, 9.

II. Cho ni a Nſaor-Thoil fein, is Bunachar don Bhuanmhairchionnachdſa na Naomh, achd Neamhchaochladhachd Orduigh na Taghtha, atá o Ghrádh Shaor agus Neamhchlaochladhach DHE an Athar *b* ; Eifeachd Tuilltionnais agus Edirghuidhe Joſa Críoſd *c* ; Comhnuighe Spioraid agus

b 2 *Tim.* 2. 18, 19. *Jerem.* 31. 3. c *Eabhr.* 10. 10, 14. *agus Eabhr.* 13, 20, 21. *agus Eabhr.* 9. 12, 13, 14, 15. *Romh.* 8. 33. *go deireadh an Chalbidil. Eoin* 17. 11, 24. *Luc.* 22. 32. *Eabhr.* 7. 25.

Sí

il DHE a dtaobh a Stigh dhiobh *d* ; agus Nádur Choimhcheangail na Ngrás *e* : Agus uatha so uile, itá Deirbhtheachd, agus † Neimhmhealltamhlachd an Bhuainmhairthionnachdsa ag teachd *f*.

† *Neamh-fhailligheachd.*

d *Eoin* 14. 16, 17. 1 *Eoin* 2. 27. 1 *Eoin* 3. 9. e *Jerem.* 32. 40. f *Eoin* 10. 28. 1 *Tessal.* 3. 3. 1 *Eoin* 2. 19.

III. Achd gidheadh tríd Buaidhridhibh an Aidhbhirseoir agus an Tsaoghail, tríd a Náruighidh onTruailleadh ata air márthuinn ionnta, agus tríd Díothgnáthuighidh Meadhoine a Ngcoimhdaighe, féudfuidh siad tuitim a Bpeacaidhibh anntroma *g* ; agus antuinn ionnta re teal *h* : leis a bhfuil siad ag teachd faoi Chorruigh DHE *i*, agus ag cur Doilghios air a Spiorad Naomh *k*, ag call Tomhas égin da Ngráfa agus da Ngcomhfhurtachda *l*, ag teachd faoi Chruas Croidhe *m*, agus a Ngcoguisidh air na nlot *n* ; agus leis a bhfuil siad fós ag deanamh Dochuin do Dhaoinibh eile, agus ag tabh-

g *Matt.* 26. 70, 72, 74. h *Salm* 51. *Tiodal in Tsailm, agus rann* 14. i *Isai.* 64. 5, 7, 9. 2 *Samu.* 11. 27. k *Ephes.* 4. 30. l *Salm* 51. 8, 10, 12. *Foillsi.* 2. 4. *Laoidh Shol.* 5. 2, 3, 4, 6. n *Isai.* 36. 17. *Marc* 6. 52, *agus Marc* 16. 14. n *Salm* 32. 3, 4. *agus Salm* 51. 8.

airt Oilbheim dhoibh *o*, agus ag tarruing Breitheamhnaſa ſaoghalta orra féin *p*.

o 2 *Samu.* 12. 14. p *Salm* 89. 31, 32 1 *Cor.* 1. 32.

CAIB. XVIII.

Mu Dhearbh-Beachd air Gras agus Slainte.

I. GE go bhféud Cealgoiridh agus Daoine eile nach bhfuil air na Naithgheinamhuin, iad féin do mhealladh go faoin, le Dóchas Fallſa agus Andánadas Feólmhur, go bhfuil ſiad ann a Fabhar DHE agus ann a Staid na Sláinte *a*; agus is Dóchas ſo théid a mugha *b*: gidheadh an drong atá ag creidſin do ríreadh ann ſan Tighearna Ioſa, agus atá ga ghrádhughadh le trébhdhireachd, ag deanamh díthchill air gluaſachd ann ſgach uile Dheaghchoinſiasiona láthair, féudfuidh ſiad ſan Bheathaſa, Dearbh-beachd deimhin a bheith aca go bhfuil ſiad ann a Staid na Ngrás *c*, agus féudfuidh ſiad Gairdeachas a dheanamh tre Dóchas Gloíre DHE, agus ni ndean an Dóchas ſo iadſan a náiriughadh a choidhch *d*.

a *Job* 8. 13, 14. *Mic.* 3. 11. *Deut.* 29. 19. *Eoin* 8. 41. b *Matt.* 7. 22, 23. c 1 *Eoin* 2. 3. *agus Caib.* 2. *r.* 14, 18, 19, 21, 24. *agus Caib.* 5. *r.* 13. d *Romh.* 5. 2, 5.

II. An Deirbhbeachdſa ni Mbeachdbharamhlach no choſamhlach amhain é air na

a fhuighiughadh air Dóchas mealltamhuil *e*; chd Deirbhbeachd neimhmhealltamhuil Creidimh, air na fhuighiughadh air Firinn Diadha Gheallamhna na Sláinte *f*, agus air oilleireachd fan leith a ſtigh mu na Gráſaibh n da bhfuil na Gealltamhnaſa air na ndeanmh *g*, agus fós air Teiſtios Spioraid na ſuchdmhacachd ag deanamh Fiadhnuiſe le r Spioruidne gur Clann do DHIA ſinn *h*: gus a ſé an Spioradſa Geall-daingnighe ar Doidhreachd, tre a bhfuil ſinn air ar ſéulughdh chum Ló an Tſaoraidhe *i*.

e *Eabhr.* 6. 11, 19. f *Eabhr.* 6. 17, 18. 2 *Phead.* 1. 4, 5, 10, 11. 1 *Eoin* 2. 3. *agus Gaib.* 3. *r.* 14. 2 *Cor.* 1. 12. h *Romh.* 8. 15, 16. i *Epheſ.* 3. 13, 14. *agus Epheſ.* 4. 30. 2 *Cor.* 1. 21, 22.

III. Ni mbuin an Deirbhbeachd neimhmhealltamhailſe do Nádur an Chreidimh nar mach féudfadh an Fior-Chreidmheach bheith go fada ag feitheamh, agus ag cómhrac re iomdha Cruadal ſuil fan rig ſé air *k*: gidheadh air bheith dhó air na dheanamh comaſach leis an Spiorad chum Fios do bheith aige air na neitheanna thug DIA a naiſgidh dhó, féudfuidh ſé a bhféugmhuis Foillſiughaidh neamhghnáthuighte righionn air an Deirbhbeachdſa, ann a Foghnamh

k 1 *Eoin* 5. 13. *Iſai.* 50. 10. *Marc* 9. 24. *Salm* 88 *go hiomlan, agus Salm* 77. *o rann* 1, *go nuige rann* 12.

ceart

ceart a dheanamh do na Meadhoine gnáthach *l*. Agus uime sin a sé Dleasdanas gach einneach, uile Dhithchioll do dheanamh chum a Ghairm agus a Thaghtha dfágbhadearbhtha *m*; chum thrid so go mbiodh Chroidhe air fhairsiniughadh ann a Sít agus Aoibhneas san Spiorad Naomh, ann a Ngrádh agus Buidheachas do DHIA, agu ann a Neart agus Suilbhireachd a Ndleasdanasaibh na Humhlachda, agus a siad n neithe so Fíorthoradh an Deirbhbeachda *n* as comhthada ghabh uaidhe bhéith ag aomadh Dhaoine go Mibhéus *o*.

l 1 *Cor.* 2. 12. 1 *Eoin* 4. 13. *Eabhr.* 6. 11 12. *Ephes.* 3. 17, 18, 19. m 2 *Phead.* 1. 10 n *Romh.* 5. 1; 2, 5. *Romh.* 14. 17. *agus Romh* 15. 13. *Ephes.* 1. 3, 4. *Salm* 4. 6, 7. *agus Salm* 119. 32. o 1 *Eoin* 2. 1, 2. *Romh.* 6. 1, 2. *Tit* 2. 11, 12, 14. 2 *Cor.* 7. 1. *Romh.* 8. 1, 12 1 *Eoin* 3. 2, 3. *Salm* 130. 4. 1 *Eoin* 1. 6, 7.

IV. Feudtuidh Deirbhbeachd na Bhfíorchreidmheacha ma Nsiainte, bheith air iomadh Modh air na chrathadh, ain na lughdughadh, agus † stad a dhul air ; eadhon tri Neamhchúram iona choimhead ; tre tuitim a Bpeacadh áirid égin a loirfeas an Coguis, agus chuireas Doilghios air an Spiorad ; tre Bruaidhreadh égin grad agus dian ; tre Solus Gnáite DHE bheith air na tharruing leis air ais uatha, agus é bheith ag fulang dhoibhsin fein air an bhfuil

† *edirleigeadh a theachd air.*

Eagalsan

Eagalſan gluaſachd a Ndorchadas agus gun olus air bith do bheith aca *p*: gidheadh ni bhfuilid ſiad idir folamh go hiomlan lo Shíol ſin DE, agus don Bheatha ſin an Chreidimh, don Ghrádh ſin do Chrioſd gus na Bráithribh, don Trebhdhireachd Croidhe ſin, agus do Choinſias mu Dhleaſ-anas; as a bhféud, tríd oibriughadh an pioraid, an Deirbhbeachdſa bheith a nam omchubhaidh air aithbheódhughadh *q*, agus eis a bhfuil ſiad ſan am atá a láthair air na ngeongmhail ſuas o Eadóchas tur *r*.

p *Laoidh Shol.* 5. 2, 3, 6. *Salm.* 51. 8, 12, 14. *Ephes.* 4. 30, 31. *Salm* 77. o *rann* 1, *gu nuige rann* 10. *Matt.* 26. o *rann* 69, *go nuige rann* 72. *Salm* 31. 22. *agus Salm* 88, *go hiomlan.* *Isai.* 50. 10. q 1 *Eoin* 3. 9. *Luc.* 22. 32. *Job* 3. 15. *Salm* 73. 15. *agus Salm* 51. 8, 12. *Micah* 7. 7, 8, 9. *Jerem.* 32. 40. *Isai.* 45. 7, 8, 9, 10. *Salm* 22. 1. *agus Salm* 88, *go hiomlan.*

CAIB. XIX.

Mu Lagh DHE.

1. THug DIA do Adhamh Lagh mar Choimheangal Oibrighe, ler heangail ſé eſin agus a Shliochd uile, re dumhlachd Phearſunta, Iomlan, Fhoirfe, gus Ghnáthmhairthionach; ag gealladh Beatha an lorg a Choimhlionaidh, agus ag bagradh

bagradh Báis an lorg a Bhrisidh ; agus thu sé Neart agus Comas dó chum an Laghsa d choimhead *a*.

a *Geine.* 1. 26, 27, *maille re Geine.* 2. 1 *Romh.* 2. 14, 15. *agus Romh.* 10. 5. *agus Rom* 5. 12, 19. *Gala.* 3. 10, 12. *Seanmoir.* 7. 29. *J* 28. 28.

II. An diaigh don Duine tuitim, do mha an Laghsa bheith na Riagha † *Ionracus.* iomlan air * † Fíreantach agus sann mar sin thug DI seachad é, air Sliabh Sinai, ann an Dei Aitheantaibh, agus do scríobhadh é air Chlár *b* ; air bheith ann sna Ceithir Aitl eantaibh is tosaighe ar Dleasdanas do DHI agus ann sna Sé Aitheantaibh is deirio naighe ar Dleasdanas do Dhuine *c*.

b *Seam.* 1. 25. *agus Seam.* 2. 8, 10, 11, 1 *Romh.* 13. 8, 9. *Deut.* 5. 52. *agus Deut.* 10. *Exod.* 34. 1. c *Matt.* 2. 37, 38, 39, 40.

III. A thuilleadh air an Laghsa, da ngoi thear go coitcheann Lagh na Modhannaid chuncas do DHIA go dtug sé do Phobi Israél, mar Eaglais ann a Nóige, Reachd Séireamoinealta ann a raibh iomadh Oirdio nansaidh Somplaireach, cuid díobh m Adhradh, ag Fioghuiriughadh roimh láim Grása, Gnsomhartha, Fulannthasa, agus Sochai Chrioſd *d* ; agus cuid díobh ag taisbeinead

d *Eabhr. Caibideal* 9. *Eabhr.* 10. 1. *Gal* 4. 1, 2, 3. *Coloſſ.* 2. 17.

iomad

iomadh gné Theagaisg mu Dhleasdanasaibh Móralta *e*. Agus atá na Reachda Seirean-oinealtasa uile air na ngeur air geúrl anois, san Tiomna Nuadh *f*.

e 1 *Cor.* 5. 7. 2 *Cor.* 6. 17. *Jud. rann* 23.
f *Coloss.* 2. 14, 16, 17. *Dan.* 9. 27. *Ephes.* 2. 15, 16.

IV. Dhoibhsan fós mar * † Státa * † Choimh-riaghalta thug sé iomadh Reachd Breitheamhail, do chriochnuigh maille re Stát an Phobuilsin, gun iad a ceangal einneach eile anois, ni is faide na atá a Ngceartas gheneralta ag iarruidh *g*.

† *Chomh-chorp.*
† *Riaghalta.*

g *Exod.* 21 *go hiomlan.* *Exod.* 22. 1, *go nuige rann* 29. *Geine.* 49. 10, *maille re* 1 *Phead.* 2. 13, 14. *Matt.* 5. 17, *maille re rann* 38, *agus rann* 39. 1 *Cor.* 9. 8, 9, 10.

V. A tá † Lagh na Modhannaidh ag ceangal a bhfeasda re Humhlachd dhó, na huile *Dhaoine* atá air na Mhfirean-nughadh, agus gach einneach eile *h*; Agus so ni amhain a thaoibh na Neitheann atá air na ngeur sios ann, achd fós a thaoibh Ughdardhais DE an Ceruthuigheoir, a thug seachad é *i*. Agus ann san Tsoisgeul, ni bhfuil Criosd ag fuasgladh an Cheangailse air

† *an Lagh* *Moralta.*

h *Romh.* 13. 8, 9. *Ephes.* 6. 2. i *Seam.* 2. 10, 11.

mhodh air bith, achd ſann atá ſé gu mór ga dhaingniughadh *k*.

k *Matt.* 5. 17, 18, 19. *Seam.* 2. 8. *Romh.* 3. 31.

VI. Ge nach bhfuil Fíorchreidmhigh faoi an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe, chum bheith air na Mhíreunughadh no air na Ndídeadh da thríd *l*; gidheadh atá Fóghnamh mór ann doibhſan, amhluidh is do Dhaoinibh eile; a méad as go bhfuil ſé, mar Riaghail Beathaidh atá ag cur Toil DE agus an Dleaſdanas féin a gcéill doibh, ga nſtiubhradh agus ga ngceangal chum gluaſachd do réir ſin *m*; ag nochdadh fós Truaillidheachd pheacach a Náduire, a Ngcroidhthidh, agus a Mbeathaidh *n*; air chor as air bheith dhoibh ga ngceaſnughadh féin leis, go féud ſiad teachd chum tuileadh Mothughaidh do Pheacadh, tuileadh Iriſliughaidh air a ſhon, agus tuileadh Fuath dhó *o*, mailte re Sealladh ni is ſoilleire air an Fhéidhm atá aca air Chríoſd, agus air Iomlaine Umhlachdſan *p*. Atá Fóghnamh ann mar an gcéudna don dróng atá air na Naithgheineamhuin, chum coſg do chur air

l *Romh.* 6. 14. *Gala.* 2. 16. *Gala.* 5. 13 *Gala.* 4. 4, 5. *Gniomh.* 13. 39. *Romh.* 8. 1. *Romh* 7. 12, 22, 25. *Salm* 119. 4, 5, 6. 1 *Cor.* 7. 19 *Gala.* 5. 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23. n *Romh* 7. 7. *Romh.* 3. 20. o *Seam.* 1. 23, 24, 25. *Romh* 7. 9, 14, 24.

a Nruaillidheachd, a méad as go bhfuil sé ag toirmeasg Peacaidh *q* : Agus atá Fóghnamh iona Bhagraidhibh, a thaisbeineadh an ní atá a Mbpeacaidhsin féin ag tuilltinn, agus créud na Hamhghair san Bheathaá as son doibh súil a bheith aca riu air an son, ge táid air na nsaoradh o a Mallachd, atá air na bhagradh san Lagh *r* : Atá a Gheallamhna mar an gcéudna ag taisbeineadh dhoibh go bhfuil Umhlachd ag taitneamh re DIA, agus créud na Sochair beannuighte ris a bhfeud siad súil a bheith aca, a lorg a Coimhlionaidh *s*, ge nach hann mar neitheanna air a bhfuil Cóir aca thaobh an Lagh mar Choimhcheangal Oibrighe *t*. Air chor as nach Comhartha idir air Dhuine bheith fán Lagh, gus gun é bheith faoi Ghrás, gu bhfuil sé ag deanamh Maith chionn go bhfuil an Lagh ag tabhairt Miunigh dhó chuige, agus ag eachnadh Uile chionn go bhfuil an Lagh ag cur Sgá air roimhe *u*.

q *Seam.* 2. 11. *Salm* 119. 101, 104, 128. *Ezra* 9. 13, 14. *Salm* 89. 30, 31, 32, 33, 34. *Lebhit.* 26. *o rann* 1, *go nuig rann* 14, *maille re* 2 *Cor.* 6. 16. *Ephes.* 6. 2, 3. *Salm* 37. 11. *Matt.* 5. 5. *Salm* 19. 11. t *Gala.* 2. 16. *Luc.* 7. 10. u *Romh.* 6. 12, 14. 1 *Phead.* 3. 8, 9, 10, 11, 12, *maille re Salm* 34. 12, 13, 14, 15, 16. *Eabhr.* 12. 28, 29.

VII. Agus do gach Fóghnamh dhiobh súd tá san Lagh, ni bhfuil a haon anaghaidh

Grás an Tſoiſgeil, achd atáid uile gu milis ag gabhhail leis *w*, air bheith do Spiorad Chrioſd ag ceannſughadh agus ag neartughadh Toile an Duine, chum an ni ſin do dheanamh gu milis agus gu ſoilbhir, atá Toil DE do fhoillſighear ſan Lagh ag iarruidh a dheanamh *x*.

w *Gala.* 3. 21. x *Eſek.* 36. 27. *Eabhr.* 8 10, *maille re Jerem.* 31. 33.

CAIB. XX.

M'an Tſaoirſe Chrioſdaidhe agus mu Shaoirſ an Choinſias.

I. A Sí an Tſaoirſe do choiſin Crioſd d Chreidmheachaibh faoi an Tſoiſ geul, a Nſaoirſe o Chiohta an Pheacaidh, Fheirg DHE a dhamnuigheas, o Mhallach Lagh na Modhannaidh *a*; agus go bhfui ſiad air na nteaſairgin on Drochſhaoghall atá a lathair, o Bhruid an Aidhbhirſeoi agus o Uachdranachd an Pheacaidh *b*, Olc Amhgharaidhe, o Ghath an Bháis, Bhuaidh na Huaighe, agus o Dhamnad ſiorruidh *c*; agus mar an gcéadna go bhfui Slighe réidh aca dionnſuighe DHIA *d*, agu

a *Titus* 2. 14. 1 *Teſſal.* 1. 10. *Gala.* 3. 1 b *Gala.* 1. 4. *Coloſſ.* 1. 13. *Gniomh.* 26. 1 *Romh.* 6. 14. c *Romh.* 8. 28. *Salm* 119. 7 1 *Cor.* 15. 54, 55, 56, 57. *Romh.* 8. 1. d *Roml* 5. 1, 2.

gu

gu bhfuilid ag tabhairt Umhlachd dhó, ni hann o Eagal Trailleamhoil, achd o Ghrádh Macamhoil, agus le Aigneadh thoileach *e*. Agus do rabhádar iad fo uile aig na Creidmhigh faoi an Lagh mar an gcéadna *f*. Achd faoi an Tiomna Nuadh atá Saoirfe na Gerioſduighe air na deanamh ni is farſuingthe, thaobh a Nfaoirfe o chuinge Lagh na Nfeireamoinidh, fán raibh an Eaglais Judaigheach *g* ; agus thaobh Dánachda ni is mó, re teachd chum Cathair Rioghamhail na Ngrás *h*, agus Compártughadh Shaor-Spioraid DE dhoibh ni is iomlaine na bu ghnáth le Creidmheachaibh faoi an Lagh bheith ag faghail *i*.

e *Romh.* 8. 14, 15. 1 *Eoin* 4. 18. f *Gala.* 3. 9, 14. g *Gala.* 4. 1, 2, 3, 6, 7. *agus Gala.* 5. 1. *Gniomh.* 15. 10, 11. h *Eabhr.* 4. 14, 16. *agus Eabhr.* 10. 19, 20, 21, 22. i *Eoin* 7. 38, 39. 2 *Cor.* 3. 13, 17, 18.

II. A fé DIA amháin is Uachdaran air an Choinſias *k*, agus dfág fé faor é o Theagaſgaibh agus o Aitheantaibh Dhaoine, atá ann a ni air bith anaghaidh Fhocail ; no fós a thuileadh an Fhocail, ma fann a Ceúiſibh Creidimh, no Adhraidh *l*. Agus mar fin a bheith ag creidfin a nleithide fo do Theagaſga agus a bheith ag tabhairt Umhlachd do,

k *Seam.* 4. 12. *Romh.* 14. 4. l *Gniomh.* 4. 19. *agus Gniomh.* 5. 29. 1 *Cor.* 7. 23. *Matt.* 23. 8, 9, 10. 2 *Cor.* 1. 24. *Matt.* 15. 9.

nleithide so d'Aitheantaibh, thaobh Coinsias, a sé sin Fíor-Shaoirse an Choinsias do thabhairt thairis *m* : agus bheith ag iarruidh * Dallchreideamh, agus Umhlachd dhall agus * iomlan gun agadh, a sé sin Saoirse an Choinsias agus Riasuin fós do sgrios *n*.

m *Coloss.* 2. 20, 22, 23. *Gala.* 1. 10. *agus Gala.* 2. 4, 5. *agus Gala.* 5. 1. n *Romh.* 10. 17. *agus Romh.* 14. 23. *Isai.* 8. 20. *Gniomh.* 17. 11. *Eoin* 4. 22. *Hos.* 5. 11. *Foills.* 13. 12, 16, 17. *Jerem.* 8. 9.

III. An drong atá ag cur Peacaidh air bith a ngniomh, no ag altrumughadh Ainmiann air bith, faoi sgáil Shaoirse Chriosdaidhe, atáid thrid sin ag sgrios Crích an Tsaoirse Chriosdaidhe, eadhon air bheith dhúinn air ar dteasairgin o Láimh ar Naimhde, go ndeanamaoid Seirbheis don Tighearna gun Eagal, ann a Naomhthachd, agus a Bhfíreuntachd, iona Láthair, re fad uile Laethe ar Mbeatha *o*.

o *Gala.* 5. 13. 1 *Phead.* 2. 16. 2 *Phead.* 2. 19. *Eoin* 8. 34. *Luc.* 1. 74, 75.

IV. Agus do bhrigh nach hé bu Rún do DHIA, go deanamh na Cumhachda a d'orduigh sesin, agus an Tsaoirse do choisin Criosd, a chéile do sgrios, achd go mbiodh siad ag congbhail suas, agus ag coimhead a chéile ; Uime sin an drong a bhios, faoi sgáil Shaoirse Chriosdaidhe, ag cothughadh anaghaidh Cumhachd Laghamhoil air bith, no

a-

anaghaidh. Gnáthughadh Laghamhoil an Chumhachda ſin, cia aca is Cumhachd Shaoghalta no Eaglaſda, atáid ag cur anaghaidh Orduigh DHE *p*. Agus feúdfar go Laghamhoil Daoine a tharruing go Cunntas agus a nleanamhuin le * Sinachdadhaibh na Heaglaiſe *q*, agus le Cumhachd an Uachdarain Shaoghalta *r*, chionn bheith ag Craobhſgaoileadh a nleithide ſin do Bharamhla, no ag Seaſamh a nleithide ſin do Dheanadais, ſa tá a naghaidh Soluis Naduire, no a naghaidh Cinn ſhoilleir an *Chreidimh Chriosdaidhe, mu Chreideamh, mu Adhradh, no mu Chaitheamhbeatha, no anaghaidh Cumhachd na Diaghaidha; No fós a nleithide ſin do Bharamhla no do Dheanadaſa mearachdacha, ſa tá, ionna Nádur fein, no thaobh

p *Matt.* 12. 25. 1 *Phead.* 2. 13, 14, 16. *Romh.* 13. 9 *rann* 1, *go nuig rann* 9. *Eabhr.* 13. 17. q *Romh.* 1. 32. *mailie re* 1 *Cor.* 5. 1, 5, 11, 13. 2 *Eoin rann* 10 *agus* 11. 2 *Teſſal.* 3. 14. *agus* 1 *Tim.* 6. 3, 4, 5. *agus Titus* 1. 10, 11, 13. *agus Titus* 3. 10, *maille re Matt.* 18. 15, 16, 17. 1 *Tim.* 1. 19, 10. *Foillſ.* 2. 2, 14, 15, 20. *agus Foillſ.* 3. 9. r *Deut.* 3. 6, *go nuig rann* 12. *Romh.* 13. 3, 4, *maille re* 2 *Eoin rann* 10, *agus rann* 11. *Eſra* 7. 23, 25, 26, 27, 28. *Foillſ.* 17. 12, 16, 17. *Nehem.* 13. 15, 17, 21, 22, 25, 30. 2 *Riogh.* 13. 5, 6, 9, 20, 21. 2 *Seanchas* 34. 33. *agus Caibideal* 15. *rann* 12, 13, 16. *Dan.* 3. 29. 1 *Tim.* 2. 1. *Iſai.* 49. 23. *Sechar.* 13. 2, 3.

an

an Mhodh air a bhfuilid ga Ngcraobhſgaoileadh no ga Nſealamh, ag cur as don Tſiothchain agus don Riaghail an leith a muigh, do ſhuighthigh Criofd ſan Eaglais *ſ.*

ſ na haite ceudna, ata ag q agus r.

CAIB. XXI.

Mu Adhradh Crabhthach, agus mu La na Sabbaide.

I. ATá Solus Náduire ag taisbeunadh gu bhfuil DIA ann aig a bhfuil Ard-Thighearnas, agus Uachdranachd oſcionn na nuilidh, atá Maith, agus ag deanamh Maith do na huilidhibh, agus uime ſin gur cóir, Eagalſan do bheith oirnn, a Ghrádhughadh, a Mholadh, Gairm air, Earbs as, agus Seirbheis a dheanamh dho, leis an Chroidhe uile, agus leis an Anam uile, agus leis an Neart uile *a.* Achd atá an Modh taitneamhach chum an DIA ſior do Adhradh, air na ordughadh le DIA fein agus a Chriocha ſin air na nſuighthiughadh, le na Thoil fhoillſighte fein chum nach biodh Adhradh air na dheanamh dhó do reir Breathnughadh agus †Cumadoireachd Dhaoine,

† *Inntleachdaibh.*

a *Romh.* 1. 20. *Gniomh.* 17. 24. *Salm* 119. 68. *Jerem.* 10. 7. *Salm* 31. 23. *agus Salm* 18. 3. *Romh.* 10. 12. *Salm* 62. 8. *Joſhua* 24. 14. *Marc.* 12. 33.

no

no Cogaraibh an Aidhbhearsoir, saoi Shamhughadhuibh saicsionnach ar bith, no air mhodh ar bith eile, nach bhfuil orduighte san Scrioptuir Naomhtha *b*.

b *Deut.* 12. 32. *Matt.* 15. 9. *Gniomh.* 17. 25. *Matt.* 4. 9, 10. *Deut.* 4. *rann* 15, *go nuige* 20. *Exod.* 20. 4, 5, 6. *Colos.* 2. 23.

II. Is cóir Adhradh Crábhthach a thabhairt do DHIA, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naomh, agus dhosan ainhain *c*; ni hann d'Ainglibh, do Naoimhibh, no do Chréutuir ar bith eile *d*: Agus o Thuitim an Duine, ni hann a bhsèugmhuis Edirmheadhonthoir, no trid Edirmheadhonthoireachd neach air bith eile, achd Iosa Criosd na aonar *e*.

c *Matt.* 4. 10, *maille re Eoin* 5. 23, *agus* 2 *Cor.* 13. 14. d *Colos.* 2. 18. *Foills.* 19. 10. *Romh.* 1. 25. e *Eoin* 14. 6. 1 *Tim.* 2. 5. *Ephes.* 2. 18. *Colos.* 3. 17.

III. Air bheith don Urnuigh (maille re Buidheachas) na cuid airid don Adhradh Crábhthach *f*, atá DIA ga hiarruidh air na huile Dhaoinibh *g*; agus a gcoinne gu mbiodh sí taitneamhach, atá sí re na deanamh a Nainm an Mhic *h*, tré Congnamh an Spioraid *i*, do reir a Thoile *k*, le Tuigse, Urram, Irisleachd, Dúthrachd, Creideamh,

f *Philipp.* 4. 6. g *Salm* 65. 2. h 1 *Eoin* 14. 13, 14. 1 *Phead.* 2. 5. i *Romh.* 8. 26. k 1 *Eoin* 5. 14.

Grádh,

Grádh, agus Buan-mhaireochduin *l*, agus a Gcánamhuin a thuigear, mas Urnuighe le Guth bhios ann *m*.

l *Salm* 47. 7. *Seanmoir.* 5. 1, 2. *Eabhr.* 12. 28. *Geine.* 18. 27. *Seam.* 5. 16. *Seam.* 1. 6, 7. *Marc* 11. 24. *Matt.* 6. 12, 14, 15. *Coloſſ.* 4. 2. *Epheſ.* 6. 18. m 1 *Cor.* 14. 14.

IV. Is cóir Urnuigh do dheanamh air ſon Neithe Laghamhoil *n*, agus air ſon gach uile ſheórſa Dhaoine, atá beó, no bhios beó na dhiaigh ſo *o*: Achd ni hann air ſon na marbh *p*, no air ſon na druinge ma bhfuil fios, gun do pheacuigh ſiad, an Bpeacadh atá chum Bais *q*.

n 1 *Eoin* 5. 14. o 1 *Tim.* 2. 1, 2. *Eoin* 17. 20. 2 *Samu.* 7. 29. *Ruit* 4. 12. p 2 *Samu.* 12. 21, 22, 23, *maille re Luc.* 16. 25, 26. *Foillſ.* 14. 13. q 1 *Eoin* 5. 16.

V. Léughadh na Nſcriobtuiridhe le Heagal Diaghaidh *r*, Seanmoiriughadh fallain *ſ*, agus Eiſteachd choguiſeach, an Fhocail, ann a Numhlachd do DHIA, le Tuigſe, Creideamh, agus Urram *t*; Seinm Salma le Grás ſan Chroidhe *u*; agus mar an gcéadna, Fritheoladh iomchubhaidh agus Gabhail dhligheach na Nſacramuinteadh a dorduigh Criosd; atáid ſo uile na

r *Gniomh.* 15. 21. *Foillſ.* 1. 3. ſ 2 *Tim.* 4. 2. t *Seam.* 1. 22. *Gniomh.* 10. 33. *Matt.* 13. 19. *Eabhr.* 4. 2. *Iſai.* 66. 2. u *Coloſſ.* 3. 16. *Epheſ.* 5. 19. *Seam.* 5. 13.

iccodtcha do Adhradh Crábhthach gnáthach DE *w*: A thuileadh air Mionna *x* agus Móide Crábhthach *y*, Troſgadh *z* agus Buidheachas ſholamanta, air Chionfátha † ſunnradhach *a*, † *Faic ſhuas* atá iona Naimſiribh agus *ſan Litir.* iona Namannaibh fein; re na Gnithughadh, air Mhodh Naomhtha, Crábhthach *b*.

w *Matt.* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 23, *go nuig rann* 29. *Gniomh.* 2. 42. x *Deut.* 6. 13. *maille re Nehem.* 10. 29. y *Iſai.* 19. 21. *maille re Seanmoir* 5. 4, 5. z *Joel* 2. 12. *Eſter* 4. 16. *Matt.* 9. 15. 1 *Cor.* 7. 5. a *Salm* 107, *go biomlan. Eſter* 9. 22. b *Eabhr.* 12. 38.

VI. Ni bhfuil Urnuighe no aonchuid eile don Adhradh Crábhthach, air na Cheangal anois faoi an Tſoiſgeul, re háit air bith, ann a bhfuil ſé air na dheanamh, na gus a bhfuil ſé air na ſtiúbhradh, is ni mó atá ſé air na dheanamh ni is tairneamhaighe da chaoibh *c*; achd ata Adhradh re na dheanamh do DHIA ann ſgach eunáite *d*, ann a Spiorad agus a Bhfirinn *e*; agus mar atá ſo re na dheanamh a Dteaghlachaibh *f*, gach Lá *g*; agus ann an Diomhaireachd, le gach aon air leth leis fein *h*; as amhluidh atá

c *Eoin* 4 21. d *Mala.* 1. 11. 1 *Tim.* 2. 8. e *Eoin* 4. 23, 24. f *Jerem.* 10. 25. *Dan.* 6. 6, 7. *Job* 1. 5. 2 *Samu.* 6. 18, 20. 1 *Phead.* 3. 7. *Gniomh.* 10. 2. g *Matt.* 6. 11. h *Matt.* 6. 6. *Epheſ.* 6. 18.

Is

ſé re na dheanamh ni as ſolamainte, ann ſna Coimhthionolaibh follaſacha, agus n gcóir dhúinn iad ſo do leigeadh tharruin no do thréigſin, gu neamhchúramach, no gu toileoil, an tan atá DIA le na Fhocal no le na Fhreaſdal ag gairm Dhaoine da nionn ſaighe *i*.

i Iſai. 56. 6, 7. *Eabhr.* 10. 25. *Seanfhoc.* 1 20, 21, 24. *agus Caib.* 8. *rann* 34. *Gniomh.* 13 42. *Luc.* 4. 16. *Gniomh.* 2. 42.

VII. Mar atá o Lagh Náduire, gu mb go generalta cuimhreann iomchubhaidh d'Aimſire air na chur air leth, chun Adhradh DHE; as amhluidh, iona Fhocal le Aithne * Dhíreach, Mhóralta, Shiormhairthionnach, atá ag Ceangal na nuil Dhaoine, ann ſgach linn, do orduigh ſe gu ſunnraighte, Aon Lá ann a Seachd, mar Shabbaid, a bheith air na Choimheac Naomhtha dhó *k*; Agus bé ſo o Thoſach ar Tſaoghail, gu nuig Eiſeirighe Chriſtſd, Lá déighionnach na ſeachdmhuine: Agus do bhí ſé, o Eiſeirighe Chriſtſd, air na athar ughadh gus an Chéad Lá don Tſeachd mhuin *l*, da ngoirthear ſan Scriobtuir LA an TIGHEARNA *m*, agus ata ſé ri mairtheochduin, go Deireadh an Tſaoghail mar an Tſaibbaid Chriſtſdaidhe *n*.

k *Exod.* 20. 8, 10, 11. *Iſai.* 56. 2, 4, 6, 7 l *Geine.* 2. 2, 3. 1 *Cor.* 16. 1, 2. *Gniomh.* 20. 7 m *Foillſ.* 1. 10. n *Exod.* 20. 8, 10, *maille r Matt.* 5. 17, 18.

VIII. At

VIII. Atá an Tſabboidſe, an ſin air a coimhead naomhtha do DHIA, an tan atá Dáoine (tar éis doibh roimh láimh deaſughadh iomchubhaidh a dheanamh air a Ngeroidhthe agus a Ngnothaigheadh ſaoghalta do chur ann Riaghail,) ni amhain, ag gabhail Támh naomhtha, re ſad an Lá, o a Noibrighibh, o a Mbriathraibh, agus o a Nímuainteadhaibh fein, ſathiomchioll a Ngnothuigheadh ſaoghalta agus a Naigher *o*, achd mar an gcéudna, a caitheamh na húine ſin go hiomlan, ann a Ngniomharthaibh Adhraidh Fhollus agus Dhíomhaire DE, agus ann an Dleaſdanaſaibh na Héginn agus na Trocaire *p*.

o *Exod.* 20. 8. *Exod.* 16. 23, 25, 26, 29, 30. *Exod.* 31. 15, 16, 17. *Iſai.* 58. 13. *Nehem.* 13. 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22. p *Iſai.* 58. 13. *Matt.* 12. 1, *go nuig rann* 13.

CAIB. XXII.

Mu Mhionnaibh agus Mhóidibh Laghamhla.

I. MIonna Laghamhoil is cuid don Adhradh Crábhach iad *a*, ann a bhfuil air Chionfáth Ceart, an Tí a mhionnuigheas, go ſolamainte ag gairm DHIA bheith mar Fhiaghnuis air a ní atá ſé ag rádh, no ag gealladh ; agus chum Breith a thabhairt air, do reir Firinn no Bréig a mhionna *b*.

a *Deut.* 10. 20. b *Exod.* 20. 7. *Lebhit.* 19. 12. 2 *Cor.* 1. 23. 2 *Seanch.* 6. 22, 23.

II. A ſé Ainm DHE amhain, a ní air an gcóir do Dhaoine Mionnughadh, agus ann ſin do dheanamh is cóir a ghnathughadh le gach uile Eagal agus Urram naomhtha *c*. Uime ſin is ní peacach agus gráineamhoil, Mionna a thabhairt go díomhaoineach, no go hobann, air an Ainm Ghlórmhar Uathbhaſach ſin ; no Mionna a thabhairt idir air eínni air bith eile *d*. Gidheadh mar atá Mionna, a Ccúiſibh móra tromdha, air na mbarantughadh le Focal DE fan Tiomna Nuadh, amhuil is fan Tſeintiomna *e*; as amhluidh is cóir Mionna Laghamhoil do thabhairt, a chuirfear † d'ualach oruinn, ionna nleithidibh ſin do Chúiſibh, le Ughdarras Laghamhoil *f*.

† *mar gcombair.*

c *Deut.* 6. 13. d *Exod.* 20. 7. *Jerem.* 5. 7. *Matt.* 5. 34, 37. *Seam.* 5. 12. e *Eabhr.* 6. 16. 2 *Cor.* 1. 23. *Iſai.* 65. 16. f 1 *Riogh.* 8. 31. *Nehem.* 13. 25. *Eſra.* 10. 5.

III. Gidh bé air bith neach do bheir Mionna, is cóir dhó Truime Ghniomh comhſholomanta is ſin do thabhairt go hiomchubhaidh fa deara ; agus iona Mhionnaibh, gun ní air bith a chur roimhe, achd ní ma bhfuil ſé láindeimhin gur Fírinn é *g*. Agus ni gcóir do Dhuine air bith, é féin do cheangal le Mionnaibh re ní air bith achd ní atá maith agus ceart ; agus ni ma bhfuil ſé féin ag creidſin gur maith agus

g *Exod.* 20. 7. *Jerem.* 4. 2.

ceart

ceart é ; agus ní, atá Comas agus Rún aige a choimhlionadh *h*. Gidheadh is Peacadh, Mionna do dhiúltadh fathimchioll einní atá maith agus ceart, an tan do chuirfear sin d'ualach oruinn le Ughdarras Laghamhoil *i*.

h *Geine.* 24. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9. i *Aireamh.* 5. 19, 21, *Nehem.* 5. 12. *Exod.* 22. 7, 8, 9, 10, 11.

IV. Is cóir Mionna do thabhairt ann a Seagh shoiller agus ghnáthach na Mbriathar, a bhféugmhuis † Atharrach Seagha, no † Taisg-Inntine *k*. Ni bhféud Mionna ar gceangal chum Peacadh do dheanamh ; achd an tan do bheirthear iad, ann a ní air bith nach bhfuil peacach, atáid ag ceangal Dhuine, re a ngcoimhlionadh, ge go bann le Caill dó féin *l* : Agus ni gcóir a mbriseadh ge go bann do Eiriceachaibh, agus do Aincreidmheachaibh a bhiodh siad air na ntabhairt *m*.

† *Saobhsheagh.* *Seagh-dhubhalta.* † *Seachnadh* no *Seachrod Inntine.*

k *Jerem.* 4. 2. *Salm.* 24. 4. l 1 *Samu.* 25. 22, 32, 33, 34. *Salm* 15. 4. m *Esech.* 17. 16, 18, 19. *Josh.* 9. 18, 19, *maille re* 2 *Samu.* 22. 1.

V. Atá Nádur na Móide agus Nádur Mhionn-geallaidhe cosmhuil re a chéile, agus sann leis an Chúram Crabhthach chéadna is

cóir a tabhairt, agus leis an Dílseachd chéadna is cóir a híocadh *n*.

n *Isai.* 19. 21. *Seanmoir.* 5. 4, 5, 6. *Salm* 61 8. *Salm* 66. 13, 14.

VI. Sann do DHIA amhain, agus ni hann do Chréutuir air bith, is cóir Móid do thabhairt *o*: Agus chum go mbiodh sí taitneamhach dhó, is cóir a tabhairt go toilcach, Chreideamh, agus o Choinsias ar Dleas dánais, air mhodh Buidheachais air son Sochar a bhfuaramar, no chum go suighimic a ní atá d'easbhaidh oruinn; thrid so só atámaoid gar cceangal féin ní is teinne r Dleasdanasaibh riachdanacha; no re Neithibh eile, an méid, agus an fad, do fhéudfa siad congnamh a dheanamh leó go hiom chubhaidh *p*.

o *Salm* 76. 11. *Jerem.* 44. 25, 26. p *Deu.* 23. 21, 22, 23. *Salm* 50. 14. *Geine.* 28, 20, 21 22. 1 *Samu.* 1. 11. *Salm* 66. 13, 14. *Salm* 13: 2, 3, 4, 5.

VII. Ni gcóir do Dhuine air bith, Móid do thabhairt chum einní idir do dheanam atá air na thoirmeasg a Bhfocal DE, no bhacas Dleasdanas air bith atá air na áithr ann; no einní ma nach bhfuil Geallamh a bith aige, air Comas dtaghail o DHIA c choimhlionadh *q*. Agus da thaobh so a Móide Manachamhla na Bpápanacha in

q *Gniomh.* 23. 12, 14. *Marc* 6. 26. *Aireamh* 30. 5, 8, 12, 13.

Bheath

Bheatha †neamhphóſda a choidch, mu Bhochduin admhailte, agus Umhlachd riaghalta, comhſhada o bheith na Ngcéimeadh do thuileadh Foirfidheachd, aṡ gur Painteireadh chum Saobhchreideamh agus Peacadh iad, anu nach cóir do Chríoſduigh air bith é féin do chur an ſás *r*.

† *na Sior-Oghdhachd.*

r *Matt.* 19. 11, 12. 1 *Cor.* 7. 2, 9. *Ephes.* 4. 28. 1 *Phead.* 4. 2. 1 *Cor.* 7. 23.

CAIB. XXIII.

M'an Uachdaran Shaoghalta.

I. DO orduigh DIA (Ard-Thighearna, agus Ríogh an Tſaoghail uile) Uachdarain. Saoghalta ſa Laimh, oſcionn an Phobuil, chum a Ghlóire féin, agus chum an Mhaith † Cumanta: agus chum na Críche ſo, do Armuigh ſé iad le Comas an Chloidheamh chum Tearmunn agus Meiſneach don drong atá Maith, agus chum Dioghaltas air luchd deanaidh Uile *a*.

† *Puibligh. Coitchionn.*

a *Romh.* 13. 1, 2, 3, 4. 1 *Phead.* 2. 13, 14.

II. As Laghamhoil do Chroiſduighibh Oifig Uachdaraine a ghabhail, agus a cur a ngníomh, an tan do ghairmear chuige ſin iad *b*; agus iona Maraſglughadh, mar iscóir dhoibh bheith go háirid ag congbhail

b *Seanfhoc.* 8. 15, 16. *Romh.* 13. 1, 2, 3, 4.

ſuas Diaghachd, Comhthrom, agus Sioth-chain, do réir Reachdaibh ſallana gach Státa *c*, as amhluidh chum na Criche ſin, féudfuid go laghamhoil anois fan Tiomna Nuadh, Cogadh do dheanainh, air Adhbharaibh cearta agus riachdanacha *d*.

c *Salm* 2. 10, 11, 12. 1 *Tim.* 2. 2. *Salm* 82. 3, 4. 2 *Samu.* 23. 3. 1 *Phead.* 2. 13. d *Luc.* 3. 14. *Romh.* 13. 4. *Matt.* 8. 9, 10. *Gniomh.* 10. 1, 2. *Foillſ.* 17. 14, 16.

III. Ni gcóir don Uachdaran Shaoghalta, Fritheoladh an Fhocail agus na Nieramuinteadh, no Comis Eochracha Rioghachd Neamha, a ghabhail chuige féin *e*: gidheadh atá Ughdarras aige, agus a ſé a Dhleaſdanas, Cúram a ghabhail go mbi Aonachd agus Siothchain air na ngcoimhead ſan Eaglais, go mbi Fírinn DE air a coimhead ſiorghlan agus iomlan, go mbí Blaiſpheim agus Eiriceachd air na ſgoſg, go mbi gach uile Thruailleadh agus Mhíodhghnáthughadh ann an Adhradh no ann an * Dioſſuiplinn air na mbacadh no air na nleaſughadh, agus go mbí uile Oirdionnanſaidh DHE go hiomchubhaidh air na nſuidhiughadh air na mfritheoladh, agus air na ntabh-

e 2 *Seanch.* 26. 18, *maille re Matt.* 18. 17. *agus Matt.* 16. 19. 1 *Cor.* 12. 28, 29 *Epheſ.* 4. 11, 12. 1 *Cor.* 4. 1, 2. *Romh.* 10. 15 *Eabhr.* 5. 4.

airt

airt fa deara *f*. Agus chum na Críche ſo, atá Comas aige Seannaidh do ghairm, bheith a lathair ionnta, agus Cúram a ghabhail go mbí gach einní a chríochnuighear ionnta, do réir Inntin DE *g*.

f *Iſai.* 49. 23. *Salm* 122. 9. *Eſra* 7. 23, 25, 26, 27, 28. *Lebhit.* 24. 16. *Deut.* 13. 5, 6, 12. 2 *Riogh.* 18. 4. 1 *Seanch.* 13. *rann* 1, *go nuige rann* 9. 2 *Riogh.* 23. *o rann* 1, *go nuige rann* 26. 2 *Seanch.* 34. 33. 2 *Seanch.* 15. 12, 13. g 2 *Seanch.* 19. 8, 9, 10, 11. 2 *Seanch. Caibideal* 29. *agus Caibideal* 30. *Matt.* 2. 4, 5.

IV. A ſé Dleaſdanas an Phobuil Urnuighe do dheanamh air ſon Uachdarannaibh *h*, Onoir do thabhairt da Mbpearſunnaibh *i*, Cios agus Dlighidh eile do dhíol doibh *k*, bheith freagrach da Naitheantaibh laghamhla, agus faoi Umhlachd da Nughdarras air ſon Coinſias *l*. Ni bfuil Neimhchreideamh no Difir a Gcreideamh, ag deanamh Ughdarras cheart agus laghamhoil an Uachdaraine neamhthabhachdach, no ag ſaoradh an Phobuil o a Numhlachd dhlightheach dhó *m*; Ní o nach bhfuil Oifigeacha Eaglaſda air na mhfuaſgladh *n*; agus as lugha na ſin atá Comas no Uachdranachd aig an

h 1 *Tim.* 2. 1, 2. i 1 *Phead.* 2. 17. k *Romh.* 13. 6, 7. l *Romh.* 13. 5. *Tit.* 3. 1. m 1 *Phead.* 2. 13, 14, 16. n *Romh.* 13. 1. 1 *Riogh.* 2. 35. *Gniomh.* 25. 9, 10, 11. 2 *Phead.* 2. 1, 10, 11. *Jud. rann* 8, 9, 10, 11.

Phápa

Phápa os a ngcionn iona Ndúthchadhaibh, no oscionn einneach da Mpobul ; agus as lugha na sin uile atá Comas aige, a Ndúthaigheadh, no a Nanma, do thabhairt uatha, ma mheasfas esin gur Eiricigh iad, no faoi Leithsgeul air bith eile *o*.

o 2 *Tessal.* 2. 4. *Foillsg.* 13. 15, 16, 17.

CAIB. XXIV.

Mu Phosadh, agus Dhealughadh.

I. ATá an Bpósadh edir aon Fhear agus aon Bhean : agus ni nlaghamhoil go mbí san aon Aimsir, tuileadh is aon Bhean-phósda aig an Fhear, no tuileadh is aon Fhear pósda ris an Mhnaoi *a*.

a *Geine.* 2. 24. *Matt.* 19. 5, 6. *Seanshoc.* 2 17.

II. Do bhí an Bpósadh air na ordughadh chum comhchuidiughadh an Fhir agus na Mná pósda araon *b*, chum Cinneas an Chinnidh Daonna le Sliochd laghamhoil, agus Cinneas na Heaglaise le Síol naomhtha *c* agus chum Neamhghloine do bhacadh *d*.

b *Geine.* 2. 18. *c Malachi* 2. 15. d 1 *Cor.* 7 2, 9.

III. As laghamhoil do gach séorsa Dhaoine bheith air na mpósadh, da naithne le tuigse aontughadh re Pósadh *e* : Gidheadh as dleas

e *Eabhr.* 13. 4. 1 *Tim.* 4. 3. 1 *Cor.* 7. 36, 37 38. *Geine.* 24. 57, 58. danach

danach do Chríofduidhibh Póſadh amhain ſan Tighearna *f*: Agus uime ſin ni gcóir dhoibhſin atá ag admhail an Fhíor-Chreidimh aithleaſuighte, Póſadh do dheanamh re Aincreidmheachaibh, re Pápanachaibh, no re Luchd Iodholadhraidh eile: Ni mó is cóir dhoibhſin atá Diaghaidh bheith air na ngcuingreadh go neamhchomhthromach, le Póſadh do dheanamh riúſan atá go hionchomharthaighthe Aindiaghaidh iona Mbeatha, no atá ag ſeaſamh Eiriceachda damnamhla *g*.

f 1 *Cor.* 7. 39. g *Geine.* 34. 14. *Exod.* 34. 16. *Deut.* 7. 3, 4. 1 *Riogh.* 11. 4. *Nehem.* 13. 25, 26, 27. *Malachi* 2. 11, 12. 2 *Cor.* 6. 14.

IV. Ni gcóir don Phóſadh bheith an taobh a ſtigh, do Chéimeadh Dáimhe Comhfhola, no Cleamhnuis, atá air na ntoirmeaſg ſan Fhocal *h*: ni mó fhéudfas na Póſaidhe colnacha ſin bheith air na ndeanamh laghamhoil a bhfeaſda le Lagh air bith Dhuine, no le Aontughadh na Bpáirtidhe, air chor as go bhféud an aitimſin a Mbeatha do chaitheamh maille re a chéile mar Fhear agus mar Mhnaoi phóſda *i*. Ni bhféud an Fear einneach a phóſadh do Chinneach a Mhná, ni is dlúithe dhó thaobh Fola, na fhéudfas ſé da Chinneach féin; no an Bhean einneach a

h *Lebhit.* Caibideal 18, *go hiomlan.* 1 *Cor.* 5. 1. *Amos* 2. 7. i *Marc* 6. 18. *Lebhit.* 18. 24, 25, 26, 27, 28.

phóſadh

phósadh do Chinneach a Fir, ni is dlúithe dh thaobh Fola na fhéudfas sí da Cinneach féin *k*.

k *Lebhit.* 20. 19, 20, 21.

V. Adhaltranas no † Stríop- † *Diolanas*
achas do níotar an diaigh Comh-
cheangail réitigh, air bheith dhó air na fhoillsiughadh roimh an Phósadh, atá sí ag tabhairt Adhbhar ceart don Phártidh neimhchiontach an Ceoimhcheangal réitigh do sgaoileadh *l*. Ann a Ceúis Adhaltranais an diaigh Pósaidh as laghamhoil don Pháirtidh neimhchiontach, Dealughadh a thagradh agus dfaghail *m*: agus an diaigh Deilighidh, neach eile do phósadh, amhuil mar gc biodh an Pháirtidh atá ciontach marbh *n*.

l *Matt.* 1. 18, 19, 20. m *Matt.* 5. 31, 32. n *Matt.* 19. 9. *Romh.* 7. 2, 3.

VI. Ge tá an Truaillidheachd sin sar Duine as gur hullamh leis bheith ag sireadh Riaslain chum an aitim sin do chur o a chéil go neimhdhiligheach, a chuir DIA re a chéil san Phósadh, gidheadh ni bhfuil ní air birl achd Adhaltranas, no an Tréigeadh díoth rasach sin nach féidir a leaslughadh ai mhodh air bith, leis an Eaglais, no leis ai Uachdaran Shaoghalta, na Adhbhar diong mhalta chum Ceangal an Phósaidh dfuasgladh *o*; agus ann so do dheanamh, sann ai Mhodh follas agus riaghailteach is cóir dor

o *Matt.* 19. 8, 9. 1 *Cor.* 7. 15. *Matt.* 19. 6.

Chúi

Chúis dul air a haghaidh ; agus gun an aitim a mbuin sí, dfagbhail ga Ntoil agus ga Méin éin, iona Ngcúis féin *p*.

p *Deut.* 24. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXV.

M'an Eaglais.

AN Eaglais Chaiteoiliceach no Uilechoitcheann, tá Neamhfhaicsionach, atá sí air a déanamh suas, don Airamh iomlan sin na Ndaoine Taghta, do bhí, atá, no a bhios air na ntional a naon faoi Chriosd, a Ceann ; agus a sí Céile, Corp, agus Iomlaine an Tí atá ag lionadh na nuilh ann sna huilidhibh *a*.

a *Ephes.* 1. 10, 22, 23. *Ephes.* 5. 23, 27, 32. *Coloss.* 1. 18.

II. An Eaglais Fhaicsionnach, atá mar an céadna Caiteoiliceach no Uilechoitcheann faoi an Tsoisgeul gun í ceangailte re aon hineach, mar do bhí sí roimhe faoi an agh, ata sí air a déanamh suas dhíobhsin ile air feadh an Domhain, atá ag admhail n Fhíorchreidimh *b*, agus da Ngelann *c* ; gus a sí Ríoghachd an Tighearna Iosa

b 1 *Cor.* 1. 2. 1 *Cor.* 12. 12, 13. *Salm* 2. 8. *Coloss.* 7. 9. *Romh.* 15. 9, 10, 11, 12. c 1 *Cor.* 14. *Gniomh.* 2. 39. *Esek.* 16. 20, 21. *Romh.* 1. 16. *Geine.* 3. 15. *Geine.* 17. 7.

Criosd

Críosd *d*, Tigh agus Teaghlach DHE *e*, agus ni bhféidir idir an taobh a muigh dhi righionn go gnáthuighte air Sláinte *f*.

d *Matt.* 13. 47. *Isai.* 9. 7. e *Ephes.* 2. 19. *Ephes.* 3. 15. f *Gniomh.* 2. 47.

III. Don Eaglais Chaiteoiliceach Fhaicsionnach so, thug Críosd an Mhinisdralachd, Oracail, agus Oirdionnansaidh DHE, chum na Naoimh a thional agus a dheanamh foirfe, san Bheathasa, go Deireadh an Tsaoghail ; agus atá sé le na Láthair, agus le na Spiorad, do réir a Gheallaimh, ga ndeanamh éifeachdach chuige sin *g*.

g 1 *Cor.* 12. 28. *Ephes.* 4. 11, 12, 13. *Matt.* 28. 19, 20. *Isai.* 59. 21.

IV. Do bhí an Eaglais Chaitliceachsa ain uairibh ni B'faicsionnuighe, agus air uairibh ni bu Neamhfhaicsionnuighe *h* : Agus Eaglaiseadh air leith, tá na Mbuill di, atáid Glan ní is mó no ni is lugha, do réir mar atá Teagasg an Tsoisgeil air na theagasgadh agus air na ghabhail, na Hoirdionnansaidh air na mfritheoladh, agus Adhradh follas air na dheanamh le ní is mó no le ni is lugha de Ghlaine ionta *i*.

h *Romh.* 11. 3, 4. *Foills.* 12. 6, 14. i *Foills Caibideal* 2. *agus Caibideal* 3. 2 *Cor.* 5. 6, 7.

V. Féudfuidh na Heaglaiseadh as glain faoi Neamh teachd faoi Chumasg agu

Earroi

Earroid *k* : agus do chlaon Eaglaiſeadh égin air a nais comhmór as go dfág ſiad bheith na Neaglaiſeadh do Chríoſd, agus dfás ſiad na Nſineagoga don Aidhbhirſeoir *l*. Gidheadh bithidh dó ghná air Thalamh, Eaglais re Adhradh a dheanamh do DHIA, do réir a Thoile *m*.

k 1 Cor. 13. 12. *Foillſ.* Caibideal 2. *agus* Caibideal 3. *Matt.* 13. 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 47. l *Foillſ.* 18. 2. *Romh.* 11. 18, 19, 20, 21, 22. m *Matt.* 16. 18. *Salm* 72. 17. *Salm* 102. 28. *Matt.* 28. 19, 20.

VI. Ni bhfuil Ceann air bith eile aig an Eaglais achd an Tighearna Ioſa Críoſd *n*. Ni nó fhéudfas Pápa na Róimhe bheith na Cheann di ann a Seagh air bith, achd a ſé an Faintiocrioſd ſin, Duine
in an Pheacaidh, agus † *an Damnuighe.*
Mac † na Sgrioſa, atá ga
rdughadh féin ann ſan Eaglais, an aghaidh Chríoſd, agus an aghaidh na nuilidh da ngoirthear DIA *o*.

n *Coloſſ.* 1. 18. *Epheſ.* 1. 22. o *Matt.* 23. 8, 9, 10. 2 *Teſſal.* 2. 3, 4, 8, 9. *Foillſ.* 13. 6.

CAIB. XXVI.

Mu Chombchomunn na Naomh.

A Tá aig na huile Naoimh, † do hluthchuireadh re Ioſa † *a d'aonuighadh.*

Crioſd a Ngceann le na Spioràd agus le Creideamh, Comhchomunn ris iona Ghráſaibh, iona Fhulannaſaibh, iona Bhás, iona Eiſeirigh, agus iona Ghlóir *a* : Agus air bheith dhoibh air na ndlúthchur re a chéile ann a Ngrádh, atá Comhchomunn aca a Ngibhtibh agus a Ngráſaibh a chéile *b*, agus atá dfiachaibh orra na Dleaſdanaſa follas agus diomhaire ſin do dheanamh, a bhíos chum Maith a chéile, araon ſan Duine an leith a ſtigh agus ſan Duine an leith a muigh *c*.

a 1 *Eoin* 1. 3. *Epheſ.* 3. 16, 17, 18, 19. *Eoin* 1. 16. *Epheſ.* 2. 5, 6. *Philip.* 3. 10. *Romh.* 6. 5 6. 2 *Tim.* 2. 12. b *Epheſ.* 4. 15, 16. 1 *Cor.* 12 7. 1 *Cor.* 3. 21, 22, 23. *Coloſſ.* 2. 19. c 1 *Teſſa* 5. 11, 14. *Romh.* 1. 11, 12, 14. 1 *Eoin* 3. 16 17, 18. *Gala.* 6. 10.

II. Atá dfiachaibh air an drong atá n Naoimh thaobh Admhala, Companas agu Comhchomunn naomhtha do chongbhail ſua ann an Adhradh DHE, agus ann a gcoiml lionadh gach Seirbhe Spioradalta eile, * † le a bhféud ſiad Mai Spioradalta a chéile chur air aghaidh *d* ; agus mar an gceadi ann a bheith ag deanamh Fuaſglaidh chéile, a neithibh an leith a muigh, do réi Ngcomais agus a Nriachdanais ſa leith. Ag mar bheir DIA Fáth iomchubhaidh ſeach ata an Ceomhchomunnſa re na chongbh

† *ata chum cur-ſuas a chéile.*

d *Eabhr.* 10. 24, 25. *Gniomh.* 2. 42, 4 *Iſai.* 2. 3. 1 *Cor.* 11. 20.

riúſ

riúſan uile atá a náit air bith ag gairm air Ainm an Tighearna Ioſa *e*.

e *Gniomh.* 2. 44, 45. 1 *Eoin* 3. 17. 2 *Cor. Caib.* 8, *agus Caib.* 9. *Gniomh.* 11. 29, 30.

III. Ni bhfuil an Ceomhchomumnſa atá aig na Naoimh re Críoſd, ga ndeanamh air chor air bith na nluchd-comhpáirt do Shubhſtaint a Dhiadhachd, no air mhodh air bith a gcoimeas do Chríoſd ; agus is Mídhiaghaidh agus Blaiſpheimeach, eunchuid diobh ſin do rádh *f*. Ni mó atá a Ngomhchomunn re a chéile mar Naoimh, ag fuaſgladh no ag lughdughadh an Chóir atá aig gach Duine air a Mhaoin, agus air na neithibh atá air a Sheilbh *g*.

f *Coloſſ.* 1. 18, 19. 1 *Cor.* 8. 6. *Iſai.* 42. 8. 1 *Tim.* 6. 15, 16. *Salm* 45. 7. *maille re Eabhr.* 1. 8, 9. g *Exod.* 20. 15. *Epheſ.* 4. 28. *Gniomh.* 5. 4.

CAIB. XXVII.

Mu na Sacramaintibh.

I. ATá Sácramainteadha na Ngcombarthadha agus na Néula naomhtha air Choimhcheangal na Ngrás *a*, air na nórdughadh go neimhmeadhonach le DIA *b*, chum Críoſd agus a Shochaire do thaiſbeanadh ;

a *Romh.* 4. 11. *Geine.* 17. 7, 10. b *Matt.* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 23.

agus chum ar Gcóir air, do dhaingniughadh *c*; chum mar an gcéadna Eidirdhealadh foilleir do chur edir an drong a bhuineas don Eaglais, agus an chuid eile don Tsaoghal *d*; agus chum a ngceangal go solamanta re Seirbheis DE a Gcriosd, do réir Fhocail *e*.

c 1 *Cor.* 10. 16. 1 *Cor.* 11. 25, 26. *Gala.* 3. 27. d *Romh.* 15. 8. *Exod.* 12. 48. *Geine.* 34. 14. e *Romh.* 6. 3, 4. 1 *Cor.* 10. 16, 21.

II. Atá ann sgach Sácramaint Dáimh Spioradalta, no Aonadh Sácramainteoil, edir an Ccomhartha agus a Ní atá air na chomharthughadh leis, agus da thaobh so, atá Ainmeanna agus Toradh an dara aoin, air na ainmniughadh air an aon eile *f*.

f *Geine.* 17. 10. *Matt.* 26. 27, 28. *Tit.* 3. 5.

III. An Grás atá air na * thabhairt seachad trid na Sácramaintibh, no ionnta, air na ngnáthughadh go ceart, ni bhfuil sé air na thabhairt dúinn bhrigh Cumhachd air bith atá ionnta; ni mó atá Eifeachd Sácramainte, † ceangailte re Diaghaidheachd no re Rún an tí atá ga fritheoladh *g*; achd re Obair an Spioraid *h*, agus re Focal an Orduighidh, ann a bhfuil Geallamh air Sochair don drong a ghabhas chuca *i* go hiomchubhaidh, agus Aithne fós atá ag tabhairt Ughdarrais dúinn a ngnathughadh *i*.

† *a nearbsa.*

g *Romh.* 2. 28, 29. 1 *Phead.* 1. 21. h *Matt.* 3. 11. 1 *Cor.* 12. 13. i *Matt.* 26. 27, 28. *Matt.* 28. 19, 20.

IV. Atá

IV. Atá dá Shácramaint amháin air na nórdughadh le ar Dtighearna Iosa Críosd san Tsoisgeul, eadhon, Baisdeadh agus Suipeir an Tighearna; Agus ni geóir a haon díobh so do Fhritheoladh le neach air bith achd Miníseir an Fhocail, atá go Laghamhoil air na Ordughadh *k*.

k *Matt.* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 10, 23. 1 *Cor.* 4. 1. *Eabhr.* 5. 4.

V. Thaobh na neithe Spioradalta do bhí air na ngciallughadh agus air na ntabhairt le Sácramaintibh an Tseintiomna, bíonunn Brígh dhoibh is do Shácramaintibh an Tiomna Nuaidhe *l*.

l 1 *Cor.* 10. 1, 2, 3, 4.

CAIB. XXVIII.

M'an Bhaisdeadh.

I. AN Baisdeadh is Sácramaint an Tiomna Nuaidhe é, air na ordughadh le Iosa Críosd *a*, ni amhain chum an tí do bhaisdear, a ghabhail a stigh go solamanta don Eaglais Fhaicsionnach *b*; achd mar an gcéadna go mbiodh se dhó na Chomhartha agus na Shéul, air Coimhcheangal na Ngrás *c*, air a shuidhiughadh a Gcríosd *d*, air an Aithgheineamhuin *e*, air Mairheamh-

a *Matt.* 28. 19. b 1 *Cor.* 12. 13. c *Romh.* 4. 11. *maille re Coloss.* 2. 11, 12. d *Gala.* 3. 27. *Romh.* 6. 5. e *Tit.* 3. 5.

nas Peacaidhe *f*, agus air é bheith air na thabhairt ſuas do DHIA trid Ioſa Criſtoſd, chum gluaſachd a Nuaidheachd Beatha *g*. Agus atá an Tſácramaintſe tre Ordugh Chriſtoſd féin re na congbhail air márthuinn iona Eaglais, go nuige Deireadh an Tſaoghail *h*.

f *Marc* 1. 4. g *Romh.* 6. 3, 4. h *Matt.* 28. 19, 20.

II. A ſé is Elemeint an leith a muigh, re na ghnáthughadh ſan Tſácramaintſe, an Tuiſge; leis a bhſuil an tí do bhaiſtear, re na bhaiſteadh a Nainm an Athar, an Mhic, agus an Spioraid Naomh, le Miniſdeir an Tſoiſgeil air na ghairm go laghamhoil chuige ſin *i*.

i *Matt.* 3. 11. *Eoin* 1. 33. *Matt.* 28. 19, 20.

III. Ni bhféudhmoil an tí do bhaiſtear a Thumadh ſan Uiſge; achd atá an Baiſdeadh air na fhritheoladh go ceart le Uiſge a dhórtadh, no a chrothadh air *k*.

k *Eabhr.* 9. 10, 19, 20, 21, 22. *Gniomh.* 2. 41. *Gniomh.* 16. 33. *Marc* 7. 4.

IV. Ni hiad amháin an drong atá cheana ag admhail Creidimh a Gcriſtoſd, agus Umhlachda dhó is cóir a Bhaiſteadh *l*, achd mar an gcéadna Naoidheana thig o Pháraintibh atá araon, no einneach dhiobh, ag creidfin *m*.

l *Marc* 16. 15, 16. *Gniomh.* 8. 37, 38. m *Geine.* 17. 7, 9. *maille re Gala.* 3. 9, 14. *agus Coloſſ.* 2. 11, 12 *agus Gniomh.* 2. 38, 39. *agus Romh.* 4. 11, 12. 1 Cor. 7. 14. *Matt.* 28. 19. *Marc* 10. 13, 14, 15, 16. *Luc.* 18. 15. V.

V. Ge gur mór an Bpeacadh Dímeas a lheanamh air an Orduinnſe no a leigeadh horuinn *n*, gidheadh ni bhfuil Grás agus láinte, air na ngceangal ris, comhdhoith-lhealuighthe as nach féud einneach bheith air na Aithgheineamhuin no air na Shábhaſ-adh iona fheugmhuis *o*; no as go bhfuil gach einneach do bhaiſtear, air na Aithghein-eamhuin gun amharus *p*.

n *Luc.* 7. 30. *maille re Exod.* 4. 24, 25, 26. o *Romh.* 4. 11. *Gniomh.* 10. 2, 4, 22. 31, 45, 47. p *Gniomh.* 8. 13, 23.

VI. Ni bhfuil Eifeachd an Bhaiſdidh ceangailte ris an Mhionuidſin D'aimſire ann a bhfuil ſé air na fhritheoladh *q*, achd gidh-eadh tre gnáthughadh ceart an Orduinſe, atá an Grás do ghealladh, ni amháin air na thairgſe, achd do ríreadh air na thabhairt eachad leis an Spiorad Naomh, don drong (ma tháingadar go Haois, no mas Naoidh-ana iad,) da mbuin an Grás ſin, do réir Comhairle Thoile DHE féin, iona Am or-luighte *r*.

q *Eoin* 3. 5, 8. r *Gala.* 3. 27. *Tit.* 3. 5. *Epheſ.* 5. 25, 26. *Gniomh.* 2. 38, 41.

VII. Ni bhfuil Sácramaint an Bhaiſdidh e na fritheoladh achd aon Uair do neach air bith *ſ*.

ſ *Tit.* 3. 5.

CAIB.

CAIB. XXIX.

Mu Shuipeir an Tighearna.

I. DO Orduigh ar Dtighearna Iosa Críosd ían Oidhche ionar bhraitheadh é, Sácramaint a Chuirp agus Fhola da ngoirthear, SUIPEIR an TIGHEARNA re na gnathughadh iona Eaglais go nuige Deireadh an Tsaoghail, chum Cuimhniughadh gnáth-mhairthionnach air ar Iobairt sin de fein, iona Bhás ; chum a huile Shochaire do shéulughadh do na Fíorchreidmheachaibh ; chum a Mbeathughadh agus a Ngcinneas Spioradalta annsan, chum tuilleadh Ceangail orra ann sna huile Dhleasdanasaibh agus riú, a dhlighthear dhó uatha agus chum bheith na Bann agus na Gealldainghighe air a Ngcomhchomunn risin, agus re a chéile, mar Bhuill a Chuirp Dhíomhairsin *a*.

a 1 *Cor.* 11. 23, 24, 25, 26. 1 *Cor.* 10. 16, 17, 21. 1 *Cor.* 12. 13.

II. Ann san Tsácramaintse ni bhfuil Críosd air na ofraileadh suas da Athair, no Fíor-Iobairt air bith air na dheanamh idir, chum Maitheamhnas Peacaidh na Mbeo no na Marbh *b* ; achd amháin, Cuimhniughadh air an aon offraileadh sin de séin, a rinn sé fein, air an † Chrann-Chéusuighe éunuair amháin ;

† *Chrois.*

b *Ealbr.* 9. 22, 25, 26, 28. agus

gus offrail Spioradalta gach uile Mholaidh tá ionar Ccomas a thabhairt do DHIA, air thon sin *c*: Air chor as go bhfuil Iobairt Phápanach na Haifrin (mar a deirid ría) g deanamh Eugcoir ro-fhuadhmhar, d'aon odhbairt Chríosd, an taon Réidhteach sin ir son uile Pheacaidhibh na Ndaoine aghta *d*.

c 1 *Cor.* 11. 24, 25, 26. *Matt.* 26. 26, 27. *Eabhr.* 7. 23, 24, 27. *Eabhr.* 10. 11, 12, 14, 8.

III. Ann san Orduinnse, do orduigh an ighearna Iosa da Mhinisdribh, Focal an Orduighidh do thaisbeunadh da Phobul, Urnuighe do dheanamh, agus Elemeinteadha n Arain agus an Fhiona do bheannughadh, gus thrid sin a ngcur air leith o Fhoghamh gnáthach, chum Foghnamh naomha; agus an Taran do ghlacadh, agus do hriseadh, an Cupan do ghlacadh, agus iad fein ag comunnughadh mar an gceud-a) iad so araon do thabhairt don Luchdomunnuighidh *e*; achd gun a ntabhairt o neach air bith nach bhfuil an sin a láthair in Choimhthionol *f*.

e *Matt.* 26. 26, 27, 28. *agus Marc* 14. 22, 3, 24. *agus Luc.* 22. 19, 20. *maille re* 1 *Cor.* 1. 23, 24, 25, 26. f *Gniomh.* 20. 7. 1 *Cor.* 1. 20.

IV. Aifriona diomhair, no gabhail na Sacramaintse le Sagairt no le einneach eile na

aonar

aonar *g*, agus mar an gcéadna an Cupan dc chongmhail air ais on Phobul *h*, Adhradh ; dheanamh do na Helemeintibh, a ntógbhai a náird no a niomchradh ma gcuairt chun Adhradh dhoibh, agus a ntaigadh chun Fóghnaimh Crábhthach air bith bhios Daoin ag cur rompa, atáid iad so uile conntrardh; do Nádur na Sácramaintíe, agus D'órdugl Chríosd *i*.

g 1 *Cor.* 10. 6. h *Marc* 14. 23. 1 *Cor.* 11 25, 26, 27, 28, 29. i *Matt.* 15. 9.

V. Na Helemeinteadha an leith a muig ſan Tſácramaintſe, air na ngeur air leith g hiomchubhaidh chum na Fóghnaibh a dói duigh Críosd, atá an Dáimh ſin aca riſi air na chéuſadh, as go naimnighthear ia air uairibh, go fíor, gidheadh ſann go Sa cramainteoil amhain, le Ainmnibh na neitl átáid ag taisbeunadh, eadhon Chuirp agu Fola Chríosd *k*, ge táid thaobh a Nſubhſtaint agus a Náduire ag fantuin do ghná na Nara agus na Mhſíon amháin, agus go fíor mar d bhi ſiad roimhe *l*.

k *Matt.* 26. 26, 27, 28. l 1 *Cor.* 11. 26, 2 28. *Matt.* 26. 29.

VI. An Teagaſg ſin atá * ag cur roimh e bhfuil Subhſtaint a Narain agus an Fhic air atharrughadh go Subhſtaint Cuirp agu Fola Chríosd (ní da ngoirthear go coi chionn, Tranſubſtanſiaſion) tre Coiſregeac Sagairt, no air mhodh air bith eile, atá ſé

ainn

mháin an aghaidh an Scrioptuir, achd fós an ghaidh Riaſuin agus Tuigſe chumanta, agus g cur as do Nidur na Sácramaint, agus nar an gcéadna do bhí agus atá ſé na Adhbhar do iomadh Saobhchrábhadh agus odholadhradh fhuadhmhartha *m*.

m *Gniomh.* 3. 21. *mailleire* 1 *Cor.* 11. 24, 25, 26. *Luc.* 24. 6, 39.

VII. An tan atá Luchd-comunnuighidh lomchubhaidh ag gabhail ſan leith a muigh, na Nelemeinteadha faicſionnacha, ann ſan Tſácramaintſe *n*, atáid an ſin mar an gcéadna an leith a ſtigh tríd Creidimh, go fíor igus do ríreadh, gidheadh ni hann go Feólmhár agus go Corpordha, achd go Spioradalta, ag gabhail agus ag beathughadh a Nanmanna air Chriosd agus uile Shochairibh a Bháis: Air bheith do Chorp agus Dfuil Chrioſd ſan am ſin, ni hann a láthair go Corpordha nó go Feólmhar faoi an Aran agus an Fhíon, nó ionnta, no mailleriú, achd gidheadh a láthair do Chreideamh na Gcreidmheacha ann ſan Orduinnſe, comhfhíor, achd ſann go Spioradalta, is atá na Helemeinteadha féin a láthair da Ngcéadfaidhibh Corpordha an leith a muigh *o*.

n 1 *Cor.* 11. 28. o 1 *Cor.* 10. 16.

VIII. Ge go ngabh Daoine aineólach agus aingidh na Helemeinteadha an leith a muigh ſan Tſácramaintſe, gidheadh ni bhfuilid ag gabhail an ní ata air na Chiallughadh leó; achd

achd le a nteachd da hionnſuidhe go neamhiomchubhaidh, atáid ciontach do Chorp agus Dfuil an Tighearna chum an Damnuighe féin. Uime ſin mar as neimhiomchubhaidh na huile Dhaoine aineolacha agus neimhdhiaghaidh air Comhchomunn riſin do mhealtuin, as amhluidh ni airigh iad air Bórd an Tighearna ; agus an ſhéadh do mhairſeas ſiad mar ſin, ni bhféud ſiad, gun Pheacadh mór an aghaidh Chriſoſd, na Díomhaireadha naomhthaſa do ghabhail *p*, no bheith air na nleigeadh da nionnſuidhe *q*.

p 1 *Cor.* 11. 27, 28, 29. 2 *Cor.* 6. 14, 15. 16. q 1 *Cor.* 5. 6, 7, 13. 2 *Teſſal.* 3. 6, 14, 15. *Matt.* 7. 6.

CAIB. XXX.

Mu Smachdadhaibh na Heaglaiſe.

I. DO orduigh an Tighearna Ioſa, mar Ríogh agus Cheann na Heaglaiſe, * Riaghailteachd innte, ann Láimhibh Oifigeacha Eaglaſda, eidirdhealuighte o Nuachdaran Shaoghalta *a*.

a *Iſai.* 9. 7. 1 *Tim.* 5. 17. 1 *Teſſal.* 5. 12. *Gniomh.* 20. 17, 28. *Eabhr.* 13. 7, 17, 24. 1 *Cor.* 12. 28. *Matt.* 28. 18, 19, 20.

II. Ris na Hoifigeachaibhſe atá Eochracha na Rioghachd Neamhdha air a nearbſa ; agus da thaoibh ſo atá Comas aca Peacaidh do chongmhail, no do Mhaitheamh, ſa leith ;

an

an Rioghachd úd do dhruideadh an aghaidh na Ndaoine neamhaithrigheach, leis an Fhocal agus le Smachdadhaibh Eaglaſda araon ; agus a foſgladh do Pheacachaibh aithrigheach, le Minioſdralachd an Tſoiſgeil, agus le fuaſgladh o Smachdadhaibh Eaglaſda, mar do iarras an Chuis *b*.

b *Matt.* 16. 19. *Matt.* 18. 17, 18. *Eoin* 20 21, 22, 23. 2 *Cor.* 2. 6, 7, 8.

III. Atá Smachdaidh Eaglaſda féudhmoil chum Bráithre oilbheimeacha do thabhairt air a nais agus do chofnadh ; chum ſgá do chur air Dhaoinibh eile o a namhuil ſin do Oilbheimidh ; chum an Láibhin ſin leis a bhfédir an Taos uile a thruailleadh, do ghlanadh amach ; chum Onoir Chríoſd, agus Admhail naomhtha an Tſoiſgeil do ſhaoradh ; chum Fearg DHE do chongmhail air a nais, a dhféudfadh tuitim go ceartbhreathach air an Eaglais, ma ſé is go bhfuilingeadh ſiad i Choimhcheangalian agus Séula an Choimhcheangail ſin, bheith air na míodhnaomhughadh le Luchd-oilbheim ſhollus agus onchomharthaighthe *c*.

c 1 *Cor. caib.* 5, *go hiomlan.* 1 *Tim.* 5. 20. *Matt.* 7. 6. 1 *Tim.* 1. 20. 1 *Cor.* 11. 27, *go leireadh an Chaibidil : mailleré Jud. rann* 23.

IV. Chum go rigte ni is fearr air na Críochaſo, atá Oifigeacha na Heaglaiſe re dul air a naghaidh le Earoil, le Druideadh amach

o Shácramaint Suipeire an Tighearna re seal agus le † Teilgeadh amach o Chomhchomunn na Heaglaise, do réir Nádur na Cionta, agus Tuillton nas an Chiontaigh *d*.

† *Carn-Eaglaise.* *Excommunicasion.*

d 1 *Tessal.* 5. 12. 2 *Tessal.* 3. 6, 14, 15 1 *Cor.* 5. 4, 5, 13. *Matt.* 18. 17. *Tit.* 3. 10.

CAIB. XXXI.

Mu Sheanaidhibh, agus Ard-Chomharlaibh.

I. CHum go mbíodh an Eaglais ni is fearr air a Riaghladh, agus ni is mó ai * a cur suas, as cóir na Coimhthionaladh sin do bheith ann da ngoirthear go coitchion Seanaidh agus Ard-Chomharladha *a*.

a *Gniomh.* 15. 2, 4, 6.

II. Mar fhéudfas Uachdarain Saoghalt go laghamhoil, Seanadh do Mhinisdridh agus do Dhaoine iomchubhaidh eile, d ghairm chum dul a Gcomhairle riú, m Gnothaighibh an Chreidimh *b* ; as amhluid ma bhios na Huachdarain Saoghalta r Naimhde follasa don Eaglais, féudfuid Minisdridh Chriosd díobh féin bhrigh Noisige, no iadsan maille re Daoinibh ion

b *Isai.* 49. 23. 1 *Tim.* 2. 1, 2. 2 *Seanch.* 1 8, 9, 10, 11. 2 *Seanch. Caibideal* 29, ag *Caibideal* 30, go *hiomlan. Matt.* 2. 4, *Seanshoc.* 11. 14.

chubhaid

chubhaidh eile, air bheith dhoibh Comas dfaghail o a Neaglaisibh, comhdhalughadh re a cheile iona nleithidibh sin do Choimhthionoladha *c*.

c *Gniomh.* 15. 2, 4, 22, 23, 25.

III. Buinidh do Sheanadhaibh agus Dárd-Chomharlaibh go Miniosdralta Connspoidadha Creidimh agus Ceisdean Coinsiasa do réitiughadh ; Riaghaileadha agus Seólaidh lo chur sios chum Adhradh follas DE, agus Riaghailteachd na Heaglaise ; Casoideadha a Ceúisibh Droichthritheolaidh déisteachd, agus go Húghdarrach a ntabhairt go Crich : Agus ma sé is go bhfuil na Horduighe agus na Breatha so, do réir Focal DE, as cóir gabhail riú le Hurram agus le Humhlachd ; ni amháin air son a Ngcoimhfhreagradh ris an Fhocal, achd mar an gceudna air son an Chumhachd leir rinneadh iad, bhrigh gur Orduinn le DIA é, air na ordughadh chuige sin iona Fhocal *d*.

d *Gniomh.* 15. 15, 19, 24, 27, 28, 29, 30, 31. *Gniomh.* 16. 4. *Matt.* 18. 17, 18, 19, 20.

IV. Féudfuidh na huile Sheanaidh no Ard-Chomharladha, o Aimsiribh na Nabsdal, mas uilechoitcheanna iad, no ma is lugha, dul air Mearachd ; agus do chuaidh móran diobh air Mearachd : Uime sin ni geóir Riaghail Creidimh no Deanadais a dheanamh dhiobh, achd as cóir a ngnáth-

ughadh mar Chuidiughadh iontа ſo araon *e*.

e *Epheſ.* 2. 20. *Gniomh.* 17. 11. 1 *Cor.* 2. 5. 2 *Cor.* 1. 24.

V. Ni bhfuil Seanaidh no Ard-Chomharladha re einni do láimhſiughadh no do chriochnughadh, achd ní † a bhuineas don Eaglais: agus ni bhfuilid re beantain re Cúiſibh Saogalta * an Státa choitchinn, muna hann mar le Hiartas umhal a Ccúiſibh áirid, no le a Ngcomhairle chum Toiliughadh don Choinſias, ma ghairmear chuige ſin iad leis an Uachdaran Shaoghalta *f*.

† *Eaglaſda.*

f *Luc.* 12. 13, 14. *Eoin* 18. 36.

CAIB. XXXII.

Mu Staid Dhaoine an diaigh Bais, agus mu Eiſeirighe na Marbh.

I. A Tá Cuirp Dhaoine an diaigh Báis ag tilleadh chum Uir, agus ag faicſin Truaillidheachd *a*; achd air bheith da Nanmannaibh (nach fuigh Bás agus nach coidil) * † Seaſmhuidheachd neamhbháſmhur do bheith aca, atáid air ball ag tilleadh dionnſuigh DE do thug uaidhe é *b*. Air bheith do Anmannaibh na Bhfireunacha, an ſin air na ndeanamh foirfe ann Naomh-

† *Snibhſiſteint.*

a *Geine.* 3. 19. *Gniomh.* 13. 36. b *Luc.* 23. 43. *Seanmor.* 12. 7.

thachd,

thachd, atáid air na ngabhail a ſtigh chum na Neámhaibh is áirde, ann a bhfuilid ag faicſin Gnúis DE ann a Solus agus ann a Glóir, ag feitheamh re Lan-Shaoirſe a Ngcuirp *c*: Agus atá Anmanna na Naingidh air na nteilgeadh a Nifrionn, far a bhfan ſiad ann a Bpiantaibh agus an Dorchadas iomalach, air na ngleitheadh chum Breithcamhnas an Láe Mhóir *d*. A thuileadh air an dá Aite ſo, do Anmannaibh air na nſcarthadh re a Neorpaibh, ni bhfuil an Scriopţuir ag admhail Ait air bith eile.

c *Eabhr.* 12. 23. 2 *Cor.* 5. 1, 6, 8. *Philipp.* 1. 23. *maille re Gniomh.* 3. 21. *agus Epheſ.* 4. 10. d *Luc.* 16. 23, 24. *Gniomh.* 1. 25. *Jud. rann* 6, *agus* 7. 1 *Phead.* 3. 19.

II. Ni bhfuigh iadſan do gheabhthar beó an Lá Dhéighionach Bás, achd bithid air a Natharrughadh *e*: agus bithidh na Mairbhile air na ndúſgadh ſuas, leis na Corpaibh céadna, agus ni hann le Corpaibh air bith eile, ge gur hann le atharrach. Buaidheadh, agus bithidh na Cuirpſe aris air na ngeur re a Nannamhaibh go ſiorruidhe *f*.

† *Cáil.*

e 1 *Teſſal.* 4. 17. 1 *Cor.* 15, 51, 52. f *Job* 19, 26, 27. 1 *Cor.* 15. 42, 43, 44.

III. Bithidh Cuirp na Neimhfhíreunacha ir na ndúſgadh ſuas le Cumhachd Chriosd hum Eaſonoir; agus Cuirp na Bhfíreunacha ir na dúſgadh ſuas le na Spiorad chum

Onoir, agus air na ndeanamh comhchoſmhuil re na Chorp Glórmhar féin *g*.

g *Gniomh.* 24. 15. *Eoin* 5. 28, 29. 1 *Cor.* 15. 43. *Philip.* 3. 21.

CAIB. XXXIII.

Man Bhreitheamhnas Dhéighionach.

I. DO orduigh DIA La ann a dtabhair ſé Breith air an Tſaoghal a Cceartas, le Ioſa Críoſd *a*, da dtug an Tathair gach uile Chomas agus Bhreitheamhnus *b*. Agus ann ſan La ſin, bheirthear Breith, ni amháin air na Hainglibh a thuit o a ngcead Staid *c*, achd mar an gcéadna thig na huile Dhaoine a lathair Chathire Bhreitheamhnuis Chríoſd, chum Cunntas do thabhairt uatha iona Nſmuaintighibh, iona Mhriathraibh, agus iona Ngiomharthaibh; agus chum go bhfuigheadh ſiad do réir na rinneadh leó ſan Cholann, mas Maith no Olc *d*.

a *Gniomh.* 17. 31. b *Eoin* 5. 22, 27. c 1 *Cor.* 6. 3. *Jud. rann* 6. 2 *Phead.* 2. 4. d 2 *Cor.* 5. 10. *Eccleſ.* 12. 14. *Romh.* 2. 16. *Rom.* 14. 10, 12. *Matt.* 12. 36, 37.

II. A ſi an Chríoch man dorduigh DIA an La ſo, Foillſughadh Glóire a Thrócaire ann an Sláinte Shíorruidhe na Ndaoine Tagh ta; agus Glóire a Cheartais ann an Damnadh na druinge rer chuireadh cúl, ar drong ſin atá aingidh agus eaſumhal. Oir

ar

an ſin imeochaid na Fíreunuigh chum na Beatha Suthainn, agus gheabh ſiad an Iomlaine ſin Daoibhneas agus Dſionnſhuaradh, a thiucfas o Láthair an Tighearna : Achd bithidh na Haingidh, do nach aithne DIA, agus nach bhfuil umhal do Shoiſgeul Ioſa Críoſd, air na nteilgeadh ann a Bpianntaibh ſiorruidhe, agus bheirthear Peanus orra le Sgrios ſhiorruidh o Láthair an Tighearna, agus o Ghlóir a Chumhachd *e*.

e *Matt.* 25. 31, *go deireadh an Chaibidil. Romh.* 2. 5, 6. *Romh.* 9. 22, 23. *Matt.* 25. 21. *Gniomh.* 3. 19. 2 *Teſſal.* 1. 7, 8, 9, 10.

III. Mar is áil le Críoſd ſinne do bheith láindeimhin go mbí La Breitheamhnais ann, araon chum ſgá do chur air na huile Dhaoinibh roimh Pheacaidh ; agus chum tuileadh Sólais do na Daoinibh Diaghaidh iona Namhghar *f* : As amhluidh is áil leis, an La úd do bheith a Nainbhfios do Dhaoinibh, chum go ngcrothadh ſiad diobh gach uile † Neamhchúram Fheólmhar, agus go mbiodh ſiad do ghnáth ag faire, bhrígh nach bhfuil Fios aca cia an Uair ann a dtig an Tighearna ; agus chum go mbiodh ſiad do ghnáth ullmhaighte do rádh, *Tig a* THIGHEARNA IOSA, *Tig go haithghear*, *AMEN g*.

† *Shocair.*

f 2 *Phead.* 3. 11, 14. 2 *Cor.* 5. 10, 11. 2 *Teſſal.* 1. 5, 6, 7. *Luc.* 21. 27, 28. *Romh.* 8. 23, 24, 25. g *Matt.* 24. 36, 42, 43, 44. *Marc* 13. 35, 36, 37. *Luc.* 12. 35, 36. *Foillſ.* 22. 20.

FINID.

AN

CATAICHIOSM FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS Mó ;

Air an do Réitigh air ttús COIMHTHIONOL na NDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* ann *SASGAN* :

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH EAGLAISE na *HALBANN*, chum a bheith na Chuid égin, do *Choimhréitigh Creidimh*, edir Eaglaisibh CHRIOSD annsna Trí Ríoghachdaibh.

Air na Chlódhbhualadh (a nois an Chéad uair) aig *DUINEUDUIN*, le Oighreachaibh *Aindrea Aindearsoin*, a Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXIV.

ACT OF THE GENERAL ASSEMBLY Approving of the Larger Catechism.

THe General Assembly, having exactly examined and seriously considered the Larger Catechism, agreed upon by the Assembly of Divines sitting at Westminster, with Assistance of Commissioners from this Kirk, Copies thereof being printed and sent to Presbyteries for the more exact Trial thereof, and publick Intimation being frequently made in this Assembly, that every one that had any Doubts or Objections upon it, might put them in: Do find upon due Examination thereof, That the said Catechism is agreeable to the Word of GOD, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk, a necessary Part of the intended Uniformity in Religion, and a rich Treasure for increasing of Knowledge among the People of GOD: And therefore the Assembly, as they bless the LORD, that so excellent a Catechism is prepared, so they approve the same as a Part of Uniformity; agreeing for the Part, that it be a common Catechism for the three Kingdoms, and a Directory for Catechising such as have made some Proficiency in the Knowledge of the Grounds of Religion.

A. KER.

AN CATAICHIOSM FOIRLEATHAN,

No an LEABHAR CEASTNUIGHE IS Mó ;

Air an do Réitigh air attús COIMHTHIONOL na NDIAGHAIREADH, aig *NIARMHOINISTER* ann *SASGAN*:

Leis an Daontuigh ARD-SEANADH EAGLAISE na *HALBANN*, chum a bheith na Chuid éigin, do *Choimhréitigh Creidimh*, edir Eaglaisibh CHRIOSD annsna Trí Ríoghachdaibh.

Ceisd 1. *CRéud i Ard-Chrioch Airid an Duine ?*

Freagradh. A sí Ard-Chrioch Airid an Duine DIA a ghlorughadh *a*, agus a lán-mhealtuin go suthain *b*.

a *Romh.* 11. 36. 1 *Cor.* 10. 31. b *Salm* 73. 24, *go deireadh an Tsailm. Eoin* 17. 21, 22, 23.

C. 2. *Créud iad na neithe sin atá ag taisceineadh go soilleir go bhfuil DIA ann ?*

F. Atá an Solus Nâdurdha féin tá san Duine,

Duine, agus Oibrighe DE, ag taisbeineadh go soilleir go bhfuil DIA an *c*: achd a siad Fhocal agus a Spiorad amháin, atá ag foillsiughadh DHE go diongmhalta agus héifeachdach do Dhaoinibh chum a Nsláinte *d*.

c *Romh.* 1. 19, 20. *Salm* 19. 1, 2, 3. *Gniomh.* 17. 28. *d* 1 *Cor.* 2. 9, 10. 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17. *Isai.* 59. 21.

C. 3. *Créud é Focal DE?*

F. A siad Scriobtuiridhe Naomhtha an Tseintiomna agus an Tiomna Nuaidhe Focal DE *e*, an taon Riaghail Creidimh agus Umhlachda *f*.

e 2 *Tim.* 3. 16. 2 *Phead.* 1. 19, 20, 21. f *Eph.* 2. 20. *Foillsi.* 22. 18, 19. *Isai.* 8. 20. *Luc.* 18. 29, 31. *Gala.* 1. 8, 9. 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17.

C. 4. *Créud iad na neithe ata ag soilleiriughadh, gur hiad na Scriobtuiridhe Focal DE?*

F. Atáid na Scriobtuiridhe séin ag soilleiriuighadh gur hiad Focal DE, trid a Mórdhachd *g*, a Mhsíorghlaine *h*, Coimhréite gach Cuid diobh re a chéile *i*, an Chrioch gus an bhfuil siad uile, eadhon, an Uile Ghlóir a thabhairt do DHIA *k*; agus mar an gcéadna trid a Nsolus agus a Ngcumhachd chum Peacacha * do thabhairt faoi Mhoth-

g *Hos.* 8. 12. 1 *Cor.* 2. 6, 7, 13. *Salm* 119. 18, 129. h *Salm* 12. 6. *Salm* 119. 140. i *Gniomh.* 10. 43. *Gniomh.* 26. 22. k *Romh.* 3. 19. 27.

ughadh

ighadh agus do iompodh, chum Comhfhurachd a thabhairt do Chreidmheachaibh, gus * a ngeur suas chum Sláinte *l*: achd se Spiorad DE amháin, ag deanamh Fiaghnuise tre na Scriobtuiribh agus leó, ann a Sgroidhe Dhuine, atá comasach air a láinbhrachdughadh gur hiad Focal DE féin *m*.

l *Gniomh.* 18. 28. *Eabhr.* 4. 12. *Seam.* 1. 18. *Salm* 19. 7, 8, 9. *Romh.* 15. 4. *Gniomh.* 20. 32. n *Eoin* 16. 13, 14. 1 *Eoin* 2. 20, 27. *Eoin* 20. 31.

C. 5. *Créud atá na Scriobtuiridhe ag teagasg go háirid?*

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag teagasg go háirid, na neithe is coir don Duine a chreidin mu DHIA, agus na Dleasdanasa ata DIA ag iarruidh air an Duine *n*.

n 2 *Tim.* 1. 13.

C. 6. *Creud atá na Scriobtuiridhe ag foillsiughadh mu DHIA?*

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag foillsiughdh mu DHIA, creud é DIA *o*, Pearsuin na DIADHACHD *p*, Orduighe DE *q*, agus Coimhlionadh na Nórduighe sin *r*.

o *Eabhr.* 11. 6. p 1 *Eoin* 5. 7. q *Gniomh.* 15. 14, 15, 18. r *Gniomh.* 4. 27, 28.

C. 7. *Créud é DIA?*

F. DIA is Spiorad é *s*, ann féin agus de féin Neimhchriochnuigheach ann a Mbioth *t*,

s *Eoin* 4. 24. t *Exod.* 3. 14. *Job* 11. 7, 8, 9.

ann a Nglóir *u*, ann a Nsonas *w*, agus ann a Niomlaine *x*; Uiledhiongmhalta *y*, Bioth bhuan *z*, Neamhchlaochlaidheach *a*, * nach fedfir go hiomlan a thuigsin *b*, Uilelathaineach *c*, Uilechumhachdach *d*, Uilsthiolrach *e*, Roighlic *f*, Ronaomh *g*, Roicheirt bhreathach *h*, Rothrocaireach agus Roghrásmhur, Fadfhuilngtheach, agus Iomlán d Mhaitheas agus Dfírinne *i*.

u *Gniomh.* 7. 2. w 1 *Tim.* 6. 15. x *Mat* 5. 48. y *Geine.* 17. 1. z *Salm* 90. 2. a *Mal.* 6. *Seam.* 1. 17. b 1 *Riogh.* 8. 27. c *Salm* 13 o *rann* 1, *go rann* 14. d *Foillf.* 4. 8. e *Eabh* 4. 13. *Salm* 147. 5. f *Romh.* 16. 27. g *Isai.* 3. *Foillf.* 15. 4. h *Deut.* 32. 4. i *Exod.* 34. 6

C. 8. *An bhfuilid tuile Dée ann achd Aon*

F. Ni bhfuil ann achd Aon amhain, a DIA Beó Fíor *k*.

k *Deut.* 6. 4. 1 *Cor.* 8. 4, 6. *Jerem.* 10. 10

C. 9. *Cia lion Pearsa atá san DIADHACHD?*

F. Atáid Tri Pearsa san DIADHACHD an Tathair, an Mac, agus an Spiorad Naom agus an Triarsa is Aon DIA Fíor Biothbhuaid, d'aon Nádur, coimeas a Neumhachd agus Nglóir, ge go bhfuil Eidhealadh thaobh † a Mbudhibh Pearsunta *l*.

† *na bhuineas do gach Pearsa fa leith.*

l 1 *Eoin* 5. 7. *Matt.* 3. 16, 17. *Matt.* 28. 19. 2 *Cor.* 13. 14. *Eoin* 10. 30.

C. 1

C. 10. *Créud iad Buaidheadha Pearsunta an Triar Pearsa san DIADHACHD ?*

F. Buinidh fa leth don Athair an Mac a gheineamhuin *m*, agus don Mhac bheith air na gheineamhuin leis an Athair *n*, agus don Spiorad Naomh teachd on Athair agus on Mhac o uile Bhiothbhuanachd *o*.

m *Eabhr.* 1. 5, 6, 8. n *Eoin* 1. 14, 18. o *Eoin* 15. 26. *Gala.* 4. 6.

C. 11. *Cia as is soilleir go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair ?*

F. Atáid na Scriobtuiridhe ag soilleiriughdh go bhfuil an Mac agus an Spiorad Naomh na NDIA, coimhmeas ris an Athair, le bheith ag tabhairt doibh

na Hainmeanna *p*, † na †no, *agus ag ainmneadh* Buaidheadha *q*, na *niughadh orra.* doibrighe *r*, agus an Tadhradh sin a bhuineas do DHIA amháin *s*.

p *Isai.* 6. 3, 5, 8, *maille re Eoin* 12. 41, *agus Gniomh.* 28. 25. 1 *Eoin* 5. 20. *Gniomh.* 5. 3, 4. q *Eoin* 1. 1. *Isai.* 9. 6. *Eoin* 2. 24, 25. 1 *Cor.* 2. 10, 11. r *Coloss.* 1. 16. *Geine.* 1. 2. *Matt.* 28. 19. 2 *Cor.* 13. 14.

C. 12. *Créud iad Orduigh DE ?*

F. A siad Orduigh DE Gniomha glie, saor, agus naomhtha, do Chomhairle a Thoile *t*, le ndo romhorduigh se go neamhchlaochlaidheach, o uile Bhiothbhuanachd,

t *Ephes.* 1. 11. *Romh.* 11. 33. *Romh.* 9. 14, 15, 18.

chum a Ghlóire féin, gach cinní atá tárla † san Tsaoghalsa *u*, go háirid mu Ainglibh agus Dhaoinibh.

† *ann a Naimsir.*

u *Ephes.* 1. 4, 11. *Romh.* 9. 22, 23. *Saln* 33. 11.

C. 13. *Créud sin a dorduigh DIA go háirid mu Ainglibh agus Dhaoinibh?*

F. Do thagh DIA le Ordugh Siorruidh neamhchlaochlaidheach, o a Shaor-Ghrádh féin, chum Cliú a Ghrás Glórmhar (re beith air na dheanamh follus a Nam iomchubhaidh) cuid do na Haingil chum Glóire *w* agus do thagh sé ann a Gcrioso cuid d Dhaoine chum na Beatha Suthain agus chun Meadhoinibh na Beatha sin *x*; Agus ma an gcéudna, do réir a Chomas Ard-Uachdarach, agus Comhairle neamhscrúdaigheach a Thoile (leis a bhfuil se ag leigeadh Fhabhu amach no ga chongmhail air ais mar is áil leis) do leig se seachad agus do romhorduigh sé an chuid eile chum Easonoir agus Feirg, re na ndtabhairt orra air son a Mbpeacaidh chum Cliú Glóire a Cheartais *y*.

w 1 *Tim.* 5. 21. x *Ephes.* 1. 4, 5, 6. 2 *Tessa* 2. 13, 14. y *Romh.* 9. 17, 18, 21, 22. *Matt.* 11 25, 26. 2 *Tim.* 2. 20. *Jud rann* 4: 1 *Phead* 2. 8.

C. 14. *Cionnas atá DIA ag cur a Orduigh eadh a ngniomh?*

F. Atá DIA ag cur a Orduigheadh i ngn oml

ngniomh ann a Noibrighibh an Chruthaighidh, agus an Fhreasdail, do réir a Roimh-Eólas † nach féud dul a mearachd, agus Comhairle shaor agus neamhchlaochladhach a Thoile féin z.

† *neimhmheall-tuigheach.*

z *Ephes.* 1. 11.

C. 15. *Créud í Obair an Cruthaighidh?*

F. A sí sin Obair an Chruthaighidh, leir rinn DIA san Tosach, do Neimhní, le Focal a Chumhachda, an Saoghal agus na huile Neithe atá ann, air a shon féin, a núine Sé Láethe, agus iad uile ro-mhaith *a.*

a *Geine. caibideal* 1, *go hiomlan. Eabhr.* 11. 3. *Seanfhoc.* 16. 4.

C. 16. *Cionnas do chruthaigh DIA na Haingil?*

F. Do chruthaigh DIA na Haingil uile *b*, na Nspiorada *c*, Neamhbhásmhur *d*, Naomhtha *e*, ag tabhairt barr ann a Neólas *f*, Cumhachdacha ann a Neart *g*, chum Aithantasan do chur a ngníomh, agus Ainmsin do mholadh *h*, chd gidheadh † Claochladhch *i.*

† *Sochlaochladhach.*

b *Coloss.* 1. 16. c *Salm* 104. 4. d *Matt.* 2. 30. e *Matt.* 25. 31. f 2 *Samu.* 14. 17. *Matt.* 24. 36. g 2 *Tessal.* 1. 7. h *Salm* 103. 20, 1. i 2 *Phead.* 2. 4.

C. 17. *Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?*

F. An diaigh do DHIA na huile Chreutuireadh eile a dheanamh, do chruthaigh sé an Duine Fear agus Bean *k*, do dhealbh sé Corp an Fhir do Uir na Talmhann *l*, agus Corp na Mna do Asna an Fhir *m*, agus do chuir sé ionnta Anmanna Beódha, Riasunta, agus Neamhbhásmhar *n*, do rinn sé iad do réir Iomhaigh féin *o*, ann a Neólas *p*, Fíreuntachd agus Naomhthachd *q*, air bheith do Lagh DHE aca sceriobhtha iona Ngeroidhibh *r* agus Comas da choimhlionadh *s*, maille re Uachdranachd oscionn na Gcréutuireadh i gidheadh do sheudfadh siad tuitim *u*.

k *Geine.* 1. 27. l *Geine.* 2. 7. m *Geine.* 2 22. n *Geine.* 2. 7, *maille re Job* 35. 11, *agu Seanmoir.* 12. 7, *agus Matt.* 10. 28, *agus Lu* 23. 43. o *Geine.* 1. 27. p *Coloss.* 3. 10. q *Ephe* 4. 24. r *Romh.* 2. 14, 15. s *Seanmoir.* 7. 2 t *Geine.* 1. 28. u *Geine.* 3. 6. *Seanmoir.* 7. 29.

C. 18. *Créud iad Oibrighe Freasdail DE?*

F. A siad Oibrighe Freasdail DE go bhfu sé go Ronaomhtha *w*, go Roighlic *x*, agus g Rochumhachdach ag Coimhead *y*, agus a Riaghladh, na nuile Chréutuireadh *z*, g Nsiubhradh uile agus a nuile Gniomharth fós *a*, chum a Ghlóire féin.

w *Salm* 145. 17. x *Salm* 104. 24. *Isai.* 2 29. y *Eabbr.* 1. 3. z *Salm* 103. 19. a *Mat* 10. 29, 30, 31. *Geine.* 45. 7. b *Romh.* 11. 3 *Isai.* 63. 14.

C. 19. *Créud é Freasdal DE thaobh n Naingeal?*

F. D

F. Do ſhuiling DIA le na Fhreaſdal cuid égin do na Haingil a thuitim ann a Bpeacadh agus ann Damnadh, go toileoil agus gun aca teachd uaidhe a bhfeaſd *c*; air bheith dhó ag cuimſiughadh agus ag riaghladh ſo agus a Mbpeacaidh uile, chum a Ghlóire féin *d*; agus do dhaingnigh ſé an chuid eile dhiobh ann Naomhthachd agus Sonas *e*, ag deanamh Foghnaimh dhiobh uile *f*, mar is áil leis, ann a Fritheoladh a Chumhachda, a Thrócaire, agus a Cheartais *g*.

c *Jud rann* 6. 2 *Phead.* 2. 4. *Eabhr.* 2. 16. *Eoin* 8. 44. d *Job* 1. 12. *Matt.* 8. 31. e 1 *Tim.* 5. 21. *Marc* 8. 30. *Eabhr.* 12. 22. f *Salm* 104. 4. g 2 *Riogh.* 19. 35. *Eabhr.* 1. 14.

C. 20. *Géud bu Fhreaſdal DE ann, thaobh an Duine, ſan Staid ann do chruthaigheadh é?*

F. Bé Freaſdal DE thaobh an Duine ſan Staid ann do chruthaigheadh é, gur ſhuidhigheadh é ann a Bpárrdhas; go dórduigheadh dhó, ſin do dheaſughadh; go dtugadh dhó Comas ithidh do Thoradh na Talmhann *h*; gur chuireadh na Créutuireadha fá na Uachdranachd *i*; agus go dórduigheadh an Bpóſadh chum a Chuidighe *k*; go dtug ſé dhó Comhchomunn ris féin *l*; go dórduigheadh an Tſabbaid *m*; gur rinneadh Coimhcheangal Beatha ris air Chumhnaint

h *Geine.* 2. 8, 15, 16. i *Geine.* 1. 28. k *Geine.* 2. 18. l *Geine.* 1, 26, 27, 28. *Geine.* 3, 8. m *Geine.* 2. 3.

go

go dtugadh ſé iona Phearſa féin Umhlach Iomlan Shíorbhuan do DHIA *n*, ní air ai raibh Craobh na Beatha mar Chomharth Daingnighe *o*; agus gur thoirmiſgeadh einn ithe do Chraoibh Eolais an Mhaith agu Uile faoi Phainneachas Báis *p*.

n *Gala.* 3. 12. *Romh.* 10. 5. o *Geine.* 2. 9
p *Geine.* 2. 17.

C. 21. *An dfan an Duine ſan chéad Staid ſin ann do chruthaigh DIA é?*

F. Air bheith dar gcéad Sinnſcaraibh air na mhſágbhail go Saoirſe a Ntoile féin, do bhris ſiad Aithne DHE, tre Buaidhreadh an Aidhbhirſeoir, ſan Mheas toirmiſgthe ithe, agus thríd ſin do thuiteadar o Staid na Neimhchiontachd ann do chruthaigheadh iad *q*.

q *Geine.* 3. 6, 7, 8, 13. *Seanmoir.* 7. 29. 2 *Cor.* 11. 3.

Ç. 22. *An do thuit an Cinneadh Daonna uile ann ſan chéad Sheachran ſin?*

F. Air bheith don Choimhcheangal air na dheanamh re *Adhamh* mar † *Puibligh*. Dhuine † Coitcheann, ni amháin air a ſhon féin, achd fós air ſon a Shliochd, an Cinneadh Daonna uile do thainig a nuas uaidhe tre Geineolughadh gnáthuighte *r* do pheacuigh ſiad annſan, agus do thuit ſiad maille ris, ann ſan chéad Sheachran úd *ſ*.

r *Gniomh.* 17. 26. ſ *Geine.* 2. 16, 17, *maille re Romh.* 5. 12, *go nuige rann* 20, *agus* 1 *Cor.* 15. 21, 22.

C. 23.

C. 23. *Créud an Staid ann dtug an Leagadh sin an Cinneadh Daonna?*

F. Do thug an Leagadh ûd an Cinneadh Daonna go Staid Peacaidh agus Truaighe *t.*

t *Romh.* 5. 12. *Romh.* 3. 23.

C. 24. *Créud é Peacadh?*

F. A sé an Peacadh † Easbhadh air bith o bheith do réir Lagh air bith DHE a thug sé mar Riaghail don Chréutuir Riasunta, no Briseadh air bith air an Lagh sin *u.*

† *Dithréite air bith re Lagh air bith DHE*, &c.

u 1 *Eoin* 3. 4. *Gala.* 3. 10, 12.

C. 25. *Créud é Peacthuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine?*

F. A sé Peaethuidheachd na Staide sin ann do thuit an Duine, Cionta chéad Pheacaidh *Adhaimh w*, Easbhadh na Fireuntachd sin ann do chruthaigheadh é, agus Truaillidheachd a Naduir, tre a bhfuil sé air na dheanamh go tur neimhiomchubhaidh, neamhchomasach, agus conntrardhach, do gach einni atá Maith go Spioradalta, agus go hiomlan air aomadh chum an uile Olc, agus sin do ghnáth *x*; da ngoirthear go coitchionn *Peacadh Gein*, agus o a bhfuil na huile *Pheacaidh Gniomhtha* ag teachd *y*.

w *Romh.* 5. 12, 19. x *Romh.* 3. 10, *go nuig rann* 20. *Ephes.* 2. 1, 2, 3. *Romh.* 5. 6. *Romh.* 8. 7, 8. *Geine.* 6. 5. y *Seam.* 1. 14, 15. *Matt.* 15. 19.

C. 26.

C. 26. *Cionnas atá an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd?*

F. Atá an Peacadh Gein air na iomchradh o ar Ccéad Sinnsearaibh d'ionnsuighe a Nsliochd, tre Geineolughadh Nádurdha, air chor as go bhfuil a lion is atá ag teachd uatha air an dóigh so, air na ngeineamhuin agus air na mbreath ann a Bpeacadh *z*.

z *Salm* 51. 5. *Job* 14. 4. *Job* 15. 14. *Eoin* 3. 6.

C. 27. *Créud Truaigbe a thughadh tríd an Leagadh sin air an Chinneadh Daonna?*

F. Thug an Leagadh úd air an Chinneadh Daonna Caill a Ncomhchomuinn re DIA *a*, a Dhiomdha agus a Mhallachd, air chor as a thaobh Náduir gur Clann na Feirge sinn *b*, agus Daorthráillidhe don Aidhbhirseoir *c*, agus go bhféudfar ann a Ceeartas, gach uile Pheanus san Tsaoghalsa, agus san Tsaoghal atá re teachd, a thabhairt orruinn *d*.

a *Geine.* 3. 8, 10, 24. b *Ephes.* 2. 2, 3. c 2 *Tim.* 2. 26. d *Geine.* 2. 17. *Caoi Jerem.* 3. 39. *Romh.* 6. 23. *Matt.* 25. 41, 46. *Jud rann* 7.

C. 28. *Créud iad Peanuisidh an Pheacaidh san Tsaoghalsa?*

F. Ataid Peanuisidh an Pheacaidh sat Tsaoghalsa, cuid diobh a dtaobh a slugh, eadh on Dailte Intinne *e*, Tuigse neimhcheillidh *f*

e *Ephes.* 4. 18. f *Romh.* 1. 28.

Meal

Mealltoireachda chumhachdacha *g*, Cruas Croidhe *h*, Uathbhas Coguiſe *i*, agus Mianna gráinéamhla *k*; agus cuid eile dhiobh a dtaobh a muigh, eadhon Mallachd DHE air na Créutuireadha air ar ſoinne *l*, agus na huile Uile eile atá ag tárla dhúinn ionar Gcorpaibh, Ainmnibh, Maoin, Dáimhibh, agus Gnothuighibh *m*, agus maille riú ſo an Bás féin *n*.

g 2 *Teſſal.* 2. 11. h *Romh.* 2. 5. i *Iſai.* 33. 14. *Geine.* 4. 13. *Matt.* 27. 4. k *Romh.* 1. 26. l *Geine.* 3. 17. m *Deut.* 28. 15. *go nuig* Crioch *an* Chaibidil. n *Romh.* 6. 21, 23.

C. 29. *Créud iad Peanuiſidh an Pheacaidh ſan Tſaoghal atá re teachd?*

F. A ſiad Peanuiſidh an Pheacaidh ſan Tſaoghal atá re teachd, Scarthadh ſiorruidhe o Láthair ſhólaſach DHE, agus Piantaidh rodhóruineach † gan ſtad, ann a Nanam agus a Gcorp, a Nifrionn go ſiorruidhe *o*.

† *gan edirleigeadh, no, gan ſhous.*

o 2 *Teſſal.* 1. 9. *Marc* 9. 44, 46, 48. *Luc.* 16. 24.

C. 30. *An bhfuil DIA ag fágbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe?*

F. Ni bhfuil DIA ag fágbhail an Chinneadh Daonna uile da mbeith caillte ann a Staid an Pheacaidh agus na Truaighe *p*, ann

p 1 *Teſſal.* 5. 9.

do

do thuit siad trid Briseadh an chéad Choimhcheangail, da ngoirthear go coitchionn *Coimhcheangal Oibrighe q*; achd atá sé o a shaor Ghrádh agus Thrócair ag teasairgin a Dhaoine taghta as an Staid sin, agus ga ntabhairt chum Staid Sláinte, trid an dara Coimhcheangal, da ngoirthear go coitchionn *Coimhcheangal an Ghrás r.*

q *Gala.* 3. 10, 12. r *Tit.* 3. 4, 5, 6, 7. *Gala.* 3. 21. *Romh.* 3. 20, 21, 22.

C. 31. *Cia ris do rinneadh Coimhcheangal an Ghrás?*

F. Do bhi Coimhcheangal an Ghrás air na dheanamh re Criosd mar an dara *Adhamh*, agus annsan ris na Daoinibh taghta uile mar Shliochd dho *s.*

s *Gala.* 3. 16. *Romh.* 5. 15, go deireadh an *Chaibidil. Isai.* 53. 10, 11.

C. 32. *Cionnas at Grás DHE air na shoillsiughadh san dara Coimhcheangal?*

F. Ata Grás DHE air na thoillsiughadh san dara Coimhcheangal, thaobh go bhfuil sé go saor ag freasdladh agus ag tairgse do Pheacachaibh Eidirmeadhonthoir *t*, agus Beatha agus Sláinte da thridsin *u*; agus ag iarraidh Creidimh mar Chumhnant chum Cóir do bheith aca air *w*; ag gealladh agus ag tabhairt a Spiorad Naomh *x*, da Dhaoinibh

t *Gelne.* 3. 15. *Isai.* 42. 6. *Eoin* 6. 27.
u 1 *Eoin* 5. 11, 12. w *Eoin* 3. 16. *Eoin* 1. 12
x *Seanshoc.* 1. 23.

Tagh-

Taghta uile, chum an GCreideamh sin *a*, maille ris na huile ghrasaibh slainteamhuil eile *b*, oibriughadh ionta, agus a ndeanamh Comasach chum gach uile Umhlachd naomhtha *c*, mar dhearbhthadh soilleir air sirinn a nGcreidimh *d*, & a mbuidheachois do DHIA *e*, agus mar an tslighe, a dorduigh esin chum Slainte *f*.

a 2 *Cor.* 4. 13. b *Gal.* 5. 22, 23. c *Esek.* 36. 27. d *Shem.* 2. 8, 22. e 2 *Cor.* 5. 14, 15. f *Eph.* 2. 10.

C. 33. *An raibh Comhcheangal an Ghrais air na Fhritheoladh do ghna, air Eindoigh?*

F. Ni nraibh Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh air eindoigh, Achd do bheith a fhritheolaidhthe faoi ntseintiomna, do ghne eile seach mar ataid faoi ntiomna Nuaidhe *g*.

g 2 *Cor.* 3. 6, 7, 8, 9.

C. 34. *Cionnas do bheith Comhcheangal an Ghrais, air na Fhritheoladh faoi 'ntsein Tiomna?*

F. Do bheith Comhcheangal na nGras, air na Fhritheoladh faoi 'ntseintiomna, trid Gealomhnaibh *h*, Faighideoireachdaibh *i*, Iodhairteadh *k*, Tiomchillghearradh *l*, Uan Paschail *m*, & Samhludhaibh & Ordunansa uile, do bheith uile ag Ciallughadh roimhaimh Crioſd an sin re teachd, & do bheith an aimsir ud diongmhalta chum cur suas na Daoine Taghta, anna an Cereideamh san

h *Romh.* 15. 8. i *Gniomh.* 3. 20, 24. k *Eabhr.* 10. 1. l *Romh.* 4. 11. m 1 *Cor.* 5. 7.

Mheſſiah a Ghealladh *n*, tre a nraibh ſan Uair ud aca, Ian Mhaitheamhnas Peacaidh, & Slainte S'hiorruidh *o*.

n *Eabhr.* caib. 8, 9, 10. *Eabhr.* 11. 13. o *Gal.* 3. 7, 8, 9, 14.

C. 35. *Cionnas ata Comhcheangal an Ghrais air na fhritheoladh faoi nTiomna Nuadh?*

F. Faoi anTiomna Nuadh, an tan a d' foillſigheadh Crioſd, Briogh na Neithe ud, do bheith, agus ata doghna an Comhcheangal Grais ud ſein, air na fhritheoladh, & re na thritheoladh, ann a nSeanmoiriughadh an Fhocail *n*, & a bhfritheoladh Sacraimuinteadh an Bhaiſtidh *o*, & Suipeir an Tighearna *p*, iona bhfuil Gras & Slainte, air na ntaisbeunadh, ann tuilleadh Iomlaineachd, Soilleireachd, & Eifeachd, do na huile Fhineachaibh *q*.

n *Maith.* 10. 7. o *Maith.* 28. 19, 20. p 1 *Cor.* 11. 23, 24, 25. q 2 *Cor.* 3. 6, to the end. *Eabhr.* 8. 6, 10, 11. *Maith.* 28. 19.

C. 36. *Cia e Edir Mheadhointheoir Choimhcheangail an ghraſa?*

F. As e Edirmheadhonthoir Choimcheangail an ghraſa an Tighearna Ioſa Crioſd Amhain *r*, Neach air bheith dho na Mhaeſiorruidh do DHIA, d'aon
‡ Nadur ris an Athair, & *Subſtaint.*
Coimhmeas do *s*, A Niomlaineachd na Haimfire, do rinneadh e na Dhuine

r 1 *Tim.* 2. 5. s *Eoin.* 1. 1, 14. & 10. 30 *Phil.* 2. 6.

Dhuine *t*, & mar ſin do bheith & ata ſe ag Maireachduiu na DHIA & na Dhuine ann da Nadur iomlan, Edirdhealuighte, & a nein Phearſain a mſeaſda *u*.

t *Gal.* 4. 4. u *Luc.* 1. 33. *Roimh.* 9. 5. *Col.* 2. 9. *Eabhr.* 7. 14.

C. 37. *Air bheith do Chrioſd na DHIA, Cionnas do rinneadh e na Duine?*

F. Do rinneadh Crioſd Mac DHE na Dhuine, le Corp fior agus Anam riaſunta a Ghabhail chuige fein *w*, Air bheith dho air na ghineamhuin trid Cumhachd an Spioraid Naoimh, a mbroin Mhuire na Hoighe, da ſubſtaint agus air na bhreith le *x*, gidheadh a ſheugmhuis peacaidh *y*.

w *Eoin.* 1. 14. *Maith.* 26. 38. x *Luc.* 1. 31, 35, 42. *Gal.* 4. 4. y *Eabhr.* 4. 15. & 7. 26.

C. 38. *Cia air ſon a bſeudhmoil, gu mbiodh an TEdir-Mheadhonthoir na DHIA?*

F. Bfeudhmoil gu mbiodh an t'Edir-Mheadhonthoir na DHIA, chum gu congmbhadh ſe ſuas, agus gu coimhdeadh ſe a Nadur Dhaonna O bheith air a Claoidh faoi fheirg Neamh-chriochnudhach DHE, agus Cumhachd an Bhais *z*, Chum Diongmhaltas agus Eifeachd a chur iona fhullaingthiſibh; Umhlachd, agus Eadarghuidhe *a*, agus mar ſin chum Ceartas De a Dhioladh *b*,

z *Gniomh* 2. 24, 25. *Roimh.* 1. 4. he 4. 25. *Eabhr.* 9. 15. a *Gniomh* 20. 28. *Eabhr.* 9. 14. & 7. 25, 26, 27, 28. b *Roimh.* 3. 24, 25, 26.

ſhabhur ſhaghail dhuinn *c*, Pobul ſumradhach a Choſnadh *d*, a ſpiorad a thabhairt doibh *e*, Buadhughadh thar a nuile naimhde *f*, agus a ntabhairt chum Slainte ſ'hiorruidh *g*.

c *Eph.* 1. 6. *Maith.* 3. 17. d *Tit.* 2. 13, 14. e *Gal.* 4. 6. f *Luc* 1. 68, 69, 71, 74. g *Eabhr.* 5. 8, 9. & 9. from 11, to 16 v.

C. 39. *Cia ar ſon a bfeudhmoil gu mbiodh an tEdir-Mheadhonthoir na Dhuine?*

F. Bfeadhmoil gu mbu Duine an tEdir-Mheadhonthoir, chum gu Nairduigheadh ſe ar Nadur *h*, gu geoimhlionadh ſe Umhlachd don Lagh *i*, gu bhfuiliongadh ſe agus gu ndeanadh ſe eadarghuidhe air ar ſon ionar Nadur *k*; gu mbiodh Comhmhothughadh aige dar Nanbhuineachda *l*, gu bhfuighmid Uchdmhacachd Cloinne *m*, agus gu mbiodh aguinn Comhfhurtachd, agus Cead dol le danachd chum Cathair Rioghoil na nGras *n*.

h *Eabhr.* 2. 16. i *Gal.* 4. 4. k *Eabhr.* 2. 14. & 7. 24, 25. l *Eabhr.* 4. 15. m *Gal.* 4. 5. n *Eabhr.* 4. 16.

C. 40. *Cia air ſon a Bfeudhmoil, gu mbiodh an tEdir-mheadhonthoir na DHIA agus na Dhuine, a nein-Phearſa?*

F. An tEdir-mheadhonthoir do bheith re DIA agus Duine a reitiughadh, bfeudhmoil gu mbiodh ſe fein na DHIA agus na Dhuine, agus ſin fos a nein-Phearſa, ngcoinne gu mbiodh oibrighe ſunraidhach gach Naduir dhiobh, ar na ngabhail gu taitenamhach le

DIA

DIA air ar soinne *o*, agus gu ndeanadhmoid bun asda mar oibrighibh an Phearsa uile *p*.

o *Maith.* 1. 21, 23. *Maith.* 3. 17. *Eabhr.* 9. 14. p. 1 *Phead.* 2. 6.

C. 41. *Cia ar son do Ghoirtheadh, Iosa, dar nEdir-Mheadhonthoir?*

F. Do Ghoirtheadh Iosa dar nEdir-Mheadhonthoir, bhrigh gu bhfuil se ag teasairgin a Phobuil o a mbpeacaidhibh *q*.

q *Maith.* 1. 21.

C. 42. *Cia air son a ghoirheadh Crioſd dar Nedir-Mheadhonthoir?*

F. Do Ghoirtheadh Crioſd dar Nedir-Mheadhonthoir, brigh gu raibh se air na Ungadh, leis an Spiorad Naomh, thar tomhais *r*, agus mar sin air na chur air leth, agus air a lan sgeudughadh le uile Ughdarras agus Comas *s*, chum Oifigeadha Faigh *t*, Sagairt *u*, agus Riogh Eagluise fein, a chur a ngniomh *w*, araon ann a Staidan Irisluighe agus an Arduighe.

r *Phil.* 3. 34. *Sailm* 45. 7. s *Eoin* 6. 27. *Maith.* 28. 18, 19, 20. t *Gniomh.* 3. 21, 22. *Luc.* 4. 18, 21. u *Eabhr.* 5. 5, 6, 7. & 4. 14. 15. w *Sailm* 2. 6. *Maith.* 21. 5. *Isa.* 9. 6, 7. *Phil.* 2. 8, 9, 10, 11.

C. 43. *Cionnas ata Crioſd ag cur Oifig Faigh a ngniomh?*

F. Ata Crioſd ag cur Oifig Faigh a ngniomh, iona bheith ag foillsiughadh da Eagluis *x*, ann sgach uile linn, le na fhocal agus

x *Erin* 1. 18.

agus le na Spiorad *y*, air mhodhaibh eugsamhuil fritheolaidh *z*. Toile iomlan DHE *a*, ann sna neithibh, a bhuineas da n'tairbh Spiorad alta, agus da nSlainte *b*.

y 1 *Phead.* 1. 10, 11, 12. z *Eabhr.* 1. 12. a *Eoin* 15. 15. b *Gniomh* 20. 32. *Eph.* 4. 11, 12, 13. *Eoin* 20. 21.

C. 44. *Cionnas ata Crioſd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh?*

F. Ata Crioſd ag cur Oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein, a thabhairt suas, aon uair na Iodhbairt, gun chaidh Do DHIA *c*, chum bheith na Reite air son peacaidha a a Phobuil *d*, agus ann bheith a gna-eadarghuidhe air an son *e*.

c *Eabhr.* 9. 14, 28. d *Eabhr.* 27. e *Eabhr.* 7. 25.

C. 45. *Cionnas ata Crioſd ag cur Oifig Riogh a ngniomh?*

F. Ata Crioſd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, ann a bheith ag Gairm o ntsaoghal, Pobuil dho fein *f*, agus ag tabhairt dhoibh, Oifigeacha *g*, Reachda *h*, agus Comas Smachduighthe, tre a bhfuil se gu faiesinneach ga nRiaghladh *i*; ann a bheith ag tabhairt grasa Slainteamhuil da Dhaoinibh Taghta *k*, ag tabhairt luigheachd da Numhlachd *l*, agus

f *Gniomh* 15. 14, 15, 16. *Isa.* 55. 4, 5. *Gein.* 49. 19. *Sailm* 110. 3. g *Eph.* 4. 11, 12. 1 *Cor.* 12. 28. h *Isa.* 33. 22. i *Maith.* 18. 17, 18. 1 *Cor.* 5. 4, 5. k *Gniomh.* 5. 31. l *Feills.* 2. 12. & 2. 10.

agus ga n'Achmhasanughadh air son a mbpeacaidha *m*, ga gcoimhed, agus ga gcongbhail suas sa Nuile Bhuaidhribh, agus shullaingthasaibh *n*, ag Cosg & ag tabhairt buaidh air a nuile Naimhde *o*, agus ag ordughadhe gu cumhachdach na huile neithe, chum a Ghloire fein *p*, agus a Maithsin *q*; Agus mar ann gceudna ann a ndioghaltas a dheanamh air an chuid eile, aig nach bhfuil Eolas air DHIA, agus nach bhfuil Umhal don Tsoisgeul *r*.

m *Foills.* 3. 19. n *Isa.* 63. 9. o 1 *Cor.* 15. 25. *Psal.* 110. gn homlan. p *Roimh.* 14. 10, 11. q *Roimh.* 8. 20. r *Tessal.* 1. 8, 9. *Sailm* 2. 8, 9.

C. 46. *Creud bu staid Iriasluighe do Chriosd ann?*

F. Bi staid Irisslighe Chriosd, an staid Isiol ud ann do rinn se air ar soinne, air bheith dho e fein de sholmhughadh o a Ghloir, Riochd Seirbheisigh a ghabhail air fein, iona ghineamhuin iona Bhreith, iona bheatha, iona bhas, agus an diaigh a bhais gu nuige an Eiserighe *s*.

s *Phil.* 2. 7, 8. *Luc.* 1. 33. 2 *Cor.* 8. 9. *Gniomh* 2. 24.

C. 47. *Cionnas do Irisligh Criosd e feinanna Ghineamhan & anna Bhreith?*

F. Dirisligh Criosd e fein anna Ghineamhain agus anna Bhreath, Le, air bheith dho o uile Bhiothbhuanachd, na Mhac do DHIA, an N'uchd an Athar, gu bhsacas do,

an

an Niomlaineachd na Haimsire, bheith na Mhac an Duine, air na dheanamh do mhnaoi bheag-Inmheach, & bheith air na bhreithlea le iomadh gne no Ceum Irisligh, thuilleadh sa ta gnathaighte *t*, *u*.

t *Eoin* 1. 14, 18. *Gala.* 4. 4. *Iuc.* 2. 7.

C. 48. *Cionnas do Irisligh Crioisd e fein anna Bheatha ?*

F. D'irisligh Crioisd e fein anna Bheatha, le e fein a chur faoi an Lagh *u*, a Choimhlion se gu foirfe *w*, Agus le bheith ag Comhrac re Tarcuisnibh an tsaoghail *x*, Buaidhribh an Aidhbhirseoir *y*, agus anbhuineachdaibh iona fheoil, araon iad sin a bhennas gu coithchionda do Nadur an Duine, no iadsan do bheith gu sunnraighte a n'Comhchuideachd na staid isiol ud iona raibh esin *z*.

u *Gala.* 4. 4. w *Matth.* 4. 17. *Roimh.* 5. 19. x *Salm.* 22. 6. *Eabhr.* 12. 2. 3. y *Maith.* 4. 1, to 12. *Luc.* 4. 13. z. *Eabhr.* 2. 17, 18. & 4. 15. *Isa.* 52. 13, 14.

C. 49. *Cionnas D'irisligh Crioisd e fein anna Bhais ?*

F. D'irisligh Crioisd e fein anna Bhas; le, air bheith dho air na Bhrath le Judas *a*, air na threigsin le na Dheiscioblaibh *b*, air don tsaoghal fanoid do a dheanamh air, agus Cul a chur ris *c*, air bheith dho air na dhideadh le Pilait, air na Phianadh le a luchd geir-leanamhain *d*, air bheith dho fos Comhrac

a *Maith.* 27. 4. b *Maith.* 26. 56. c *Isa.* 53. 2. 3. d *Maith.* 27. 26. go 50. *Eoin.* 19. 34.

rac a dheanamh re uathbhasaibh an Bhais, agus Cumhachdaibh na Dorchadais, agus truime-cudtrom feirge De a mhothughadh agus Jomchradh *e*, gur ndo leig se sios Anam na ofrail, air son peacaidhe *f*, ag fullang Bais Chraiteach, mhasludhach, agus mhalliught, na Croiche *g*.

e *Luc.* 22. 44. *Maith.* 27. 46. f *Isa.* 53. 10. g *Phil.* 2. 8. *Eabhr.* 12. 2. *Gal.* 3. 13.

C. 50. *Cia iad no neithe iona raibh Crioſd air na Irisliughadh an diaigh a bhais?*

F. Be iad, na nithe iona raibh Crioſd air na Irisliughadh an diaigh a bhais, gur raibh se air na Adhlacadh *h*, agus ag fantin ann nstaid na marbh, agus saoi chumhachd an Bhais, gu nuig an treas la *i*, ni do chuireadh air mhodh eile, sios ann sna briathraibh so, eadhon, Chuaidh se sios a n'Ifrionn.

h 1 *Cor.* 15. 3, 4. i *Sailm.* 16, 10. with *Gniomh.* 2. 24, 25, 26, 27, 31. *Romh.* 6. 9. *Maith.* 12. 40.

C. 51. *Creud bu staid Arduighe do Chrioſd inn?*

F. Ata staid Arduighe Chrioſd, iona Eiserigh *k*, a Dhul suas *l*, na shuighe aig Deaslaimh an Athair *m*, agus iona theachd aris, chum Breith a thabhairt air an tsaoghal *n*.

k 1 Cor. 15. 4. l *Marc.* 16. 19. *Luc.* 24. 51. m. *Eph.* 1. 20. n *Gniomh* 1. 11. *Gniomh* 17. 31.

C. 52. *Cionnas do bheith Crioſd air na Ardughah roimh Eiserighe?*

F. Do

F. Do bheith Crioſd air ardughadh iona Eiſerigh, le anna meud as, air bheith dho gun truailleadh fhaicſin ſan bhas leis nach feudfadh ſe bheith air na Chongbhail (*o*) agus air bheith don Chorp ſin fein iona ndfuilling ſe, air na chur gu fior re na Anam le a bhuaidhibh nadurdha *p*; achd gidheadh as fheagmhais baſamhlachd agus anbhuineachdaibh Coitchionda eile, a bheanas don Bheathaſa: Gu ndeirigh ſe aris, O na Marbhuibh, air an treas la, le a Chumbachdà fein *q* leis a ndo thaisbein ſe gu mbe fein Mac *DHE r* gu ndo Dhiol Ceartas *DE* ; gu ndo Bhuaidhthigh ſe air an Bhas, agus air an'ti aig an raibh cumhachd an Bhais *t*. Agus gur e Tighearna na mbeo agus na Marbh *u*, Agus do rinn ſe na neitheſi uile; mar neach puiblidh Ceann Eagluiſe fein *x* chum a mfireunughadh *y*, a mbeothughadh an ngras *z*, angcongbhail ſuas naghaidh a naimhde *a*, agus a ndeanamh deimhin a ma Neiſerigh fein o na marbhuibh ann ſan la Dheighionuach *b*.

o *Gniomh* 2. 24. 27. p *Luc.* 24. 39. q *Romh.* 6. 9. *Foills.* 1. 18. r *Eoin* 10. 18. ſ *Romh.* 1. 4. t *Romh* 8. 34. u *Eabhr.* 2. 14. w *Romh.* 14. 9. x 1 *Cor* 15. 21, 22. y *Eph.* 1. 20, 22, 23. *Col.* 1. 18. z *Romh.* 4. 25 a *Eph.* 2. 1, 2, 5, 6. *Col.* 2. 12. b 1 *Cor.* 15. 25 26, 27. c 1 Cor. 15. 20.

C. 53. *Cionnas do bheith Crioſd air na Ardughadh iona dhul ſuas?*

F. D

F. Do bheith Crioſd air ardughadh iona lhul ſuas, le, air bheith dho, gu tric air na haisbeunadh da Abſdolaibh, agus ag Comhluadar leo, ag labhairt riu mu na neithaibh a bheanas do Rioghachd DHE *d*, agus ag tabhairt Ughdarrais doibh, chum an ſoiſgeul a Sheanmoiriughadh do na huile Chineachaibh *d* Da fhichead lo an diaigh Eiſerigh gu ndo Chuaidh ſe, ionar Nadur, agus mar ar gCeann *e* ag tabhairt buaidh e Luathgaire oſcionn Naimhde *f*, gu follus ſuas chum na neamhaibh is airde, ngcoinne in ſin tiodhlaice fhaghail do Dhaoinibh *g*, ir naignidh a thogbhail ſuas gus a ſin *h*, agus chum Aite d'ullmhuchadh Dhuinne *i*, far a bhfuil agus a bhfan ſe fein, gu nuig a lhara theachd, ann a ndeireadh an tſaoghail *k*.

d *Gniomh* 1. 2, 3. e *Maith.* 28. 19. 20. f *Eabhr.* 6. 20. g *Eph.* 4. 8. h *Gniomh* 1. 9, 10, 11. *Eph.* 4. 10. *Salm.* 68. 18. i *Col.* 3. 1, 2. k *Eoin* 14. 3. l *Gniomh* 3. 21.

C. 54. *Cionnas ata Crioſd air na Ardughadh iona ſhiudhe aig deaſlaimh DHE?*

F. Ata Crioſd air na Ardughadh iona ſhuidhe, aig Deaſlaimh DHE, iona bheith mar DHIA-DHUINE air na ardughadh gus an ſhabhur is mo, o DHIA an T'athair maille re uile Iomlaineachd aoibhnis *m*, Gloire *n*, agus Cumhachda os cionn na

m *Phil.* 2. 9. n. *Gniomh* 2. 28. *Salm.* 16. 11.

na huile neithibh air Neamh agus air Thalamh *o*, Agus ag Tiqnol, agus ag seasamh a Eagluise agus ag Ceannsughadh a Naimhde, ag fuirnesughadh a Mhinisdreadh agus a phobuil, le gifteibh agus le Grasaibh *q*, agus ag deanamh eadarghiudhe air an son *z*.

o *Coni* 17. 5. p *Eph.* 1. 22. 1 *Phead.* 3. 22. q *Eph.* 4. 10, 11, 12. *Salm* 110. go Hiomlan r *Romh.* 8 34.

C. 55. *Cionnas ata Crioſd ag deanamh Eadarghiudhe?*

F. Ata Crioſd ag deanamh Eadarghuidhe, le e fein a thaisbeunadh do ghna, ionar Nadur, a bhfiadhnuis an Athar air Neamh *ſ*, ann a nToiltionnas a Umhlachda, agus Jodhbairt, air thalamh *t*, le bheith ag taisbeunadh, gur toil leis so a bheith air na chur ris na huile Chreidmheachaibh *u*, ag freagradh gach uile Agartas ata na naghaidh *w*, ag saghail doibh, suaimhneas Coguis, ge ta faillniughaidh laetheamhuil ionta *x* agus Ceud dul le danachd chum Cathair Rioghoil na n Gras, agus *y* gabhuil re a mpearsaidhe agus a nseirbheis gu taitueach *z*.

ſ *Eabhr* 9. 12. 24. t *Eabhr* 1. 3. u *Eoni* 3. 16. *Eoin* 17. 9, 20, 27. w *Romh.* 8. 33, 34. x *Romh.* 5. 1, 2. 1 *Eoin* 2. 1, 2. y *Eabhr.* 4. 16. z 1 *Phead.* 2. 5. a *Eph.* 1. 6.

C. 56 *Cionnae ata Crioſd re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris, chum breith a thabhairt air an tſaoghal?*

F. Ata

F. Ata Crioſd re bhith air na Ardughadh, iona theachd aris a thabhairt breith air an tſaoghal, Anna meud aſ eſin air a ndtugadh Breith, agus a dhideadh, gu heugcorach le Daoinibh Aingidh *b* Gu dtigſe a ris ſan la Dheighionnach ann a Ccumhachd mhoir *c*: Agus ann a nlan-fhoilſiughadh a Ghloire fein agus Athar, le a uile Anglibh naomhtha *d*, le gartha, le guth an Ard-Angil, agus le Trompait D H E *e*, a thabhairt Breith air an tſaoghal, ann a gceartas *f*.

b *Gniomh* 3. 14, 15. c *Maith.* 24. 3. d *Maith.* 25. 31. *Luc.* 9. 26. e 1 *Teſſal.* 4. 16. f *Gniomh.* 17. 31.

C. 57. *Creud iad na Sochair, do Choiſin Crioſd, le na Edirmheadhonthoireachd?*

F. Do Choiſin Crioſd, le na Edirmheadhonthoireachd, Saoirſe *g*; maille re uile ſhocharaibh eile Choimhcheangail na nGras *h*.

g *Eabhr.* 9. 12. h 2 *Cor.* 1. 20.

C. 58. *Cionnas Atamoid air ar ndeanamh nar luchd Comhpairt do na ſochaire do Choiſin Crioſd?*

F. Atamoid air ar ndeanamh nar Luchd Compairt do ua Sochaire do Choiſin Crioſd, trid a ngcur rinn *i*, agus as i ſo obair D H E an ſpioraid Naoimh gu harid *k*.

i *Eoin* 1. 11, 12. k *Tit.* 3. 5, 6.

C. 59. *Cia iad ata air na ndeanamh na nluchd Comhpairt don Tſaoirſeſin trid Chrioſd?*

F. Ata an tſaoirſe gu dearbh air a cur, agus gu heifeachdach air a comh-partughadh, ris an Drong ſin uile da n'do Choiſin Chrioſd i *l*, agus ataid ann ſan bheathaſa, air na ndeanamh Comaſach leis an ſpiorad Naomh, chum Creidſin a Gcrioſd do reir an tſoiſgeil *m*.

l *Eph.* 1. 13, 14. *Eoin* 6. 37. 39. *Eoin* 10. 15, 16. m *Eph.* 2. 8. 2. *Cor.* 4. 13.

C. 60. *An feud iadſan nach Cuala riamh an ſoiſgeul do nach Aithne Joſa Crioſd, agus nach bhfuil ag Creidſin ann, bheith air an Teaſairgin, le na mbeatha Chaitheamh, do reir ſolus an Naduir ?*

F. Ni mfeud iadſan nach cuala riamh an ſoiſgeul *n* agus mar ſin do nach Aithin Joſa Crioſd *o*, agus nach bhfuil ag Creidſin ann bheith air na nteaſairgin *p* ge be air bith dithchioll leis a ndean ſiad a mbeatha a riaghladh, do reir ſoluis an Naduir *q*, nc Reachd an Chreidimh ſin, ataid ag Admhail; Ni mo ata ſlainte ann a neach ai bith eile, achd ann an Crioſd amhain / Neach as e amhain, Slanuighitheoir : Chuirp, eadhon na Heagluiſe *t*.

C. 61

n *Roimh.* 10. 14. o 2 *Teſſ.* 1. 8, 9. *Eph* 2. 12. *Eoin* 1. 10, 11, 12. p *Eoin* 8. 24. *Mar* 16. 16. q 1 *Cor* 1. 20, gu nuig 24. r *Eoi* 4. 22. *Roimh.* 9. 31, 32. *Phil.* 3. 4, 5, 6 7, 8, 9. ſ *Gniomh* 4. 12. t *Eph.* 5. 23.

C. 61. *An bhfuil iadſan uile air na nteaſairgin ata ag eiſteachd an tſoilgeil; agus ata a ntaobh a ſtigh don Eagluis?*

F. Ni bhfuil iadſan uile air na nteaſairgin, ata ag eiſteachd an tſoiſgeil, agus a ntaobh a ſtigh don Eagluis: Achd iadſan amhain ata na mfior bhuill don Eagluis neamh-fhaicſoinnuigh *u*.

u *Eoin* 12. 38, 39, 40. *Romh.* 9. 6. *Maith* 22. 14. *Maith.* 7. 21. *Romh.* 11. 7.

C. 62. *Creud i an Eagluis Fhaicſinneach?*

F. As i an Eagluis Fhaicſinneach, Buighionn air na ndeanamh ſuas dhiobhſan uile ata ann ſgach uile al agus aite don ſaoghal, ag admhail an fhior-Chreidimh *w*, gus fos da ngclainn *x*.

w 1 *Cor.* 1. 2. agus 12. 13. *Romh.* 15. 9, 10, 11, 12. *Foills.* 7. 9. *Salm* 2. 8. agus 72. 27, 28, 28, 29, 30, 31. agus 45. 17. *Maith.* 28. 19, 20. *Iſai.* 59. 21. x 1 *Cor.* 7. 14. *Gniomh* 2. 39. *Romh.* 11. 16. *Gein.* 17. 7.

C. 63. *Creud iad Sochair Sunraighte na Heagluis Fhaicſionnuigh?*

F. Ata do Shochair aig an Eagluis Fhaicſionnuigh, gu bhfuil ſi faoi churam agus Righail fhunraighte DHE *y*, gu bhfuil ſi air dion agus air a Coimheud, ann ſgach uile inn, a dhaindheoin Cothughadh a huile Naimhde na haghaidh *z*: Agus gu bhfuil ſi

y *Iſa.* 4. 5, 6. 1 *Tim.* 4. 10. z *Salm* 115. ile. *Iſa.* 31. 4, 5. *Zach.* 12. 2, 3, 4, 8, 9.

ag Mealtuin Comhchomun na Naoimh, Meadhona Gnathuighte na slainte *a* Tairgse na nGras le Criosd, da Balluibh uile, an a Miniosdralachd an tsoisgeil, ag togbhail fiaighnuis gu mbeith gach cin-neach a chreidmhas ann, air na theasairgin *b*, Agus gun e Druideadh amach cinneach air bith a thig da ionnsaidh *c*.

a *Gniomh* 2. 39, 42. b *Salm* 147. 19, 20. *Romh.* 9. 4. *Eph.* 4. 11, 12. *Marc* 16. 15, 16. *Eoin* 6. 37.

C. 64. *Creud i an Eagluis Neamh-Fhaicsinneach?*

F. As i an Eagluis Neamh-fhaicsinneach, Aireamh na ndaoine Taghta, do bheith, ata, no a bhios, air a Geruinniughadh a naon faoi Chriosd, an Ceann *d*.

d *Eph.* 1. 10, 22, 23. *Eoin* 10. 16. agus 11. 52.

C. 65. *Creud iad na sochair arid, ata Buill na Heagluis neamhfhaicsionnigh, ag mealtuin trid Chriosd?*

F. Ata Buill na Heagluis Neamhfhaicsionnuigh, ag mealtuin trid Chriosd, Aonadh agus Comhchomun ris, ann a nGras agus ann a nGloir *e*.

e *Eoin* 17. 21. *Eph.* 2. 5, 6. *Eoin* 17. 24.

C. 66. *Creud e an t'Aonadh sin re Criosd ata aig na Daoine Taghta?*

F. A n'taonadh ud ata aig na Daoine Taghta, re Criosd as obair ghrasa De e *f*, leis

leis a bhfuil siad, gu spioradoil, agus gu Diomharthach Gidheadh gu fior agus gu neamh sgarthoil, air a ndlu-chur re Crioſd, mar a ngceann agus a mſear-posda *g*, Agus ata so air na Dheanamh iona nGairm Eiſeachdach *h*.

f *Eph.* 1. 22. agus 2. 6, 7, 8. g 1 *Cor.* 6. 17. *Eoin* 10. 28. *Eph.* 5. 23, 30. h 1 *Phead.* 5. 10. 1 *Cor.* 1. 9.

C. 67. *Creud as Gairm Eiſeachdach ann?*

F. As i an Ghairm Eiſeachdach, obair-ghraſa agus neart uile chumhachdach DHE *i*, leis a bhfuil ſe o a Ghradh ſhaor agus ſhunraighte da Dhaoinibh Taghta, agus ni hann o ni ar bhith iontaſan, ga bhroſnughadh chuige *k*, iona Am Thaitneamhach, ga ngcuireadh agus ga ntarruing. chum Josa Crioſd le fhocal agus le na ſpiorad *l*, gu ſlaintamhuil ag ſoilſuighadh a Ninetine *m*, ag ath-nuadhthughadh, agus gu cumhachdach ag ſochruhadh a ndToile *n*; Air chor as, ge taid ionta fein marbh a bpeacadh, gu bhfuil ſiad thrid ſo, air na ndeanamh Toileach agus Comaſach air a Ghairm ſin a fhreagradh gu ſaor; Agus

i *Eoin* 5. 25. *Eph.* 1. 18, 19, 20. 2 *Tim.* 1. 8, 9. k *Tit.* 3. 4, 5. *Eph.* 2. 4, 5, 7, 8, 9. *Romh.* 9. 11. l 2 *Cor.* 5. 20. agus caib. 6. 1, 2. *Eoin* 6. 44. 2 *Teſſ.* 2. 13, 14. m *Gniomh* 26. 18. 1 *Cor.* 2. 10, 12. n *Eſek.* 11. 19. agus 36. 26, 27. *Eoin* 6. 45.

gabhal ris an Ghras ata air na thairgse agus air na iomchradh ann, agus a dhlu ghabhail chuca *o*.

o *Eph.* 2. 5. *Phil.* 2. 13. *Deut.* 30. 6.

C. 68. *An iad na Daoine Taghta amhain ata air na ngairm gu heifeachdach?*

F. Ataid na Daoine Taghta uile, agus iadsan amhain, air na nGairm gu heifeachdach *p*, ge gu mfeud Daoine eile a bheith, agus gur minic ataid, air na nGairm a nle a muigh, le miniosdralachd an Fhocail *q*; agus oibriughadh coithchionda an Spioraid, a bheith aca *r*; Ach ni bhfuilid a mfeasda ag teachd ga dhionnsaidh Josa Crioso, air bheith dhoibh air na mfagbhail, gu ceartbreitheach iona Neimh-Chreidiamh, air son a neimhdhithchioll thoileoil, agus a ndimeas air an Ghras ata air na thairgse dhoibh *s*.

p *Gniomh* 13. 48. q *Maith.* 22. 14. r *Maith.* 7. 22. agus 13. 20, 21. *Eabhr.* 6. 4, 5. s *Eoin* 12. 38, 39, 40. *Gniomh* 28. 25, 26, 27. *Eoin* 6. 64, 65. *Salm* 81. 11, 12.

C. 69. *Creud e, an Comhchomun ann a ngras ata aig buill na Heagluis neimh Fhacsionaigh, re Crioso?*

F. As e an Comhchomun ann a nGras, ata aig buill na Heagluis neimh Fhaicsinnuigh re Crioso, gu bhfuil siad ag faghail, do thairbhe Edir mheadhon thaoirachdsan,

san, iona mfireunaughadh *t*, Uchdmhachadh *u* Naomhthughadh, agus ge be air bith ni eile, ata ag foillsiughadh ann san Bheathasa, a Naonadh ris *w*.

t *Romh.* 8. 30. u *Eph.* 1. 5. w 1 *Cor.* 1. 30.

C. 70. *Creud as Fireunachadh ann?*

F. Fireunochadh as Gniomh saor Ghrasa De, do Pheacachaibh e *x*, ann a bhfuil se ag Maitheamh a nuile Pheacuidhe, ag meas agus ag Gabhail re a mpearsaibh, mar fhireunaigh, iona fhiaghnuis *y*, ni hann air son einni, ata air oibruighadh ionta, no air na Dheanamh Leo *z*, achd amhain air son umhlachd Iomlan agus Lan Dioladh Chriosd, air a ngeur as a nleth le DIA *a*, agus air na ngabhail le Creideamh amhain *b*.

x *Romh.* 3. 22, 24, 25. *Romh.* 4. 5. y 2 *Cor.* 5. 19, 21. *Romh.* 3. 22, 24, 25, 27, 28. z *Tit.* 3. 5, 7. *Eph.* 1. 7. a *Romh.* 5. 17, 18, 19. *Romh.* 4. 6, 7, 8. b *Gniomh.* 10. 43. *Gala.* 2. 16. *Phil.* 3. 9.

C. 71. *Cionnas ata an bhfireunughadh na Ghniomh saor-Ghrasa DE?*

F. Ge do Thug Criosd le na Umhlachd agus le na Bhas, Dioladh fior Iomlan, agus da rireamh, do Cheartas DE, a leth na Droinge sin ata air na mfireunughadh *c*, Gidheadh ann a meud gu bhfuil DIA ag Gabhail Diolaidh O Urras, a dhfheadadh

c *Romh.* 5. 8, 9, 10, 19.

e Jarruidh orrasan, gu ndo fhreasdail se fein an T'urras so, eadhon ein-Mhac fein *d*, ag Cur f'hireuntachdsan as a nleth *e*, agus gun e ag Jarruidh einni orra, chum a mfireunughadh, achd Creideamh *f*, Ni fos as e a thiodhlacadh e *g*, Uime sin, ata a mfireunughadh dhoibhtan O shaor Ghras *h*.

d 1 *Tim.* 2. 5, 6. *Eabhr.* 10. 10. *Maith.* 20. 28. *Dan.* 9. 24, 26. *Isa.* 53. 4, 5, 6, 10, 11, 12. *Eabhr.* 7. 22. *Romh.* 8. 32. 1 *Phead.* 1. 18, 19. e 2 *Cor.* 5. 21. f *Romh.* 3. 24, 25. g *Eph.* 2. 8. h *Eph.* 1. 7.

C. 72. *Creud e an Creidimh ata a Fireunughadh?*

F. An Creideamh ata a Fireunughadh, as Gras Slainteamhuil e *i*, air na oibruighadh ann a Geroidhe an Pheacaighe le Spiorad *k*, agus le Fhocal DE *l*, Leis an bhfuil an Peacach, air bheith dho air na fhagbhail ris iona pheacaidh agus na thruaighe, an san Neamh-Chomas ata annsein agus ann sna huile Chreutuiribh eile, air a theasairgin as an staid Chaillte *m*, ni amhain ag tabhairt Creideas, do fhirinn Geallaimh an tsoisgeil *n*, Achd a Gabhail agus ag socrughadh air Chriosd agus air fhireuntachd air na ntaisbeunadh ann, chum Maitheamhnas peacaidh

i *Eabhr.* 10. 39. k 2 *Cor.* 4. 13. *Eph.* 1. 17, 18, 19. l *Romh.* 10. 14, 17. m *Gniomh* 2. 37. & 16. 30. *Eoin* 16. 8, 9. *Romh.* 5. 6. *Eph* 2. 1. *Gniomh* 4. 12. n *Eph.* 1. 13.

caidh *o*, agus Gabhail re na Phearsa agus a mheas, mar Phearsa fhireunach a bhfiagnuis D H E, chum Slainte *p*.

o *Eoin* 1. 12. *Gniomh.* 16. 31. & 10. 43.
p *Phil.* 3. 9. *Gniomh.* 15. 11.

C. 73. *Cionnas ata Creideamh a fireunughadh peacaigh a bhfiaghnuis D H E?*

F. Ata Creideamh ag Fireunughadh Peacaigh a nlathair D H E, ni hann air son na n'Grasa sin eile, ata do ghna na Chomhchuideachd, no na ndeadhoibrighe, ata na ntoiradh air *q*, no mar gu mbiodh Gras an Chreidimh, no gniomh air bith dheth, air a chur as a leth mar fhireunughadh dho *z*, Achd amhain, mar ata Creideamh na Ionnstrumaint leis an bhfuilse ag Gabhail Chriosd, agus fhireuntachdsan agus ga ngur ris *s*.

q *Gal.* 3. 11. *Romh.* 3. 28. r *Romh.* 4. 5. & 10. 10. s *Eoin* 1. 12. *Phil.* 3. 9. *Gal.* 2. 16.

C. 74. *Creud is Uchdmhacachd ann?*

F. Uchdmhacachd as Gniomh da shaorghrasa D E *t*, iona ein-Mhac Iosa Criosd, agus air a shonsan e *u*, leis an bhfuil iadsan uile ata air na mfireunughadh; air na ngabhail a steach a Naireamh a Chloinne *w*, agus ainmsin air na chur orra *x*, agus Spiorad a Mhic air na thabhairt doibh *y*, agus iad faoi a Churam agus a fhritheolaidhibh

A-

t 1 *Eoin* 3. 1. u *Eph.* 1. 5. *Gal.* 4. 4, 5. w *Eoin* 1. 12. x 2 *Cor.* 6. 18. *Foills.* 3. 12. y *Gal.* 4. 6.

Athaireoil *z*, gach uile Shaoirse agus Shochair Chloinne DE, air a nluigheasughadh orra, Air na ndeanamh na Noidhrighe air na Geallamhnaibh uile, agus na Ccomhoidhrighe do Chriosd ann a nGloir *a*.

z *Salm* 103. 13. *Sean raite* 14. 26. *Maith.* 6. 32. a *Eabhr.* 6. 12. *Romh.* 8. 17.

C. 75. *Creud as Naomhthachadh ann?*

F. An Naomhthachadh, as obair Ghrasa DE i, leis a bhfuil an Drong do thaghadh le DIA roimh thosach an tsaoghail, chum bheith Naomhtha; annsan bheathasa, trid oibriughadh Cumhachdach a Spioraid *b*, eta ag Cur Bais agus Eiserigh Chriosd riu *c*, air a Nathnuadhthughadh ann san Duine gu hiomlan do reir Iomhaigh DHE *d*, air bheith do Shiol na Haithrigh chum Beatha, agus na Nuile Ghrasa Slainteamhuil oile, air a Chur iona nGeroidhthibh *e*, Agus na Grasa sin, air na mbrosnughadh, air na Meadughadh agus air na Neartughadh *f*, Air chor as gu bhfuil an Drong ud, ni as mo agus ni as mo ag Basughadh do Pheacadh, agus ag Eirigh chum Nuadhthachd Beathaidh *g*.

b *Eph.* 1. 4. 1 *Cor.* 6. 11. 2 *dTess.* 2. 13. c *Romh.* 6. 4, 5, 6. d *Eph.* 4. 23, 24. e *Gniomh* 11. 18. 1 *Eoin* 3. 9. f *Jude v.* 20. *Eabhr.* 6. 11, 12. *Eph.* 3. 16. gu nuig 19. *Col.* 1. 10, 11. g *Romh.* 6. 4, 6, 14. *Gal.* 5. 24.

C. 76. *Creud i Aithrighe Chum Beatha?*

F. Ai-

F. Aithrigh chum Beatha is Gras Slainteamhuil i *b*, air na hoibriughadh anna a Geroidhe an Pheacaigh le Spiorad *i*, agus Focal DE *k*, leis an bhfuilſe o ſhealladh agus Mhothughadh, ni amhain do Chumntabhart *l*, a pheacaidhe achd mar an gceudna da Shalachar agus duathmhurachd, a pheacaidhe *m*, agus a nlorg dho trocair DHE ann a GCrioſd dhoibhſan ata aithrigheach, a bhreathnughadh *n*, faoi dhoilghios air ſon a Pheacaidhe *o*, agus ag tabhairt fuath dhoibh *p*, air Chor as gu bhfuilſe ag Iompodh uadha uile, gu DIA *q*, ag Cur roimhe agus ag Deanamh ditchill do ghna a bheith ag Gluaſachd maille ris ann a nuile ſhlighthibh na Nuadh-Umhlachd *r*.

h 2 *Tim.* 2. 25. i *Zach.* 12. 10. k *Gniomh* 11. 18, 20, 21. l *Eſek.* 18. 28, 30, 32. *Luc* 15. 17, 18. *Hoſ.* 2. 6, 7. m *Eſek.* 36. 31. *Iſa.* 30. 22. n *Joel* 2. 12, 13. o *Jer.* 31. 18, 19. p 2 *Cor.* 7. 11. q *Gniomh* 26. 18. *Eſek.* 14. 6. 1 *Riogh* 8. 47, 48. r *Salm* 119. 6, 59, 128. *Luc* 1. 6. 2 *Riogh.* 23. 25.

C. 77. *Creud iad na Neithe ina bhfuil Edirdheallughadh edir Fireunughadh agus Naomhthachadh?*

F. Ge nach fedir Fireunughadh agus Naomhthughadh, a Sgarachduin idir O a cheile *s*, Gidheadh ata Edirgheallughadh eadtora ann a meud as gu bhfuil, Ann a bhfireunughadh, DIA ag meas Dhuinne Fireun-

s 1 *Cor.* 6. 11. & 1. 30.

reuntachd Chriosd *t*, Ann san Naomhtha chadh ata a Spiorad ag Cur Gras ionnuin agus gar deanamh Comasah air a chur a ngniomh *u*, Ann san Fhireunughadh ata an bpeacadh air na Mhaitheamh *w*, Ann sar Naomhthachadh, ata an bpeacadh air na Cheannsughadh *x*; Ata Fireunachadh ag saoradh na Gcreidmheacha uile, ionan re a cheile, O fheirg Dhioghaltaigh DHE, Agus sin gu hiomlan fos, ann san bheathasa a chor as nach tuit siad, a chaoidch. saoi * Bhreith damnuighe *y*, Achd an Naomhthachachadh ni hionnan e, ann sna huile dhaoinibh Naomhtha *z*, Ni mo ata se Iomlan ann ann a Neach air bhith san bheathasa *a*, Achd aig fas suas chum foirfidheachd *b*.

* *dhideadh.*

t *Romh.* 4. 6, 8. u *Esek.* 36. 27. w *Romh* 3. 24, 25. x *Romh.* 6. 6, 15. y *Romh.* 8. 33 34. z 1 *Eoin.* 2. 12, 13, 14. *Eabhr.* 5. 12, 13 14. a 1 *Eoin* 1. 8, 10. b 2 *Cor.* 7. 1. *Phil.* 3 12, 13, 14.

C. 78. *Cia as ata Neimh-Iomlaineachd a Naomhtachuidh ann a nCreidmheachaibh ag teachd?*

F. Ata Neamh-Iomlaineachd an Naomhthachaidh an sna Creidmheachaibh ag teachd O fhuighioll an Pheacaidh, ata ag fantin ann sgach ball diobh, Agus O Shior-mhianughadh na feola anaghaidh an Spioraid lei

leis an bhfuil iad air an sarughadh le buaidhribh, agus iad ag tuitim a Niomadh peacadh *c*, agus air a mbacadh, iona nuile sheirbheis Spioradoil *d*, agus a N'oibrighe is fearr, neomh-iomlan agus truailligh a bhfiaghnuis DHE *e*.

c *Romh.* 7. 18, 23. *Marc.* 14. 66, ga dheiribh. *Gal.* 2. 11, 12. d *Eabhr.* 12. 1. e *Isa.* 64. 6. *Exod.* 28. 38.

C. 79. *Nach feud fior Chreidmheacha, tuitim O staid na nGras thaoibh a Neamh-fhoirfidheachd, agus na hiomadh Buaidhridhe agus Peacaidhe, ata ag breith orra?*

F. Bhrigh Graidh Neamhchaochladhach DHE *f*, agus bhrigh orduigh agus a Chomhcheangal, chum buan-Mhairionnthachd a thabhairt doibh *g*, agus bhrigh a Naonadh Neamh-sgarthoil re Criosd *h*, a ghna-eadarghuidhe air an son *i*, agus Spiorad agus Siol DHE ag comhnuighe ionta *k*: Ni mfeud fior-Chreidmheacha tuitim gu hiomlan no fos gu criochnudhach, O staid na nGras *l*, Achd ataid air na ngcoimhed le Cumhachda DHE, trid Creidimh chum Slainte *m*.

f *Jer.* 31. 3. g 2 *Tim.* 2. 19. *Eabhr.* 13. 20, 21. 2 *Sam.* 23. 5. h 1 *Cor.* 1. 8, 9. i *Eabhr.* 7. 25. *Luc.* 22. 32. k 1 *Eoin* 3. 9. & 2. 27. l *Jer.* 32. 40. *Eoin* 10. 28. m 1 *Phead.* 1. 5.

C. 80. *A mfeud fior-Chreidmhighe, bheith gu neamh-mhearachdach dearbhtha, gu bhfuil siad ann a staid na nGras, agus gu mbuanuigh siad ann Chum Slainte?*

F. An drong ata ag fior-Chreidsin a Gerioſd, agus ag deanamh ditchill air Gluaſachd ann a Nuile dheadh-Choinſias na Lathair *n*, feudfuid a bhfeugmhais fhoillſiughaidh neamh-ghnathuighte, tre Creidimh, air na Shuidhtbuighadh, air firinn Ghealſamhna DHE, agus trid an Spiorad ga ndeanamh Comaſach chum aithne dheanamh jonta fein, air na Graſa fin dan bhfuil Gealſamhna na Beatha air na ndeanamh *o*, agus ag togbhail fiaghnuis le a nSpioradaibh gur ſiad Clann DE *p*; Bheith gu Neamhmhearachdoil dearbtha, gu bhfuil ſiad ann a ſtaid na nGras, agus gu m'buanuigh ſiad ann chum Slainte *q*.

n 1 *Eoin* 2. 3. o 1 *Cor.* 2. 12. 1 *Eoin* 3. 14, 18, 19, 21, 24. 1 *Eoin* 4. 13, 16. *Eabhr.* 6. 11, 12. p *Romh.* 8. 16. q 1 *Eoin* 5. 13.

C. 81. *An bhfuil na fior-Chreidmhighe uile, gach uile Uair dearbhtha, gu bhfuil ſiad ſan cheart am ann a ſtaid na nGras: agus gu mbi ſiad air na Sabhaladh?*

F. O nach hann do Cheart-Naduir an Chreidimh, Dearbh-beachd ar Gras agus Slainte *r*, feudfuidh fior-Chreidmhighe feitheamh fada ſol fa nruig ſiad air *s*, agus an diaigh dhoibh ruighiachd air, feudfuidh ſe bheith air na Anbhuiniughadh aca, agus ſtad

r *Eph.* 1. 13. s *Iſa.* 50. 10. *Salm* 88. gu hiomlan.

ſiad a bheith ag dal air trid iomadh gne * Amhluaidh, peacaidhe Buaidhridh, agus Diobairidh *t* : Gidheadh ni bhfuil ſiad idir air na mſagbhail, gun a Shamhuil ſin do Chongnamh agus do lathaireachd Spioraid DE is a ni a ngcoimhed O thuitim an Miodhdhochas tur *u*.

* *buaireas.*

t *Salm* 77. 1, gu nuig 12. *Caint.* 5. 2, 3, 6. *Salm* 51. 8, 12. & 31. 22. & 22. 1. u 1 *Eoin* 3. 9. *Job* 13. 15. *Salm* 73. 15, 23. *Salm* 54. 7, gu nuig 10.

C. 82. *Creud an comhchomun Gloire ata ag buill na Heagluis neamh Fhaicſionnuigh re Crioſd?*

* thoabh gloir

F. An Comchomun Gloire ata aig buill na Heagluis neamh Fhaicſionnuigh, re Chrioſd, ata ſe ann ſan Bheathaſa *w*, agus air ball andiaigh an Bhaſs *x*, agus fa dheireadh air na dheanomh Iomlan ann ſan Eiſerighe, agus a nla a Bhreitheamhnais *y*.

w 2 *Cor.* 3. 18. x *Luc.* 23. 43. y 1 *d Teſſ.* 4. 17.

C. 83. *Creud an Gcomhchomun Gloire, re Crioſd, ata Buill na Heagluis neamh-fhaicſionnuigh ag Mealtuin ann ſan Bheathaſa?*

F. Ata Ceud thorraidh Gloire, Maille re Crioſd air na ngcompartughadh, re buill na Heagluis Neam-fhaicſionnuigh, ſan Bheathaſa, mar ataid na Mbuill dhoſan, a nGceann ; Agus mar ſin annſan ata coir aca

air an Ghloir sin, ata esin a Lan-shealbhughadh *z*; Agus mar chomhartha Daingnighthe air sin, ta mothughadh aca do ghradh D H E *a*, ata sithchain Choguis aca, Aaibhneas san Spiorad Naomh, agus Dochas Gloire *b*: Mar air an Laimh eile, do na Haingidhibh, ata Mothughadh do theirg Dhioghaltaigh D E, Uathbhas Coguis, agus * Duil uathbhuāsach re Breitheamhnas, na ntionsgnadh air a mpianibh a dhfuilingeas siad an diaigh Bais *c*.

* *feitheamh.*

z *Eph.* 2. 5, 6. a *Romh.* 5. 5. 2 *Cor.* 1. 22. b *Romh.* 5. 1, 2. & 14. 17. c *Gein.* 4. 13. *Maith.* 27. 4. *Eabhr.* 10. 27. *Romh.* 2. 9. *Marc* 9. 44.

C. 84. *An fuigh na huile Dhoine Bas?*

F. Ar bheith don Bhas air na Bhagradh, mar Luaidheachd an Pheacaidh *d*, ata air ordughadh do na huile Dhaoinibh, aon uair bas fhaghail *e*, air son gur Pheacaigheadar uile *f*.

d *Romh.* 6. 23. e *Eabhr.* 9. 27. f *Romh.* 5. 12.

C. 85. *Air bheith don Bhas, na Luaidheachd don Pheacadh, creud ma nach bhfuil na Fireunaigh air na nteasairgin on Bhas, o ata a mpeacaidhe uile air na Maitheadh ann a Gcriosd?*

F. Bithidh na Fireunaigh air na nteasairgin on Bhas fein san la Dheighionnach, Agus

gus ann ſan Bhas ſos, ataid air na riteaſairgin o a Ghath, agus o a Mhallughadh *g*; Ar chor as, ge go taid ag ſaghail Bais, Gidheadh ſann o Ghradh DHE ata ſin *h*, chum a nſaoradh gu hiomlan, o Pheacadh, agus o Thruaighe *i*, agus a ndeanamh Comaſach air tuilleadh Comhchomuin bheith aca re Crioſd anna nGloir, air an bhfuil an ſin fiad ag tionſgnadh *k*.

g 1 *Cor.* 15. 26, 55, 56, 57. *Eabhr.* 2. 15. h *Iſa.* 57. 1, 2. 2 *Riogh* 22. 20. i *Foills* 14. 13. *Eph.* 5. 27. k *Luc* 23. 43. *Phil.* 1. 23.

C. 86. *Creud an Ccomhchomum Gloire, re Crioſd, ata Buill na Heagluis Neamh-ſhaicſionnuigh, ag Mealtuiu, air ball an diaigh Bais?*

F. A ſe an Gcomhchomun Gloire, maille re Crioſd, ata buill na Heagluis Neamh-Fhaicſionnuigh ag Mealtuin, air ball an diaigh Bais, Gu bhfuil a Nanmuna an ſin, air na ndeanamh foirfe ann a Naomhthachd *l*, Agus air na ngabhail a ſteach do na Neamhibh is airde *m*, Far a bhfuil ſiad ag faicſin Gnuis DHE ann a ſolus agus a nGloir *n*, ag feitheamh re lan Shaoradh a nGcuirp *o*, ata ſan bhas fein gna-cheangailte re Crioſd *p*, Agus ag gabhail tamh iona Nuaidhibh mar iona nleabuidhibh *q*, Gus a mbi ſiad ann

l *Eabhr.* 12. 23. m 2 *Cor.* 5. 1, 6, 8. *Phil.* 1. 23, le *Gniomh* 3. 20. & *Eph.* 4. 10. n 1 *Eoin* 3. 2. 1 *Cor.* 13. 12. o *Romh.* 8. 23. *Salm* 16. 9. p 1 *d Teſſ.* 4. 14. q *Iſa.* 57. 2.

ſan la dheighionnah air na ngcur a ris re a nanmanaibh *r* ; Achd ſan a bhios anmana na Naingidh a nam an bhais air na nteilgeadh a Nifrionn, iona ſan ſiad anna bpianuibh agus dorchadas Iomalach, agus a nGcuirp air na ngcoimhead iona Nuaidmhibh, mar iona mprioſuinibh, gu nuig Eiſerigh agus Breitheamhnus an la Mhoir *s*.

r *Job* 19. 26, 27. s *Luc* 16. 23, 24. *Gniomh* 1. 25. *Jude* v. 6, 7.

C. 87. *Creud as Coir Dhuinne a Chreidſin ma'n Eiſerigh ?*

F. As coir Dhuinn a Chreidſin gu mbi ann ſan la Dheighionnach, Eiſerigh ghen eralt na marbh araon do na Fireuna agus na Neimh-fhireuna *t*, An tan a bhios iadſan a gheibhthear beo an ſin, air na gclaochladh ann a Mionoid, Agus air bheith an ſin do Cuirp cheudna na marbh a Chuireadh ſan uaimh, air a ngcur aris re a Nammanaibh a Chaoich, bithidh ſiad ar na nduſgadh as a nuaimhibh le Cumhachda Chrioſd *u*, Bithidh cuirp na mfireuna, le Spiorad Chrioſd agus trid Eifeachd Eiſerighſin mar a ngceann, air na nduſgadh, ann a gcumhachd, na ngcuirp Spioradoil, * Neamh-thruaillidh, Agus air na ndeanamh Coſmhuil re na

* *nach ſedir athruailleadh.*

t *Gniomh.* 24. 15. u 1 *Cor.* 15. 51, 52, 53. *d Teſſ.* 4. 15, 16, 17. *Eoin* 5. 28, 29.

na Chorp Ghlormhar san *w*, Agus bithidh Cuirp na Naingidhe air na nduſgadh ann a N'eaſonoir, leiſin mar Bhreitheamh air ndo Chuireadh Corruigh *x*.

w 1 *Cor.* 15. 21, 22, 23, 42, 43, 44. *Phil.* 3. 21. x *Eoin* 5. 27, 28, 29. *Matth.* 25. 33.

C. 88. *Creud a tharlas ar ball an diaigh na H'eiſereigh?*

F. Air ball a ndiaigh na H'eiſerigh, tarlaidgh, Breitheamhnus
|| gheneralt agus Dheirion- || *iomlan.*
nach Aingle agus Dhaoi-
nè *y*, ni nach fioſrach Duine air bith, air a la, no air uair, gcoinne gu ndeanadh na huile Dhaoine faire agus urnuigh, agus gumbiodh iad ullamh do ghna, fa Chomhthair, teachd an Tighearna *z*.

y 2 *Phead.* 2. 4. *Jude v.* 6, 7, 14, 15. *Maith.* 25. 56. z *Maith.* 24. 36, 42, 44. *Luc* 21. 35, 36.

C 89. *Creud do Nietar ris na Haingidhe a nla a Bhreitheamhnuis?*

F. Anla a Bhreitheamhnuis, Cuirfear na Haingidh air Laimh chli Chrioſd*a*, Agus an lorg Dearbhaidh ſoilleir, agus air bheith dhoibh air na nlan fhagbhail ris iona ngcoguiſibh fein *b*, Bithidh Breithuathbhaſach Achd Gidheadh Breith Cheart, Damnuigh, air na thabhairt, amach iona Naghaidh *c*, Agus na Lorg ſin, bithid air na

a *Maith.* 25. 33. b *Romh.* 2. 15, 16. c *Maith.* 25, 41, 42, 43.

na nteilgeadh amach o Lathair fhabhurach DHE, agus on Chomun ghlormhar sin re Crioſd, a naoimhibh, agus a Ainglibh naomhtha uile, gu Hifrionn, chum gu nbiodh dioghaltas air na dheanamh orra, le pianaibh Cuirp agus Anama nach fedfir a chur ageill, Maille ris an Diabhal agus Ainglibh, gu siorruidh *d*.

d *Luc* 16. 26. 2 *Tess.* 1. 8, 9.

C. 90. *Creud do niothar ris na Fireunaibh a nla a Bhreitheamhnuis?*

F. An n'la a Bhreitheamnais, air bheith do na fireunaibh air na Glacadh suas, a Dhionnsaidh Chrioſd ann sna neulaibh *e*, siudhthig hear iad air na laimh Dheis, agus air bheith dhoibh an sin air a naithnuighadh agus air a nlan-saoradh gu follus *f*, bithidh siad ag tabhairt Breith maille ris, air na Hainglibh agus na Daoinibh ris a ndo chuireadh cul *g*, agus air na ngabhail a Steach air neamh *h* far a mbi siad saor gu hiomlan agus a mfeasda, o uile pheacadh agus thruaighe *i*, Air na nlionadh le Haoibhneas, nach fedir a sinuaintuighadh *k*, Air na ndeanamh iomlan naomhtha agus sona, ann ngcorp sa Nanam araon, Ann a geomun na Naoimh, agus naomh-Aingil nach fedir Ai-

e 1 *dTess.* 4. 17. f *Maith.* 25. 33. *Maith.* 10. 32. g 1 *Cor.* 6. 2, 3. h *Maith.* 25. 34, 36. i *Eph.* 5. 27, *Foills.* 14. 13. k *Salm.* 16. 11.

Aireamh *l*, Achd gu harid, ann a bheith gu neamh-meadhonach, ag faicſin agus ag nealtuin DHE an Athar, agus ar Ttighearn Ioſa Crioſd, agus an Spioradh Naomh, gu siorruidh ſuthain *m*. Agus as e ſo an Ceomhchoman foirfe agus iomlan, a Mhealluidheas Buill na Heagluis Neamh-fhaicionnuigh, maille re Crioſd anna a nGloir nn ſan Eiſerigh agus a nla a Bhreitheamhnuis.

l *Eabhr.* 12. 22, 23. m 1 *Eoin* 3. 2. 1 *Cor.* 13. 12. 1 *dTeſſ:* 4: 17, 18.

Air fhaicſin Duin, Cred ata na Scriobtuireadh, gu harid ag teagaſg Dhuinn a Chreidſin mu DHIA, A ta a nios aguin re na thabhairt fadear, Creud ataid ag Jarriudh mar Dhleaſdanas an Duine.

C. 91. *Creud an Dleaſdanas, ata DIA ag Jarriudh air an Duine?*

F. As e an Dleaſdanas ata DIA ag Jarriudh air an Duine Umhlachd da Thoil fhoillighte *n*.

n *Romh.* 12. 1, 2. *Mica* 6. 8. 1 *Sam.* 15. 22.

C. 92. *Creud d'foillſigh DIA, ar Ttus don Duine Mar Riaghail a Umhlachd?*

F. Be:

F. Be Lagh na Modhanna an Riaghail Umhlachd d'foillsighe Dia do Adhamha a nstaid na Neimh-chiontais, agus don Chinneadh Daonna uile ann san, a thuilleadh air Aithne shunnraighte, gun ni ithe do mheas na Craoibh eolais mhaith agus uile *o*.

o *Gein.* 1. 26, 27. *Romh.* 2. 14, 15. *Romh.* 10. 5. *Gein* 2. 17.

C. 93. *Creud e Lagh na Modhanna?*

F. As e Lagh na Modhanna, Taisbeunadh Toile DHE don Chinneadh Daonna, ag stiubhradh agus ag Ceangal gach einneach re comhchosamhlachd agus Umhlachd, Iomlan agus Shior-bhuan, iona phearsa fein, Dho, ann a ngleus agus gne an Duine gu hiomlan edir Anam agus Chorp *p*, Agus ann a gcomhlionadh, uile dhleasdanais sin na Naomhthachd agus na Fireuntachd, a dhlidheas se do DHIA agus do Dhuine *q*, ag Gealladh Beatha, a nlorg a Chomhlionaidh, agus a Bagradh Bais a nlorg a Bhrisidh *z*.

p *Deuter.* 5. 1, 2, 3, 31, 32, 33. *Luc.* 10. 26, 27. *Gal.* 3. 10. 1 *Tessal.* 5. 23. q *Luc.* 1. 75. *Gniomh* 25. 16. z *Romh.* 10. 5. *Gal.* 3. 01. 12,*o*

C. 94. *An bhfuil fognamh air bith ann a nlaghna Modhanna, don Duine, O thuitim ar gceud sinnseara?*

F. Ge nachfeud Duine, air bith, o thuitim ar gceud sinnseara, ruigheachd air Fireutachd agus Beatha, trid Lagh na Modhan-

hannuidh *s*, Gidheadh as mor, Fhoghnamh, do na huile Dhaoinibh a geumantae, agus fhognamh sunnraighte, araon do na Daoinibh nach bhfuil air a naithghineamhain, agus do na Daoinibh ata air a naithghineamhuin *t*.

s *Romh.* 8. 3. *Gal.* 2. 16. t 1 *Tim.* 1. 8.

C. 95. *Creud e fognamh Lagh na Modhannuidh, do na huile Dhaoinibh?*

F. Ata fognamh ann a nLagh na Modhanuidh do na huile Dhaoinibh, chum fios a thabhairt doibh air Nadur agus Toill Naomhtha DHE *u*, air an Dleasdanas, ag cur Ceangal orra re Gluasachd da reir *w*, Chum a mfagbhail ris ionta fein ma Miodhchomas air a Choimhed, agus mu Shalachar pheacach a Naduir, a ngeroidhthe, agus a mbeathaidh *x*, chum a'Nirisluighadh trid Mothughadh a mpeacaidhe agus a ntruaighe *y*, agus da thaoibh so, chum a ngeuiduighadh gu sealladh ni as soilleire, air a' Nfheum ata aca air Chriosd *z*, agus air iomlaine Umhlachdsan *a*.

u *Lebh.* 11. 44, 45. *Lebh.* 20. 7, 8. *Romh.* 7. 12. w *Mica* 6. 8. *Sheum.* 2. 10, 11. x *Salm* 19. 11, 12. *Romh.* 3. 20. *Romh.* 7. 7. y *Romh.* 3. 9, 23. z *Gal.* 3. 21, 22. a *Romh.* 10. 4.

C. 96. *Creud an bhfoghnamh Junnraighte ata a nlagh na Modhannuidh do na Daoinibh nach bhfuil, air a Naithghineamhuin?*

Ata

F. Ata foghnamh ann a nlagh na Modhannuidh, do na Daoinibh nach bhfuil air a Naithghineamhuin, Chum a ngcoguiſe dc Dhuſgadh, gu teitheamh on fheirg re teachd *b*, agus chum a Niomain gu Crioſd *c* no ma bhuanuigheas ſiad ann a ſtaid agus ſlighe an Pheacaidh, a mfagbhail gun leithſgeul *d* agus faoi a Mhallughadh *e*,

b 1 *Tim.* 1. 9, 10. c *Gal.* 3. 24. d *Romh* I. 20. air Choimeas re *Romh.* 2. 15. e *Gal* 3. 10.

C. 97. *Creud an foghnamh ſunnraighte ata ann a nlagh na Modhannuidgh, do na Daoinibh ata air a Naithghineamhuin?*

F. Ge gu bhfuil na Daoine ata air a naithghineamhuin, agus ata ag Creidſin a Gcrioſd, air na n Saoradh o Lagh na Modhannuidh, mar as Coimhcheangal Oibrighe *f*, Air chor as da thaoibh naoh bhfuil ſiad air na mfireunughadh *g*, no air na fagbhai faoi bhine *h*, Gidheadh a thuilleadh ar gael foghnamh generalt ata ann, a bhuinea dhoibhſan, mar do Dhaoinibh eile, ata foghnamh ſunnraighte ann, a Thaiſbeunadl dhoibh mead an Chomain do Chiur Crioſd orra, air ſon a Choimhlionadh agus a Mhallughadh ſhulann iona Naite, agus chun a Maith *i*, Agus thrid ſo a mbroſnughadh gi tuil

f *Romh.* 6. 14. & 7. 4, 6. *Gal.* 4. 4, 5 g *Romh.* 3. 20. h *Gal.* 5. 23. *Romh.* 8. 1 i *Romh.* 7. 24, 25. *Gal.* 3. 13, 14. *Romh* 8. 3, 4.

uilleadh buidheachais *k*, agus sin a Chur a gceill, le a ntuilleadh Curam air iad fein a Chumadh ris, mar Riaghail a Numhachd *l*.

k *Luc.* 1. 68, 69, 74, 75. *Col.* 1. 12, 13, 14. l *Romh.* 7. 22. & 12. 2. *Tit.* 2. 11. gu nuig 14.

C. 98. *Caite a bhfuil Lagh na Modhannuidh air na chur sios gu haithghearr Jomlan?*

F. Ata Lagh na Modhannuidh air na chur sios gu haithghearr Jomlan, ann sna Deich Aitheantaibh, a thughadh seachad le guth DHE air Sliabh Sinai, agus a Scriobhadh leis, air da chlar cloiche *m*, agus ataid air na ngeur sios ann sa nfhicheadadh Caibidil o leabhar Exodus (no na Himric) Ar dleasdanas do DHIA air a chur sios ann sna Deitheir aitheanteibh is tosaighe, agus ar Dleasdanas do Dhuine ann sna se Aitheantaibh eile *n*.

m *Deuter.* 10. 4. *Exod.* 34. 1, 2, 3, 4. n *Maith.* 22. 37, gu nuig 40.

C. 99. *Creud na Riaghaile ata re na ntabairt fa dear chum na Deich Aitheanta a thusin gu Ceart.*

F. Chum gu n'tuigte na Deich Aitheanta gu ceart, ataid na Riaghaile so re na ntabairt fa dear Eadhon.

I. Gu bhfuil an Lagh Jomlan, agus ag teangal gach einneach gu lan comhchomhlachd ann san Duine gu hiomlan re a thireuntachd, agus gu h'umhlachd iomlan

do a chaoich, Air chor as gu bhfuil se aS Jarruidh, an't hoirfeachd is airde ann sgach uile Dhleasdanas, Agus ag toirmeasg an cheum is lugha do gach einpheacadh *o*.

o *Salm.* 19. 7. *Sheum.* 2. 10. *Maith.* 5. 21. ga dheiridh.

II. Gu bhfuil se spioradoil, agus mar sin a ruighteachd na tuigse, na Toile, na Mianna, agus uile chumhachdaibhe eile * *Ionan* a nanama * comh-mhaith is ai Braithra, oibrighe, agus Jomchara *p*

p *Romh.* 7. 14. *Deuter* 6. 5. air choimeas re *Maith.* 22. 37, 38, 39. *Maith* 5. 21 22, 27, 28, 36. ga dheiridh.

III. Gu bhfuil an einni Ceudna, ani seadh eagsamhuil air na Jarruidh, no air ai Thoirmeasg, ann a ntuilleadh Aitheantaibh sa h'aon *q*.

q *Col.* 3. 5. *Amos* 8. 3. *Seanraite* 1. 1 1 *Tim.* 6. 10.

IV. Amhuil as far a bhfuil Dleasdanas ai na Aithneadh, gu bhfuil an bpeacadh at na aghaidh, air na Thoirmeasg *r*; Agus fa a bhfuil Peacadh air na Thoirmeasg, g bhfuil an dleasdanas ata na Aghaidh, air r Aithneadh *s*: Mar sin far a bhfuil G alladh air na Cheangal re h'Aithne, a

r *Isa.* 58. 13. *Deut.* 6. 13. air choimeas *Maith.* 4. 9, 10. *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Maith.* 21, gu nuig 25. *Eph.* 4. 28.

ta an Bagradh ata na * aghaidh, fillte, ann *t*, Agus far a bhfuil Bagradh air na Cheangal re Aithne, ta an Geallamh ata na aghaidh, fillte ann *u*.

* *contrardhadho fa chomhair.*

t *Exod.* 20. 12. le *Seanraite* 30. 17. u *Jer.* 18. 7, 8. *Exod.* 20. 7. air chomeas re *Salm.* 15. 1, 4, 5. & *Salm* 24. 4, 5.

V. A ni ata DIA ag toirmeaſg ni ngcoir a Dheanamh, Uair air bhith *w*, A Ni ata ſe ag Aithneadh, as e air Dleaſdanas do ghnath e *x*, Agus Gidheádh ni ncoir gach ein dleaſdanas a dheanamh gach ein Uair *y*.

w *Job* 13. 7, 8. *Romh.* 3. 8. *Job* 36. 21. *Eabhr.* 11. 25. x *Deut.* 4. 8, 9. y *Maith.* 12. 7.

VI. Faoi einpheacadh no eindleaſdanas, ata na huile pheacaidhe no dhleaſdanais don tſeorſa ſin, air na ntoirmeaſg no air na larruidh maille re a nuile Adhbharaibh mheadhoinibh, Chinfath, choſamhlachdaibh, agus gach uile bhroſnuhadh chuca *z*.

z *Maith.* 5. 21, 22, 27, 28. *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Eabhr.* 10. 24, 25. 1 *d Teſſ.* 5. 22. *Jude* v. 23. *Gal.* 5. 26. *Col.* 3. 21.

VII. A ni ata air na thoirmeaſg no air AithneadhDhuinn fein, gu bhfuil a dhfhiachaibh oruinn, ar nDithchioll, do reir ar Ninmhe chum e bheith air na Sheachnadh, no air na Choimhlionadh le Daoinibh eile, do reir Dleaſdanas a Ninmhe *a*. VIII.

a *Exod.* 20. 10. *Lebh.* 19. 17. *Gein.* 18. 19. *Joſh.* 24. 15. *Deut.* 6. 6, 7.

VIII. Ann san ni ata air na Aithneadh do Dhaoinibh eile, ata a d' fhiachaibh oruinn, do reir air Ninmhe agus ar nGairm, Congnamh a dheanamh leo *b*, Agus aire thabhairt nach bi Comun aguin re Daoinibh eile, an san Ni ata air na thoirmeasg dhoibh *c*.

b 2 *Cor.* 1. 24. c 1 *Tim.* 5. 22. *Eph.* 5. 11.

C. 100. *Creud iad na Neithe Sunnraighte, ata aguinn re thabhairt fadear, ann sna Deich Aitheantaibh ?*

F. Ata aguinn re a thabhairt fadear ann sna Deich Aitheantaibh, an Romh-raidh, Briogh na Naitheanta fein, agus na Riasuine cagsamhuil ata Ceangailte re Cuid Dhiobh, chum a nteannadh oruinn ni as mo.

C. 101. *Creud is Romh-raite do na Deich Aitheantaibh ?*

F. Ata Romh-raite do na Deich Aitheanta, air a chur sios ann sna Briathraibse [As mise an Tighearna do DHIA a thug thusa Amach as talamh na *Heghiphte*, as Tigh na Daoirse *d*. Ann a bhfuil DIA ag soillsuighadh, Ardthighearnas, mar a nti as e Jehovah, an DIA bioth-bhuan, neamh-chlaochladhach, agus Uile Chumhachdach *e*, aige a bhfuil, a Bhith ann fein agus Uaidhe fein *f*, agus ag tabhairt bith, da uile Bhriathraibh

d *Exod.* 20. 2. e *Isa.* 44. 6. f *Exod.* 3. 14.

raibh *g*, agus Oibrighibh *h*, agus gur DIA ann a Comhcheangal e, mar re *Iſrael* o ſhean, As amhluidh re na Phobul uile *i*, Neach mar thug ſe iad as a mbruid ſan *Eighipte*, as Amhuil, ata ſe gar ſuaſgladh o ar * bruid Spioradoil *k*, agus Uime ſin gu bhfuil a dhfiachaibh oruinn, Eſin Amhain a ghabhail mar ar nDIA, agus a uile Aitheantaſan do Choimhead *l*.

* *daoirſe traileoileachd.*

g *Exod:* 6: 3. h *Gniomh* 17: 24, 28. i *Gein:* 17: 7. le *Romh:* 3: 39. k *Luc* 1: 74, 75. l 1 *Phead:* 1: 15, 16, 17, 18. *Lebh:* 18: 30. & 19: 37.

C. 102. *Creud is Suim do na ceithir Aitheanta iona bhfuil ar Dleaſdanas do DHIA, air na chur ſios?*

F. As e Suim na nceithir Aitheanta, iona bhfuil ar Dleaſdanas do DHIA, air na chur ſios, An Tighearha ar DIA a ghradhughadh, le ar nuile Chroidhe, agus le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, agus le ar nuile Inntinn *m*.

m *Luc* 10. 27.

C. 103. *Creud i an Cheud Aithne?*

F. As i an Cheud Aithne, [Na biodh Dee eile air bith agad am fhiagnuile *n*.]

n *Exod.* 20. 3.

C. 104. *Creud iad na Dleaſdanais ata air in Jarruidh ſan Cheud Aithne?*

F. As iad na Dleaſdanais ata air na nJarrudh ann ſan cheud Aithne, Aithniughadh agus Admhail, gur e DIA amhain, an fior

DHIA agus ar Diaine *o*, agus Adhradh agus Gloir a thabhairt do, da reir sin *p*, le bheith ag Smuaintiughadh *q*, agus a Beachdughadh air *r*, ga Chuimhniughadh *s*, mormheas a bheith aguin air *t*, ga Onorughadh *u*, geill agus Urram a thabhairt do *w*, ga Raoghnughadh *x*, ga ghradhughadh *y*, ga mhiannughadh *z*, eagallan do bheith oruinn *a*, bheith ag Creidsin ann *b*, ag Earbsa as *c*, ag cur Dochais ann *d*, ag gabhail tlachd dheth *e*, ag deanamh Gairdeachas ann *f*, bheith Eudmhur air a shon *g*, ag Gairm air, ag tabhairt gach uile Mholadh agus Bhuidheachas *h*, agus ag tiobhradh gach uile Umhlachd agus Striocadh dho, leis an Duine gu hiomlan *i*, le bheith Curamach air a thoilluighadh ann sna huile Neithibh *k*, agus saoi Dhoilghios, an tan a mhiodh-thoiligheur e ann a ni'air bith *l*, agus le bheith ag Gluasachd gu H'irioſol leis *m*.

o 1 *Chron.* 28. 9. *Deut.* 26. 17. *Isa:* 43: 10 *Jer:* 14: 22. p *Salm* 95: 6, 7. *Maith:* 4: 10 *Salm* 29: 2. q *Mal:* 3: 16. r *Salm* 63: 6 s *Sheum:* 12: 1. t *Salm* 71: 19. u *Mal:* 1: 6 w *Isa:* 45: 23. x *Josh:* 24: 15, 22. y *Deut* 6: 5. z *Salm* 73: 25. a *Isa:* 8: 13. b *Exod* 14: 31. c *Isa:* 26: 4. d *Salm* 130: 7. e *Salm* 37: 4. f *Salm* 32: 11. g *Romh:* 12: 11. air choimeas re *Uibhir:* 25: 11. h *Phil:* 4: 6. i *Jer* 7. 23. *Sheum.* 4. 7. k 1 *Eoin* 3: 22. l *Jer.* 31 18. *Salm* 119: 136. m *Mica* 6: 8.

C. 105. *Creud iad na Peacaidhe ata air an ntoirmeasg san cheud Aithne?*

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg an san cheud Aithne, Neimh-Dhehachd, thaobh DIA a Shenuadh, no gun DIA a bheith aguin *n*; Iodhal-adhradh, thaobh tuille Dee thar a haon, no einDia maille ris an DIA fhior, no na aite, a bheith aguin, no do Adhradh *o*: Gun esin, a bheith aguin, agus a lan-admhughadh, mar DHIA, agus mar ar Diaine *p*; neamh-churam mu Einni a dlighear Dhosan, ata air Jarruidh ann san Aithnese, no sin a ligeadh tharruin *q*; Ain eolas *r*, Diothchuimhne *s*, Mi-bhreathnughadh *t*, Baroile fallsa *u*, Smuaintidh neimhiomehubhadh agus Aingidh air *w*; Scrudughadh dana agus Meanchusach air aNeithibh Diomhaire *x*; Gach Miodh-Naomhthachadh *y*, Fuath ar DHIA *z*, Fein-Ghradh *a*, Fein-Jarruidh *b*; agus gach Seorsa eile do Shocrughadh Inntinne, Toile, no Mianna, air Neithe eile, gu neamh-chnest, agus neamh-chuimseach, agus a ntogbhail dhethsin,

n *Salm* 14: 1. *Eph:* 2: 12. o *Jer:* 2: 27, 28. air choimeas re 1 *d Tess:* 1:9. p *Salm* 81: 11. q *Isa:* 43: 22, 23, 24. r *Jer:* 4: 22. *Hos:* 4: 1, 6. s *Jer:* 2: 32. t *Gniomh* 17: 23, 29. u *Isa:* 40: 18. w *Salm* 50: 21. x *Deut:* 29: 29. y *Tit:* 1: 16. *Eabhr:* 12: 16. z *Romh:* 1: 30. a 2*Tim:* 3: 2. b *Phil:* 2: 21.

sin, gu huilidh, no ann a gcuid *c*, Baochreideamh Diomhain *d*, Neimh-Chreideamh *e*, Eiriceachd *f*, Mi-chreideamh *g*, Miearbsa *h*, Miodh-dhochas *i*, doth-smachduightheachd *k*, Dioth-Mothughaidh faoi Bhreitheamhnuis *l*, Cruas-Croidhe *m*, Ardan *n*, An danadas *o*, ‡ Suaimhneas sheolmhur *p*, Bheith ag Buaidh-readh DHE *q*, ag deanamh foghnaimh do Mheadhona neamhlaghoil *r*, agus ag earbsa a Meadhonibh Laghoil *s*, Saimhe agus * aoibhneas sheolmhur Eud thruaillidh, dhall, agus eigeslidh *u*, Meadh-bhlas *w*, Marbhantas ann a Neithibh DHE *x*, bhith gar ndeamh fein nar ‡ Geoigrigh do DHIA, agus a tuitim air ar nais Uaidhe *y*, ag deanamh Urnuigh re Naoimhibh, Aingibh, no Creaturibh air bhith eile, No ag ta-

‡ *neamhchuram.*

* *Subhachas.*

‡ *Gcomhtheachaidh.*

c 1 *Eoin* 2. 15, 16. 1 *Sam.* 2. 29. *Col.* 3. 2, 3. d 1 *Eoin* 4. 1. e *Eabhr.* 3. 12. f *Gal.* 5. 20. *Tit.* 3. 10. g *Gniomh* 26. 9. h *Salm* 78. 22. i *Gein.* 4. 13. k *Jer.* 5. 3. l *Isa.* 42. 25. m *Romh.* 2. 5. n *Jer.* 13. 15. o *Salm* 19. 13. p *Zeph.* 1. 12. q *Maith.* 4. 7. r *Romh.* 3. 8. s *Jer.* 17. 5. t 2 *Tim.* 3. 4. u *Gal.* 4. 17. *Eoin* 16. 2. *Romh.* 10. 2. *Luc* 9. 54, 55. w *Foills.* 3. 16. x *Foills.* 3. 1. y *Esek.* 14. 5. *Isa.* 1. 4, 5.

:abhairt eun Adhradh crabhach dhoibh *z*; Gach uile Chomcheangal ris an Diabhal, no dul a Gcomhairle ris *a*, agus Eiſteachd do na chuireas ſe ionar Naire *b*, bheith ag Deanamh Dhaoine na Ntighearnuidh air ar Gereideamh, agus air ar Gconſias *c*; ag Deanamh tailcios & Dimeas ar DHIA, agus air Aitheantaibh *d*, ag ſcaſamh anaghaidh agus gcur doilghios air a Spioraid *e*; Aineadas agus Miodh-fhoighidin re a * Mharaſclachd, ga Agradh gu haimideach air ſon na n'olca ata ſe ag tabhairt orruinn *f*, agus ag tiobhradh cliu einmhhaith air bith ata Ionnuin, aguin, no a dhfedir linn a dheanamh, don Fhortun *g*, Do Iodholaibh *h*, dhuinn fein *i*, no do Chreatuir air bith eile *k*.

* *fhroaſdal fheadhmentas.*

z *Romh.* 10. 13, 14. *Hoſ.* 4. 12. *Gniomh* 10. 25, 26. *Foills.* 19. 10. *Maith.* 4. 10. *Col.* 2. 18. *Romh.* 1. 25. a *Lebh.* 20. 6. 1 *Sam.* 28, 7, 11. air choimeas re 1 *Chron.* 10. 13, 14. b *Gniomh.* 5. 3. c 2 *Cor.* 1. 14. *Maith.* 23. 9. d *Deut.* 32. 15. 2 *Sam.* 12. 9. *Seanraite* 13. 13. e *Gniomh.* 7. 51. *Eph:* 4. 30. f *Salm* 73. 2, 3, 13, 14, 15, 22. *Job* 1. 22. g 1 *Sam.* 6. 7, 8, 9. h *Dan:* 5. 23. i *Deut:* 8. 17. *Dan:* 4. 30. k *Eabhr.* 1. 16.

C. 106. *Creud ata gu Sunnradhach air na theagaſg dhuinn Leis na Briathraibhſin Jan Cheud Aithne, Eadhon,* Am Fhiaghnuis ?

F. Ataid na Briathraſa ſan cheud Aithne, Eadhom, am Fhiaghnuis ; * ag teagaſg dhuinn gu bhfuil DIA do chna huile neithe, ag tabhairt aire arid don Pheacadhſa, eadhon, Dia air bith eile a bheidh aguin, agus gu bhfuil ſe ro-dhiombuidheach Dheth, Chum mar ſo gu mbiodh iad nan Argumaint dar gcongbhal on Pheacadhſa agus da anntromughadh, mar bhroſnughadh ro mhiodhnarach *l*, Agus mar angceudn chum a thabhairt oruinn bheith ag deanamh mar iona Fhiaghnuis, gach einni a'niotar linn iona Sheirbheis *m*.

* *A bhfiaghnuis maghaidh, mo ghnuis.*

1 *Ezek*: 8: 5. ga dheiridh *Salm* 44: 20, 21. m 1 *Chron*: 28: 9.

C. 107. *Creud i an Darah Aithne?*

F. As i an Dara Haithne, Na Dean duit fein Jomhaigh * Snoighte, no Choſamhlachd air bith d'einni, ata air neamh, ſhuas, no air talamh a bhos, no ſa nuiſge faoi an talamh ; na lub thu fein ſios doibh, agus na dean ſeirbheis doibh, Oir is miſe Jehovah do DHIA, DIA Eudmhar leanas aingidhachd na NAithreadh air an chloinn, gu nuige an treas ngus an Ceathramhadh ſliochd, don druing fhuathuigheas me, agus ag deanamh trocair air miltibh don druing a Ghradhuig-

* *grabhalta*

huigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta *n*.

n *Exod*: 20. 4, 5, 6.

C. 108. *Coeud iad na Dleaſdanais, ata air a nJarruidh ſan dara Haithne?*

F. As Jad na Dleaſdanais, ata air a nJarruidh ſan Dara Haithne, thabhairt ſa dear Gach uile Ahdradh Crabhach agus ordunan ſa, Dhorduigh DIA iona Fhocal, a Ghabhail, agus Chongmhail, agus a choimhead, fiorghlan Iomlan *o*, Gu ſunnradhach Urnuigh agus Buidheachas, a'nainm Chrioſd *p*, Leughadh, Seanmoiriughadh, agus Eiſteachd an Fhocail *q*, Fritheòladh agus Gabhail na nSacramuinteadh *r*, Riaghailt Eaglais, agus Reachd ſmachdughaidh ann *s*, Oiffig, agus Beathachadh na Miniſdreadha *t*: Troſgadh Crabhach *v*, Mionnughadh air Aimn DHE *w*, agus Moidughadh dho *x*, Mar an gceudna, bheith diombuidheach do gach uile Adhradh fallſa, ag gabhail grain deth

o *Deut*: 32. 46, 47. *Maith*: 28:-20. *Gniomh* 2: 42. 1 *Tim*: 6: 13, 14. p *Phil*: 4: 6. *Eph*: 5: 20. q *Deut*: 17: 18, 19. *Gniomh* 15: 21. 2 *Tim*: 4: 2. *Sheum* 1: 21, 22. *Gniomh* 10: 33. r *Maith*: 28: 19. 1 *Cor*: 11: 23. gu nuig 30. s *Maith*: 18: 15, 16, 17. *Maith*: 16. 19. 1 *Cor*: 5: Caib. & 12: 28. t *Eph*: 4: 11: 11. 1 *Tim*: 5: 17: 18. 1 *Cor*: 9: 7, gu nuig 15. u *Joel* 2: 12, 13. 1 *Cor*: 7: 5. w *Deut*: 6: 13. x *Iſa*: 19: 21. *Salm*: 76: 11.

deth, agus ag cur na aghaidh *y*, Agus do reir * Aite agus Gairm gach einneach ga chur ſo as, agus fos uile Chomhartha Cuimhnuighthe na Hiodholadhraidh *z*.

* *Inmhe*

y *Gniomh* 17: 16, 17. *Salm*: 16: 4. z *Deut*: 7: 5. *Iſa:* 30: 22.

C. 109 *Cread iad na peacaidhe ata air an nToirmeaſg ſan Dar Halthne?*

F. As iad na na Peacaidhe ata air na nToirmeaſg annſan Dar Haithne, bheith idir, ag Dealbhadh *a*, ag Coimhairluighadh *b*, ag Aithneadh *c*, ag Gnathughadh *d*, agus air mhodh air bith, ag aontughadh re eun Adhradh Crabhach air bith nach dorduigheadh le DIA fein *e*, A Bheith ag ſullang Creidimh fallſa *f*, ag Deanamh einni mar Shamhlughadh air DHIA, air na Tripearſuine uile, no air eunphearſa dhiobh eia aca ſann a ntaobh a ſtigh ionar ninntinn, no antaobh a muigh, le gne air bhith do dhealbh no do Choſamhlachd Creutur air bhith *g*, Gach uile Adhradh dha ſo *h*, no do DHIA ann, no da thrid *i*; Samhlughadh air F. As

a *Uibher*: 15: 39. b *Deut*: 13: 6, 7, 8. c *Hoſ*: 5: 11. *Mica* 6: 16. d 1 *Riogh*: 11: 33: & 12: 33. e *Deut*: 12: 30, 31, 32. f *Deut*: 13: 6: gu nuig 12. *Zech*: 13: 2, 3. *Foills*: 2: 2, 14: 15, 20: & 17: 12, 16, 17. g *Deut*: 4: 15: gu nuig 19. *Gniomh* 17: 29. *Romh*: 1: 22, 23, 25. h *Dan*: 3: 18. *Gal*. 4: 8. i *Exod*: 32: 5.

bhith air Dhee breige a Dheanamh *k*, agus gach uile Adhradh dhoibh, no ſeirbhis air bith a bhuineas doibh *l*, Gach uile chumadoireachd Saobh-Chrabhach *m*, ag Truailleadh adhraidh DHE *n*, ag cur ris, ag tabhairt uaidhe *o*, cia aca a dhealbhadh is a thogbhadh ſuas as ar gceann fein e *p*, no dfuaras e thaobh * Tradiſion o dhaoinibh eile *q*, ge gu bann faoi Ainm Seinid *r*, Cleachduin *s*, Crabhaidh *t*, Deagh-run, no ein leith-ſgeil eile, ge be air bith e *u*; Simoineachd *w*, * Slad-cheall *x*; Gach uile neamhchuram *y*, mu nAdhradh agus na Horduinan ſa, D'orduigh DIA, gach tailcios *z*, agus Bacadh orra *a*, agus gach cothughadh iona Naghaidh *b*.

* *Teagaſg dhaoine o laimh gu laimh. Conf. fid.* Cap. 1, §. 6.

* *Sacrileid.*

k *Exod.* 32: 8. l 1 *Riogh.* 18. 26, 28. *Iſa.* 65. 11. m *Gniomh* 17. 22. *Col.* 2. 21, 22, 23. n *Mal.* 1. 7, 8, 14. o *Deut.* 4. 2. *Salm.* 106. 39. q *Maith.* 15. 9. r 1 *Pheadr.* 1. 18. s *Jer.* 44. 17. t *Iſa.* 65. 3, 4, 5. *Gal.* 1. 13, 14. u 1 *Sam.* 13. 11, 12. & 15. 21. w *Gniomh* 8. 18. x *Romh.* 2. 22. *Mal.* 3. 8. y *Exod.* 4. 24, 25, 26. z *Maith.* 22. 5. *Mal.* 1. 7, 13. a *Maith.* 23. 13. b *Gniomh* 13. 44, 45. 1 *dTeſſ.* 2. 15, 16.

C. 110. *Creud iad na Riaſuine, ata Ceangailte ris an dara Haithne, da teannadh oruinni is mo?*

F. Na Riaſuine Ceangailte ris an Dara Haithne, da teannadh oruinn ni is mo, air a ngcur ſios ann ſna Briathraibhſe, eadhon [Oir is miſe Jehovah do DHIA, DIA Eud'mhar, Leanas Aingidheachd na Naithreadh air an Chloinn, gu nuig an treas no an ceathramhadh ſliochd, don druing fhuathaigheas me, agus ag deanamh Trocair air Mhiltibh don druing a Ghradhuigheas me, agus a Choimheadas Maitheanta *c*] As iad, a thuilleadh air Thighearnas DHE os air cionn, a Shelabh-choir ionnuin *d*, Eud laiſte do Adhradh fein *e*, agus a thearg Dhioghaltach a naghaidh gach Adhradh fallſa mar ni ata na Striopachus Spioradalt *f*, agus gu bhfuil ſe ag meas luchd Briſidh na Haithneſe na nluchd fuath dho, agus ag Bagradh Dioghaltais a thabhairt orra gu nuige * Linnteadh eugſamhuil *g*, agus ag meas luchd Coimhead na Haithneſe na ndrong ata ag tabhairt Graidh dho, agus ag Coimhed Aitheanta, agus ag Gealtuin trocaire dhoibh gu nuig Jomadh Linn *h*.

* *cuid do linntebh.*

c *Exod* 20. 5, 6. d *Salm.* 45. 11. *Foills* 15. 3, 4. e *Exod.* 34. 13, 14. f 1 *Cor.* 10. 20, 21, 22. *Jer.* 7. 18, 19, 20. *Ezek.* 16. 26, 27. *Deut.* 32. 16, gu nuig 20. g *Hoſ.* 2. 2, 3, 4. h *Deut.* 5. 29.

C. 111. *Creud i an Treas Aithne?*

F. As i an Treas Aithne, Na Tabhair Ainm an Tighearna do DHIA, an diomhain-

haineas, Oir ni a mheasfiudh an Tighearna neamhchiontach, an ti bheir a Ainm an Diomhaineas *i*.

i *Exod.* 20. 7.

C. 112. *Creud ata air na Jarruidh an San Treas Aithne?*

F. Ata an Treas Aithne ag Jarruidh, *A*inmDHE, a Thiodail, a Bhuaidheadh *k*, Orduinanfaidh *l*, An Fhocal *m*, na Sacramuinteadh *n*, urnuigh *o*, Mionna *p*, Moide *q*, Crannchaire *r*, a Oibrighe *s*, Agus ge be air bith ni eile, leis an bhfuil fe ga fhoillfiughadh fein, bheith air na ngnathughadh gu Naomhtha, urramich an a nSnuaintid, hibh *t*, Beachdughadh Inntinn *u*, Briathar *w*, Scriobhadh *x*, le Admhail naomhtha *y*, agus Jomchar da reir fin *z*, chum Gloir DHE *a*, ar maith fein *b*, agus Maith Dhaoine eile *c*.

k *Maith.* 6. 9. *Deut.* 28. 58. *Salm* 29. 2. & 68. 4. *Foills.* 15. 3, 4. l *Mal.* 1. 14. *Seum.* 5. 1. m *Salm* 138. 2. n 1 *Cor.* 11. 24, 25, 28, 29. o 1 *Tim.* 2. 8. p *Jer.* 4. 2. q *Senm* 5. 2, 4, 5, 6. r *Gniomh* 1. 24, 26. s *Job.* 36. 24. t *Mal.* 3. 16. u *Salm.* 8. gu deiridh. w *Col.* 3. 17. *Salm* 105. 2, 5. x *Salm* 102. 18. y 1 *Pheadr.* 3. 15. *Mica* 4. 5. z *Phil.* 1. 27. a 1 *Cor.* 10. 31. b *Jer.* 32. 39. c 1 *Pheadr.* 2. 12.

C. 113. *Creud iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Treas, Aithne?*

F. As iad na Peacaidhe ata air na ntoirmeasg san Treas Aithne, Gun Ainm DHE a ghna-

ghnathughadh mar ata air Jarruidh *d*, Agus miodh-ghnathughadh a dheanamh air, le Jomradh no Gnathughadh eile, Aineolach *e*, Diomhain *f*, neam-urramach, Miodh-naomhtha *g*, saobh-Chrabhach *h*, no Aingidh; Air a Thiodolaibh, Bhuaidhibh *i*, Orduinansaibh *k*, Oibrighibh r *l*, trid Blaispheum *m*, Eitheachas *n*, Gach uile Mhallughadh *o*, Mhionn *p*, mhoid *q*, agus chrannchar Pheacach *r*, Briscadh ar mionna agus moide mas Laghoil iad *s*, agus a gcoimhlionadh, mas ann a neithibh neamhlaghail ataid: Ag Monmthar *t*, anaghaidh orduighe agus Freasdal DE, ag faghail crondoibh *u*, ag deanamh Mion-scruddadh meancusach orra *w*, agus ga * ngeur, re neithibh gu mearachdach *x*; Bheith a Mi-mhiniughadh

* *eitheachd eitheadh.*

* *miodchur gu cearr:*

d *Mal.* 2. 2. *Gniomh* 17. 23. *t Seanraite* 30. 9. g *Mal.* 1. 6, 7, 12. & 3. 14. h 1 *Sam.* 3. 3, 4, 5. *Jer.* 7. 4, 9, 10, 14, 31. *Col.* 2. 20, 21, 22. i 2 *Riogh* 18. 30, 35. *Exod.* 5. 2. *Salm.* 139. 20. k *Salm* 50. 16, 17. l *Isa.* 5. 12. m 2 *Riogh* 19. 22. *Lebh.* 24. 11. n *Zech.* 5. 4. & 8. 17. o 1 *Sam.* 17. 43 2 *Sam.* 16. 5. p *Jer.* 5. 7. & 23. 10. q *Deut.* 23. 18. *Gniomh* 23. 12, 14. r *Esth.* 3. 7. & 9. 24. *Salm* 22. 18. s *Salm* 24. 4. *Esek.* 17. 16, 18, 19. t *Marc.* 6. 26. 1 *Sam.* 25. 22, 32, 33, 34. u *Romh.* 9. 14, 19, 20. w *Deut.* 29. 29. x *Romh.* 3. 5, 7. & 6. 1.

hadh *y*, no a miodh-chur *z*, no air mhodh ſam bith, ag fiaradh *a*, an Fhocal, no einchuid air bith, dheth *b*, chum * ſugradh miodh-naomhtha *c*, ceiſdeadh Meancuſach agus neamh-tharbhach, Calloide Diomhain, No chum teagaiſge fhallſa do ſheaſamh *d*, Bheith ag Mighnathughadh an Fhocail, na gcreutuireadh, no einni eile ata ag dul faoi Ainm DHE, chum Draoidheachd *e*, no ainmiannaibh agus Deanadais Pheacach *f*, Bheith ag labhairt guhaingidh air firiinn, Gras, agus ſlighthibh DHE *g*, ag deanamh ſochaid orra *h*, gangcaineadh *i*, no air mhodh air bith ag Cothughadh iona Naghaidh *k*, Ag Admhail Creidimh le gcealgoireachd, no chum criochaibh fiara *l*, Naire Ghabhail deth *m*, no bheith mar adhbhar Naire dho le Iomchar

* *cnaid.*

y *Seanm.* 8. 11. & 9. 3. *Salm* 39. trid. z *Maith.* 5. 21. ga dheiridh. a *Ezek.* 13. 22. b 1 *Phead.* 3 16. *Maith.* 22. 24. gu nuig 31. c *Iſa.* 22. 13. *Jer.* 23. 34, 36, 38. d 1 *Tim.* 1. 4, 6, 7. 1 *Tim.* 6. 4, 5, 20. 2 *Tim.* 2. 14. *Tit.* 3. 9. e *Deut.* 18. 10. gu nuig 14. *Gniomh.* 19. 13. f 2 *Tim.* 4. 3, 4. *Romh.* 13. 13, 14. 1 *Riogh* 21. 9, 10. *Jude v.* 4. g *Gniomh* 13. 45. 1 *Eoin* 3. 12. h *Salm.* 1. 1. 2 *Phead.* 3. 3. i 1 *Phead.* 4. 4. k *Gniomh* 13. 45, 46, 50. & 4. 18. & 19. 9. 1 *Teſſ.* 2. 16. *Eabhr.* 10. 29. l 2 *Tim.* 3. 5. *Maith.* 23. 14. & 6. 1, 2, 5, 16. m *Mare* 8. 38.

neamh-ſholaſach *n*, neamh-Glic *o*, neamh tharbhach *p*, agus oilbheumach *q*, no le Culſleamhnughadh uaidhe *r*.

n *Salm* 73: 14, 15. o 1 *Cor*: 6: 5, 6. *Eph*: 5: 15, 16, 17. p *Iſa*: 5: 4. 2 *Phead*: 1: 8, 9. q *Romh*: 2: 23, 24. r *Gal*: 3: 1, 3. *Eabhr*: 6: 6.

C. 114. *Creud iad na Riaſuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne?*

F. As iad na Riaſuine ata Ceangailte ris an Treas Aithne, ann ſna Briathraibhſe, Eadhon, [An Tighearna do DHIA] agus [Ni mheasfuidh an Tighearna neimhchiontach an'ti bheir a Ainm an Diomhaineas *s*] Bhrigh gur he an Tighearna agus air Diaine, agus uime ſin, nach coir a Ainm do Mhiodhnaomhthughadh no air mhodh ſambith a Miodh-ghnathughadh, linn *t*, Gu harid bhriogh gur comhfhada ghabhas uaidhe, luchd Briſidh na Haithneſe a ſhaoradh agus a Choigleadh, as nach fuilingion ſe dhoibh, dol aso a cheartbhreitheamnus *u*, Ge gu bhfuil moran dhibh ſin ag dol as, o ſmachdughadh agus Dhioghaltas Dhaoine *w*.

s *Exod*: 20: 7. t *Lebh*: 19: 12. u *Ezek* 36: 21, 22, 23. *Deut*: 28: 5, 8, 59. *Zech* 5: 2, 3, 4. w 1 *Sam*: 2: 12, 17, 22, 24. ai choimeas re 1 *Sam*. 3. 13.

C. 115. *Creud i an Ceathramhadh Aithne*

F. As i an Ceathramh *A*ithne, Cuimhnigh la na Saboide da Choimhead naomhtha a ſe laethibh, ſaothairigh, agus dean huil obair,

obair, Achd as e an ſeachdmhadh la, Saboid an Tighearna do DHIA, air an la ſin na dean obair air bhith, tu feín, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do Choigcrioch, ata a ntaobh a ttigh, dot dhoirſibh: Oir a ſe laethibh, do rinn an Tighearna, Neamh agus talamh, a nfairge, agus na huile neithe ata iontа, agus do ghabh ſe Comhnuidh an ſeachdmohadh la, uime ſin do Bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh ſe e *x*.

x *Exod*: 20: 8, 9, 10, 11.

C. 116. *Creud ata air na larauidh ſan Cheathramh Aithne?*

F. Ata an Ceathramhadh *Aithne* ag Iarruidh, air na huile Dhaoine, naomhthughadh no Coimhead naomhtha do DHIA a Dheanamh, air na Trathaibh ſuighighte ſin do Dhorduigh ſe iona fhocal, gu ſunnradhach, aon la Iomlan ann a ſeachd, agus be ſin an ſeachdmhadh, o thoſach an ttaoghail gu nuig Eiſerigh Chrioſd, agus an Ceud la, don tſeachdmhuin riamh o ſin, agus re maireochduin mar ſin, gu deireadh antſaoghail, is ſe ſo ſaboid na Gcrioſduighidhy, agus goirthear Dheth ann ſan Tiomna nuadh La an Tighearna *z*.

C. 117.

y *Deut*: 5: 12, 13, 14. *Gein*: 2: 2, 3. 1 *Cor*: 16: 1, 2. *Gniomh* 20: 7. *Maith*: 5: 17, 18. *Iſa*: 56: 2, 4, 6, 7. *Z Foills* 1. 10.

C. 117. *Cionnas as Coir an Tſaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh?*

F. As Coir an Tſaboid no lo an Tighearna do naomhthughadh, le Tamh naomhtha do ghabhail re fad an lo ſin gu hiomlan *a*, ni amhain o na Hoibrighibh ſin ata peacach gach uile uair, *Achd* fos o na Gnothuighibh ſaoghalta ſin, agus o naidheir ata laghoil air Laethibh eile *b*, *Agus* tlachd a ghabhail, ann ſan lathaſa gu hiomlan [Achd, an mheud deth ſa ta feudhmoil, d'oibrighibh na Hegin agus nà Trocair *c*] a Chaitheamh, a noibrighibh *Adhraidh*; gu Diomhair agus follus *d*: agus chum na Crichefe, is Cor, Dhuin ar geroidhthe ulimhughadh, *Agus* leis an uibhir ſin do ſhealladh roimhlaimh do dhithehioll, agus do Chuimſe, ar gnothuigheadh Saoghalta a * ſhuighuighadh, agus gu trathoil a ngeriochnughadh, as gu bhfeudmoid a bheith ni is * ſaoire agus ui is Iomchubhaidh * fa Chomhair dleaſdanais an la ſin *e*.

* *Shocrughadh.*
* *Deiſe.*
* *Chum, air Jon.*

C. 118.

a *Exod*: 20: 8, 10. b *Exod*: 16: 25. gu nuig 28. *Neh*: 13: 15: gu nuig 22. *Jer*: 17: 21: 22. c *Maith*: 12: 1: gu nuig 13. d *Iſa*: 58: 13. *Luc*: 4: 16. *Gniomh* 20: 7. 1 *Cor*: 16: 1, 2. *Salm* 72: Tiodal. *Iſa*: 66: 23. *Lebh*: 23. 3. e *Exod*: 20: 8. *Luc*: 23: 54, 56. *Exod*: 16: 22, 25, 26, 29. *Neh*: 13: 19.

C. 118. *Cia air son ata an Aithne, mu Choimhead na Saboid, air na Tabhairt ni is Sunnraight, do cheannarduibh Teaghlaigheadh, agus Uachdranuibh eile?*

F. Ata an Aithne mu Choimhead na Saboid, air na tabhairt ni is sunnraighte do Chennarduibh Teaghlaigheadh, agus do Uachdranaibh eile; air an adhbhar, gu bhfuil dfiachaibh orra, ni amhain iad fein da gCoimhead, achd fos, aire thabhairt, gu mbi si air a Coimhead, le gach neach ata fa ngcuram; agus bhrigh gur furas leo gu tric a mBacadh le a agnothuighaibh fein *f*.

f *Exod.* 20. 10. *Josh.* 24. 15. *Neh.* 13. 15, 17. *Jer.* 17. 20, 21, 22. *Exod.* 23. 12.

C. 119. *Cia iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg san Cheathramh Aithne?*

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeasg san Cheathramh Aithne, bheith agleigeadh idir dhinn, na dleasdanais ata air na nJarruidh ann *g*, gach uile Choimhlionadh neamhchuramach, neimh-dhichiollach, agus neamhtharbhach orra, agus a bheith Sgioth dhibh *h*, Gach uile Miodh-naomhthughadh an la sin, tre Diomhaineas, agus bheith ag deanamh a ni sin ata dheth fein peacach *i*, agus le gach uile Oibrighibh, Bhriathraibh agus Smuaintighibh, Neimhfheudh-

g *Esek.* 22. 26. h *Gniomh* 20. 7, 9. *Esek.* 23. 30, 31, 32. *Amos* 8. 5. *Mal.* 1. 13. i *Esek.* 23. 38.

fheudhmoil, mu ar gnothuighibh Saoghalta agus ar Naidhear *k*.

k Jer. 17. 24, 27. *Iſa.* 58. 13.

C. 120. *Creud iad na Riaſuin ata air na ngcur ris an Cheathramhadh Aithne chum a teannadh oruinn ni is mo ?*

F. NaRiaſuin ata air na ngcur ris anCheathramhadh Aithne, chum a teannadh ni is mo oruinn, ataid air na ntarruing o a * Ceartas, Air bheith do DHIA ag Luigheaſughadh dhuinn ſe Laethe do Sheachd, chum ar gnothuigheadh fein agus gun e ag cur air leth achd aon la dho fein, [*Agus ſin ann ſna Briathraibhſe, eadhon A ſe laethibh Shaothairigheas tu, agus do ni hobair uile l*] Agus fos uaidhe ſo, eadhon, gu bhfuil DIA ag Agradh Sealbh-Choir arid air an la ſin, [Ann ſna Briathraibhſe] As e an Seachdmhadh la, Saboid an Tighearna do Dhia *m* ; O Eiſeamploir Dhe, do rinn a ſe Laethibh, Neamh, agus Talamh, a Nfhairge agus na huile Neithe ata ionta, agus do ghabh ſe Comhnuidh an Seachdmhadh la : Agus on Bheannughadh ſin do chur Dia air an la ſin, Ni amhain iona Naomhthughadh, chum bheith na la, da Sheirbheis, achd fos iona Ordughadh chum bheith na Mheadhon Beatmaighbidh Dhuinne, ionar bheith ga Naomhthughadh ; agus ſin ann ſna Briathraibhſe,

* *comhtrom.*

l *Exod.* 20. 9. m *Exod.* 20. 10.

, eadhon, Uime ſin, do Bheannuigh an ighearna la na Saboide, agus do Naomhhuigh ſe e *n*.

n *Exod.* 20. 11.

C. 121. *Cia air ſon ata an Focal ſin* Cuimhnigh, *air na chur ann a Ttoſach na Ceathramhadh Aithne?*

F. Ata an focal *Cuimhnigh* air na chur a Ttoſach na Ceathramh Aithne *o*, A gcuid, haabh na mor-ſhochair ata iona Cuimhnighadh: Air bheith dhuinn thrid ſo, air ar gcuidiughadh, ionar N'ullmhughadh chum a Coimhead *p*, agus iona Coimhead, chum na huile Aitheanta eile, a Choimhead ni is fearr *q*, agus chum Cuimhne Thaingeoil, a Chongbhail ſuas air an da Shochair mhor ſin, an Chruthaighe agus na Saoirſe iona bhfuil Suim aithghearr an Chreidimh *r*; agus a gcuid gur ro-Ullamh lein a Diothuimhniughadh *s*, brigh gu bhfuil nas lugha do ſholus Naduir air a ſon *t*, agus gidheadh gu bhfuil ag cur ſtad air ar Saoirſe Nadurdha, ann a Neithibh ata Laghoil air Uairibh eile *u*: Nach bhfuil ſi ag teachd achd eunnuair ann a ſeachd Laethibh, agus gu

o *Exod.* 20. 8. p *Exod.* 16. 23. *Luc* 23. 54, 56. le *Marc* 15. 42. *Neh.* 13. 19. q *Salm.* 92. tiadal ar choimeas re zann 13. 14. *Ezek.* 20. 12, 19, 20. z *Gein.* 2. 2, 3. *Salm.* 118. 22, 24. le *Gniomh* 4. 10, 11. *Heills.* 1. 10. s *Ezek.* 22. 26. t *Neh.* 9. 14. u *Exod.* 34. 21.

gu bhfuil iomadh gnothach faoghalta a teachd a ſteach edir na Laethe Saboide, agu gu ro-thric a togbhail leo ar Ninntinn bheith ag ſmuaintigheadh air an tSaboid chum ar Nullmhughadh fa comhair, nc chum a Naomhthughadh *w*: Agus gu bhfui an T'Aidhbhirſeoir le na Ionnſtrimeintibl ag caitheamh moran Saothair, chum a gloir ſeadh agus a cuimhne, a dhu thadh amach, gcoinne gacl uile * Aincreidamh agus ‡ Ai ndiaghuidheachd a thabhairt ſteach *x*.

* *Sgrios.*
‡ *mi chreideamh.*

w *Deut.* 5. 14, 15. *Amos* 8. 5. x *Coai. Jer.* 1.7. *Jer.*17.21,22,23. *Neh.* 13. 15. gu nuig 23.

C. 122. *Creud i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil ar dleaſdanas do Dhuine air na chur ſios?*

F. As i Suim na nSe Aitheanta, iona bhfuil, ar dleaſdanas do Dhuine air na chur ſios, ar gComharſan a ghradhughadh mar ſin fein *y*, agus ſinn a dheanamh do Dhaoinibh eile, a Ni a baill linn iadſan a dheanamh Dhuinne *z*.

y *Maith.* 22. 39. z *Maith.* 7. 12.

C. 123. *Cia i an Cuigeadh Aithne?*

F. As i an Cuigeadh Aithne, Tabhair Onoir do Tathair agus dod Mhathair, chum go ſinfidhe do laeth air an Talamh, ata * an Tighearna do Dhia ag Tabhairt dhuit *a*.

* *Jehovah*

a *Exod.* 20. 12.

C. 124.

C. 124. Cia iad a Thuigthear, faoi Ainm Athar agus Mathair ann san Chuigeadh Aithne?

F. Faoi Ainm Athar agus Mathar san Chuigeadh Aithne Tuigthear, ni Amhain, Parinteadh Nadurdha *b*, achd fos, na huilidh ata os ar gionn ann, a N'aois *c*, agus a ngiftaibh *d*, agus gu harid iadsan ata trid Ordugh Dhe os ar gcionn, a naite * Ughdarrais, cia aca sann, ann a dteaghlach *e*, Eagluis *f*, no Repuiblidh *g*.

* *No riaghachd.*

b *Seanraite* 23. 22, 25. *Eph.* 6. 1, 2. c 1 *Tim.* 5. 1, 2. d *Gein.* 4. 20, 21, 22. *Gein.* 45. 8. e 2 *Riogh.* 5. 13. f 2 *Riogh.* 2. 12. agus 13. 14 *Gal.* 4. 19. g *Isa.* 49. 23.

C. 125. Cia air son a Ghoirthear Athair agus Mathair do * ndruing ata os ar gcion?

* uachdrain.

F. Goirtheas don druing ata os ar gcionn, Athair agus Mathair, chum a nteagasg ann a Nuile dhleasdanais, da Niochd-ranaibh, mar Pharainteadh nadurdha, chum Gradh agus caomhalachd a thaisbeunadh dhoibh do reir an Daimhibh fa leth, agus chum Iochdarain a tharruing gu tuilleadh Toile agus Suilbhireachd, ann a gcoimhlionadh an Dleasdanais da Nuachdranaibh, mar da Mparaintibh *i*.

‡ *mao-chroidheachd.*

h *Eph:* 6: 4. 2 *Cor:* 12: 14. 1 *d Tess:* 2: 7, 8, 11. *Uibher.* 11. 11, 12. i 1 *Cor:* 4: 14, 15, 16. 2 *Riogh* 5: 13.

C. 126. *Creud is Crioch gheneralt don Chuigeadh Aithne?*

F. As i is Crioch gheneralt don Chuigeadh Aithne, Coimhlionadh na dleasdanais sin, ata dfiachaibh oruinn da Cheile ionar daimhibh sa leth, mar Iochdarain, Uachdarain, no ‡ann a gcoimhmeas Inmhe *k*.

‡ *mar choimeasuigh.*

k Eph: 5: 21. 1 *Phead.* 2. 17. *Romh*: 12: 10.

C. 127. *Creud an Onoir ata a dhfiachaibh air Iochdarain a thabhairt da Nuach dranaibh?*

F. As i an Onoir ata a dhfiachuibh air Iochdarain a thabhairt da Nuachdranaibh, gach uile Urram dhlightheach, an a gcroidhe *l*, a mbriathar *m*, agus a N'iomchar *n*: Urnuigh agus Buidheachas air an son *o*, bheith ag leanamhain air a nSubhailceadh agus a Ngrasa *p*, Freagradh toileach, da Naitheantaibh Laghoil, agus do ngcomhairlibh *q*, * Umhlachd dlightheach da nsmachdughaibh *r*, Bheith tairis da mpearsaibh agus da Nughdarras *s*, agus iadsin a Sheasamh

* *Striochdach.*

1 *Mal.* 1: 6. *Lebh:* 19: 3. m *Seanraite* 31: 28. 1 *Phead:* 3: 6. n *Lebh:* 19: 32. 1 *Riogh* 2: 19. o 1 *Tim:* 2: 1, 2. p *Eabhr*: 13: 7. *Phil:* 3: 17. q *Eph*: 6: 1, gu nuig 7. 1 *Phead*: 2: 13, 14. *Romh*: 13: 1, gu nuig 5. *Eabhr:* 13: 17. *Seanraite* 4: 3, 4. & 23: 22. *Exod:* 18: 19, 24. r *Eabhr:* 12: 9. 1 *Phead:* 2: 18, 19, 20. s *Tit.* 2: 9, 10.

ſainh *t*, is a Chumhdach, do reir a Naitibh faleth, agus Nadur a Ninmhe *u*, Ag iomrughadh le a Nanbhuineachdaibh, agus gamfolach ſin, ann a ngradh *w*, chum mar ſin gu mbiodh iad no Nonoir dhoibſan, agus da nRiaghailt *x*.

t 1 *Sam:* 26: 15, 16. 2 *Sam:* 18: 3. *Eſth:* 6: 2. u *Maith:* 22: 21. *Romh:* 13: 6, 7. 1 *Tim:* 5: 17, 18. *Gal:* 6: 6. *Gein:* 45: 11. & 47: 12. w 1 *Phead:* 2: 18. *Seanr.* 23: 22. *Gein:* 9: 23. x *Salm* 127: 3, 4, 5. *Seanr:* 31: 23.

C. 128. *Creud iad peacaidh na Niochdarain, anaghaidh a Nuachdrainidh?*

F. As iad peacaidh na Niochdarain, a naghaidh a Nuachdrainidh, Bheith leigeadh, dhiobh eindleaſdanas a dhlighthear uatha dhoibh *y*, Formad riu *z*; Dithmeas orra *a*, agus Ceannairce na Naghaidh *b*, do thoaibh a mpearſaidh *c*, agus a Ninmhe *d*, iona geomhairlibh *e*, Aitheantaibh, agus Smachdughaibh Laghoil *f*, Mallughadh, Fanoid *g*, agus gach Iomchar cruaidh-bhraideach, Scannalach, ata na Mhaſladh agus na Easonoir dhoibhſan agus da nRiaghailt *h*.

y *Maith.* 15: 4, 5, 6. z *Uibhir.* 11. 28, 29. a 1 *Sam.* 8. 7: *Iſa:* 3: 5. b 2 *Sam:* 15: 1, gu nuig 12. c *Exod:* 21. 15. d 1 *Sam.* 10. 27. e 1 *Sam.* 2. 25. f *Deut.* 21. 18, gu nuig 21. g *Seanr.* 30. 11, 17. h *Seanr.* 19. 26.

C. 129. *Creud Iarthar air Uachdaraineadh da Niochdrainibh?*

F. Ata air Jarruidh air Uachraineadh do Niochdrainibh, do reir an Chomais a dfuair ſiad o DHIA, agus na Daimhe iona bhfuil ſiad, a Niochdaraineadh a Ghradhughadh *i*, Urnuigh a dheanamh air an ſon *k*, agus a mbeannughadh *l*; a Noileunughadh *m*, a ngeomhairliughadh, Rabhadh a thabhairt dhoibh *n*, deagh-ghean a * nochdadh *o*, Cliu *p*, agus Luidheachd a thabhairt, dhoibhſan ata ag deanamh Maith *q*: A ndeagh-ghean a Dhiultadh *r*, agus achmaſan a thabhairt dhoibhſan ata ag deanamh Uile, agus Smachdughadh a dheanamh orra *s*, Bheith ga ndidinn *t*, agus ag faghail doibh na huile Neithe ata feudhmoil do Nanam *u*, agus do n Chorp *w*, agus le Iomchar Shuighighte, Ghlic, Naomhtha, agus dheadh-Eiſiomplarach, Gloir fhaghail do DHIA *x*, Onoir dhoibh fein *y*, agus mar ſin, an Tughdarras ſin do chur DIA orra, a Choimhead *z*.

* *thaisbeunadh.*

i *Col*: 3: 19. *Tit*: 2: 4. k 1 *Sam*: 12: 23. *Job* 1: 5. l 1 *Riogh* 8: 55, 56. *Eabhr.* 7: 7. *Gein.* 49: 28. m *Deuter*: 6: 6, 7. n *Eph*: 6: 4. o 1 *Phead.* 3: 7. p 1 *Phead*: 2: 14. *Romh*: 13: 3. q *Eſth*: 6: 3. r *Romh*: 13: 3, 4. s *Seanr*: 29: 15. 1 *Phead.* 2. 14. t *Job* 29. 12, gu nuig 17. *Iſa.* 1. 10, 17. u *Eph.* 6. 4. w 1 *Tim.* 5. 8. x 1 *Tim.* 4. 12. *Tit.* 2. 3, 4, 5. y 1 *Riogh* 3. 28. z *Tit.* 2. 15.

C. 130. *Creud iad peacaidh na Nuachdaraln ?*

F. As

F. As iad peacadh na Nuachdarain, [Thuilleadh air bheith Leigeadh dhiobh, na dleaſdanais, ata air na nJarruidh orra *a*] Bheith gu Neimh-chneaſta ga Niarruidh fein *b*, ag Iarruidh a ngloire *c*, a Naithis, an Tairbhthe no a * ntoiliughadh inntinn fein *d*; ag Aithneadh Neithe ata Miodh-laghoil *e*, no naeh bhfuil ann gcomas na Niochdarain, a gcoimhlionadh *f*, ag tabhairt Comhairle orra *g*, ag tabhairt miſnigh *h*, no ag taisbeunadh fabhur dhoibh, ann ſan Ni ata olc *i*; ag tabhairt Miodh-Chomhairle orra, Mith-Mhiſneach dhoibh, agus ag congbhail a ndeagh-ghean Uatha ann ſan Ni ata Maith *k*; ga nSma chdughadh gu neamh iomchubhidh *l*, Bheith gu neamhchuramach, ga ngeur, no ga mfagbhail a nluib eugcoir, Buaidhreadh, agus Cunntabhart *m*, Ga mBroſnughadh gu feirg *n*, No air mhodh air bith, ag tarruing Eaſonoir orra fein, no

* *Saimhe.*

a *Eſek:* 34. 2, 3, 4. b *Phil:* 2. 21. c *Eoin* 5. 44. & 7. 18. d *Iſa:* 56. 10, 11. *Deut:* 17. 17. e *Dan:* 3. 4, 5, 6. *Gniomh:* 4. 17, 18. f *Exod:* 5. 10, gu. nuig 18. *Maith.* 23. 12. g *Maith:* 14. 8. air choimeas re *Marc* 6. 24. h 2 *Sam:* 13. 28. i 1 *Sam:* 3. 13. k *Eoin* 7. 46, gu nuig 49. *Col:* 3: 21. *Exod:* 5. 17. l 1 *Phead:* 2. 18, 19, 20. *Eabhr.* 12. 10. *Deut:* 25. 3. m *Gein:* 38. 11, 26. *Gniomh* 18. 17. n *Eph:* 6. 4.

ag Lughdaghadh a Nughdarrais le Iomchar eugcorach, midh-eagnuigh, ro-theann, agus *ro-thais.

* *Lag.*

o *Geln.* 9. 21: 1 *Riogh:* 12. 13, gu nuig 16. 1 *Riogh:* 1. 6. 1 *Sam:* 2. 29, 30, 31.

C. 131. *Creud iad dleaſdanais na druinge ata Coimhmeas ann a Ninmhe?*

F. As iad Dleaſdanais na druinge ata Coimhmeas a Ninmhe, Speis a bheith aca do dhiongmhaltas agus do fheabhas a cheile *p*: Bheith ag dul air thoſach air a cheile ann a Nonoir a thabhairt ſeachad *q*, agus ag deanamh Gairdeachas ann a giftaibh agus ‡ Ardughaidh a cheile, mar iona giftaibh agus iona Nardughadh fein *r*.

‡ *dul-air aghaidh, a cheel, barr aite.*

p 1 *Phead:* 2. 17. q *Romh.* 12. 10. r *Romh:* 12: 15, 16. *Phil:* 2. 3, 4.

C. 132. *Creud iad peacaidh na druinge ata Coimhmeas ann a Nimhe?*

F. As iad peacaidh na druinge ata a gcoimheas Inmhe [Thuilleadh, air, na dleaſdanais ata air an Jarruidh orra.*s*, a Leigeadh dhiobh] bheith ag deanamh dithmeas air ſeabhas *t*, formad re *u*, doilghios air ſon Barr-aite no Soirbhis a cheile *w*, agus ag

s *Romh:* 13. 8. t 2 *Tim.* 3. 3. u *Gniomh.* 7. 9. *Gal:* 5. 26. w *Uibhir* 12. 2. *Eſth.* 6. 12, 13.

ag glaeadh chuca Ardcheannas oſcionn a cheile *x*.

x 3 *Eoin* v. 9. *Luc* 22. 24.

C. 133. *Creud e an Riaſun ata air na chur ris an chuigeadh Aithne da teannadh oruinne ni is mo?*

F. An Riaſun ata air na chur ris an Chuigeadh Aithne, ann ſna briathraibhſe, [Chum go ſinfidhe do laethe air an Talamh ata an * Tighearna do DHIA, ag tabhairt dhuit *y*] as Gealladh Soilleir e air Saoghal fada agus Soirbheas d'uile luchd Coimhead na haithneſe, do reir mar thig ſin re Gloir DHE, agus a Maith fein *z*.

* *Jehovah.*

y *Exod:* 20. 12. z *Deut:* 5: 16. 1 *Riogh* 8: 25. *Eph:* 6: 2, 3.

C. 134. *Cia i an Seiſeadh Aithne?*

F. As i an Seiſeadh Aithne, na dean Marbhadh *a*.

a *Exod:* 20: 12.

C. 135. *Creud iad na Dleaſdanais ata air an Farruidh ſan tſeiſeadh Aithne?*

F. As iad na Dleaſdanais ata an ſeiſeadh Aithne ag Jarruidh, Gach ſaothair churamach, agus ditchioll Laghamhuil air ar nanam fein *b*, agus anam dhaoine eile do Choimhead *c*, le bheith ag cur a naghaidh gach

b *Eph:* 5: 28, 29. c 1 *Riogh* 18: 4.

gach uile Smuaintigheadh, agus run *d*, ag Ceannughadh gach thulangthadh uile phaisuinidh *e*, agus ag Seachnadh gach fath *f*, Buaidhreadh *g*, agus deanadas, ata chum Anam Neach air bhith a bhuin as gu hegcorach *h*, Trid so a sheasamh anaghaidh forreignadh *i*, lamh DHE iomchradh gu foighidneach *k*, Samhadas Inntinne *l*, Suilbhireachd Spiorad *m*, gnathughadh measurdha air Biadh *n*, ar Dibh *o*, air cungaibh Leughas *p*, air Codal *q*, air Saothair *r*, agus Aidhear *s*, Tre smuaintighaibh Seircioil *t*, Gradh *u*, Truacantas *w*, ceannsachd, Seimheachd caomhalachd *x*; Caint agus Iomchar Shiothchainteach *y*, Chiuin, agus Suairce; Iomrughadh le cheile *z*, So-reiteachas, eugcoir Iomrughadh gu saignidneach, agus a Mhai-

d *Jer*: 26: 15, 16. *Gniomh* 26: 12, 16, 17, 21, 27. e *Eph*: 4: 26, 27. f 2 *Sam*: 2: 28. *Deut*: 22: 8. g *Maith*: 4: 6, 7. *Seanraite* 1: 10, 11, 15, 16. h 1 *Sam*: 24: 12. 1 *Sam*: 26: 9, 10, 11. *Gein*: 37: 21, 22. i *Salm* 82: 4. *Seanr*: 24: 11, 12. 1 *Sam*: 14: 45. k *Sheum*: 5: 7, gu nuig 11. *Eabhr*: 12: 9. l 1 *d'Tess*: 4: 11. 1 *Phead*: 3: 4 *Salm* 37: 8, gu nuig 11. m *Seanr*: 17: 22. n *Seanr*: 25: 16, 27. o 1 *Tim*: 5: 23. p *Isa*: 38: 21. q *Salm* 127: 2. r *Senm*: 5: 12. 2 *d'Tess*. 3: 10, 12. *Seanr*: 16: 26. s *Senm*: 3: 4, 11. t 1 *Sam*: 19: 4, 5. & 22: 13, 14. u *Romh*. 13. 10. w *Luc* 10: 33, 34, 35. x *Col*: 3: 12, 13. y *Sheum*: 3: 17. z 1 *Phead*: 3: 8, gu nuig 11. *Seanr*: 15: 1. *Breith*: 8: 1, 2, 3.

Mhaitheamh ; agus ag deanamh maith air ſon uile *a*, Bheith ag Tabhairt Comfhurtachd, agus Cabhair don drong ata ann a Nairc; ag Didin agus ag ſeaſamh na Neimhchiontach *b*.

a *Maith.* 5. 24. *Eph.* 4. 2, 32. *Romh.* 12. 17, 20, 21. b 1 *d Teſſ.* 5. 14. *Job* 31. 19, 20. *Maith.* 25. 35, 36. *Seanr.* 31. 8, 9.

C. 136. *Creud iad na peacaidh, ata air na ntoirmeaſg ann ſan tſeiſeadh Aithne?*

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirmeaſg ann ſan tſeiſeadh Aithne, an tanam do bhuain aſuin fein *c*, no as daoinibh eile *d*, air ac air bhith, ſaor o chuis Comhthrom Ceartais fh lluis *e*, Cogadh laghoil *f*, no fein Choimhead feudhmoile, meadhoin laghoil agus feudhmoil a Choimhead anama, a eigeadh ſe chad, no an tarruing uaidh *h*, Corrigh pheacach *i*, Fuath *k*, formad *l*, Togadh gu dioghaltas *m*, gach uile Paiſiunu anbaach *n*, Curam buaidhreaſach *o*, gnathughadh eamchuimſeach air biadh, air dibh *p*, air aothair *q*, agus Aidheir *r*, Briathra broſnuigh-

c *Gniomh* 16. 28. d *Geiu.* 9. 6. e *Uibhir* 35. 1, 33. f *Jer.* 48. 10, *Deut.* 20 caibidil. *Exod.* 22. 2, 3. h *Maith.* 25. 42, 43. *Sheum.* 15, 16. *Senm.* 6. 1, 2. i *Maith.* 5. 22. k 1 *Eoin* 15. *Lebh.* 19. 17. l *Senra.* 14. 30. m *Romh.* 2. 19. n *Eph.* 4. 31. o *Maith.* 6. 31, 34. p *Luc* 1. 34. *Romh.* 13. 13. q *Senm.* 12. 12. & 2. 22, 3. r *Iſa.* 5. 12.

nuighthe *s*, Foirneart *t*, Caonnag *u*, Buaiadh, Lotadh *w*, Agus ge be air bith ni eile ata chum anam einneach do sgrios *x*.

s *Senra.* 15. 1. & 12. 18. t *Ezek.* 18. 18 *Exod.* 1. 14. u *Gal.* 5. 25. *Senra.* 23. 25 w *Uibhir* 35. 16, 17, 18, 21. x *Exod.* 21. 1 ga dheiridh.

C. 137. *Cia i an seachdmhadh Aithne?*

F. As i an seachdmhadh Aithne, Na dea Adhaltranus *y*?

y *Exhd.* 20. 14.

C. 138. *Creud iad na Dleasdanais ata ai an Jarruidh ann san tseachdmhadh Aithne*

F. As iad na dleasdanais ata air an Jarruidh an san tseachdmhadh Aithne, Geamnuidheachd Cuirp, Intinne, Miannaidh *z* Briathraidh *a*, agus Beusaidh *b*, agus Coimhead ionnuin fein agus a ndaoinibh eile *c*, Faire air na suilibh, agus na Ceudfaidhibh uile *d*, Measuireachd *e*, Cuideachd gheamnuigh a ghnathughadh *f*, Stuaime anna a sgeadughadh *g*, Posadh no druinge sin aignach bhfuil gift na congbhalachd *h*, Gradh lanuin phosda *i*, agus Comhchomhnuidh *k*, saothair dith chiol-

z 1 *dTess.* 4. 4. *Job* 31. 1. 1 *Cor.* 7. 34. a *Col* 4. 6. b 1 *Phead.* 3. 2. c 1 *Cor.* 7. 2, 35, 36. d *Jo* 31 1. e *Gniomh.* 24. 24, 25. f *Senra.* 2. 16, g nuig 20. g 1 *Tim.* 2. 9. h 1 *Cor.* 7. 2, 9 i *Senra.* 5. 19, 20. e 1 *Phead.* 3. 7.

hiollach ionar Gaimibh fein *l*, ſeachnadh gach fath neamhghloine, agus ag ſeaſamh naghaidh Buaidhridh chuige ſin *m*.

l *Senra* 31. 11, 27, 28. m *Senra*. 5. 8. *Gein* 9. 8, 9, 10.

C. 139. *Creud iad na peacaidh ata air na ntoirmeaſg ann ſan tſeachdmhadh Aithne?*

F. As iad na peacaidh ata air na ntoirneaſg, ann ſan tſeachdmhadh Aithne, a huilleadh air na dleaſdanais ata air Jaruidh, a leageadh tharruinn Adhaltranas, ſtreoachas, Eigniughadh, Colna *p*, Sodomachd, gus gach uile ainmiann Miodh-nadurdha *q*, ach uile Bhreathmughadh, ſmuainteadh, un, agus mianna neamhghlan *r*, gach uile homhluadar truaillidh no Salach, no Eeachd riu *s*, Braiſeineachd na nSul *t*, Iomhar mhiodh narach no eadtrom, Sgeadughadh miodh-ſtuamtha, Bheith ag toirmeaſg ſaidh laghamhuil, *w*, ag Ceudughadh poidh miodhlaghamhuil *x*, ag luidheaſughadh, ag ſullang no ag Congmhail ſuas igheadh ſtriopachuis, agus a bheith tathuigh

n *Senra*. 5. 7. o *Eabhr*. 13. 4. *Gal*. 5. 19. 2 *Sam*. 13. 14. 1 *Cor*. 5. 1. q *Romh*. 1. 24, , 27. *Lebh*. 20. 15, 16. r *Maith*. 5. 28. & . 19. *Col*. 3. 5. s *Eph*. 5. 3, 4. *Senra*. 7. 21, 22. t *Iſa*. 3. 16. 2 *Phead*. 2 14. u *Senra*. 10, 13. w 1 *Tim*. 4. 3. x *Lebh*. 18. 1, gu ig 21. *Marc* 6. 18. *Mal*. 2. 11. 12.

thuigh orra *y*, Moide na Beatha neamhphosda a chuibhrigheas Sineadh tharr cuimse *z*, a bposadh a dheanamh *a*, tuilleadh mnai posda, no firphosda thar a haon bheith aig neach, san aon uair *b*, Dealughadh *c*, nc diobradh eugcorach *d*, Diomhaineas, Craos, Misg *e*, Comunn neimhgheanmnuigh *f*; Orain, leabhair, Deilbh, damhsadh agus stais cleasuidheachd fhollus, bhraisenach *g*, agus gach brosnughadh eile gu neamhghloine no gach gniomh eile dhith, ionnuin fein, no ann a ndaoinibh eile *h*.

y 1 *Riogh*. 15. 12. 2 *Riogh* 23. 7. *Deut*. 23. 17, 18. *Lebh*. 19. 29. *Jer*. 5. 7. *Senra*. 7. 24, gu nuig 27. *z Maith*. 19. 10, 11. *a* 1 *Cor* 7. 7, 8, 9. *Gein*. 38. 26. *b Maith*. 2. 14, 15. *Maith*. 19. 5. *c Mal*. 2. 16. *Maith*. 5. 32. *d* 1 *Cor*. 7. 12, 13. *e Ezek*. 16. 49. *Senra*. 23. 30, 31, 32. *f Gein* 39. 10. *Senra*. 5. 8. *g Eph*. 5. 4. *Ezek*. 23. 14, 15, 16. *Isa*. 23 15, 16, 17. & 3. 16. *Marc* 6. 22. *Romh*. 13 13. 1 *Phead*. 4. 3. *h* 2 *Riogh*. 9. 30. le *Jer* 4. 30. & *Ezek*. 23. 40.

C. 140. *Cia i an tOchdmhadh Aithne?*

F. As i an Ochdmhadh Aithne, na dean Gaduigheachd *i*.

i Exod. 20. 15.

C. 141. *Creud iad na dleasdanas ata air an Farruidh ann sin Ochdmhadh Aithne?*

F. As iad na dleasdanais iartha san Ochdmhadh Aithne firinn, Disleachd agus Ceartas a Ccomhcheanglaibh agus

Comhmhalairt

Comhmhalairt edir Dhuine agus Dhuine *k*, a Dhligheadh fein a thabhairt do gach einneach *l*, Ni a chongmhadh gu miodh-laghoil o a fhior shealbhadoiribh thabhairt air ais *m*, Tabhartas agus Iasachd saor do reir ar Comais fein agus feudhmclachd Dhaoine eile *n*, Cuimse air ar Tuigse; air ar Toil, agus air ar Miannaibh, mu mhaoin shaoghalta *o*, Curam agus ditchioll freasdalach, do sholathar do Choimhead, do a gnathughadh, agus do a mharasclughadh na neithe sin, ata fendhmoil agus lomchubhidh, do chongbhail suas air naduir agus ata cuimseach air ar staid *q*, Gairm Laghoil *r*, agus Ditheioll innte Deadh mharasclughadh *t*, Agartus Lagha *v*, no dul a nUrras, an tan a taid neimheumoil, do sheachnadh, no anSamhuill in do Cheanglaidhe eile *w*, Agus ditchioll os, le gach uile mheadhoinibh ceart agus

R lag-

k. *Salm.* 15. 2, 4. *Zech.* 7. 4, 10. & 8. 16, 17. l *Romh:* 13: 7. m *Lebh:* 6: 2, 3, 4, 5. le *Luc* 19: 8. n *Luc:* 6: 30, 38. 1 *Eoin* 3: 17. *Eph:* 4: 28. *Gal:* 6: 10. o 1 *Tim:* 6: 6, 7, 8, . *Gal:* 6: 14. p 1 *Tim:* 5: 8. q *Senra:* 27: 3, ga dheiridh. *Senmor:* 2: 24, & 3: 12, 13. *Tim:* 6: 17, 18. *Isa:* 38: 1. *Maith:* 11: 8. 1 *Cor:* 7: 20. *Gein* 2: 15: & 3: 19. s *Eph:* : 28. *Seanra:* 10: 4. t *Eoin* 6: 12. *Seanra:* 1: 20. u 1 *Cor:* 6: 1, gu nuig 9. w *Seanra:* : 1, gu nuig 6. & 11: 15.

laghamhuil, chum ſaidhbhrios agus maoir ſhaoghalta dhaoine eile do theagradh, d choimhead, agus do chur air aghaidh, co mhaith re air ſaidhbhrios agus maoinſhaoghalta fein *x*.

x *Lebh:* 25: 35. *Deut:* 22: 1, 2, 3, 4. *Exod* 23: 4, 5. *Gein* 47: 14, 20. *Phil:* 2: 4. *Maith* 22: 39.

C. 142. *Creud iad na peacaidhe, ata air n ntoirmeaſg anſan Ochdmhadh Aithne?*

F. A Thuilleadh air na dleaſdanais at air an Jarruidh, do leigheadh tharruin as iad na peacaidhe ata air na ntoirmeaſ ſan ochdmhadh Aithne, Gaduidheachd, Rebinn *a*, Slad-Dhuine *b*, ni bradach bith do Ghabhail *c*, mealltoireachd a g thuighaibh *d*, Tomhaiſidh agus Cudthru midh fallſa *e*, Comhthartha Criche fearrui do Atharughadh *f*, Eugcoir agus neimh-dhi leachd a gcomhcheanglaibh edir Duine Duine *g*, no a gcuiſibh ata air an Earbſa foirneart *i*, foireigneadh *k*, ocar *l*, Cun ha *m*, Agartus Lagha Dhoilioſach *n*, Faſi ghadh

y *Sheu:* 2. 15, 16. 1 *Eoin* 3. 17. z *Eph.* 4 28. a *Salm* 62. 10. b 1 *Tim:* 1. 10. c *Sean* 29. 2. *Salm* 50. 18. 41. d 1 *dTeſſ:* 4. 6. e *Sean* 11. 1. & 20. 10. f *Deut:* 19. 14. *Seanr:* 2: 16. g *Amos* 8. 5. *Salm* 37. 21. h *Luc* 1 10, 11, 12. i *Ezek:* 22. 29. *Lebh.* 25. 1 k *Maith:* 23. 25. *Ezek:* 22. 12. l *Salm* 15. m *Job* 15. 34. n 1 *Cor:* 6, 6, 7, 8. *Seanr.* 29, 30.

hadh, agus paireeadh eugcorach ar ſonn *o*, eannachd air airneis roimh-laimh, lo mheudughadh a nfiacha *p*, *Eallain- reachda * neamh laghoil *q*, agus uimhodh eile, eugcorach, no heacach, air na bhuineas dar gcomhar- ain, a thabhairt no a chongbhail uaidhe, o air ſinn fein do dheanamh ſaidhbhire *r*, annts, bheith ag meas agus ag miannughadh, aoin ſhaoghalta, gu neamhchuimſeach *t*, uram agus Dithchiol Anearbſach agus uaidhrealach, iona nteagradh iona gcoimhead, gus iona gnathughadh *u*, Formad re ſoir- eas Dhaoine eile *w*, Agus mar a ngceudna iomhaineas *x*, Anacaitheamh Iomairt ann ruighheach, Agus gach eunmhodh eile leis bhfuilmed gu neimhdhligheach, ag dea- mh eron, air ar maoin ſhaoghalta *y*, gus ag Congbhail gu heugcorach uain, ghnamh agus ſolas dligheach, na maoine n do thug DIA-dhuine *z*.

Allain- *no.*

o *Iſa:* 5. 8. *Mica* 2. 2. p *Seanr:* 11. 26. *Gniomh* 19. 19, 24, 25. r *Job* 20. 19. *Sheum:* 4. *Seanr:* 21. 6. s *Luc* 12. 15. t 1 *Tim:* 5. *Col:* 3. 2. *Seanr:* 23. 5. *Salm* 62. 10. *Maith:* 6. 25, 31, 34. *Seanm:* 5. 12. w *Salm* 3. 3. & 37. 1, 7. x 2 *dTeſſ:* 3. 11. *Seanr:* 18. y *Seanr:* 21. 17. & 23. 20, 21. & 28. 19. *Senmor:* 4. 8. & 6. 2. 1 *Tim:* 5. 8.

C. 143. *Cia i an Naomh Aithne?*

F. As j an Naoiamh Aithne, [na dean fiaghnuisc bhreige anaghuidh do Chomharsoin] *a.*

a *Ex d:* 20. 16.

C. 144. *Creud iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh ann san naoiamh Aithne?*

F. As iad na Dleasdanais ata air an Jarruidh san naoiamh Aithne, ut Firinn do Choimhead is do chur ar aghaidh, edir Duine is Duine *b*, agus Deadh-Ainm ar gcomharsoin, comhaith is ar deadh Ainm fein *c*, Bheith gar tais beunadh fein, agus ag seasamh air son na firinne *d*, agus o ar chroidhe *e*, gu trebhdhireach *f*, toileach *g*, soilleir *h*, agus gu hiomlan *i*, a nfhirinn do labhairt, agus a nfhirinn amhain, a gCuisibh breitheamhnais, agus Ceartuis *k*, Agus ann sgach einni air bith eile *l*: Meas sheirceamhuil air ar gcomharsoin *m*, bheith Ag gradhughadh agus ag miannughadh a ndeadh Ainm, agus ag deanamh gairdeochas as a leth *n*, Ag solughadh a nanbhuineachd *o*, agus faoi dhoilghios air a shon *p*, Ag Admhail gu toileach a ngista agus

b *Zech:* 8. 16. c 3 *Eoin* 12 *v.* *Seanr.* 31. 8, 9. e *Salm* 15. 2. f 2 *Chron:* 19. 9. g 1 *Sam:* 19. 4, 5. h *Fosh:* 7. 19. i 2 *Sam:* 14. 18, 19, 20. k *Lebh:* 19. 15. *Seanr:* 14. 5, 25. l 2 *Cor:* 1. 17, 18. *Eph:* 4. 25. m *Eabhr:* 6. 9. 1 *Cor:* 13. 7. n *Romh:* 1. 8. 2 *Eoin* 4. 3. *Eoin* 3. 4. o 2 *Cor:* 2. 4. & 12. 21. p *Seanr:* 17. 9. 1 *Phead:* 4. 8.

agus a ngraſa *q*, ag ſeaſamh a neimhchiontais *r*, Bheith gu hullamh ag gabhail re deadh Iomradh *s*, agus miodtheileach re droch iomradh do ghabhail, ma ntimchioll *t*, Ag cur dimhiſnich faoi luchd iomraichtheaidh ſgeile *u*, luchd miodail *w*, agus luchd ſeannluighe *x*, Gradh, agus Curam dar Deadhainm fein, agus a ſheaſamh a nuair is feudhmoil *y*, ag coimhlionadh geallamhna Laghamhuil *z*, ag foghlum agus ag cur a gniomh, gach cinni ata fior, coir, ionmhuineach, agus faoi dheadh, Iomradh *a*.

q 1 *Cor*: 1. 4, 5, 7. 2 *Tim*: 1. 4, 5. r 1 *Sam*: 22. 14. s 1 *Cor*: 13. 6, 7. t *Salm* 15. 3. u *Seanr* 25. 23. w *Seanr*. 26. 24, 25. x *Salm* 101. 5. y *Seanr*. 22. 1. *Eoin* 8. 49. z *Salm* 15. 4. a *Phil*. 4. 8.

C. 145. *Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan naoiamh Aithne?*

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan naoiamh Aithne, Gach ledthrom air an fhirinn, agus air deadh ainm ar gcomhairſoin, ionan is air ar deadh ainm fein *b*; gu ſunnradhach, ann a mbreitheamhnas fhollas *c*, Comhdughadh fallſa a thabhairt ſeachad *d*, fiaghnuiſedh bhreugach fhaſtadh no glnathughadh *e*, Bheith le ar

b 1 *Sam*. 17. 28. 2 *Sam*. 16. 3. & 1. 9, 10, 15, 16. c *Lebh*. 19. 15. *Eabhr*. 1. 4. d *Seanr*. 19. 5. & 6. 16, 19. e *Gniomh*. 6. 13.

fios gar taisbeunadh fein agus ag tagradh a leth droch chuis, bheith gu handana ag spreigeadh agus a congbhail fios na firinn *f*, Breith eagcorach a thabhairt amach *g*, Maith a ghoirtheadh don olc, agus olc don mhaith, luigheachd a thabhairt don Aingidh, do reir obair an fhirein, agus don fhirein do reir obair an Aingidh *h*, Cumadh na **seall sgriobhadh* *breige *i*, agus ag cleath na firinne, Tochdachd neimhiomchubhaidh ann a gcuis cheart *k*, Bheith nar Tosd, an tan is coir, achmhasan a thabhairt don Aingidheachd *l*, no a Casoid re daoinibh eile *m*. A nfhirinn a labhairt a nam neimhiomchubhaidh *n*, no gu miodhrunach chum droch chriche *o*, no a Siathughadh chum seadhmhearachdach *p*, no a mbriathraibh timchiollach as a ntogbhar iomad seadh, chum leadthrom air an fhirinn agus air ceartas *q*, a neimhfhirinn do labhairt *r*, breug *s*, scannlughadh *t*, Culchaineamh

Jer. 9. 3, 5. *Gniomh* 24. 2, 5. *Salm* 11. 3, 4. & 52. 1, 2, 3. 4. g *Seanr.* 17. 15. i *Riogh* 21. 9, gu nuig 14. h *Isa.* 5. 23. i *Salm* 119. 69. *Luc* 19. 8. *Luc* 16. 5, 6, 7. k *Lebh.* 5. 1. *Deut.* 13. 8. *Gniomh* 5. 3, 8. 9. 2 *Tim.* 4. 16. l 1 *Riogh.* 1. 6. *Lebh.* 19. 17. m *Isa.* 59. 4. n *Seanr.* 19. 11. o 1 *Sam.* 22. 9, 10. le *Salm* 52. 1, 2, 3, 4. p *Salm* 56. 6. *Eoin* 2. 19. air choimeas re *Maith.* 26. 60, 61. q *Gein.* 3. 5. & 26. 7, 9. r *Isa.* 59. 13. s *Lebh.* 19. 11. *Col.* 3. 9. t *Salm* 50. 20.

amh *u*, Toigh bheam *w*, Iomchar-ſgeil *x*, ogair ſuigh *y*, Sceug *z*, Caineadh *a*, a neith ag tabhairt breith gu hobin *b*, a fiata *c*, agus gu leithchomhthrocach *d*, Run, briathra, agus gniomhairha haoine eile, a thogbhail a mearachd *e*, ſiodal *f*, Raiteachas *g*; Meas no Iomradh abarach, no ro-ſhuarach oruinn fein, no ir Dhaoinibh eile *h*, Tiodhlaice is Graſa HE do aithcheadh *i*, Anntromughadh na lochda is lugha *k*, bheith ag ſolach a gabhail eithſgeil, no ag lughdaghadh, peacaidhe, an tan coir dhuinn ban Admhail thoileach a dheamh, Foillſughadh *l*, neimhfheudhmoil, air nbhuineadhda *m*, Iomradh fallſa do thoghail *n*, Droch Iomraidhe a ghabhail, no neiſneach a thabhairt doibh *o*, agus ar gcluaa do dhruideadh anaghaidh Cuiſe a ſheaſamh

u *Salm* 15. 3. w *Sheum.* 4. 11. *Jer.* 38. 4. x *Lebh.* 19. 16. y *Romh* 1. 29, 30. z *Gein.* 21. 9. air choimeas re *Gal.* 4. 29. a 1 *Cor.* 6. 10. b *Maith* 7. 1. c *Gniomh* 28. 4. d *Gein.* 38. 24. *Romh.* 2. 1. e *Neh.* 6. 6, 7, 8. *Ro.* 3. 8. *Salm* 69. 10. 1 *Sam.* 1. 13, 14. 15. 2 *Sam.* 10. 3. f *Salm* 12. 2, 3. g 2 *Tim.* 3. 2. h *Luc.* 18. 9, 11. *Romh.* 12. 16. 1 *Cor.* 4. 6. *Gniomh* 12. 22. *Exod.* 4. 10, 11, 12, 13. i *Job* 27. 5, 6. & 4. 6. k *Maith.* 7. 3, 4, 5. l *Seanr.* 28. 13. & 30. 20. *Gein* 3. 12, 13. *Jer.* 2. 35. 2 *Riogh* 5. 25. *Gein.* 4. 9. m *Gein.* 9. 22. *Seanr.* 25. 9, 10. n *Exod.* 23. 1. o *Seanr.* 29. 12.

ſamh gu ceart *p*, Droch-Amharus *q*, formad no doilghios ris an chliu, a thoilleat einneach *r*, Ditchioll no miann air a lughdughadh *s*, Aoibhneas iona nEaſonoir, agus iona michliu *t*, Diomas fanoideach *u*, Iongnadh Aimideach *w*, Briſeadh air Geallamh na Laghamhuil *x*; na neithe ſin air ar bhfuil deadh-Iomradh, a Leigeadh tharruin *y*. Agus ſin fein ag cur a gniomh, no gun ſin a ſeachnadh, na neithe ſin a choiſneas mi-chliu, no gun ſinga mbacadh ann a ndaoinibh eile, mheud is a dheudfas ſin *z*.

p *Gniomh* 7. 56, 57. *Job* 31. 13, 14. q 1 *Cor.* 13. 5. 1 *Tim.* 6. 4. r *Uibhir.* 11. 29. *Maith.* 21. 15. s *Ezra* 4. 12, 13. t *Jer.* 48. 27. u *Salm* 35. 15, 16, 21. *Maith.* 27. 28, 29. w *Jude* 16. *Gniomh* 12. 22. x *Romh.* 1. 31. 2. *Tim.* 3. 3. y 1 *Sam.* 2. 24. z 2 *Lam.* 13. 12, 13. *Seanr.* 5. 8, 9. & 6. 33.

C. 146. *Cia i a Deicheamh Aithne?*

F. As I an Deicheamh Aithne, Na Miannuigh Tigh do chomharſoin, na Miannuigh Bean do chomharſoin, no a oglach no a bhanoglach, no a Dhamh, no a Aſſal, no einni a bhuineas dod chomharſon *a*.

a *Exod.* 20. 27.

C. 147. *Creud iad na dleaſdanais ata air an Jarruidh ſan deicheamh Aithne?*

F. As iad na dleaſdanais ata air an Jarruidh ſan Deicheamh Aithne, Bheith Colan thoilighte le ar ſtaid fein *b*, agus ſonn

eo-

b *Heb.* 13. 5. 1 *Tim.* 6. 6.

co-ſheirceamhuil, ionar nuile Anam, do bheith aguin dar gcomharſan, as gu mbi ar nuile ghluaſachd agus thogradh, a ntaobh a ſtigh dhinn da thaobhſan, ag rith air an mhaith ſin uile is leis, agus ga chur ſin ar aghaidh *c*.

c *Job* 31. 29. *Romh.* 12. 15. *Salm* 122. 7, 8, 9. 1 *Tim.* 1. 5. *Eſth.* 10. 3. 1 *Cor.* 13. 4, 5, 6, 7.

C. 148. *Creud iad na peacaidhe ata air na ntoirmeaſg ſan Deicheamh Aithne ?*

F. As iad na peacaidhe ata air na ntoirmeaſg, ſan Deicheamh Aithne, Bheith miodh-thoilighte le ar ſtaid fein *d*, Formad *e*, agus doilghios, re maith ar gcomharſoin *f*, Maille re gach uile thogradh, no gluaſachd, miRiaghailteach ionar ninntinibh, chum einni is leis *g*.

d 2 *Riogh* 21. 4. *Eſth.* 5. 13. 1 *Cor.* 10. 10. e *Gal.* 2. 26. *Sheum.* 3. 14, 16. f *Salm* 112. 9, 10. *Neh.* 2. 10. g *Romh* 7. 7, 8. & 13. 9. *Col.* 3. 5. *Deut.* 5. 21.

C. 149. *An bhfuil Duine air bith comaſach, air Aitheanta DE do Choimhead gu foirfe ?*

F Ni bhfuil Duine air bith comaſach, dheth fein *h*, no thaobh gras air bhith ata ſe ag faghail ann ſan bheathuiſa, air Aitheanta DHE a Choimhead gu foirfe *i*, Achd ata ſe ga.

h *Sheum.* 3. 2. *Eoin* 15. 5. *Romh.* 8. 3. i *Senmor.* 7. 20. 1 *Eoin* 1. 8, 10. *Gal.* 5. 17. *Romh.* 7. 18, 19.

ga mbriſeadh gach lo a ſmuainteadh *k*, a bhfocal, agus a gniomh *l*.

k *Gein* 6. 5. & 8. 21. l *Romh.* 3. 9, gu nuig 21. *Sheum.* 3. 2, gu nuig 13.

C. 150. *An bhfuil gach uile bhriſeadh air lagh DHE, comh uathmhartha re a cheile, ionnta fein, agus a bhfiaghnuiſe DE?*

F. Ni bhfuil gach uile bhriſeadh air Lagh DHE, comh-uathmhurtha re a cheile, Achd ata cuid do pheacaidhe ionnta fein, agus do bhrigh neith egin ata ga Nanntromughadh, ni is uathmhuire na cheile a bhfiaghnuiſe DE *m*.

m *Eoin* 19. 11. *Ezek.* 8. 6, 13, 15. 1 *Eoin* 5. 16. *Salm* 7. 8, 17, 32, 56.

C. 151. *Creud iad na neithe ſin, ata ag anntromughadh an Pheacaidh, air chor as gu bhfuil cuid do pheacaidhe, ni is uathmhuire no peacaidhe eile?*

F. Ata peacaidhe air n'anntromughadh, thaobh a nti ata ag deaneamh an lochd *n*, ma thanig ſiad gu tuilleadh aois tuilleadh *o*, Dearbhadh, o no Gras *p*, no ma taid ainmoil thaobh Aidmheile *q*, tiodhlaice *r*, inmhe *s*, oiffige *t*, na uluchd iuil do Dhaoinibh eile *u*, Agus

n *Jer.* 2. 8. o *Job* 32. 7, 9. *Senmor.* 4. 13. p 1 *Riogh* 11. 4, 9. q 2 *Sam.* 12. 14. 1 *Cor.* 5. 1. r *Sheum.* 4. 17. *Luc* 12. 47, 48. s *Jer.* 5. 4, 5. t 2 *Sam.* 12. 7, 8, 9. *Ezek.* 8. 11, 12. u *Romh.* 2. 17, gu nuig 25.

Agus gur coimhail gu nlean Daoine eile a n' Eisiomplair *w*.

w *Gal.* 2. 11, 12, 13.

II. Thaobh a naitim a nitar lochd na naghaidh *x*, mas ann gu neimh-meadhonach anaghaidh DHE *y*, anaghaidh a Bhuaidhibh *z*, agus adhraidh, Anaghaidh Chriosd agus a Ghras *b*, Anaghaidh an Spioraid naomh *c*, a Theistais agus oibruighaidh *e* : Anaghaidh uachdaraine, Dhaoine mhoir-Inmheath *f*, Agus iadsan ris an bhfuil gu harid, Daimh aguin, agus Ceangal oruinn *g* Anaghaidh einneach do na naoimhe *h*, gu sunnradhach Braithridh anbhuinne *i*, anaghaidh a nanamasan, no anmana einneach arbith eile *k*, agus maith coitchionn na nuile, no mhoran Dhaoine *l*.

x *Maith.* 21. 38, 39. y 1 *Sam.* 2. 25. *Gniomh* 5. 4. *Salm* 51. 4. z *Romh.* 2. 4. a *Mal.* 1. 8, 14. b *Eabhr.* 2. 2, 3. & 12. 25. c *Eabhr.* 10. 29. *Maith.* 12. 31, 32. d *Eph.* 4. 30. e *Eabhr.* 6. 4, 5. f *Jude* 8. *Uibhir* 12. 8, 9. *Isa.* 3. 5. g *Seanr.* 30. 17. 2 *Cor.* 12. 15. *Salm* 55. 12, 13, 14. h *Zeph.* 2. 8, 10, 11. *Maith.* 18. 6. 1 *Cor.* 6. 8. *Foills.* 17. 6. i 1 *Cor.* 8. 11, 12. *Romh.* 14. 13, 15, 21. k *Ezek.* 13. 19. 1 *Cor* 8. 12. *Foills.* 18. 13. *Maith.* 23. 15. l 1 *dTess.* 2. 15, 16. *Josh.* 22. 20.

III. Thaobh Nadur agus gne an lochd *m*, ma ta se gu direach anaghaidh Litir an Lagha,

m *Seanr.* 6. 30 ga dheiridh.

ha *n*, ma ta se ag briseadh iomadh Aithne ma ta ioamdh peacadh ann *o*, ma ta se n amhain air na ghintinn san chroidhe, achd ; briseadh amach a mbriarthraibh agus an gni omharthaibh *p*, ag tabhair * oilbhem do dhaoinibh ei le *q*, agus mas ni nach sedi lesughadh a thabhairt ann *r* Ma ta se anaghaidh meadhoine *s*, tiodh laice *t*, Breitheamhnaise *u*, solus an naduir *w* mothughadh air Gcoinsias *x*, Earoil fhol us, no dhiomhaire *y*, smachdughadh Eaglu ise *z*, pionas o uachdranaibh saoghalta *a* agus anaghaidh ar nurnuighe sein, ar run ar Geallamhna *b*, ar moide *c*, ar Ccumhnan ta *d*, agus ar Comhcheangail, Do DHIA n do Dhaoinibh e, Ma ta se air na deanamh gu sui

* *abhar tuisledh.*

n *Ezra* 9: 10, 11, 12. l *Riogh*: 11: 9, 10 o *Col*: 3: 5. 1 *Tim*: 6: 10. *Seanr*: 5: 8, 9, 10 11, 12. & 6: 32, 33. *Josh*: 7: 21. p *Sheum* 1: 14, 15. *Maith*: 5: 22. Mica 2: 1. q *Maith* 18: 7. *Romh*: 2: 23, 24. r *Deut*: 22: 22. ai choimeasre 28, 29. *Seanr*: 6: 32, 33, 34, 35 s *Maith*: 11: 21, 22, 23. *Eoin* 15: 22. t *Isa* 1: 3. *Deut*: 32: 6. u *Amos* 4: 8, 9, 10, 11 *Jer*: 5: 3. w *Romh*: 1: 26, 27. x *Romh*: 1: 32. *Dan*: 5: 22. *Tit*: 3: 10, 11. y *Seanr*: 29: 1. z *Tit*: 3: 10. *Maith*: 18: 17. a *Seanr*: 27: 22 *Seanr*: 23: 35. b *Salm* 78: 34, 35, 36, 37 *Jer*. 2. 20. *Jer*: 42: 5, 6, 20, 21. c *Seanmor*. 5 4, 5, 6. *Seanr*: 20: 25. d *Lebh*: 26: 25. e *Seanr* 2: 17. *Ezek*: 17: 18, 19.

fuithuighte *f*, gu toileamhuil *g*, gu dana *h*, gu miodh-naireach *i*, gu boltamhuil *k*, gu miodh-runach *l*, gu tri *m*, gu cruaidhe-bhraideach *n*, le tlachd *o*, le buanachd ann *p*, le aththuitin a ndiaigh aithrea chais *q*.

f *Salm* 36. 4. g *Jer.* 6. 16. h *Uibhir* 15. 30. *Exod.* 21. 14. i *Jer.* 3. 3. *Seanr.* 7. 13. k *Salm* 52. 1. l 3 *Eoin* 10. m *Uibhir* 14. 22. n *Zech.* 7. 11, 12. o *Seanr.* 2. 14. p *Isa.* 57. 17. q *Jer.* 34. 8, 9, 10. 2 *Phead.* 2. 20, 21, 22.

IV. Ata peacaidhe air a Nanntromughadh, a thaobh an am *r*, agus an aite *s*, ina ndeantar an Lochd, mas ann air la an Tighearna *t*, no a namanaibh eile ina bhfuil DIA air na Adhradh *u*; no air ball rompa *w*, no na ndiagh sud *x*, no Coingnaimh eile chum a nleithide so do dhroch-iomchar a bhacadh, no a Leughas *y*, Mas an gu follas, no a bhfiaghnuise Dhaoin eile, air a bhfuil e cosmhuil gu mbi siad air a mbrosnughadh, no air a ntruailleadh Leis *z*.

r 2 *Riogh* 5. 26. s *Jer.* 7. 10. *Isa.* 26. 10. *Ezek.* 23. 37, 38, 39. u *Isa.* 58. 3, 4, 5. *Uibhir* 25. 6, 7. w 1 *Cor.* 11. 20, 21. x *Jer.* 7. 8, 9, 10. *Seanr.* 7. 14, 15. *Eoin* 13. 27, 30. *Ezra* 9. 13, 14. z 2 *Sam.* 16. 22. 1 *Sam.* 2. 22, 23, 24.

C. 152. *Creud ata gach aon pheacadh ag toillinn air laimh DHE?*

F. Air bheith do gach aon phecadh, ſeadh fos a bpeacadh is lugha, anaghaidh ard Thighearnas *a*, Maitheas *b*, agus naomhthachd DHE *c*, agus anaghaidh a Laghcomhthromach *d*, ata ſe ag toiltinn fheirg agus a mhallughadh *e*, araon ſan bheathuidſe *f*, agus ſan bheatha ata re teachd *g*, agus ni bhfedir dioghladh air a ſhon, achd le fuil Chrioſd *h*.

a *Sheum.* 2. 10, 11. b. *Exod.* 20. 1, 2. c *Hab:* 1. 13. *Lebh.* 10. 3. & 11. 44, 45. d 1 *Eoin* 3. 4. *Romh.* 7. 12. e *Eph.* 5. 6. *Gal.* 3. 10. f *Coai.* 3. 39. *Deut.* 28. 15. ga dheiridh. g *Maith.* 25. 41. h *Eabhr.* 9. 22. i *Phead.* 1. 18, 19.

C. 153. *Creud ata DIA ag Jarruidh oruinn, chum gu tearnamoid o a fheirg agus o a mhallughadh, a dhlighthear dhuinn, brigh briſidh an Lagha?*

F. Chum gu ntearnamoid o fheirg agus o mhallughadh DHE, a dhlighthear dhuinn bhrigh briſidh an Lagha, ata ſe ag Jarruidh oruinn, aithrighe a thaoibh DHE, agus Creideamh a thaoibh ar Tighearna Ioſa Crioſd *i*, Agus gnathughadh dithchiollach air na meadhoinaibh an leth a muigh, leis ar bhfuil *k*, Crioſd ag compartughadh ruin ſochaire Edir-mheadhontheoireachd fein *k*

i *Gniomh* 20. 21. *Maith* 3. 7, 8. *Luc* 13. 3 5. *Gniomh* 16. 30, 31. *Eoin* 3. 16, 18. k *Seam* 2. 1, gu nuig. 6. & 8. 33, ga dheiridh.

C. 154. *Creud iad na meadhoine gnathuigh ſe a nleth a muigh leis a bhfuil Crioſd ag Com-*

par-

parttughadh rinne Jochair a Eidirheadhon thoireachd ?

F. As iad na meadhona gnathuighte anleth a muigh leis an bhfuil Crioſd ag Compartughadh da Eagluis ſochair a Eidirmheadhonthoireachd, a Orduinanſa uile, gu ſunnradhach, an ſocal, ſacramuinteadha, agus urnuigh, ata gu huilidh air na ndeanamh eifeachdadh chum Slainte do na Daoinibh Taghta *l*.

l *Maith* 28. 19, 20. *Gniomh* 2. 42, 46, 47.

C. 155. *Cionnas ata an Focal air na Dheanamh eifeachdach chum Slainte ?*

F. Ata Spiorad DE, ag tabhairt air leughadh an fhocal, achd gu harid air ſermainiughadh an fhocail, bheith na mheadhoin Eifeachdach, chum peacaich fhoillſuighadh *m*, a mfagbhail ris, agus a niriſliughadh *n*, a niomain aſta fein, agus chum a ntarruing gu Crioſd *o*, chum fos a ndeanamh coſmhuil re a Iomhaigh *p*, agus a ngceannſughadh da Thoil *q*, a Nneartughadh anaghaidh buaidhridhe agus truaillidhe *r*, a ngcur ſuas ann a ngras *s*, agus a ngcroidhe a

 dhain-

m *Neh.* 8. 8. *Gniomh* 26. 18. *Salm* 19. 8.
n 1 *Cor.* 14. 24, 25. 2 *Chron.* 34. 18, 19, 26, 27, 28. o *Gniomh* 2. 37, 41. & 8. 27, gu nuig 39.
p 2 *Cor.* 3. 18. q 2 *Cor.* 10. 4, 5, 6. *Romh.* 6. 17. r *Maith.* 4. 4, 7, 10. *Eph.* 6. 16, 17. *Salm* 17. *Salm* 19. 11. 1 *Cor.* 10. 11. s *Gniomh* 20. 31. 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17.

dhaingneochadh, anna naomhthachd agus a geomhfhurtachd trid Creidimh chum Slainte *t*.

t *Romh.* 16. 25. 1 *dTess.* 3. 2, 10, 11, 13. *Romh.* 15. 4. & 10. 13, 14, 15, 16, 17. & 1. 16.

C. 156. *An coir do na huile Dhaoinibh, an focal a Leughadh?*

F. Ge nach coir a cheadughadh do na huile Dhaoinibh, an focal a leughadh gu follas, don Choimhthionol *u*, Gidheadh ata dfiachaibh air gach uile sheorsa pobuil, a leughadh, air leth leo fein *w*, agus le a dteaghlachaibh *x*, agus chum na eriche si, as coir na scrioptuir naomhtha do tharruing, as na Ceud-Chanamhnaibh, gu Canamhnaibh coitchiomnda gach dutheha *y*.

u *Deut* 31. 9, 11, 12, 13. *Neh.* 8. 2, 3. & 9. 3, 4, 5. w *Deut.* 17. 19. *Foills.* 1. 3. *Eoin* 5. 39. *Isa.* 34. 16. x *Deut.* 6. 6, 7, 8, 9. *Gein.* 18. 17, 19. *Salm* 78. 5, 6, 7. y 1 *Cor.* 14. 6, 9, 11, 12, 15, 16, 24, 27, 28.

C. 157. *Cionnas as coir focal DE do leughadh?*

F. As Coir na Scrioptuire naomhtha do leughadh, le meas mhor, urramach orra *z*, le lan dearbhbeachd, gur hiad fior-fhocal DE *a*, agus gur esin amhain, dfheudfas ar deu-

z *Salm* 19: 10. *Neh:* 8: 3, gu nuig 10. *Exod:* 24: 7. 2 *Chron:* 34: 27. *Isa:* 66: 2. a 2 *Phead:* 1: 19, 20, 21.

deunamh Comasach, re a ntuigsin *b*, le togradh fos chum Toil DHE, ata air a foillsiughadh ionnta, aithnuighadh, a chreidsin, agus a freagradh *c*, le Ditchioll fos *d*, agus le aire don chuis ma bhfuil iad, agus don chrich gus an bhfuil iad *e*, le beachd-smuaintuighadh orra *f*, le a ngcur ruinn *g*, le fein-aithcheadmh *h*, agus le urnuighe *i*.

b *Luc* 24: 45. 2 *Cor*: 3: 13, gu nuig 16. c *Deut*: 17: 19, 20. d *Gniomh* 17: 11. e *Gniomh* 8: 30, 34. *Luc* 10: 26, 27, 28. f *Salm* 1: 2. & 119: 97. g 2 *Chron*: 34: 21. h *Seanr*: 3: 5. *Deut*: 33: 3. i *Seanr*: 2: 1. gu nuig 7. *Salm* 119: 18. *Neh*: 8: 6, 8.

C. 158. *Cia, leis an gcoir focal* DE, *bheith air na Shearmonughadh?*

F. As coir do focal DE bheith air na shearmonughadh, leosan amhain aig an bhfuil Giftaidh diongmhalta *k*, agus ata mar an gceudna gu hiomchubhaidh air a ndearbhadh agus air a ngairm chum na hoifige sin *l*.

k 1 *Tim*: 3: 26. *Eph*: 4: 8, 9, 10, 11. *Hos*: 4: 6. *Mal*: 2: 7. 2 *Cor*: 3: 6. l *Jer*: 14: 15. *Romh*: 10: 15. *Eabhr*: 5: 4. 1 *Cor*. 12. 28, 29. 1 *Tim*. 3: 10. 1 *Tim*: 4: 14. 1 *Tim*: 5. 22.

C. 159. *Cionnas is coir dhoibhsan ata air na ngairm chuige sin, an focal a shearmonughadh?*

F. As Coir Dhoibhsan, ata air na ngairm chum saorthriughadh ann a miniostralachd an fhocail, teagasg fhallain a shearmanughadh

ghadh *m*, agus sin gu dichiollach *n*, a nam, agus a ham *o*, gu soilleir *p*, ni hann a * millseach briathar Ghliocas Daonna, achd a nlan shoillsuighadh dhearbhachd an Spioraid, & ageumhachd *q*, gu tairis *r*, ag soilsuighadh comhairle DHE gu hiomlan *s*, gu heagnuidh *t*, ga ngeur fein re huireasbhuidh agus tuigse an Luchd eisdeachd *u*, gu heudmhar *w*, le teas-ghradh do DHIA *x*, agus anmanaibh a phobuil *y*, gu trebhdhireach *z*, ag cur mar chrich rompa, esin a ghlorughadh *a*, iadsan Iompodh *b*, agus a n'alltrum suas *c*, agus a nsabhaladh *d*.

* *coltuighaidh.*

m *Tit.* 2. 1, 8. n *Gniomh.* 18. 25. o 2 *Tim.* 4. 2. p 1 *Cor.* 14. 19. q 1 *Cor.* 2. 4. r *Jer.* 23. 28. 1 *Cor.* 4. 1, 2. s *Gniomh.* 20. 27. t *Col.* 1. 28. 2 *Tim.* 2. 15. u 1 *Cor.* 3. 2. *Eabhr.* 5. 12, 13, 14. *Luc* 12. 42. w *Gniomh* 18. 25. x 2 *Cor.* 5. 13, 14. *Phil.* 1. 15, 16, 17. y *Col.* 4. 12. 2 *Cor.* 12. 15. z 2 *Cor.* 2. 17. 2 *Cor.* 4. 2. a 1 *dTess.* 2. 4, 5, 6. *Eoin* 7. 18. b 1 *Cor.* 9. 19, 20, 21, 22. c 2 *Cor.* 12. 19. *Eph.* 4. 12. d 1 *Tim.* 4. 16. *Gniomh.* 26. 16, 17, 18.

C. 160. *Creud iarthar orrasan, ata ag eisteachd an Ehocail air na shearmonughadh?*

F. Iarrthar orrasan ata ag eisteachd an Fhocail, air na shearmonughadh, bheith ag

g feitheamh air, le dichioll *e*, ullmhugadh *f*, agus urnuigh *g*, a ni do chluiid, a rannsughadh leis na scriobtuirebh *h*, ad do gabhail, na firinne, le Creideamh *i*, Gradh *k*, le Ciuineas *l*, agus inntinn allamh *m*, mar fhocal DE *n*, bheith bechdsmuaintuighadh *o*, agus ag comhluadar air *p*, iad da fholach iona ngcroidhibh *q*, gus a thoradh do thabhairt amach iona nbeathuidh *r*.

e *Seanr.* 8. 34. f 1 *Phead.* 2. 1, 2. *Luc* 8. 8. g *Salm* 119 18. *Eph.* 6. 18, 19. h *Gniomh.* 7. 11. i *Eabhr.* 4. 2. k 2 *dTess.* 2. 10. l *Sheum.* . 21. m *Gniomh* 17. 11. n 1 *dTess.* 2. 13. *Luc* 9. 44. *Eabhr.* 2. 1. p *Luc* 24. 14. *Deut.* . 6, 7. q *Seanr.* 2. 1. *Salm* 119. 11. r *Luc* . 15. *Sheum.* 1. 25.

C. 161. *Cionnas ata na Sacramuintidh, air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chumSlainte?*

F. Ata na Sacramuinteadha air na ndeanamh na meadhoin Eifeachdach chumSlaine, ni hann o chumhthachd air bith iontain, no obriogh air bith ata ag teachd o Dhiaghachd, no o run, a nti leis an bhfuil iad air na mfritheoladh, achd amhain trid ibruighadh an Spioraid naoimh, agus beannughadh Chriosd, leis a n dorduigheadh ad *s*.

s 1 *Phead.* 3. 21. *Gniomh.* 8. 13, le 23. 1 *Cor.* . 6, 7. & 12. 13.

C. 162. *Creud is Sacramaint ann?*

F. Sa-

F. Sacramaint, is orduinanſa naomhtha & air a hordughadh le Crioſd iona Eaglais *t*, chum ſochaireadh a Eidirmheadhonthoireachd *u*, a Chiallughadh, a Sheilughadh agus a thabhairt ſeachad *w*, don drong ata an taobh a ſtigh do Chomhcheangal na nGras *x*, chum a ngcreideamh, agus na huile ghraſa eile do neartughadh agus a mheadughadh *y*, iadſan do cheangal re humhlaehd *z*, chum fos a ngradh agus a ngcomhchomun re a Cheile, a thaisbeunadh agus altram *a*, Agus Eidirdhealughadh a chur eadarthaſan, agus an drong ata an leth a muigh *b*.

t *Gein.* 17. 7, 10. *Exod.* 12 caib. *Maith.* 28. 19. & 26. 27, 28. u *Romh.* 4. 11. 1 *Cor.* 11. 24, 25. w *Romh.* 15. 8. *Exod.* 12. 48. x *Gniomh.* 2: 38. 1 *Cor.* 10. 16. y *Romh.* 4: 11. *Gal.* 3. 27. z *Romh.* 6. 3, 4. 1 *Cor.* 10. 21. a *Eph.* 4. 2, 3, 4, 5. 1 *Cor.* 12. 13. b *Eph.* 2. 11, 12. *Gein.* 34. 14.

C: 163. *Creud iad Codtuigheadh na Sacramuinte ?*

F. Ata da chuid ann Sacramuinte, ſe an cheud chuid dibh, comhartha an leth a muigh, agus * Somhothuigh, air na ghnathughadh, do reir ordugh Chrioſd fein, agus a ſe an dara Cuid Gras Spioradoil, an leth a ſtigh, air na chiallughadh leis a Sud *c*.

* *So aithnigh, ſo fhaicſin.*

c *Maith:* 3. 11. 1 *Phead:* 3. 21. *Romh.* 2. 28, 29.

C. 161.

C. 164. *Cia lion Sacramuint d'orduigh Criſd, iona Eaglais ſaoi n'Tiomna Nuaidhe?*

F. Dhorduigh Crioſd iona Eaglais, ſaoi n Tiomna Nuadh, Da Shacramaint amain, Baiſteadh, agus Suipeir an Tigheara *d.*

d *Maith*: 28. 19. 1 *Cor*: 11. 20, 23. *Maith*: 6. 26, 27, 28.

C. 165. *Creud e Baiſteadh?*

F. An Baiſteadh, is Sacramiunt an Tiomaid Nuaidh e, ann a ndorduigh Crioſd, onnlad le huiſge, a Naimm a Nathar, an Mhic, agus an Spioraid Naoimh *e*, bheith a chomhartha, agus na ſheul,
ir ar * ſuighiughadh ann ſein * *tathadh.*
, air Maitheamhnas peacaidh
rid fhola *g*, agus ar nath-ghineamhainachd trid a Spioraid *h*, air Uchdmhacachd os *i*, agus Eiſerigh chum na beatha ſuhain *k*, agus leis an bhfuil an drong a haiſdear, air a ngabhail gu ſolamuin, a each don Eaglais fhaicſinneach *l*, agus ag ul faoi cheangal fhollus, agus admhaighte ur leis an Tighearna iad gu hiomlan, agus iſin amhain *m*.

e *Maith*: 28. 19. f *Gal*: 3. 27. g *Marc* 1. . *Foills*. 1. 5. h *Tit*. 3. 5. *Eph*: 5. 26. i *Gal*: . 26, 27. k 1 *Cor*: 15. 29. *Romh*: 6. 5. l 1 *Cor*: 2. 13. m *Romh*. 6. 4.

C. 166. *Cia da ngcoir an Baiſdeadh do fhrieoladh?*

F. Ni

F. Ni ngeoir an Baisteadh do fhritheoladh do neach air bith, ata an taobh a muigh do Eagluis fhaicsionnuigh, agus mar sin n ngcoigrighe o Chomhcheangal an Ghea laimh, No gu Naidmheochaid a Ngcreid amh ann a Nerios'd, agus a Numhlachd dh *n*, achd Naoidheana ag teachd o Phairei taibh ata, araon, no amhain a haon dibh a admhail creidimh a nCrios'd, agus Uml lachd dho, ataid sin, as a leth sin, an taob a stigh don Chomhcheangal, agus is coir mbaisteadh *o*.

n *Gniomh* 8. 36, 37. & 2. 38. o *Gein.* 1 7, 9. le *Gal.* 3. 9, 14. & *Col:* 2. 11, 12. *Gniomh* 2. 38, 39. & *Romh:* 4. 11, 12. 1 *Cor.* 14. *Maith:* 28. 19. *Luc* 18. 15, 16. *Romh.* 1 16.

C. 167. *Cionnas as Coir dhuinn ar Baideadh do bhuiliugheadh?*

F. An dleasdanas feudhmoil sin, ach air a leigeadh gu mor faoi dhearmad, eadhc Builiughadh an Bhaistidh, is coir a choim lionadh linn, re fad ar beathuidh, gu hior lan, gu harid a nam Buaidhridh, agus a tan ata sin a lathair a nam a fhritheolaic do dhaoinibh eile *p*, agus sin le bheith duthrachdach agus, gu tainge ag * Cudthromughadh a N duir, agus na criocha ma ndc duigh Crios'd e, gach c shun

**Comhdthromughadh.*

p *Col:* 2. 11, 12. *Romh:* 6. 4, 6, 11.

hunnradhach, agus na Sochair ata air a nta-
hairt ſeachad agus air a nſeulughadh leis,
gus ar Moid ‡ ſholamuin do
hug ſin ann *q*, agus le bheith ‡ *fhollus.*
ir ar Niriſliughadh airſon ar
ruailleadh pheacach, agus air n'easbhuidh,
nn a ngras an Bhaiſtidh, is a thaoibh ar
omhcheangail *r*, agus air ſon ar Gluaſachd
a Naghaidh ; Le bheith ag fas ſuas chum
an-dearbhbheachd air Maitheamhnas pea-
aidh, agus air gach uile-bheannughadh eile,
ta air na ſheulughadh dhuinn, ann ſan Tſa-
ramuintſe *s*, Le bheith ag tarruing Neart o
has agus eiſerigh Chrioſd, ann a bhfuil ſinn
ir ar Mbaiſteadh, chum Marbhadh an phea-
aidh, agus beothughadh Grais *t*, agus le
heith ag deanamh dichill cum ar beatha do
Chaitheamh trid Creidimh *u*, agus ar Ni-
mchar a bheith ann a Naomhthachd agus
a Fireuntachd *w*, mar Dhaoine a thug ſuas
a Nainmnadh doChrioſd iona Mbaiſteadh *x*,
agus chum gluaſachd ann a ngradh Brai-
heamhuil, mar Dhaoine ata air na Mbai-
ſteadh trid a nein-Spiorad, chum ein-
Chorp *y*.

q *Romh.* 6. 3, 4, 5. r 1 *Cor:* 1. 11, 12, 13. *Romh:* 6. 2, 3. s *Romh:* 4. 11, 12. 1 *Phead:* 3. 21. t *Romh:* 6. 3, 4, 5. u *Gal:* 3. 26, 27. w *Romh:* 6. 12. x *Gniomh:* 2. 38. y 1 *Cor:* 12: 13, 25, 26, 27.

C. 168. *Creud i Suipeir an Tighearna?*

F. Sui-

F. Suipeir an Tighearna, is Sacramuint an Tiomna Nuaidh i z, ann a bhſuil Bas Chrioſd air na ſhoillſiughadh, le aran agus fion a thabhairt agus a ghabhail, do reir orduighe Ioſa Crioſd, agus an Drong ata ag Comuniughadh gu hiomchubhidh, ataid ag beathughadh a Nanmana air a Chorp agus air ſhuil, chum a Nalltrum Spioradoil, agus a mſas ann a ngras *a*, ata a Naonadh agus a ngcomhchomunn ris, air a ndaigniughadh dhoibh *b*, ataid ag taisbeunadh, agus ag Nuadhthughadh a mbuidheachais *c*, agus a ngceangail do DHIA *d*, A ngradh da cheile, agus a Ngcaomh-Chompanas re a Cheile mar bhuill, a Neun-Chuirp dhiomhaire cheudna *e*.

z *Luc* 22. 20. a *Maith*: 26. 26, 27, 28. 1 *Cor*. 11. 23, gu nuig 26. b 1 *Cor*: 10. 16. c 1 *Cor*: 11. 24, 25, 26. d 1 *Cor*: 10. 14, 15, 16, 21. e 1 *Cor*: 10. 17.

C. 169. *Cionnas Dorduigh Crioſd, Aran agus fion bheith air a ntabhairt ſeachad; agus air na ngabhail, ann a Sacramuint Suipeir an Tighearna?*

F. Dhorduigh Crioſd, do Mhinioſtraibh Fhocail, ann a bhfritheoladh Sacramuinte Suipeir an Tighearna, An Taran agus an Fion a Chur air leth o ſhognamh cumanta, tre focal an orduighthidh, buidheachais agus Urnuighe, an taran do ghlacadh agus a bhriſeadh, agus an taran agus an fion araon do tha-

thabhairt don luchd-Comunuighe; da ngeoir, bhrigh an orduighe cheudna, an taran a ghabhail agus ithe agus an Fion do Ol, mar chuimhneughadh taingeoil, gu nraibh Corp Chriosd air na bhriseadh, agus air na thabhairt, agus fhuil air a dortadh air an son *f*.

f 1 *Cor*: 11. 23, 24. *Maith*: 26. 26, 27, 28. *Marc* 14. 22, 23, 24. *Luc* 22. 19, 20.

C. 170. *An Drong ata ag Comunughadh gu hiomchabaidh ann a Supeir an Tighearna, Cionnas ataid ag tarruing beatha a Corp agus a Fuil Chriosd, ann?*

F. Mar nach bhfuil Corp agus Fuil Chriosd, a lathair gu corpordha no gu seolmhur, saoi a Naran agus a nthion, ionta, no mailleriu *g*, ann a Suipeir anTighearna; Agus Gidheadh ataid air mhodh Spioradoil a lathair, do chreideamh, anti ata ga ngabhail, comh-fhior agus da rireamh, is ata na Helemeinteadh fein, da neeudfaidhibh Corpordha *h*, As Amhliudh an drong ata ag Comunughadh gu hiomchubhaidh ann a Sacramuint Suipeir an Tighearna, ataid ag tarruing beatha as Corp agus Fuil Chriosd, ni hann air mhodh Corpordha no seolmhar, Achd air mhodh Spioradoil, Gidheadh sann gu fior agus da rireamh *i*, o ataid, le Creideamh, ag gabhail, agus ag cur riu fein

T Criosd

g *Gniomh* 3. 21. h *Maith*. 26. 26, 28. i 1 *Cor*: 11. 24, gu nuig 29.

Crioſd air na Cheſughadh agus uile ſhochaire a bhais *k*.

k 1 *Cor*: 10. 16.

C. 171. *Cionnas is Coir don Drong ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, iadfein Ullmhughadh, ſol fa ndtig ſiad, da hionnſaidh?*

F. As Coir Dhoibhſan ata ag Gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, iad fein do Ullmhughadh fa Comhair, ſol fa ndtig ſiad, le iad ſein do Cheaſnughadh *l*, Mathiomchioll a mbeith ann a Nerioſd *m*, ma mpeacaidhibh agus a Nuireasbhuidhibh *n*, ma ſhirinn agus thomhas a Neolais *o*, a ncreidimh *p*, a Naithrighe *q*, a ngraidh do DHIA, agus do Mbraithribh *r*, a nſeirce do na huile Dhaoinibh *s*, ag tabhairt Maitheamhnas don Aitim, do rinn eugcoir orra *t*, Ma ntogradh a ndiaigh Chrioſd *u*, agus ma Nuadh umhlachd *w*, agus le bheith ag athnuadhthughadh gnathughadh na ngraſa ſin *x*, trid Beachd ſmuaintuighadh duthrachdach *y*, agus Urnuigh thethchroidhtheach *z*. C. 172.

l 1 *Cor*: 11. 28. m 2 *Cor*. 13. 5. n 1 *Cor*: 5: 7. air choimeas re *Exod*: 12: 15. o 1 *Cor*: 11: 29. p 2 *Cor*: 13: 5. *Maith*: 26: 28. q *Zach*: 12: 10. 1 *Cor*: 11: 31. r 1 *Cor*: 10: 16, 17. *Gniomh* 2: 46, 47. s 1 *Cor*: 5: 8. & 11: 18, 20. t *Maith*: 5: 23, 24. u *Iſa*: 55: 1. *Eoin* 7: 37 w 1 *Cor*: 5: 7, 8. x 1 *Cor*: 11: 25, 26, 28. *Eabhr*: 10: 21, 22, 24. *Salm* 26: 6. y 1 *Cor* 11: 24, 25. z 2 *Chron*: 30: 18, 19. *Maith*: 26. 26.

C. 172. *An coir do neach, air an bhfuil a Namharus e fein do bheith ann a Ncrioſd, no bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh, teachd chum Suipeir an Tighearna?*

F. Feudfuidh Neach air an bhfuil an Namharus, e fein do bheith ann a nCrioſd, no air e bheith air ullmhughadh gu hiomchubhaidh fa Chomhair Sacramuint Suipeir an Tighearna, fior choir do bheith aig air Chrioſd, Ge nach bhfuil ſe cheana; dearbhtha as *a*, Agus ann a Meas DE ata ſo aige, ma ta a bhreathnughadh air e bheith a dheasbhuidh air, * ag ſ cur air gu hiomchubhaidh *b*, Agus e gu neimh-chealgach ag miannughadh gu bhfuighthi ann a Ncrioſd e *c*, agus gu nimthighcadh e o aingidheachd *d*, agus air an chor ſo (do bhrigh gu bhfuil Geallamhna air na ndeanamh, agus an tſacramuintſe ar na hordughadh, chum furtachd, ſeadh fos do Chrioſduighibh anbhunna, agus amharuſach ma nſtaid *e*)

* *ga ruigh-theachd.*

a *Iſa:* 50. 10. 1 *Eoin* 5. 13. *Salm* 88. gu hiomlan. *Salm* 77. 1, gu nuig 12. *Jonah* 2. 4, 7. b *Iſa:* 54. 7, 8, 9, 10. *Maith:* 5. 3, 4. *Salm* 31. 22. & 73. 13, 22, 23. c *Phil:* 3. 8, 9. *Salm* 10. 17. & 42. 1, 2, 5, 11. d 2 *Tim:* 2. 19. *Iſa:* 50. 10. *Salm* 66. 18, 19, 20. e *Iſa:* 40. 11, 29, 31. *Maith:* 11. 28. & 12: 20. & 26. 28.

as coir dho a neimhchreideamh do Chaoi *f*, agus saothair do Chaitheamh chum a Ni ata mar cheisd air, do fhuasgladhg, Agus air so dho do dheanamh, feudsuidh se, agus is coir dho, teachd chum Suipeir an Tighearna, ngcoinne gu mbitheadh se, Ni as mo air na Neartughadh *h*.

f *Marc* 9. 24. g *Gniomh* 2. 37. & 16. 30. h *Romh*. 4. 11. 1 *Cor*. 11. 28.

C. 173. *An gcoir Neach air bith, ata ag admhail an Chreideamh agus leis an Miannach teachd chum Suipeir an Tighearna, a chongbhail air ais uaidhe ?*

F. An Drong a mhothuighear Aineolach, no Seannalach, Ge taid ag admhail an Chreideamh, agus a Miann chum teachd gu Supeir an Tighearna feudsuighthear, agus as Coir a ngconbhail air a Nais, o ntsacramuintse, trid an Chomais dsag Crioscd iona Eagluis *i*, Gus a ngabh siad foghlum, agus gu a mfoillsigh siad a nleasughadh Beatha *k*.

i 1 *Cor*: 11. 27. ga dheiridh, air choimeas re *Maith*: 7. 6. 1 *Cor*: 5 caibidil, & *Jude* 23. & 1 *Tim*: 5. 22. k 2 *Cor*: 2. 7.

C. 174. *Creud Iarthar air an Druing ata ag gabhail Sacramuint Suipeir an Tighearna, a Nam a fritheoluighe ?*

F. Ata air Iarruidh orrasan ata ag Gabhail Sacramuinte Suipeir an Tighearna, re Am a fritheolaidh, iad do sheitheamh, air DHIA an san Orduinansa, le gach uile Ur-

ram

ram agus aire Naomhtha *l*, iad do thabhairt fa dear, gu ditchollach, na hEleameinteadh agus na gniomhartha Sacramuinteach *m*, agus Aithne do dheanamh, air Chorp an Tighearna, gu faicilleach *n*, agus iad do bheith ag beachd ſmuaintiughadh gu teochroidheach air a Bhas agus Fhullangthas *o*; Agus thrid ſin, iad fein do bhroſnughadh ſuas, chum a ngraſa do bheith ag oibriughadh gu beothamhuil *p*, ann a mbeith ag tabhairt breith orra fein *q*, agus faoi dhoilghios air ſon peacaidh *r*, ann a ngeur ocras agus iota do bheith orra a ndiaigh Chriosd *s*, ann a mbeatha do tharruing as trid Creidimh *t*, bheith ag gabhail as Iomlaine ſin *u*, ag earbſa as a thoilltiunas *w*, ag deanamh gairdeachas iona ghradh *x*, ag tabhairt buidheachais air ſon a Ghras *y*, ag athnuadhthughadh a nGeombcheangail re DIA *z*, agus a ngraidh do na Naomhibh uile *a*.

l *Lebh*: 10. 3. *Eabhr*: 12. 28. *Salm* 5. 7. 1 *Cor*: 11. 17. 26, 27. m *Exod*: 24. 8. air choimeas re *Maith*: 26. 28. n 1 *Cor*: 11. 29. o *Luc* 22: 19. p 1 *Cor*: 11. 26. & 10. 3, 4, 5, 11, 14. q 1 *Cor*: 11. 31. r *Zach*: 12. 10. s *Foills*: 22. 17. t *Eoin* 6. 35. u *Eoin* 1. 16. w *Phil*. 3. 9. x *Salm* 63. 4, 5. 2 *Chron*: 30. 21. y *Salm* 22. 26. z *Jer*: 50. 5. *Salm* 50. 5. a *Gniomh* 2. 42.

C. 175. Creud as Dleaſdanas do Chriosdaighibh,

ghibh, a ndiaigh dhoibh Sacramuint Sulpeir an Tighearna do gabhail ?

F. As e is dleaſdanas do Chrioſduighibh, tar eis doibh Sacramuint Suipeir an Tighearna do ghabhail, iad a thabhairt ſadear gu duthrachdach, cia an tiomchar do bheith aca ann, agus cionnas do ſhoirbhthigh ſiad *b*, ma taid ag mothughadh beothuighidh & comhfhurtachd, iad do bheannughadh DHE air a ſhon *c*, d'aſlughadh gu mairſeadh ſo *d*, ſaire do Dheanamh anaghaidh tuitim air an ais *e*, a moide do Choimhlionadh *f*, agus miſneach do ghabhail chuca fein chum feitheamh gu tric, air a N'orduinanſo *g*, Achd ma ſe is nach mothuigh ſiad tairbhe air bith 'ſan am, iad do gabhail ath-ſhealladh Ni is geirthe da N'ullmhughadh air cionn na Sacramuinte agus da Niomchar aice *h*, agus ma fheudſuid ionta ſo araon, iad fein do dhearbhadh ionmholta do DHIA agus do ngeoguiſibh, as coir dhoibh feitheamh re a Toradh a Nam iomchubhaidh *i* : Achd ma chiofaid gu ndfailnigh ſiad a neunchuid dibh ſo, is coir dhoibh bheith air an Iriſluighadh

b *Salm* 28. 7. & 85. 8. 1 *Cor:* 11. 17, 30, 31. c 2 *Chron:* 30. 21, gu nuig 26. *Gniomh* 2. 42, 46, 47. d *Salm* 36. 10. *Caint.* 3. 4. 1 *Chron:* 29. 18. e 1 *Cor.* 10. 3, 4, 5, 12. f *Salm.* 50. 14. g 1 *Cor:* 11. 25, 26. *Gniomh* 2. 42, 46. h *Caint:* 5. 1, gu 6. i *Salm* 123. 1, 2. & 42. 5, 8. & 43. 3, 4, 5.

ghadh *k*, agus ſeitheamh air an tSacramuintſe aris, le tuilleamh Curam agus Ditchill *l*.

k 2 *Chron:* 30. 18, 19. *Iſa:* 1. 16, 18. l 2 *Cor:* 7. 11. 1 *Chron:* 15. 12, 13, 14.

C. 176. *Cia iad na neithe iona bhuil Sacramuinteadh an Bhaiſteadh, agus Suipeir an Tighearna, Combchoſmhuil re a Cheile?*

F. Ata Sacramuinteadh an Bhaſtidh agus Suipeir an Tighearna coſmhuil re a cheile, ann ſna neithibh ſo, eadhon, gur e DIA is Ughdar Dhoibh araon *m*, gur e an chuid Spioradoil dibh araon, Crioſd agus a ſhochair *n*, ga bhfuilid araon na nſeula air an ein-chomhcheangal *o*, gur hann le Miniſtraibh an tSoiſgeil as coir a mfritheoladh, agus nach ann le neach air bith eile *p*, agus gur coir a ngeonbhail air marthuin ann a neagluis Chrioſd, gu nuig a dhara teachd *q*.

m *Maith.* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 21. n *Romh.* 6. 3, 4. 1 *Cor.* 10. 16. o *Romh.* 4. 11, air choimeas re *Col.* 2. 11, 12. *Maith.* 26. 27, 28. p *Eoin* 1. 33. *Maith* 28. 19. 1 *Cor.* 11. 23. & 4. 1. *Eabhr.* 5. 4. q *Maith.* 28. 19, 20. 1 *Cor.* 11. 26.

C. 177. *Cia iad na neithe ann a bhfuil, Sacramuinteadh an Bhaiſtidh, agus Suipeir an Tighearna, neamh-Choſmhuil re a cheile?*

F. Ataid Sacramuinteadh an Bhaiſtidh agus Suipeir an Tighearna, neamhchoſmhuil re a cheile, ann ſna neithibh ſo, eadhon, nach coir an Baiſteadh do ſhritheoladh

achd

achd aon uair, le huisge fos, chum a bheith na chomhartha agus na sheul air ar nathghineimhuneachd, agus air ar Suighiughadh ann a Neriosd *r*, Agus sin do naoidheanaibh fos *s*: Achd as coir Suipeir an Tighearna do shritheoladh gu tric ann a nElemaintibh Arain agus fiona, chum Criosd do thaisbeunadh agus a thabhairt seachad mar bhiadh spioradoil don Anam *t*, agus chum ar mairtheachduin agus ar cinneas annsan, do dhaingniughadh *u*; Agus sin amhain don drong dtanig chum aois agus Comas air iad fein do Cheasnughadh *w*.

r *Maith* 3. 11. *Tit.* 3. 5. *Gal.* 3. 27. s *Gein.* 17. 7, 9. *Gniomh* 2. 38, 39. 1 *Cor.* 7. 14. t 1 *Cor.* 11. 23, gu nuig 26. u 1 *Cor.* 10. 16. w 1 *Cor.* 11. 28, 29.

C. 178. *Creud is urnuigh ann?*

F. As i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoinghthe do DHIA *x*, a Nainm Chriosd *y*, tre Congnamh a Spioraid *z*, le Admhail air ar bpeacaidhe, agus admughadh taingeoil air a thiodhlaice *b*.

x *Salm* 82. 8. y *Eoin* 16. 23. z *Romh.* 8. 26. a *Salm* 32. 5, 6. *Dan.* 9. 4. b *Phil.* 4. 6.

C. 179. *A nann re DIA amhain is coir dhuinn Urnuigh do dheanamh?*

F. O as e DIA amhain ata Comasach air na croidhthe do rannsughadh *c*, athchoingthe do eisteachd *d*; peacaidhe do mhaitheamh

c 1 *Riogh* 8. 39. *Gniomh* 1. 24. *Romh.* 8. 27. d *Salm* 65. 2.

mh *e*, agus mianna gach neach do choim-
lionadh *f*, Agus o is ann ſann amhain is
:oir creidſin *g*, agus do amhain is coir Adh-
adh do dheanamh, le Adhradh crabhadh *h*,
As coir do na huile dhaoinibh, urnuighe
noch ata na cuid ſhunnradhach don Adh-
adhſa *i*) do dheanamh re DIA amhain *k*,
gus ni hann re neach ar bith eile *l*.

e *Mic.* 7. 18. f *Salm* 145. 19, 18. g *Romh.*
0. 14. h *Maith* 4. 10. i 1 *Cor.* 1. 2. k *Salm* 50.
5. l *Romh.* 10. 14.

C. 180. *Creud ' e urnuigh do dheanamh a ainm Chrioſd ?*

F. Urnuigh do dheanamh a nainm Chri-
ſd, as e ſin, ann a n'umhlachd da Aithne,
gus lan-mhunighin iona gheallamhnaibh,
rocair do Jarruidh as a leth *m*, ni hann le
)in-iomradh air a Ainm *n*, Achd le ar miſ-
each] chum urnuigh, agus ar danadas,
eart, agus dochas air ar bheith taitneam-
ach, ann a nurnuigh, do tharruing o Chri-
ſd, agus o a Eidirmheadhonthoireachd *o*.

m *Eoin* 14. 13, 14. & 16. 24. *Dan.* 9. 17.
Maith. 7. 21. o *Eabhr.* 4. 14, 15, 16. 1 *Eoin* 13, 14, 15.

C. 181. *Creud fa ngcoir urnuighe do dhea-imh a nainm Chrioſd ?*

F. Air bheith do pheacuidheachd an
uine, agus ſhaide o DHIA da thaobh ſin ;
mh-mhor, as nach feud ſin teachd na
thair as ſheughmhais Eidirmheadhon-
thoir

thoir *p*, Agus o nach bhfuil neach air bith air neamh no ar thalamh, air ordughadh chum no hoibridhe glormharſa, no iomchubhaidh air a ſon; Achd Crioſd amhain *q*, ni ngcoir dhuinn urnuighe do dheanamh a nainm air bith eile, achd Ainmſin amhain *r*.

p *Eoin* 14. 6. *Iſa.* 59. 2. *Eph.* 3. 12. q *Eoin* 6. 27. *Eabhr.* 7. 25, 26, 27. 1 *Tim.* 2. 5. r *Col.* 3. 17. *Eabhr.* 13. 15.

C. 182. *Cionnas ata an Spiorad ag Cuidiughadh linn chum urnuighe do dheanamh?*

F. Air bheith Dhuinne gun fhios aguin Creud do fhiarrfamoid ann a urnuigh mar bu choir, ata an Spiorad ag cuidiughadh linn ionar nanbhuineachd l ar deanamh comaſach, do thuigſin araon cia a naitim as coir urnuigh do dheanaml air a nſon, Cia iad na neithe as coir iarruidl ann a nurnuigh, agus Cionnas as coir urnuigh do dheanamh; Agus le bheith a oibruighadh agus ag beothughadh iona gcroidhthibh (ged nach ann, an ſgach uil neach, no gach uile uair, air a neuntomhas na ſmuaintighidh, na mianna, agus n Graſa ſin, ata feadhmoil chum an dleaſda nas ſo, do chur a ngniomh gu ceart *s*.

s *Romh.* 8. 26, 27. *Salm* 10. 17. *Zech.* 12. 10

C. 183. *Cia an Aitim as coir dhuinn urnuigh do dheanamh air a nſon?*

F. As coir dhuinn urnuighe do dheanamh, air ſon Eagluis Chrioſd air thalamh

g

gu huilidh *t*, Air ſon Uachdaranuibh *u*, agus minioſdraibh *w*, air ar ſon fein *x*, air ſon ar braithribh *y*, ſeadh fos ar naimhdibh *z*, Agus air ſon gach uile ſheorſa dhaoine ata beo *a*, no a bhios beo na dhiaigh ſo *b*, Achd ni gcoir urnuighe do dheanamh air ſon na marbh *c*, no air ſon an aitim, ma bhfuil fios gu ndo pheacuighid an bpeacadh ata chum bais *d*.

t *Eph.* 6. 18. *Salm* 28. 9. u 1 *Tim.* 2. 1, 2. w *Col.* 4. 3. x *Gein.* 32. 11. y *Sheum.* 5. 16. z *Maith.* 5. 44. a 1 *Tim.* 2. 1, 2. b *Eoin* 17. 20. 2 *Sam.* 7. 29. c 2 *Sam.* 12. 21, 22, 23. d 1 *Eoin* 5. 16.

C. 185. *Creud-iad na neithe as coir dhuinn iarruidh ann a nurnuigh?*

F. As coir dhuinn ann a nurnuighe bheith ag iarruidh na huile neithe ata chum gloir DHE *e*, leas na Heagluiſe *f*, ar maith fein *g*, no Maith dhaonibh eile *h*, Achd ni gcoir dhuinn ni bith ata miodh-laghamhuil do Iarruidh *i*.

e *Maith.* 6. 9. f *Salm* 51. 18. & 122. 6. g *Maith.* 7. 11. h *Salm* 125. 4. i 1 *Eoin* 5. 14.

C. 186. *Cionnas as coir dhuinn urnuighe do dheanamh?*

F. As coir dhuinn urnuigh do dheanamh, le breathnughadh urramach ma mhordhachd DE *k*, le geur-mhothughadh dar ſuarachais *l*, riachduineas *m*, agus dar bpeacaidhibh

k *Senm.* 5. 1. l *Gein.* 18. 27. & 32. 10. m *Luc* 15. 17, 18, 19.

hibh *n*, le croidthibh aithrigheach *o*, taingeoil *p*, agus farsingthe *q*, le tuigse *r*, Creideamh *s*, trebhdhireachd *t*, teas-chhroidhthe *u*, gradh *w*, agus buanas *x*, ag feitheamh air *y*, le striochdadh iriosol da thoil *z*.

n *Luc* 18. 13, 14. o *Salm* 51. 17. p *Phil.* 4. 6. q 1 *Sam* 1. 15. & 2. 1. r 1 *Cor.* 14. 15. s *Marc* 11. 24. *Sheum.* 1. 6. t *Salm* 145. 18. & 17. 1. u *Sheum.* 5. 16. w 1 *Tim.* 2 8. x *Eph.* 6. 18. y *Mic.* 7. 7. z *Maith* 26. 39.

C. 186. *Creud an Riaghail thug DIA dhuinn dar seoladh ann a ndleasdanas na hurnuighe?*

F. Ata foghnamh ann a focal DE gu huilidh dar seoladh ann an dleasdanas na hurnuigh *a*, achd as e an Riaghail shunradhach dar sheoladh, An urnuighe chuimte sin, do theagaisg ar slanuighthear Crioſd da dheiscioblaibh, da ngoirthear, gu coitchionda, urnuighe an Tighearna *b*.

a 1 *Eoin* 5. 14. b *Maith.* 6. 9, gu nuig 13. *Luc* 11. 2, 3, 4.

C. 187. *Cionnas ata urnuighe an Tighearna re na ghnathughadh?*

F. Ni bhfuil urnuighe an Tighearna Amhain chum ar seoladh, mar shomplair, is coir dhuinn urnuighe eile do dheanamh da reir, achd fedir fos a ghnathughadh mar urnuigh, ma nitar sin le tuigse, Creideamh, urram, agus grasaibh eile ata feudhmoil chum

chum dleaſdanas na hurnuighe do chur a ngniomh gu ceart *c*.

c *Maith* 6. 9. le *Luc* 11. 2.

C. 188. *Cia lion Earthun ata ann a Nurnuighe an Tighearna?*

F. Ata Tri Earthuin ann a nurnuighe an Tighearna, Romhradh, Iartuis, agus Comhdhunadh.

C. 189. *Creud ata Romh-radh urnuighe an Tighearna ag teagaſg dhuinn?*

F. Romh-radh urnuigh an Tighearna [Ata air na chur ſios, ann ſna briathraibhſe, Ar nathair ata air neamh *d*] ata ſe ag teagaſg dhuinn antan do ni ſinn urnuighe, teachd a bhfogus do DHIA, le lan-bheachd ma mhaitheas Aithaireamhuil, & ma aircoir air ſin *e*, le hurram fos agus gach uile ghne eile mhacamhuil *f*, gach uile Mhiannaibh neamhdha *g*, agus breanughadh iomchubhaidh ma chumhachda Ard-thighearnoil, ma Mhordhachd, agus ma aontughadh Graſmhur *h*; mar an gceudna, Agus urnuigh do dheanamh maille re daoinibh eile agus air an ſon *i*.

d *Maith* 6. 9. e *Luc* 11. 13. *Romh.* 8. 15. f *Iſa.* 64. 9. g *Salm* 123. 1. *Coai.* 3. 41. h *Iſa.* 63. 15, 16. *Neh.* 1. 4, 5, 6. i *Gniomh* 12. 5.

C. 190. *Creud atamuid ag guidhe ſan Cheud Iarrtas?*

F. Ann ſan cheud Iarrtas, Eadheon [Gu naomhaighthe tainm ſe *k*) Air bheith dhuinn

k *Maith* 6. 9.

ag admhail, a nuile neamhchomas agus neamhiomchubhaidheachd, ata ionuin fein agus ann sna huile Dhaoinibh, chum DIA onorughadh gu ceart *l*, Ata sinn ag guidhe gu ndeanadh DIA sinne agus Daoine eile, a neartughadh agus aomadh le na ghras, chum Aithne, agus admhail do dheanamh, agus mor-mheas do bhi aguinn, air DHIA *m*, air a thiodolaibh *n*, a bhuaidhibh *o*, orduinansaibh, fhocal *p*, oibrighibh, agus air gach cinni ar bith, leis an toil leis e fein do shoillsuighadh *q*. Agus fos chum esin do ghlorughadh, ann a smuaintead h, briathar *r*, agus gniomh *s*; Gu seachnadh e oruinn, agus gu ntogbhadh se uain, Neimh-Dhe'dhachd *t* Aineolas *u*, Iodholadhradh *w*, miodh-dhaghidhachd *x*, agus cia air bith ni ata easonorach dhosan *y*: Agus gu ndeanadh se le n' fhreasdal ard-Riaghailtheach, na huile neith a stiubhradh agus a shuighthiughadh chun a ghloire fein *z*.

C. 191

l 2 *Cor.* 3. 5. *Salm* 51. 15. m *Salm* 67. 2 3. n *Salm* 83. 18. o *Salm* 86. 10, 11, 12, 1 15. p 2 *dTess.* 3. 1. *Salm* 147. 19, 20. & 13 1, 2, 3. 2 *Cor.* 2. 14, 15. q *Salm* 145, gu hi omlan. & 8, gu hiomlan. r *Salm* 103. 1. & 1 14. s *Phil.* 1. 9, 11. t *Salm* 67. 1, 2, 3, u *Eph.* 17, 18. w *Salm* 97. 7. x *Salm* 74. 1 22, 23. y 2 *Riogh* 19. 15, 16. z 2 *Chron.* 2 6, 10, 11, 12. *Salm* 83. gu hiomlan. & 140. 8.

C. 191. *Creud ata sinn ag guidhe san Dara Hiartus?*

F. Ann san dara Hiartus, eadhon [Gadtigeadh do Rioghachdsa *a*] air bheith dhuinn ag admhail, gu bhfuil sinn fein agus an cinne Daonna uile, thaoibh naduir, suidh uachdranachd an pheacaidh agus an Aidhbheirseoir *b*, Atamuid ag guidhe, gu mbiodh Rioghachd an pheacaidh agus an Aidhbheirseoir air a sgrios *c*, an Soisgeul air na chraobh-sgaoileadh air feadh an Domhuin *d*, Na hIudhaighe air na ngairm *e*, Iomlaine na Gcineadhach air na thabhairt a steach *f*, An Eaglais air a fuirneisiughadh, le uile oifigeachibh, agus orduinansaibh an tSoisgeil *g*, air a glanadh o thruailleadh *h*, gu mbiodh deadh ghean an uachdarain shaoghalta air a thaisbeunadh dhi, agus i air a seasamh leis *i*, gu mbiodh orduinansa Chrioſd air na mfritheoladh gu fiorghlan, agus air na ndeanamh eifeachdach, chum a naitim ata gu nuige so, iona mpeacaidhibh, do Iompodh, Agus a naitim ata cheana air a niompodh, do dhaingniughadh, do Chomhfhurtughadh, agus a ntogbhail suas *k*, Gu nriaghluighadh Crioſd

a *Maith* 6. 10. b *Eph.* 2. 2, 3. c *Salm* 68. 1, 18. *Foills.* 12: 10, 11. d 2 *dTess.* 3. 1. e *Romh.* 10. 1. f *Ecin* 17. 9, 10. *Romh.* 11. 25, 26. *Salm* 67. gu hiomlan. g *Maith* 9. 38. 2 *dTess.* 3. 1. h *Mal.* 1. 11. *Zeph.* 3. 9. i 1 *Tim.* 2. 1, 2. k *Gniomh* 4. 29, 30. *Eph.* 6. 18, 19, 20. *Romh.* 15. 29, 30, 32. 2 *dTess.* 1. 11, 2. 16, 17.

osd ionar gcroidthibh an so *l*, Agus gu nluathuigheadhse Am a Dhara teachd, agus an ambi sinne ag *Rioghaghadh maille ris a mseasda*m*, Agus gu butoill leis Rioghachd a chumhachda, a chur a ngniomh, air seadh an tsaoghail uile, Mar is simo a bhios chum na criochaibse *n*.

*nar rioghuidh.

l *Eph.* 3. 14, gu nuig 21. m *Foills.* 22. 20.
n *Isa.* 64. 1, 2. *Foills.* 5. 8, 9, 10, 11.

C. 192. *Creud ata sinn ag guidhe san Treas Iantas?*

F. Ann san treas Iarrtas, eadhon [Deantar do thoilse, air dtalmhain mar do nitear air neamh *o*] le bheith ag admhail, gu bhfuil, a thaoibh naduir, sinne agus na huile Dhaoine, ni amhain neamhchomasach agus neamh thoileach, gu tur, chum eolas fhaghail air thoil DE, agus chum a deanamh *p*; Achd ullamh fos chum ceannairceas [do dheanamh anaghaidh thocail *q*, Aineadas do bheith oruinn, agus monmhar do dheanamh anaghaidh a Fhreasdail *r*, agus uile thogarach chum toil na feola agus an Diabhail dheanamh *s*; Atamuid ag guidhe gu dtugadh DIA le na Spiorad uain fein agus o Dhaoinibh eile, gach uile Dhaille *t*, anbhfanachd

o *Maith.* 6. 10. p *Romh.* 7. 18. *Job* 21. 14.
1 *Cor.* 2. 14. q *Maith* 8. 7. r *Exod.* 17. 7.
Uibhir 14. 2. s *Eph.* 2. 2. t *Eph.* 1. 17, 18.

nachd *u*, midhghleus *w*, agus Crosdach croidhe *x*, Agus le na ghras gu ndeanadh se Comasach agus toileach sinn chum eolas fhaghail air thoil, a deanamh, agus striochdadh dhi ann sna huile neithibh *y*; leis a leithid cheudna do dhIrisleachd *z*, shuilbhireachd *a*, thairiseachd *b*, dhithchiol *c*, ghradh-laiste *d*, threbhdhireachd *e*, agus gna mhaitheonachd *f*, is do ni na Haingil air neamh *g*.

u *Eph.* 3. 16. w *Maith.* 26. 40, 41. x *Jer.* 31. 18, 19. y *Salm* 119. 1, 8, 35, 36. *Gniomh.* 21. 14. z *Mic:* 6. 8. a *Salm* 100. 2. *Job* 1. 21. 2 *Sam.* 15. 25, 26. b *Isa.* 38. 3. c *Salm* 119. 4, 5. d *Romh.* 12. 11. k *Salm* 119. 80. f *Salm* 119. 1, 2. g *Isa.* 6. 2, 3. *Salm* 103. 20, 21. *Maith.* 18. 10.

C. 193. *Creud ata muid ag guidhe san Cheathramh Iarrtas?*

F. San Cheathramh Iarrtas, Eadhon [Tabhair dhuinn a Nuigh ar Naran laetheamhuil *b*] Air bheith dhuinn ag Admhail, gu ndo chaill sinn ann a n*Adamh*, agus le ar Bpeacaidhibh fein, ar coir air gach uile bheannughadh a nleth a muigh san bheathuidhse, Agus gu ndo thoill sin gu ndtugadh DIA Uaim iad gu hiomlan, agus gu mbiodh iad air na Mallughadh dhuinn iona ngnathughadh *i*, Agus ag admhail

h *Maith:* 6. 11. i *Gein:* 2. 17. & 3. 17. *Romh:* 8. 20, 21, 22. *Jer:* 5. 25. *Deut:* 28. 15. gu deiridh.

fos Nach bhfuil iadsan dhiobh fein comasach air ar congbhail suas *k*, Na sinne air a ntoilltin *l*, No le ar dichioll fein, a nteagradh *m*, Achd gur ro-ullamh linn, a Miannughadh *n*, a mfaghail *o*, agus a ngnathughadh gu Miodh-laghamhuil *p*: Ata sin ag guidhe, air ar son fein, agus air son Dhaoinibh eile, air bheith dhoibhsan agus dhuinne araon, ag feitheamh air Freasdal DE, o lo gu lo ann a ngnathughadh Meadhona laghamhuil, gu mealsamoid da shaor thoir-bheartas, agus mar is fearr a chitfar do Ghliocas Athaireamhuil, cuibhrionn chuimseach dhibh *q*, agus gu mbiodh sin air na bhuanughadh agus air na bheannughadh dhuinn, ionar bheith ga ngnathughadh gu Naomhtha, solasach *r*, agus ionar toiluighadh-Inntinn ionnta *s*. Agus gu mbiodhmaid air ar gcoimhead, o na huile neithibh, ata anaghaidh ar gconbhail-suas agus ar Ccomhurtachd, san bheathuidhse *t*.

k *Deut:* 8. 3. l *Gein:* 32. 10. m *Deut:* 8. 17, 18. n *Jerem:* 6. 13. *Marc* 7. 21, 22. o *Hos:* 12. 7. p *Sheum:* 4. 3. q *Gein:* 43. 12, 13, 14. & 28. 20. *Eph:* 4. 28. 2 *d. Tess.* 3. 11, 12. *Phil:* 4. 6. r 1 *Tim:* 4. 3, 4, 5. s 1 *Tim:* 6. 6, 7, 8. t *Seanr.* 30. 8, 9.

C. 194. *Creud ata sinn ag guidhe san Chuigeadh Iarrtas?*

F. San Cuigeadh Iarrtas, eadhon, [Agus Maith dhuinn ar bhfiacha mar mhaithmidne

e dar bhfeicheamhnaibh *u*] Air bheith huinn ag admhail, gu bhfuil sinne agus na uile Dhaoine eile, Ciontach do Pheacaidh ein, agus gniomhthe araon; Agus thrid so ir ar ginntin nar feicheamhnaigh do cheartas DE, Agus nach bhfuil fuidh Chomas duinne o do Chreatuir air bith eile, an Dioghladh lugha do thabhairt air son an aiubhteichse : Atamuid ag guidhe air ar son fein agus ir son Dhaoinibh eile, gu toil le DIA, o a naor ghras, trid Umhlachd agus Dioghidh Chriosd, air a ghabhail chuguin, agus ir na chur rinn le Creideamh, ar saoradh, raon o chionta agus o dhioghaltas an pheaaidh *x*, agus gabhail rinn gu aitneamhach iona * Mhac Ionahuin *y*, fhabhar agus a ghras o bhuanughadh dhuinn *z*, ar uisfidhlaetheamhuil do mhaitheamh *a*, agus r Lionadh le sith agus subhachas anna ntuilsadh agus tuilleadh deirbh-bheachd a thahairt duinn gach lo air Maitheamhnas *b*, Noch as Moid ar danachd iarraidh, agus r misneach re suil do bheith aguin ris, anan ata an Teisteas so aguin ionuin fein, gu hfuilmid O ar geroidhe ag tabhairt Maitheam-

* *graidhein seircin:*

u *Maith.* 6. 12. w *Romh.* 3. 9, gu 21. *Maith.* 18. 24, 25. *Salm* 130. 3, 4. x *Romh.* . 24, 25, 26. *Eabhr.* 9. 22. y *Eph:* 1. 6, 7. 2 *Phead:* 1. 2. a *Hos.* 14. 2. *Jer.* 14. 7. *Romh.* 15. 13. *Salm* 51. 7, 8, 9, 10, 12.

theamhnas do dhaoinibh eile, iona nloch duibhsin *c*.

c *Luc*. 11. 4. *Maith*. 6. 14, 15. & 18. 35.

C. 195. *Creud ata sinn ag guidhe san tSeiseadh Iarrtas?*

F. San tSeiseadh Iarrtas, eadhon [Agu na leig a mbuaidhreadh sinn, achd saor sinn o nolc *d*] Air bheith dhuinn ag Admhail gu bhfeud an DIA ro-ghlic, ro-cheart, agus ro-ghrasmhur, chum iomadh crioch Naomhtha agus cheart, Neithe ordughadh air chois gu bhfeud buaidhridh, ionnsaidh a thabhairt oruinn, ar Sarughadh, agus re seal a tabhairt a mbraighdeanas *e*, Gu bhuil ar tAidhbhirseoir *f*, an Saoghal *g*, an Fheoil ullamh air ar tarruing gu cumhachdach a chaoibh, agus ar glacadh ann a nrib *h*; agus Ni amhain gur hullamh linn, seadh fos a ndiaigh dhuinn Maitheamhnas ionar bpeacaidhibh fhaghail, chaoibh air truailleadh *i* anbhfuineachd, agus di furachrais *k*, bheith air ar buaidhreadh, agus gu bhfuil sinn abuich chum sinn fein do theilgeadh a nsligh Buaidhridh *l*, Achd mar an gceudna, gu bhfuil sinn, dhinn fein, neamhchomasach agus Neamhthoileach air cothughadh na Naghaidh

d *Maith*. 6. 13. e 2 *Chron*. 32, 31. f 1 *Chron*. 21. 1. g *Luc* 21. 34. *Marc* 4. 19. h *Sheum* 1. 14. i *Gal*. 5. 17. k *Maith*. 26. 41. l *Maith*. 26. 69, 70, 71, 72. *Gal*. 2. 11, gu 15. 2 *Chron*. 18. 3. le 19. 2.

ghaidh, air sinn fein a theasairgin asda, agus buil mhaith a dheanamh dhiobh *m*, Agus gur airi sinn air bheith air ar sagbhail sa Neomas *n*: Ata sinn ag guidhe gu ndeanamh DIA, mar sinn an saoghal, agus na huile Neithe ata ann Ard-Riaghaladh *o*, an Theoil a Cheansughadh *p*, an tAidhbhir seoir a chosg *q*, na huile Neithe shuighiughadh agus ordughadh *r*, uile Mheadhona na ngras a thabhairt seachad agus a bheanughadh *s*, agus sinne do bheothughadh chum surachras iona ngnathughadh; As gumbiodh sinne, agus a phobul uile, air ar gcoimhead trid a shreasdail, o bheith air ar mbuaidhreadh chum peacaidh *t*, No ma bhuairthear sinn, gu mbiodhmoid, trid a Spioradsan, gu Cumhachdach air ar gcongbhail suas, agus air ar deanamh comasach chum seasamh, a Nam Buaidhridh *u*, No an tan do thuiteas sinn gu mbiodhmuid air ar togbhail suas aris, agus air ar teasairgin as *w*, agus gu bhfuighthimid foghnamh agus Buil naomhtha a dheanamh dheth *x*, chum gu

m *Romh.* 7. 23, 24. 1 *Chronic.* 21. 1, 2, 3, 4. 2 *Chronic.* 16. 7, 8, 9, 10. n *Salm* 81. 11, 12. o *Eoin* 17. 15. p *Salm* 51. 10. & 119. 133. q 2 *Cor.* 12. 7, 8. r 1 *Cor.* 10. 12, 13. s *Eabhr.* 13. 20, 21. t *Maith.* 26. 41. *Salm* 19. 13. u *Eph.* 3. 14, 15, 16. i *d Tess.* 3. 13. *Jude* 24. w *Salm* 51. 12. x 1 *Phead.* 5. 8, 9, 10.

gu mbiodh ar Naomhthughadh, agus ar Slainte air na ndeanamh foirfe *y*, an tAidhbhirseoir air na Shalltradh faoi ar gcosaibh *z*, agus sinne air ar lan-saoradh o pheacadh o bhuaidhreadh, agus o gach uile olc, gu siorruighe *a*.

y 2 *Cor.* 13. 7, 9. *z* *Romh.* 16. 20. *Zach.* 3. 2. *Luc* 22. 31, 32. *a* *Eoin* 17. 15. 1 *d Tess.* 5. 23.

C. 196. *Creud ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna ag teasg dhuinn?*

F. Ata Comhdhunadh Urnuighe an Tighearna, eadhon [Oir is Leatsa an Rioghachd, an Cumhachd, agus an Ghloir, gu siorruidh, Amen *b*] ag teagasg dhuinn, ar Niarrtais do daingnuighadh le riasuinibh *c*, ata re a ntarruing Ni hann o sheabhas air bith ionnuin fein, no ann a neretuir air bith eile, Achd o DHIA *d*; Agus moladh do chur le ar Nurnuighe *e*, Ag tabhairt do DHIA amhain, Ard-Thighearnas siorruigh, Uil-chumhachd, agus Oirdheirceas ghlormhar *f*, Agus mar ata esin da ntaoibh so, Comasach agus Toileach air ar cuidiughadh *g*, As Amhluidh ata sinne trid Creidimh ag saghail Danachd, chum

* *hargumaintibh.*

b *Maith:* 6. 13. *c* *Romh.* 15. 30. *d* *Dan:* 9. 4, 7, 8, 9, 16, 17, 18, 19. *e* *Phil:* 4. 6. *f* 1 *Chron:* 29. 10, 11, 12. *g* *Eph:* 3. 20, 21. *Luc* 11. 13.

hum bheith ag tagradh ris gu mbaill leis *h*, gus gu Samhach ag earbsa as, gur aill leis, r Nathchoingthe do Choimhlionadh *i*: Agus mar fhiaghnuise air an Mhiann, agus ir an dearbh-beachd so ata aguin, deirmid, *Amen k.*

h 2 *Chron:* 20. 6, 11. i 2 *Chron:* 14. 11. k 1 *Cor:* 14. 16. *Foills.* 22. 20, 21.

Foirceadul Aithghear

CHEASNUIGHE,

Ar ttus ar na ordughadh le

Coimhthionol na *Ndiaghaireadh*

Aig *Niarmhanister*, an

SASGAN;

Leis an Daontuighe

Ard-seanadh Eagluis na

HALBANN,

Chum a bheith na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh CHRIOSD annsna tri Rioghachdaibh.

Ar na chur a *Ngaoidheilg*, le *Seanadh* EARRAGHAOIDHEAL.

Do chuireadh so angclo anois an ochdoibh-uair.

---

ir na Chlodhbhualadh (a nois an Chead uair aig *DUINEUDUIN*, le Oighreachaibh *Aindrea Aindearsoin*, a Mbliaghan ar Dtighearna MDCCXXV.

Assembly at *Edinburgh, July* 28. 1648. *Sess.* 19.

Act approving the *Shorter Catechism.*

THE General Assembly having seriously considered the Shorter Catechism, *agreed upon by the Assembly of Divines sitting at* Westminster, *with Assistance of Commissioners from this Kirk; do find, upon due Examination thereof, that the said Catechism is agreeable to the Word of God, and in nothing contrary to the received Doctrine, Worship, Discipline and Government of this Kirk: And therefore approve the said* Shorter Catechism, *as a Part of the intended Uniformity, to be a Directory for Catechising such as are of weaker Capacity.*

A. KER.

Foirceadul Aithghearr CHEASNUIGHE, Ar ttus ar na ordughadh le Coimhthionol na Naiaghaireadh aig *Niarmhanister* an *SASGAN*;

Leis an Daontuighe Ard-Seanadh Eagluis na *HALBAN*, chum a bheith na chuid egin daonmhodh Chrabhuidh edir Eaglaisaibh CHRIOSD 'sna tri Rioghachdaibh.

CEISD. 1.

CReud is crioch arid don Duine?

F. Is i is crioch arid don Duine DIA do ghlorughadh *a*, agus do mhealtuin gu suthaine *b*.

a 1 *Cor.* 10. 31. *Romh.* 11. 36. b *Salm* 73. 25, gu deiridh.

C. 2. *Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar dteagasg chum go bhfedmaoid eisean do ghlorughadh agus do mhealochduin?*

F. Is e Focal DE (ata ar na chur fios a Sgriobtuiraibh an Tseintiomna agus an Tiomna nuaidh *c*) amhain is riaghail duinne

c 2 *Tim.* 3. 16. *Eph.* 2. 20.

dar dteaguſg chum go fedmaoid eiſion do ghlorughadh is do mhealtuin *d*.

d 1 *Eoin.* 1. 3, 4.

C. 3. *Creud ata na Sgriobtuiridh gu harid ag teagaſg?*

F. Ataid na Sgriobtuiridh gu harid ag teagaſg, gach ni is coir don duine chreidſin adtimchioll DHE, agus an dleaſdanas ata DIA a giarraidh ar an Duine *e*.

e 2 *Tim.* 1. 13. & 3. 16.

C. 4. *Creud e DIA?*

F. DIA is Spiorad e *f*, ata neamh-chriochnuighach *g*, biothbhuan *h*, neamh-chlaochlodhach *i*, iona bhith *k*, ghliocas *l*, chumhachd *m*, naomhthachd *n*, cheartas, mhaitheas, agus fhirinne *o*.

f *Eoin* 4. 24. g *Job* 11. 7, 8, 9. h *Salm* 90. 2. i *Sheum.* 1. 17. k *Exod.* 3. 14. l *Salm* 147. 5. m *Foills.* 4. 8. n *Foills.* 15. 4. o *Exod.* 34. 6, 7.

C. 5. *A bhfuilid tuille Dee ann achd a haon?*

F. Ni bhfuil acht a haon amhain, an DIA beo fior *p*.

p *Deut.* 6. 4. *Jer.* 10. 10.

C. 6. *Cia lion Pearſa ata ſan Diaghachd?*

F. Ataid tri Pearſa ſan Diaghachd, an Tathair, an Mac, agus an Spiorad naomhtha; agus an Triarſa is aon DIA iad, ionann a Nadur, Coimhmeas a Ngcumhachd agus a nGloir *q*.

q 1 *Eoin* 5. 7. *Maith.* 28. 19.

C. 7. *Creud*

C. 7. *Creud iad orduighthe DE?*

F. Is iad orduighthe DE, a run siorruidhe, do reir comhairle a thoile, leis an dorduigh se roimh laimh, chum a ghloire fein, gach ni thig gu crich *r*.

r *Eph.* 1. 4, 11. *Romh.* 9. 22, 23.

C. 8. *Cionnas ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomh?*

F. Ata DIA ag cur a orduigheadh a ngniomh a noibrighaibh an chruthaigh agus an threasdail *.

* *Foills.* 4. 11. *Dan.* 4. 35.

C. 9. *Creud is obair an chruthaigh ann?*

F. Is i obair an chruthaigh, DIA do dheanamh na huile neithe do neimhni, le Focal a chumhachda, a bhfeadh se laithe agus iad uile ro-mhaith *s*.

s *Gein.* 1. gu hiomlan. *Eabhr.* 11. 3.

C. 10. *Cionnas do chruthaigh DIA an Duine?*

F. Do chruthaigh DIA an Duine, fear agus bean, do reir a iomhaighe fein, a neolas, fireuntachd, naomhthachd, le uachdranachd oscionn na geretuireadh *t*.

t *Gein.* 1. 26, 27, 28. *Col.* 3. 10. *Eph.* 4. 24.

C. 11. *Creud iad oibrighe freasdail DE?*

F. Is iad oibrighe freasdail DE, gu bhfuil se ag coimhed, agus ag riaghladh na nuile chretuireadh, lea nuile ghniomharthaibh *u*,

u *Salm* 145. 17.

gu ro-naomhtha *w*, ro-ghlic *x*, agus gu ro-chumhachdach *y*.

w *Salm* 104. 24. *Isa.* 28. 29. x *Eabhr.* 1. 3. y *Salm* 103. 19. *Maith.* 10. 29, 30, 31.

C. 12. *Creud an gniomh arid freasdail do rinn DIA do thaobh an Duine san staid ann do chruthuigheadh e?*

F. An tan do chruthuigh DIA an Duine, do rinn se Comhcheangal Beatha ris, ag iarraidh umhlachd iomlan air mar chumhnant: agus ag toirmiosg dho ni ar bith ithe do chraoibh eolais maith agus uile, faoi phein a Bhais *z*.

z *Gal.* 3. 12. *Gein.* 2. 17.

C. 13. *An dfanid ar gceud sinnsir ann san cheud staid ann do chruthuighadh iad?*

F. Ar bheith dar gceud sinnsearaibh ar a mbhfagbhail gu saoirse a ndtoile fein, do thuiteadar on staid ann do chruthuigheadh iad le peacadh anadhaigh DHE *a*.

a *Gein.* 3. 6, 7, 8, 13. *Senm.* 7. 29.

C. 14. *Creud e peacadh?*

F. Is e peacadh briseadh lagha DE *b*.

q 1 *Eoin* 3. 4.

C. 15. *Cia e an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnsir on staid ann do crutuighadh iad?*

F. Do be an peacadh leis an do thuit ar ceud-sinnsir on staid an do cruthuighadh iad, gu dith siad an meas toirmisghthe *c*.

c *Gein.* 3. 6, 12.

C. 16. *An do thuit an cinneadh daonna uile a ngceudpheacadh* Adhamh?

F. O

F. O do bheth an coimheangal ar na lheanamh re *Adhamh*, ni amhain air a shon ein acht air son a shoiochd ; uime sin, an inneadh daonna uile do thainig anuas uaidh, re ginolachadh gnathaighthe, do pheacuigh ad annsan agus do thuit siad mailie ris ann a cheud-sheachran *d*.

d *Gein.* 2. 16, 17. *Romh.* 5. 12. 1 *Cor.* 15. 21, 22.

C. 17. *Creud an staid ann dtug an leagadh ud an cinneadh daonna?*

F. Do thug an leagadh ud an cinneadh daonna a staid peacaidh agus truaighe *e*.

e *Romh.* 5. 12.

C. 18. *Creud e peacadh na staide sin ann lo thuit an duine?*

F. Trid an leagadh ud, ata an duine faoi chionnta ceudpheacaid *Adhamh*, faoi easphuidh na ced thirentachd, faoi thruailleadh a naduir gu hiomlan (da ngoirthear gu Ceoitchionda peacadh gein) agus fa gach uile pheacadh gniomhtha ata geintin uaidhe sin *f*.

f *Romh* 5. 10, gu nuig 20. *Eph.* 2. 1, 2, 3. *Sheum.* 1. 14, 15. *Maith.* 15. 19.

C. 19. *Creud e truaighe na staide sin ann do thuit an duine?*

F. Trid an leagadh ud do chaill an cinneadh daonna uile a ngeomhchomunn re DIA *g*, ataid faoi sheirg agus mhallachadh DHE

g *Gein.* 3, 8, gu nuig 24. *Eph.* 2. 2, 3.

DHE *h*, agus mar sin ataid sa gach uile thruaighe san bheathuidhsa, san bhas sein, agus sa phianaibh ifrinn gu siorruidhe *i*.

h *Gal.* 3. 10. i *Coai.* 3. 39. *Romh.* 6. 23. *Maith.* 25. 41, 46.

C. 20. *An dfag DIA an cinneadh daonna uile da mbeith caillte a nstaid an pheacaidh agus na truaighe?*

F. Ar dtagha do DHIA da ghean-maith sein, roimh thosach an tsaoghail, cuid egin do na daoinaibh chum na beatha suthaine *k*, do rinn se coimheangal grasa riu; da nsaoradh o staid an pheacaidh agus na truaighe, agus da ntabhairt gu staidh slanuighe trid shearsaoruidh *l*.

k *Eph.* 1. 4. l *Romh.* 3. 20,21,22. *Gal.* 3. 21,22.

C. 21. *Cia is fearsaoruidh do phobul tagha DE?*

F. Is e is aon shearsaoruidh do phobul tagha DE, an Tighearna Iosa Crioſd amhain *m*, neach ar bheith dho na Mhac siorruidhe do DHIA, do rinneadh e na dhuine *n*, agus mar sin ata se ag santain na DHIA, agus na dhuine, ann da nadur edirdhealuighte, agus a naon-phearsoin a mseasda *o*.

m 1 *Tim.* 2. 5, 6. n *Eoin* 1. 14. *Gal.* 4. 4. o *Romh.* 9. 5. *Luc* 1. 35. *Col.* 2. 9. *Eabhr.* 7. 24, 25.

C. 22. *Ar bheith do Chrioſd na Mhac do DHIA, Cionnas do rinneadh se na Dhuine?*

F. Do

F. Do rinneadh Chrioſd Mac DHE na Dhuine, le Corp fior *p*, agus Anam reuſunta do ghabhail chuige fein *q*, ar bheith dho le cumhachd an Spioraid naoimh ar na ghabhail a mbroinn Muire na hoighe, agus ar a bhreith le *r*, gidheadh abhfegmhais peacaidh *s*.

p *Eabhr.* 2. 14, 16. & 10. 5. q *Maith.* 26. 28. r *Luc* 1. 27, 31, 35, 42. *Gal.* 4. 4. s *Eabhr.* 4. 15. & 7. 26.

C. 23. *Cia iad na hoifigeadha ata Crioſd ag cur a ngniomh mar ar fearſaoruidhne?*

F. Ata Crioſd mar ar fearſaoruidhne ag cur a ngniomh Oifigeadha Faigh, Sagairt, agus Riogh, araon an ſtaid an Iriſluigh agus an Arduighe. *t*.

t *Gniomh.* 3. 22. *Eabhr.* 12. 25. le 2 *Cor.* 13. 3. *Eabhr.* 5. 5, 6, 7. & 7. 25. *Salm* 2. 6. *Iſa.* 9. 6, 7. *Maith.* 21. 5. *Salm* 2. 8, 9, 10, 11.

C. 24. *Cionnas ata Crioſd ag cur Oifig Faigh a ngniomh?*

F. Ata Crioſd ag cur Oifig Faigh a ngniomh, ann toil DE chum ar ſlanuighe dfhoilliughadh dhuinn, le na Fhocal agus le na piorad *u*.

u *Eoin* 1. 18. 1 *Phead.* 1. 10, 11, 12. *Eoin* 5. 15. & 22. 31.

C. 25. *Cionnas ata Crioſd ag cur oifig Sagairt a ngniomh?*

F. Ata Crioſd ag cur oifig Sagairt a ngniomh, ann e fein do thabhairt ſuas aon-uair

na sobairt do dhioladh ceartuis DE *w*; agus do dheanamh ar reitigh re DIA *x*; agus an gnatheadarghuidhe do dheanamh ar ar soinne.

w *Eabhr.* 9. 14, 28. x *Eabhr.* 2. 17. y *Eabhr.* 7. 24, 25.

C. 26. *Cionnas ata Chriosd ag ur Oifig Riogh a ngniomh?*

F. Ata Crioſd ag cur Oifig Riogh a ngniomh, le sinne do cheannsughadh dho fein *z*, do Riaghladh *a*, agus do sheasamh *b*, agus le cosg do chur ar na huilibh is naimhde dhosan agus duinne. *c*.

z *Gniomh.* 15. 14, 15, 16. a *Isa.* 33. 22. b *Isa.* 32. 1, 2. c 1 *Cor.* 15. 25. *Salm* 110. gu dhiridh.

C. 27. *Cia iad na neithe iona raibh Crioſd ar na irisliughadh?*

F. Do bhi Crioſd ar na irisliughadh, iona bheith ar a bhreith, agus sin a nstaid isail *d*, ar na dheanamh faoi an lagh *e*, ag dol fa gach truaighe na beathasa *f*, fa sheirg DHE *g*, agus fa bhas mhalluighte na croiche *h*, iona bheith ar na adhlacadh *i*, agus ag fuireach faoi chumhachda an bhais re seal *k*.

d *Luc* 2. 7. e *Gal.* 4. 4. f *Eabhr.* 12. 2, 3. *Isa.* 23. 2, 3. g *Luc* 22. 44. *Maith.* 27, 46. h *Phil.* 2. 8. i 1 *Cor.* 15. 4. k *Gniomh.* 2. 24, 25, 26, 27, 31. *Maith.* 12. 40.

C. 28. *Cia iad na neithe iona raibh Crioſa ar na ardughadh?*

F. Do

F. Dobhi Crioſd ar na ardughadh, iona eiſeirigh o na marbhuibh ar an treas la *l*, iona dhul ſuas ar neamh *m*, iona ſhuidhe ar deaſlaimh DHE a nathar *n*, agus iona theachd do thabhairt breitheamhnuis ar an tſhaoghal ann ſan la dheigheannach *o*.

l 1 *Cor.* 15. 4. m *Marc* 16. 19. n *Eph.* 1. 20. o *Gniomh.* 1. 11. & 17. 31.

C. 29. *Cionnas atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tſaoirſe do choſainn Crioſd?*

F. Atamoid air ar ndeanamh ionar luchd comhpairt don tſaoirſe do choſainn Crioſd, leis an tſaoirſe ſin a chur rinne gu heiſeachdach *p*, le na Spiorad naomhthaſan *q*.

p *Eoin* 1. 11, 12. q *Tit.* 3. 5, 6.

C. 30. *Cionnas ata an Spiorad ag cur rinne na ſaoirſe ſin do choſainn Crioſd?*

F. Ata an Spiorad ag cur rinne na ſaoirſe ſin do choſainn Crioſd, le creideamh oibriughadh ionnain *r*, leis an bhfuil ſe ag ar comhcheangal re Crioſd ionar gairm eiſeachdigh *s*.

r *Eph.* 1. 13, 14. *Eoin* 6. 37, 39. *Eph.* 2. &
s *Eph.* 3. 17. 1 *Cor.* 1. 9.

C. 31. *Creud is gairm eiſeachdach ann?*

F. Is gairm eiſeachdach ann, obair Spiorad DE *t*, leis an bhſuil ſe ag ar bhfagbhail ris ionnain fein a bpeacadh agus truaighe *u*, ag foillſiughadh ar ninntinneadha a neolus Crioſd

t 2 *Tim.* 1. 9. 2 *dTeſſ.* 2. 13, 14 u *Gniomh.* 2. 37.

Crioſd *w*, ag athnuadhughadh ar dtoile *x*, agus air a lorg ſin ag ar ndeanamh deonach agus comaſach ar Ioſa Crioſd a dhlughabhail chuguin, mar ata ſe ar na thairgſe dhuinne go ſaor ann ſan tſoiſg eul *y*.

w *Gniomh.* 26. 18. x *Eſek.* 36. 26, 27. y *Eoin* 6. 44, 45. *Phil.* 2. 13.

C. 32. *Cia iad na ſochair ata an drong ata ar a ngairm gu heifeachdach ag faghail ſan bheathaſa?*

F. Is ſiad na ſochair ata an drong ſin ag faghail ſan bheathaſa, Firenochadh *z*, Uchdmhacachd *a*, Naomhachadh; agus gach uile ſochair ata ag fruthadh uatha ſan bheathuidhſe *b*.

z *Romh.* 8. 30. a *Eph.* 1. 5. b 1 *Cor.* 1. 26, 30.

C. 33. *Creud is Firenochadh ann?*

F. Is e Firenochadh gniomh ſaorghraſa DE, leis an bhfuil ſe ag maitheamh dhuinne ar nuile pheacuidh *c*, agus ag gabhail rinne mar fhirenaibh iona fhiaghnaiſe fein *d*, agus ſin amhain ar ſon firentachd Chrioſd ar na meas duinne *e*, agus ar a ghabhail chugainn le creideamh amhain *f*.

c *Romh.* 3. 24, 25. & 4. 6, 7, 8. d 2 *Cor.* 5. 19, 21. e *Romh.* 5. 17, 18, 19. f *Gal.* 2. 16. *Phil.* 3. 9.

C. 34. *Creud is Uchdmhacachd ann?*

F. Is i an Uchdmhacachd, gniomh ſaorghraſa DE *g*, leis an bhfuilmaoid air ar ngabhail

g 1 *Eoin* 3. 1.

bhail a naireamh chloinne DE, agus leis an bhfuil coir aguinn ar gach uile shocharaibh agus uram bheanus doibh *b*.

h *Eoin* 1. 12. *Romh.* 8. 17.

C. 35. *Creud is Naomhachadh ann?*

F. An Naomhachadh is obair saorghrasa DE e *i*, leis an bhfuil sinne air ar nathnuadhughadh san duine gu hiomlan do reir sioghrach DHE *k*, agus air ar deanamh comasach ni is mo agus ni is mo chum basughadh do pheacadh, is chum bheith beo don shirentachd *l*.

i 2 *dTess.* 2. 13. k *Eph.* 4. 23, 24. l *Romh.* 6. 4, 6. & 8. 1.

C. 36. *Creud iad no sochair ata ann sabheathuidhsa a ngcomhchuideachd no ag siuthadh o nfhirenochadh, on uchdmhacachd, agus on naomhachadh?*

F. Is iad na sochair ata san bheathuidhsa na ngcomhchuideachd no ag siuthadh uatha sin, dearbh-bheachd air gradh DHE, siothchaint coguis *m*, aoibhnas san Spioradh naomh *o*, fas a ngrasa *n*, agus buanmhairtheachduin ann, gu teachd na criche deigheannuighe *p*.

m *Romh.* 5. 1, 2, 5. n *Romh.* 14. 17. o *Seanr.* 4. 18. p 1 *Eoin* 5. 13. 1 *Phead.* 1. 5.

C. 37. *Creud iad na sochair ata na creidmhigh ag faghail o Chrioshd, re ham a mbais?*

F. Ataid anmanna na ngcreimhach re ham a mbais air a ndeanamh foirfe ann naomhthachd *q*, agus ar an mball ataid ag dul chum gloire *r*; agus ar mbeith da ngcorpuibh siorcheangailte le Criosd *s*, do nid comhnuidh iona nuaigheannuibh *t*, gu nuig a neiseirigh *u*.

q *Eabhr.* 12. 23. r 2 *Cor.* 5. 1, 6, 8. *Phil.* 1. 23. *Luc* 23. 43. s 1 *dTess.* 4. 14. t *Isa.* 57. 2. u *Eoin* 19. 26, 27.

C. 38. *Creud iad na sochair ata na creidmhigh ag faghail o Chriosd san eiseirighe?*

F. Ann san eiseirighe, air bheith do na creidmhachaibh air a nduisgadh as a nuaigh a ngloir *w*, bithid siad air a naithniughadh gu follas, agus air a nlan-saoradh a nla an bhreitheamhnais *x*, agus air a ndeanamh uile-bheannuight ann DIA a lan-mhealtuin *y*, gu siorruidhe *z*.

w 1 *Cor.* 15. 43. x *Maith.* 25. 23. & 10. 32. y 1 *Eoin* 3. 2. 1 *Cor.* 13. 12. z 1 *dTess.* 4. 17, 18.

C. 39. *Creud e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine?*

F. Is e an dleasdanas ata DIA ag iarruidh air an duine, umhlachd da thoil ata air na foillsiughadh *a*.

a *Mic.* 6. 8. 1 *Sam.* 15. 22.

C. 40. *Creud an riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach?*

F. Do

F. Do bi an riaghuil umhlachda thug DIA don duine ar thosach, lagh na modhannidh *b.*

b *Romh.* 2. 14, 15. & 10. 5.

C. 41. *Cia e an raite iona bhfuil an lagnsa na modhannidh ar na chur fios gu haithghearra iomlan?*

F. Ata an laghsa na modhannidh ar na chur sios gu haithghearra iomlan annsna deich Aitheantaibh *c.*

c *Deut.* 10. 5. *Maith.* 19. 17.

C. 42, *Creud is suim do na deich Aitheantaibh?*

F. Is i is suim do na deich Aitheantaibh, an Tighearna ar DIA do ghradnughadh le ar nuile Chroidhe, le ar nuile Anam, le ar nuile Neart, le ar nuile Inntinn, agus ar gcomharsan do ghradhughadh mar sinn sein *d.*

d *Maith.* 22. 37, 38, 39, 40.

C. 43. *Creud is roimhraite do na deich Aitheantaibh?*

F. Ata roimhraite na ndeich Aitheanta ar nt chur sios ann sna briathraibhse [Is nise an Tighearna do DHIA neach tugthusa as talamh na *Heghiphte*, as tigh na daoirse *e.*]

e *Exod.* 20. 2.

C. 44. *Creud ata roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagasg dhuinne?*

F. Ata Roimhraite na ndeich Aitheanta ag teagaſg dhuinne, do bhriogh gur e DIA is Tighearna ann, agus gur e is DIA agus is fearſaorruidh dhuinne, uime ſin gu bhfuil a Dhfiachaibh oruinne a uile aitheantaſan do choimhead *f*.

f *Luc* 1. 74, 75. 1 *Phead.* 1. 15, gu nuig 19.

C. 45. *Cia i an cheud Aithne?*

F. Is i an cheud Aithne [Na biodh Dee eile agad am fhiaghnuiſe *g*.]

g *Exod.* 20. 3.

C. 46. *Creud ata ar na iarruidh ſan cheud Aithne?*

F. Ata an cheud Aithne ag iarruidh oruinn, Aithniughadh agus admhail gur be DIA-amhain an fior DHIA, agus gur be ar Diaine e *h*, agus ſinne adhradh agus gloire do thabhairt do da reir ſin *i*.

h 1 *Chron.* 28. 9. *Deut.* 26. 17. i *Maith.* 4. 10. *Salm* 29. 2.

C. 47. *Creud ata ar na thoirmioſg ſan cheud Aithne?*

F. Ata an cheud Aithne ag toirmioſg an DIA fior do ſhenadh *k*, no an tadhradh agus an ghloir a dhligthear dhoſan *l*, do ligionn thoruinn *m*, no a ntabhairt daon neach eile *n*.

k *Salm* 14. 1. l *Romh.* 4. 21. m *Salm* 81. 10, 11. n *Romh.* 1. 25, 26.

C. 48. *Creud ata ar na theagaſg dhuinne gu ſunnradhach annſna briathraibhſe ſan cheud Aithne,* [*am fhiaghnuiſe?*]

F. Ataid

F. Ataid na briathraſa ſan cheud Aithne [am ſhiaghnuiſe] ag teagaſg dhuinne, gu bhſuil DIA do chi na huile neithe ag tabhairt aire don pheacadhſa, eadhon DIA, ar bith eile do bheith aguinn, agus gu bhſuil ſe ro-dhiombhach dheth *o*.

o Eſek. 8. 5, gu dheiridh. *Salm* 44. 20, 21.

C. 49. *Creud i an dara Haithne?*

F. Is i an dara Haithne [Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta no enfhioghair neithe ata ſhuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no ſa nuiſge faoi thalmhuin, na geillſe dhoibh, agus na dean feirbhis dhoibh: oir miſe an Tighearna do DHIA is DIA eudmhur me, leanas aingidheachd na naithreadh air an gcloinn, go nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghineaſuigh air an droing fhuathuigheas me: Agus a fhoillſigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta *p*.]

p *Exod.* 20. 4, 5, 6.

C. 50. *Creud iarrthar ſan dara Haithne?*

F. Ata an dara Haithne ag iarruidh gach uile ghne adhraidh agus orduighe Dhiagha a diarr DIA iona fhocal do ghabhail chuguinn, do chonmhail, agus do choimhead gu glan iomlan *q*.

q *Deut.* 32. 46. *Maith.* 28. 20. *Gniomh.* 2. 42.

C. 51. *Creud ata an dara Haithne ga thoirmeasg?*

F. Ata an dara Haithne ag toirmeasg, adhradh do DHIA trid iomhaigh *r*, no air modh ar bith oile, nach bhfuil orduighte iona fhocal fein *s*.

r *Deut.* 4. 15, gu nuig 19. *Exod.* 32. 5, 8. s *Deut.* 12. 31, 32.

C. 52. *Creud iad na resuin ata ceangailte ris an dara Haithne?*

F. Is iad na resuin ata Ceangailte ris an dara Haithne, ard-uachdranachd DE os ar gcionn *t*, an tsealbh-choir ata aig ionnuinn *u*, an gradh laithe agus eud ata aige da adhradh fein *w*.

t *Salm* 95. 2, 3, 6. u *Salm* 45. 11. w *Exod.* 34. 13, 14.

C. 53. *Cia i an treas Aithne?*

F. Is i an treas Aithne, [Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoineas; oir ge be bheiras a ainm a ndiomhaoineas, ni budh neamhchiontach a bhfiaghnuisi an Tighearna e, no, ni a meas an Tighearna neamhchiontach e *x*.]

x *Exod.* 20. 7.

C. 54. *Creud iarthar san treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag iarruidh, gnathughadh naomhtha urramach do dheanamh *y*, ar ainmnaibh *z*, tiodolaibh *a*, orduighaibh

y *Maith* 6. 9. *Deut.* 28. 58. z *Salm* 68 4. *Foill s* 15. 3, 4.

ghaibh *b*, briathraibh *c*, agus oibrighaibh DHE *d*.

b *Mal.* 1. 11, 14. c *Salm* 138. 1, 2. d *Job* 36. 24.

C. 55. *Creud ata ar na thoirmeaſg ſan treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag toirmeaſg minaomhthachadh no mighnathughadh ar bith do dheanamh air einni leis an bhfuil DIA ga ſhoillſiughadh fein *e*.

e *Mal.* 1. 6, 7, 12. & 2. 2. & 3. 14.

C. 56. *Cia e an reſun ata ar na cheangal ris an treas Aithne?*

F. Is e an reſun ata ar na cheangal ris an treas Aithne, ge gu bhfedfuid luchd briſeadh na Haithneaſa dol ſaor o dhioghaltas do thaobh dhaoineadh, gidheadh ni fhuilngiomm an Tighearna ar Diaine dhoibh dol as o a cheart-bhreitheamhnas fein *f*.

f 1 *Sam.* 2. 12, 17, 22, 29. 1 *Sam.* 3. 13. *Deut.* 28. 58, 59.

C. 57. *Cia i an ceathramhadh Aithne?*

F. Is i an ceathramhadh Aithne [Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha; a ſe laethibh dean hobair, agus huile ſhaothair; acht is e an ſeachdmhadh la Saboid an Tighearna do DHIA; na dean en obair ſan lo ſin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioch ata don taobh aſtigh dot dhoirſibh: Oir a ſe laethibh do rinn an

Ti-

Tighearna, neamh agas talamh, a nfhairge agas gach ni ata ionnta, agas do ghabh se comhnuidh an seachdmhadh la, uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e g.]

g Exod. 20. 8, 9, 10, 11.

C. 58. *Creud iarrthar san cheathramhadh Aithne?*

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag iarruidh coimhead naomhtha do dheanamh do DHIA ar na trathaibh suighighte do dhorduigh se fein iona fhocal, gu sunnradhach aon la iomlan do na seachd laethibh, chum a bheith na Shaboid naomhtha dho fein *h.*

h *Deut.* 5. 12, 13, 14.

C. 59. *Cia an la do na seach laethibh a dorduigh DIA bheith na Shaboid gach seachdmhuin?*

F. O thosach an tsaoghail anuas gu nuig eiseirigh Chrioso dorduigh DIA an seachdmhadh la do bheith na Shaboid gach seachdmhuin; agus a riamh o sin a leth, an ceud la don tseachdmhuin a dhfhantain agus do ghnathughadh gu deireadh an domhain chum a bheith na Shaboid do na Criosduighaibh *i.*

i *Gein.* 2. 2, 3. 1 *Cor.* 16. 1, 2. *Gniomh* 20. 1.

C. 60. *Cionnas is coir an Tsaboid do naomhthughadh?*

F. Is coir an Tsaboid do naomhthughadh le

: tamh naomhtha do ghabhail re fad an la in gu hiomlan *k*, agus ſin fos o ghnothuihaibh ſaoghalta, o aigher agus ſugradh ata eaduighte ar laethibh eile *l*, agus a nuile imſir ſin do bhuiliughadh re oibrighibh crahuidh gu diomhuir agus gu follus *m*, le a nuigh don mhead is ata iomchubhuidh re na chaitheamh re hoibrighuibh na hegin agus na trocaire *n*.

k *Exod.* 20. 8, 10. l *Exod.* 16. 25, gu nuig 28. *Neh.* 13. 15, gu nuig 22. m *Luc* 4. 16. *Gniomh* 20. 7. *Salm* 92. tiodol. *Iſa.* 66. 23. n *Maith.* 12. 1, gu nuig 13.

C. 61. *Creud ata ar na thoirmeaſg ſan cheathramhadh Aithne?*

F. Ata an ceathramhadh Aithne ag toirmeaſg minaomthachadh na Saboide le dionhaoineas *o*, agus neamchuram a noibrighibh an la ſin *p*, no fos le ſmuaintighuibh, briathraibh, no gniomharthaibh neamhfheunoil *q*, a dtimchioll gnothuigheadh ſaoghala, no re aigher agus ſugradh *r*.

o *Eſek.* 22. 26. *Amos* 8. 5. *Mal.* 1. 13. p *Gniomh* 20. 7, 9. q *Eſek.* 23. 38. r *Jer.* 17. 24, 25, 26. *Iſa.* 58. 13.

C. 62. *Cia iad na Reſuin ata ceangailte ris an ceathramhadh Aithne?*

F. Is iad ſo na Reſuin ata ceangailte ris an ceathramhadh Aithne, DIA do bheith ag eadughadh dhuinne, ſe laethe don tſeachdhuin dar gnothuighaibh fein *s*, agus ag agra

s *Exod.* 20. 9.

agra cora arighthe dho fein air an tſeachc
mhadh la, agus a neiſiomplair do thug
fein uaidhe, agus gó do bheannuigh ſe la r
Saboide *t*.

t *Exod.* 20. 11.

C. 63. *Cia i an cuigeadh Aithne?*

F. Is i an cuigeadh Aithne, [Tabhair
noir dod Tathair, agus dod Mhathair : chu
gu ſinſidne do laethe air a nfhearann do bhe
an Tighearna do DHIA dhuit *u*.]

Exod. 20. 12.

C. 64. *Creud iarrthar ſan chuigeadh Aithne*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidl
a nonoir do choimhead, agus an dleaſdana
do choimhlionadh, ata a dhfiachaibh do tha
bhairt do gach einneach a lorg a ninmh
agus an daimhaibh dha cheile fa leth, ma
ataid a nairde *w*, no niſle *x*, no ngcoimh
meas inmhe *y*.

w *Eph.* 5. 21. x 1 *Phead.* 2. 17. y *Rom*
12. 10.

C. 65. *Creud ata air na thoirmeaſg ſa chuigeadh Aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmeal
ni ar bith do dheanamh ata a naghaidh n
honora agus an dleaſdanais, a bheanus d
gach einneach a lorg a ninmhe agus a ndai
mhe fa leth da cheile *z*.

z *Maith.* 15. 4, 5, 6. *Eſek:* 34. 2, 3, 4. *Rom*
13. 8.

C. 6

C. 66. *Creud e an Resun ata ceanguilte ris an chuigeadh Aithne?*

F. Is e an Resun ata ceanguilte ris an chuigeadh Aithne, gealladh ar sonus, agus saohal fada d'uile luchd coimhed na haithne, do reir mar thig sin le gloir DHE agus a naith fein *a.*

a *Deut.* 5. 16. *Eph.* 6. 2, 3.

C. 67. *Cia i an seisеadh Aithne?*

F. Is i an seisеadh Aithne, [Na dean marbhadhad *b.*]

b *Exod.* 20. 13.

C. 68. *Creud iarrthar san tseisеadh Aithne?*

F. Ata an seisеadh Aithne ag iarruidh gach uile dhithchioll dligheach do dheanamh chum ar nanma fein *c*, agus anma dhaoine uile do choimhead *d.*

c *Eph.* 5. 28, 29. d 1 *Riogh* 18. 4.

C. 69. *Creud ata air na thoirmeasg san tseisеadh Aithne?*

F. Ata an seisеadh Aithne ag toirmeasg ar nanma do bhuain a suin fein, no as ar gcomharsan gu hegcorach: agus gach uile neithe a chuidiughas sin do dheanamh *e.*

e *Gniomb.* 16. 28. *Gein.* 7. 6.

C. 70. *Cia i an seachdmhadh Aithne?*

F. Is i an seachdmhadh Aithne, [Na dean Adhaltrannus *f.*]

f *Exod.* 20. 14.

C. 71. *Creud iarrthar san tseachdmhadh*

F. Ata

F. Ata an ſeachdmhadh Aithne ag iarrt idh coimhead do bheith aguinn air ar gear mnuigheachd fein, agus geanmnuigheach ar gcomharſoin, ionar gcroidhe, iona gcainnte, agus ionar mbeuſuibh *g*.

g 1 *Cor.* 7. 2, 3, 5, 34, 36. *Col.* 4. 6. 1 *Pheac* 3. 2.

C. 72. *Creud ata an ſeachdmhadh Aithn gathoirmeaſg ?*

F. Ata an ſeachdmhadh Aithne ag toir meaſg gach uile ſmuaintiughadh, briathar agus gniomh neamhgheanmnuigh *h*.

h *Maith.* 15. 19. & 5. 28. *Eph:* 5. 3, 4.

C. 73. *Cia i an tochdmhadh Aithne ?*

F. Is i an tochdmhadh Aithne, [Na dear goid *i*.]

i *Exod.* 20. 15.

C. 74. *Creud iarrthar ſan ochdmhad. Aithne ?*

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag iarru idh gach cuidiughadh laghamhail do dhea namh, do chum ar ſaidhbhrios ſaoghalt fein agus ſaidhbhrios dhaoine eile, do chu air aghaidh *k*.

k *Gein.* 30. 30. 1 *Tim.* 5. 8. *Lebh.* 25. 35 *Deut.* 22. 1, 2, 3, 4, 5. *Exod.* 23. 4, 5. *Gein* 47. 14, 20.

C. 75. *Creud ata ar na thoirmeaſg ſan ochd mhadh Aithne ?*

F. Ata an tochdmhadh Aithne ag toir meaſg gach neithe ar bith a bheas ar faidh bhrio

bhrios saoghalta fein, no saidhbhrios ar gcomharsain gu hegcorach *l*.

l *Seanr*. 21.17. & 23.20,21. & 28.19. *Eph*. 4.28.

C. 76. *Cia i an naoiamh Aithne?*

F. Is i an naoiamh Aithne, [Na dean fiaghnuise bhreige a naghuidh do chomharsoin *m*.]

m *Exod*. 20. 16.

C. 77. *Creud iarrthar san naoiamh Aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag iarruidh a nfhirinn edir duine *n*; agus ar deadh-ainm fein, agus deadh-ainm ar gcoimharsan do cheasamh *o*, agus sin gu sunnradhach an fiaghnuis do dheanamh.

n *Zach*. 8.16. o 3 *Eoin*. v. 12. p *Seanr*. 14.5,25

C. 78. *Creud ata ar na thoirmeasg san naoiamh Aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmeasg gach neithe ata ag cur lethtrom ar a nfhirinne no ni egcoir air ar deadhainm fein, no air deadhainm ar gcomharsan *q*.

q 1 *Sam*. 17. 28. *Lebh*. 19. 16. *Salm* 15. 3.

C. 79. *Cia i an deicheamh Aithne?*

F. Is i an deicheamh Aithne, [Na sinuin duit fein aros no teach do chomharsain, na nuain duit fein bean do chomharsain, no a glach, no a bhanoglach, no a dhamh, no asal, no einni eile bheanus dod chomharsan *r*.]

r *Exod*. 20. 17.

C. 80. *Creud iarrthar san deicheamh Aithne?*

F. Ata an deicheamh Aithne ag iarruidh ruinn, bheith lan-toilighte le ar staid

fein *s*, maille re fonn ceart agus inhtinn sheirceamhuil do bheith ionnuinn dar gcomharsan agus do gach uile ni bheanas do *t*.

s *Eabhr.* 13. 5. 1 *Tim.* 6. 6. t *Job* 31. 29. *Romh.* 12. 15. 1 *Tim.* 1. 5. 1 *Cor.* 13. 4, 5, 6, 7.

C. 81. *Creud ata ar na thoirmeasg san deicheamh Aithne?*

F. Ata an deicheamh Aithne ag toirmiosg gach talach air ar sdaid fein *u*, ach doilghios agus formad re maith ar gcomharsoin *w*, gach togra agus miann anchneist, chum ein-ni da mbi aige *x*.

u 1 *Riogh.* 21. 4. *Esth.* 5. 13. 1 *Cor.* 10. 10 w *Gal.* 5. 26 *Sheum.* 3. 14, 16. x *Romh.* 7. 7, 8 & 13. 9. *Deut.* 5. 21.

C. 82. *An bhfuil neach ar bith comasach ar Aitheanta DE do choimhead gu foirfe?*

F. Ni hedir le heinneach nach bhfuil ach na dhuine amhain, o cheud thuitim ar sinnsear aitheanta DE do choimhead gu foirfean bheathuidhse *y*, acht ata siad gach la gmbrisedh a smuaintiughadh a bhfocal, agus a ngniomh *z*.

y *Senn.* 7. 20. 1 *Eoin* 1. 8, 10. *Gal.* 5. 17 z *Gein.* 6. 5. & 8. 21. *Romh.* 3. 9, gu nuig 21 *Sheum.* 3. 2, gu nuig 13.

C. 83. *An bhfuil gach uile bhriseadh ar lagha coimhmeas a nuathmhuireachd?*

F. Ata cuid do Pheacaidhaibh ionnt fein, agus do bhrigh moran do neithibh ata ga nanntromughadh ni is fuathmhuir na cheile a bhfiaghnuise DE *a*. C. 84

a *Esek.* 8. 6, 13, 15. 1 *Eoin* 5. 16. *Salm* 78. 17, 32, 5

C. 84. *Creud ata gach aon pheacadh ag oilltinn ?*

F. Ata gach aon pheacadh ag toilltinn feirge, & mallachadh DE araon ſan bheathuidhe, agus ſan bheathuidh ata chum teachd *b*.

b *Eph.* 5. 6. *Gal.* 3. 10. *Coai.* 3. 39. *Maith.* 25. 41.

C. 85. *Creud ata DIA ag iarruidh oruinne chum gu bhfedmaoid tearnadh o na fheirge agus o na mhallachadhſan a thoill ſinne thaobh ar bpeacaidh ?*

F. Chum tearnadh o fheirge agus o mhallachadh DE a thoill ſinne ar ſon ar bpeacaidh, ata DIA ag iarruidh oruinne Creideamh a Nioſa Crioſd, aithrighe chum na beatha *c*, maille re gnathughadh dichiollach o dheanamh air na meadhonaibh ata an le hmuigh, leis an bhfuil Crioſd ag comparughadh riuinne ſochair na ſaoirſe *d*.

c *Gniomh* 20. 21. d *Seanr.* 2. 1, gu nuig 6. 8. 33, ga dheiridh. *Iſa.* 55. 3.

C. 86. *Creud is Creideamh a Nioſa Crioſd ann?*

F. Creideamh a Nioſa Crioſd is Gras iontamhail e *e*, leis an bhfuil ſinne ga nabhailſan, agus ag ar ſocrughadh fein air-in na aonar chum ſlainte, mar ata ſe air na fairgſe dhuinne ſan tSoiſgeul *f*.

e *Eabhr.* 10. 39. f *Ecin.* 1. 12. *Iſa.* 26. 3, 4. *Phil.* 3. 9. *Gal.* 2. 16.

C. 87. *Creud is aithrighe chum na beatha ann?*

F. Aithrighe chum na beatha is Gras ſlainnhail i *g*, leis an bhfuil an peacach (ar

g *Gniomh.* 11. 18.

mothughadh dho gu ceart da pheacadh fein *h*, agus do throcaire DHIA ann a Ncrioſd *i*) le doilghios agus le fuath a pheacaidh ag iompodh uaidh gu DIA *k*, le lan-run, agus gna thairgſe nuadhumhlachd do thabhairt do *l*.

h *Gniomh* 2. 37, 38. i *Joel* 2. 12. *Jer.* 3. 22. k *Jer.* 31. 18, 19. *Eſek.* 36. 31. l 2 *Cor.* 7. 11. *Iſa.* 1. 16, 17.

C. 88. *Creud iad na meadhoin on le amuigh, leis an bhfuil Crioſd ag comhpartughadh rinne ſochair na ſaoirſe?*

F. Is iad na meadhoin ſin, orduighe Chrioſd, gu harid an Focal, Sacramuinteadha agus Urnuighe: Ata gu huilidhe air a ndeanamh eifeachdach chum ſlainte, do na daoinaibh taghte *m*.

m *Maith.* 28. 19, 20. *Gniomh* 2. 42, 46, 47.

C. 89. *Cionnas ata an focal ar na dheanamh eifeachdach chum ſlainte?*

F. Ata Spiorad DE ag deanamh leighthoireachd a nſhocail, acht gu harid a ſhearmonughadh; na mheadhon eifeachdach chum peacacha fhagbhail ris, agus da niompodh, agus da ntogbhail ſuas ann naomhthachd, agus a ngcomhfhurtachd trid creideamh chum ſlainte *n*.

n *Neh.* 8. 8. 1 *Cor.* 14. 24, 25. *Gniomh* 26 18. *Salm* 19. 8. *Gniomh* 20. 32. *Romh.* 15 4. 2 *Tim.* 3. 15, 16, 17. *Romh.* 10. 13, 8 nuig 17. & 1. 16.

C. 90. *Cionnas is coir and focal do leighad, agus do eiſteachd chum gu mbiodh ſe eifeachdach chum ſlanuighthe?*

F. chur

F. Chum gu deanta an focal eifeachdach chum ſlanuighthe, is teidhmoil duinne aire do thabhairt do le ullmhughadh *o*, le urnuighe *p*, agus le dithchioll *q*; a ghabhail chuguinn le creideamh agus gradh *r*, a chur an taiſge ionar gcroidheadhaibh *s*, agus a chur a ngniomh ionar mbeathuidh *t*.

o *Seanr.* 8. 34. p 1 *Phead.* 2. 1. q *Salm* 118. 18. r *Eabhr.* 4. 2. 2 *dTeſſ.* 2. 10. s *Salm* 119. 11. t *Luc* 8. 15. *Sheum.* 1. 25.

C. 91. *Cionnas ata na Sacramuinteadha ar na ndeanamh na meadhoin eifeachdach chum ſlanuighthe?*

F. Ataid na Sacramuinteadha, ar na ndeanamh eifeachdach chum ſlainte, ni hann o bhrigh ar bith ata ionnta fein, no ſan ti do ni a mfritheoladh, achd trid bheannughadh Chrioſd amhain *u*, agus oibriughadh a Spioradſan, ſan droing a ghabhas chuca iad le creideamh *w*.

u 1 *Phead.* 3. 21. *Maith.* 3. 11. 1 *Cor.* 3. 6, 7. w 1 *Cor.* 12. 13.

C. 92. *Creud is Sacramuint ann?*

F. An Tſacramuint is ordughadh naomhtha, le Criofd i, iona bhfuil Crioſd, agus ſochair chumhnanta na ngras, air an taisbeineadh, agus air an ſelughadh, agus air na ngcur ris na gcreidmhachaibh le comharthaibh corpordha ſofhaicſin *x*.

x *Gein.* 17. 7, 10. *Exod.* Caib 12. 1 *Cor.* 11. 23, 26.

C. 93. *Cia iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe?*

F. Is iad Sacramuinteadha an Tiomna Nuaidhe, Baiſteadh *y*, agus Suipeir an Tighearna *z*.

y *Maith.* 28. 19. z *Maith.* 26. 26, 27, 28.

C. 94. *Creud is Baiſteadh ann?*

F. An Baisteadh is Sacramuint e, ann a bhfuil ionnlad le huisge, a nainm a Nathar, agus an Mhic, agus an Spioraid naoimh *a*, ag ciallughadh agus ag selughadh gu bhfuil sinne air ar suighughadh ann a Ncriosdh, agus ionar luchd comhpart do shochairaibh chumhnanta na ngras, agus ag selughadh fos ar mboid gur leis an Tighearna sinn *b*.

a *Maith.* 28. 19. b *Romh.* 6. 4. *Gal.* 3. 27.

C. 95. *Cia da ngcoir a Mbaisteadh do shritheoladh?*

F. Nior choir an Baisteadh do shritheoladh dein-neach ata an taobh amuigh do neagluis shaicsionnigh, no gu naid mheochaid a ngcreideamh ann a Ncriosd, agus a numhlachd dho *c*, acht is coir naoidheana na droinge, ata iona mbuill do neaglais shaicsionnigh, do bhaisdeadh *d*.

c *Gniomh* 8. 36, 37. & 2. 38. d *Gniomh* 2. 38, 39. *Gein.* 17. 10. le *Col.* 2. 11, 12. 1 *Cor.* 7. 14.

C. 96. *Creud i Suipeir an Tighearna?*

F. Suipeir an Tighearna is Sacramuint i ann a bhfuil bas Chriosd ar na shoillsiughadh, le aran an agus sion do thabhairt, agus do ghabhail dc reir a orduighe fein, agus an drong a ghabha chuca gu hiomchubhidh iad, ataid siad (ni a mhodh seolmhar, achd) trid chreideamh ar a ndeanamh na-nluchd comhpartach da chorp a gus na shuilsan, le uile shocharaibh chum naltrum agus a mbas a ngras *e*.

e 1 *Cor.* 11. 23, gu nuig 26. & 10. 16.

C. 97. *Creud is feidhmoil do ndruing sin dheanamh, leis a mbaill Suipeir an Tighearn do ghabhail gu hiomchuibhidh?*

F. Is feidhmoil dhoibh iad fein a cheasnughadh iona neolas chum Aithne do dheanamh ai

chor

chorp an Tighearna *f*, iona ngcreideamh chum beatha a nanamah do tharruing as *g*, iona naithreachas *h*, na ngradh *i*, agus na nuadh-umhlachd *k*: deagla, ar dteachd doibh gu neamhiomchubhaidh gu nithfuid agus gu nolfuid breitheamhnas doibh fein *l*.

f 1 *Cor.* 11. 28, 29. g 2 *Cor.* 13. 5. h 1 *Cor.* 11. 31. i 1 *Cor.* 10. 16, 17. k 1 *Cor.* 5. 7, 8. l 1 *Cor.* 11. 28, 29.

C. 98. *Creud is urnuighe ann?*

F. Is i is urnuighe ann, tabhairt suas ar nathchoingthe do DHIA *m*, ag iarraidh neitheanna do reir a thoil *n*, a nainm Chriosd *o*, ag admhail ar bpeacaidh *p*, agus ag tabhairt buidheachas do ar son a thiodhlaicaibh *q*.

m *Salm* 62. 8. n 1 *Eoin* 5. 14. o *Eoin* 16. 23. p *Salm* 32. 5, 6. *Dan.* 9. 4. q *Phil.* 4. 6.

C. 99. *Creud an riaghail thug DIA dhuinne dar seoladh ann urnuighe do dheanamh?*

F. Ata focal de gu huilidhe gar seoladh a nurnuigh do dheanamh *r*, acht is i an riaghail shunnradhach a sheolas sinn, a nfhoirm urnuighe sin do theagaisg Criosd da dheisgioblaibh da ngoirthar, gu Ccoitchionda urnuighe an Tighearna *s*.

r 1 *Eoin* 5. 14. s *Maith.* 6. 9, gu nuig 13. ait choimeas re *Luc* 11. 2, 3, 4.

C. 100. *Creud ata Romhraite urnuighe an Tighearna ag teagasg dhuinne?*

F. Ata Romhraite urnuighe an Tighearna [iodhon, Ar Nathairne ata air neamh *t*] ag teagasg dhuinne, teachd a bhfogas do DHIA le gach uile urram naomhtha agus muinghin, mar chloinn chum a Nathar, ata comasach agus ullamh

t *Maith.* 6. 9.

ullamh dar cuidiughadh *u*; agus gur coir guidhe dheanamh maille re daoinaibh eile, agus air an ſon *w*.

u *Romh.* 8. 15. *Luc* 11. 13. w *Gniomh* 12. 5. 1 *Tim.* 2. 1, 2.

C. 101. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan cheud iarrtas?*

F. San cheud iarrtas [iodhon, Gu ma, beannaighthe hainmſe *x*,] ata ſinn ag guidhe gu ma toil le DIA ſinne agus daoine eile do aheanamh comaſach air e fein do ghlorughadh anns gach einni leis an bhfuil ſe ga ſhoilſiughadh fein dhuinne *y*, agus gu ma toil leis gach ni do ſhuighughadh, agus ordughadh chum a ghloire fein *z*.

x *Maith.* 6. 9. y *Salm* 67. 2, 3. z *Salm* 83. gu hiomlan.

C. 102. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan dara hiarrtas?*

F. San dara hiarrtas [iodhon, Gu dtigeadh do rioghachdſa *a*,] ata ſinn ag guidhe DHE rioghachd a naibhirſeoir do ſgrios *b*, agus rioghachd na ngras do mheudughadh *c*, ſinn fein, agus daoine eile do tharruing da thionnſaidh, agus do choimhead innte *d*, agus rioghachd na gloire do luathughadh *e*.

a *Maith.* 6. 10. b *Salm* 68. 1, 18. c *Foills.* 12. 10, 11. d 2 *dTeſſ.* 31. *Romh.* 10. 1. *Eoin* 17. 9, 20. e *Foills.* 22. 20.

C. 103. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan treas iarrtas?*

F. San treas iarrtas [iodhon, Deantar do thoilſi ar dtalmhain mar do nithar air neamh *f*] atamuid ag guidhe DHE ſinne do dheanamh cmaſach agus deonach le na ghras, cum eolas

f *Maith.* 6. 10.

as a ghabhail ar a thoil fein, do bheith freagrach agus umhail di anns gach einnig, amhuil mar ataid na haingil ar neamh *h*.

g *Salm* 67, gu hiomlan. *Salm* 119.36. *Maith.* 26.39. 2*Sam.* 15.25. *Job* 1.21. h *Salm* 103.20, 21.

C. 104. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan cheathramh iarrtas?*

F. San cheathramh iarrtas [iodhon, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheamhail *i*] ata ſinn ag iarruidh gu bfhuighmaoid do ſhaor-thoirbheartas DE, rann chuimſeach do neithaibh maithe na beathaſa, agus gu mealmoid a bheannughadh fein mailleriu *k*.

i *Maith.* 6.11. k *Sean.* 30. 8, 9. *Gein.* 28. 20. 1 *Tim.* 4. 4, 5.

C. 105. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan chuigeadh iarrtas?*

F. San chuigeadh iarrtas [iodhon, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhluidh mar mhaithmuid dar bhfeicheamhnaibh *l*] atamuid ag guidhe DHE maitheamhnas do thabhairt duinn gu ſaor ann ar nuile pheacaidhaibh air ſon Chriofd *m*: agus is moid ar miſneach ſo iarraidh, gu bhfuilmaoid air ar neartughadh trid a ghraſſan, ann maitheamhnas do thabhairt do dhaoinaibh eile o ar gcroidhe *n*.

l *Maith.* 6.12. m *Salm* 51. 1, 2, 7, 9. *Dan.* 9. 17, 18, 19. n *Luc* 11. 4. *Maith.* 18. 35.

C. 106. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan tſeiſeadh iarrtas?*

F. San tſeiſeadh iarrtas [iodhon, Agus na leig a mbuaidhreadh ſinn, achd ſaor ſinn o olc *o*] ata ſinn ag guidhe DHE ar gcoimhead o bheith air ar mbnaidhreadh chum peacaidh *p*; no

o *Maith.* 6.13. p *Maith.* 26. 41.

no ar gcongbhail ſuas, agus ar ſaoradh an tan do bhuaidhrear ſinn *q*.

q 2 *Cor.* 12. 7, 8.

C. 107. *Creud ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna ga theagaſg dhuinne?*

F. Ata comhdhunadh urnuighe an Tighearna [iodhon, Oir is leatſa an rioghachd, agus an cumhachd, agus an ghloir, gu ſiorruidh, Amen.] Ag teagaſg dhuinne ar miſneach a nurnuighe do ghabhail o DHIA amhain *s*, agus ionar nurnuighe eiſean do mholadh; le rioghachd, cumhachd, agus gloire do thabhairt do *t*: Agus mar fhiaghnuiſe air ar miann, agus ar dearbhbeachd a neiſdeachd fhaghail, deirmid, *Amen u*.

r *Maith.* 6. 13. s *Dan.* 9. 4, 7, 8, 9, 16, gu nuig 19. t 1 *Chron.* 29. 10, gu nuig 13. u 1 *Cor.* 14. 16, gu nuig 22. *Foills* 22. 20, 21.

Na deich Aitheanta, *Exodus* 20.

DO labhair DIA na briathra ſo uile ag radh, Is miſe an Tighearna do DHIA, an neach tug thuſa amach as talamhna *Heghipbte*, as tigh na daoirſe.

I. Na biodh Dee ar bith eile agad am fhiaghnuiſe.

II. Na dean duit fein iomhaigh ghrabhalta, no en-fhioghair neithe ata ſhuas air neamh, no ar talmhuin a bhos, no fa nuiſge faoi thalmhuin, na geillſi dhoibh, agus na dean ſeirbhis doibh; Oir miſe an Tighearna do DHIA, is DIA eadmhar me, ſeanas aingidhachd na naithreadh air an gcloinn, gu nuige an treas no an ceathramh cem no glun ghinealuigh air an

droing

droing fhuathuigheas me, agus a fhoilsigheas trocaire do mhiltibh don droing a ghradhuigheas me, agus a choimheadas maitheanta.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do DHIA an diomhaoinas: Oir ge be bheiras a ainm an diomhaoinas, ni bu neamhchiontach a bhfiaghnuise an Tighearna e, no, ni am meas an Tighearna neamhchiontach e.

IV. Cuimhnigh la na Saboide a choimhead naomhtha: A se laethibh dean hobair, agus huile shaothair; acht is e an seachdmhadh la, Saboide an Tighearna do DHIA, na dean enobair san lo sin, tu fein, no do mhac, no hinghean, hoglach, no do bhanoglach, no hainmhidhe, no do choigcrioch ata ntaobh astigh dot dhoirsibh: Oir a se laethibh do rinn an Tighearna, neamh agus talamh, a nfhairge agus gach ni ata ionnta, agus do ghabh se comhnuidh an seachdmhachd la; uime sin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhthuigh se e.

V. Tabhair onoir do fathair agus dotmhathair, chum gu sinfidhe do laethe air a nfhearann, do bheir an Tighearna do DHIA dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na dean adhaltrannus.

VIII. Na dean goid.

IX. Na dean fiaghnuisi bhreige a naghuidh do chomharsan.

X. Na smuain duit fein aros no teach do chomharsain, na smuain duit fein bean do chomharsain, no a oglach, no a bhanoglach, no a dhamh, no a asal, no einni eile bheanas dod chomharsan.

Ur-

Urnuigh an TIGHEARNA.

AR Nathairne ata air Neamh, go ma beannuighte hainmsa, Gu dtigeadh do Rioghachdsa, Deantar do thoilsi air dtalmhuin mar ata air neamh, Tabhair dhuinn a niugh ar naran laetheameuil, Agus maith dhuinne ar bhfiacha, amhuil mhaithmuid dar bhfeicheamhnuibh, Agus na leig a mbuaidhreadh sinn acht saor sinn o olc: Oir is leatsa an rioghachd, agus an comhachd, agus an ghloir gu siorruidh. *Amen.*

A CHRED.

CRreidim a nDIA an Tathair uilechumhachdach, cruthuightheoir neamh agus talmhuin: Agus a nIosa Criosd aon-Mhacsan ar Tighearna, neach do ghabhadh leis an Spiorad naomh, do rugadh le *Muire* oighe, do fhuiluing pais faoi *Phontius Philait*, do chesadh, do fhuair bas, do adhlacadh, do chuaidh sios a nifrionn, do eirigh air an * treas la o na marbhaibh, do chuaidh suas air neamh do shuigh ar deaslaimh DHE a narthar uilechumhachtaich; as sin do thiocfas do thabhairt breitheamhnuis ar bheothaibh agus ar mharbhaibh: Creidim san Spiorad naomh: Gu bhfuil Eaglais naomhtha gu huilidhe ann comhchomunn na naomh, maitheamhnas na mbpeacadh, eiseirigh na colla, agus a bheatha shuthain. *Amen.*

** Dfurigh se a nstaid na marbh, agus faoi chumhachd a bhais gu nuig an treas la.*

F I N I S.

PRVDENTIA·PRÆSTAT
EX·LIBRIS
HEW·MORRISON